МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ В.Г. КОРОЛЕНКА

Гомля Л.М., Давидов Д.А.

ФЛОРА ВИЩИХ СУДИННИХ РОСЛИН

ПОЛТАВСЬКОГО РАЙОНУ

Монографія

Полтава
ТОВ "Фірма "Техсервіс"
2008

УДК 581.92: 582. 35199 (477.53)
ББК 28. 592 (4 Укр – 4 Пол)
Г 63

Гомля Л.М., Давидов Д.А. Флора вищих судинних рослин Полтавського району. Довідник– Полтава: 2008. - 263 с.

Рецензенти:
Куземко Анна Аркадієвна – кандидат біологічних наук, завідувач відділу трав'янистих рослин природної та культурної флори Національного дендрологічного парку "Софіївка" НАН України,
Морозюк Світлана Сергіївна – кандидат біологічних наук, професор кафедри ботаніки Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова,
Ганжа Ростислав Васильович – кандидат біологічних наук, доцент кафедри ботаніки Полтавського державного педагогічного університету імені В.Г. Короленка

У довіднику викладено результати дослідження флори судинних рослин Полтавського району Полтавської області. Наведено списки видів конкретної флори та здійснено систематичний, біоморфологічний, ценотичний та господарський аналіз видового складу. Проведено созологічну оцінку флори та узагальнено дані про поширення раритетних видів.
Довідник розрахований на ботаніків, екологів, фахівців з охорони природи, викладачів та студентів біологічних спеціальностей тощо.

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА……………………………………………………………………5

РОЗДІЛ 1. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РЕГІОНУ ДОСЛІДЖЕНЬ……..6

РОЗДІЛ 2. ІСТОРИЧНИЙ НАРИС ФЛОРИСТИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
У ПОЛТАВСЬКОМУ РАЙОНІ……………………………………………………10

РОЗДІЛ 3. АНАЛІЗ ФЛОРИ ТА ЇЇ ОСОБЛИВОСТІ……………………………14

3.1. Систематичний аналіз………………………………………………..14

3.2. Біоморфологічний аналіз…………………………………………….20

3.3. Ценотичний аналіз……………………………………………………...21

3.4. Господарський аналіз………………………………………………..22

РОЗДІЛ 4. КОНСПЕКТ ВИДІВ ФЛОРИ ПОЛТАВСЬКОГО РАЙОНУ………24

РОЗДІЛ 5. РІДКІСНІ ВИДИ ФЛОРИ ПОЛТАВСЬКОГО РАЙОНУ ТА
СТАН ЇХНЬОЇ ОХОРОНИ………………………………………………………...95

РОЗДІЛ 6. МАЛОПОШИРЕНІ ВИДИ ФЛОРИ……………………………...125

ЛІТЕРАТУРА………………………………………………………………….179

ДОДАТОК 1. КОНСПЕКТ ЗНИКЛИХ ВИДІВ ПОЛТАВСЬКОГО
РАЙОНУ……………………………………………………………………...183

ДОДАТОК 2. СИНОНІМІЧНА ТАБЛИЦЯ……………………………………….190

ДОДАТОК 3. СПИСОК РЕГІОНАЛЬНО РІДКІСНИХ
РОСЛИН ПОЛТАВЩИНИ……………………………………………………….199

ДОДАТОК 4. ПЕРЕЛІК ВИДІВ РОСЛИН ПОЛТАВЩИНИ,
ЗАНЕСЕНИХ ДО ЧЕРВОНОЇ КНИГИ УКРАЇНИ………………………..…205

ДОДАТОК 5. ПЕРЕЛІК ВИДІВ РОСЛИН ПОЛТАВЩИНИ,
ЗАНЕСЕНИХ ДО ЄВРОПЕЙСЬКОГО ЧЕРВОНОГО СПИСКУ……………207

ДОДАТОК 6. ПЕРЕЛІК ВИДІВ РОСЛИН ПОЛТАВЩИНИ,
ЗАНЕСЕНИХ ДО СВІТОВОГО ЧЕРВОНОГО СПИСКУ……………………208

ДОДАТОК 7. СПИСОК ВИДІВ РОСЛИН ПОЛТАВЩИНИ,
ВКЛЮЧЕНИХ ДО ДОДАТКУ ІІ БЕРНСЬКОЇ КОНВЕНЦІЇ…………………209

ПЕРЕДМОВА

Значний вплив на існуючі природні ландшафти чинить антропогенна діяльність людини, яка зумовлює трансформацію рослинного покриву, значне збіднення флористичного складу та появу нових, адвентивних видів рослин. Полтавський район ця проблема стосується чи не в найбільшій мірі порівняно з іншими адміністративними районами області.

В основу пропонованого читачеві довідникового видання покладені матеріали флористичних досліджень, проведених авторами протягом 2002-2008 рр., а також отримані внаслідок детального опрацювання існуючих літературних джерел та гербарних колекцій. На відміну від більшості сучасних зведень по флорі, наведений повний конспект видів флори (виявлених та відомих лише за літературними і гербарними даними), загальна характеристика Полтавського району та історія флористичних досліджень, детальний аналіз флори за різними показниками і, найголовніше, повний перелік виявлених місцезнаходжень рідкісних та малопоширених видів рослин. Це дає змогу використовувати довідник при організації польових практик із ботаніки у вузах Полтави, екскурсій у природу вчителів біології разом з учнями різних шкіл міста Полтави та Полтавського району, а також при дослідженнях за станом існуючих популяцій раритетних видів флори регіону, динаміки рослинного покриву тощо.

Автори висловлюють подяку науковцям, що надали цінні поради та консультації під час підготовки цього видання, зокрема декану природничого факультету, професору, д.п.н. Гриньовій М.В. та викладачам кафедри ботаніки Полтавського державного педагогічного університету імені В.Г. Короленка та працівникам відділу природи Полтавського краєзнавчого музею.

Будемо вдячні за всі критичні зауваження і побажання щодо змісту довідника та вказівок нових місцезнаходжень рідкісних видів рослин у Полтавському районі, оскільки це видання є таким, яке мусить пройти апробацію з метою його покращення. Зауваження та пропозиції надсилати за

адресою: Полтава-03, вул. Остроградського, 2, Полтавський державний педагогічний університет імені В.Г. Короленка, кафедра ботаніки, доц., к.б.н. Гомлі Л.М.

РОЗДІЛ 1.
ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РЕГІОНУ ДОСЛІДЖЕНЬ

Полтавський район розташований у центральній частині Полтавської області. Територія його складає 1,36 тис км², що становить близько 5% площі області або 0,2% площі України. Протяжність району з півночі на південь становить 32,8 км, з північного заходу на південний схід – 50,8 км. На півночі та північному сході (по р. Вільхова Говтва) межує з Диканським районом, на північному сході – з Котелевським, на заході - з Решетилівським, на сході – з Чутівським, на південному сході – з Машівським, на півдні – з Новосанжарським районами. Загальна протяжність кордонів складає 206 км.

Полтавський район включає в себе районний і обласний центр – місто Полтава та 148 великих і малих сел. Загальна кількість населення становить 394,5 тис чол. (23,3% населення області), із них на місто Полтава з околицями припадає 326,9 тис чол. Це найчисленніший за населенням район Полтавщини. 26 сел є центрами сільських рад. Найбільші села (понад 2 тис жителів): Гожули, Тахтаулове, Розсошенці, Мачухи, Судіївка, Щербані, Великий Тростянець, Копили, Терешки, Ковалівка, Степне, Супрунівка.

За фізико-географічним районуванням України досліджувана територія розташована в межах лісостепової зони Лівобережно-Придніпровської підпровінції, представленої південно-східною частиною Полтавської рівнини.

У геоморфологічному відношенні Полтавський район знаходиться в межах центрального грабену Дніпровсько-Донецької западини. Це підвищене лівобережне плато із слабохвилястим рельєфом, розмежованим річковими долинами та балками.

Клімат району помірно континентальний, з помірною холодною зимою і теплим літом. Середня денна температура січня складає -6…-7ºС, червня - +20…+21ºС. Тривалість безморозного періоду становить 162-182 доби. Середня річна температура повітря коливається в межах +5,7…+6,6ºС. Річна кількість опадів сягає 450-525 мм, більша частина їх випадає в теплий період року.

Коефіцієнт зволоження коливається в межах 1,4…1,8. Серед несприятливих кліматичних явищ спостерігаються суховії (10-12 днів на рік), ожеледиця (більше 10 днів), промерзання ґрунту.

Досліджуваний регіон багатий на водні ресурси. Найбільшими річками є Ворскла, Коломак, Свинківка, Полузір'я. На крайньому північному заході на протязі 7 км по р. Вільхова Говтва проходить межа між Полтавським, Диканським і Решетилівським районами, а на крайньому південному сході на протязі 4 км по р. Тагамлик проходить межа між Полтавським, Новосанжарським і Машівським районами.

Ворскла – ліва притока Дніпра, бере початок на схилах Середньоросійської височини в Бєлгородській області Російської федерації. Перетинаючи Сумську і Полтавську області, р. Ворскла впадає в р. Дніпро за 514 км від його дельти. Загальна довжина р. Ворскла – 455 км, у неї впадає 18 лівих і 5 правих приток, кожна з яких має довжину від 15 до 116 км. Досліджувана територія охоплює ділянку річки довжиною 33 км у її середній течії.

Коломак – ліва притока р. Ворскла, бере початок біля с. Високопілля Валківського району Харківської області. Перетинає Харківську (західна частина) і Полтавську області, впадає в р. Ворскла поблизу Полтави. Загальна довжина р. Коломак складає 102 км, у неї впадає 4 правих і 2 лівих притоки. Досліджувана територія охоплює нижню частину течії річки довжиною 32 км.

Свинківка – права притока р. Коломак, повністю формується і протікає в межах Полтавської області. Витік річки розташований поблизу с. Степанівка Чутівського району, впадає в р. Коломак поблизу с. Соснівка Полтавського району. Значних приток не має. Загальна довжина р. Свинківка – 59 км, з них у досліджуваному регіоні знаходиться 27 км.

Полузір'я – права притока р. Ворскла, повністю формується і протікає в межах області. Витік річки розташований поблизу с. Бречківка Полтавського району, впадає в р. Ворскла біля смт Нові Санжари. Єдиною притокою р. Полузір'я є р. Дідова Долина (Дідова Балка) довжиною 6 км. Ця річка повністю

протікає в межах Полтавського району. Русло р. Полузір'я дуже звивисте, з численними заплавними болотами і старицями. Загальна довжина р. Полузір'я – 70 км, з них у Полтавському районі розташовано 29 км.

Основними ґруноутворюючими породами на досліджуваній території є великопилуваті легко- і середньосуглинисті леси. Так як Полтавський район розташований у межах східної лісостепової ґрунтово-кліматичної зони, то найбільш поширеним типом ґрунтів є глибокі малогумосні середньоглинисті чорноземи. Вони займають рівнинні міжрічкові плато. Лісові ґрунти – чорноземи опідзолені і темно-сірі опідзолені ґрунти - займають розчленоване правобережжя Ворскли. У заплаві річок району переважають лучні ґрунти, зокрема зустрічаються невеликі ділянки хлоридо-сульфатних солончаків і солонців.

Згідно геоботанічного районування досліджувана територія розташована в Дикансько-Котелевському (Ворсклянському) районі Ромено-Полтавського округу Лівобережнопридніпровської підпровінції.

Сучасний рослинний покрив Полтавського району має помітно трансформований характер. На даному етапі площі природної рослинності складають близько 30% території району, решта ж являють собою штучні або антропогенно трансформовані угрупування. Найкраще збереженими в дослідженому регіоні ділянками є заплава р. Ворскла та її приток, а також окремі ділянки терас річок.

Лісова рослинність представлена різними типами лісів. Масиви корінних широколистяних лісів приурочені до крутосхилів правобережжя р. Ворскла. Обмежене поширення в південній частині району (урочище Вільшани, Розсошенський бот. зак.) мають грабово-дубові ліси. Це пов'язано з тим, що по р. Ворскла проходить східна межа поширення грабу звичайного (Шеляг - Сосонко, 1966) Найпоширенішими є типові для Лівобережного Лісостепу кленово-липово-дубові ліси. Окремі ділянки вони займають і на підвищеннях правого берега р. Коломак. Невеликі площі по р. Ворскла, Коломак та Свинківка займають заплавні ліси (осокірники, вільшняки) зі збідненим

флористичним складом. У долині р. Полузір'я досить поширені окремі масиви байрачних лісів зі значними заростями чагарників.

На борових терасах р. Ворскла та Коломак масово зростають соснові ліси з майже не вираженим підліском та добре сформованим трав'янистим покривом зі злаків. Дубово-соснові (мішані) ліси мають фрагментарне поширення в Чалівському та Руднянському лісництвах. Вони часто формуються на заболочених пісках другої тераси р. Ворскла з північною флорою і численними рідкісними видами рослин. Ділянки таких лісів охороняються в урочищі Трибы та ботанічних заказниках Руднянський та Воронянський.

Степова рослинність характеризується значною флористичною різноманітністю. Степи Полтавського району належать до різнотравно-ковилових. Степові ділянки масово поширені на схилах балок, особливо в долині р. Полузір'я, а також на правому березі р. Коломак. Типових степів із формаціями ковили волосистої в долині р. Ворскла вже не залишилося. Дуже рідко в Полтавському районі трапляються і рівнинні степові ділянки.

У заплавах р. Ворскла та її приток переважає лучний тип рослинності. За даними В.А. Соломахи (1981), остепнені і справжні луки становлять 40 - 45%, вологі та мокрі – 35 - 40%, засолені – 15 - 20%. Ділянки солонців та хлоридно-сульфатних солончаків найбільш характерні для заплави р. Полузір'я , значно рідше – для р. Коломак та Ворскла.

Великі площі в заплавах річок (особливо в притерасних частинах) займають болота. Невеликі їх площі також розташовані на річкових пісках та по днищах балок. За характером рослинності болота належать до евтрофних високотравних та осокових, а також чагарникових. Сфагнові болота трапляються дуже рідко і мають надзвичайно обмежене поширення.

У цілому, саме наявність численних типів фітоценозів у Полтавському районі і зумовлює високе флористичне різноманіття.

РОЗДІЛ 2.
ІСТОРИЧНИЙ НАРИС ФЛОРИСТИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ У ПОЛТАВСЬКОМУ РАЙОНІ

Полтавський район на сучасному етапі розвитку ботанічної науки залишається одним із найбільших досліджень у флористичному відношенні районів області. Це пов’язано з тим, що місто Полтава здавна було і залишається центром наукового і культурного життя Полтавської губернії, що займала значну частину Лівобережної України та окремі райони Правобережжя. Тому початок ботанічних досліджень в Полтавській губернії хронологічно співпав із початком вивчення флори всієї України. Уже в XVII ст. за наказом Катерини II було організовано експедиції по дослідженню природних ресурсів Російської імперії. Маршрут однієї з таких експедицій (1773-1774) пролягав через територію Київського учбового округу (Київська, Чернігівська, Полтавська та Харківська губернії) до Петербурга. Очолював подорож відомий зоолог та ботанік, член Петербурзької академії наук І.А. Гюльденштейн, який у своїх щоденниках описав загальну характеристику рослинності та понад 450 видів флори.

Більш цілеспрямовані дослідження флори Лівобережної України пов’язані з діяльністю професорів Київського університету Святого Володимира П.С. Роговича та І.Ф. Шмальгаузена, а також В.В. Монтрезора, М.В. Цінгера, Й.К. Пачоського та А.М. Краснова.

П.С. Рогович займався детальним вивченням флори Київського учбового округу. За дорученням комісії при Київському університеті Рогович у 1849, 1851 та 1853 роках здійснив три великі подорожі і зібрав значну гербарну колекцію, що зараз зберігається в інституті ботаніки НАН України та нараховує понад 12 тисяч гербарних зразків. Найважливіші праці вченого - "Обозрение сосудистых и полусосудистых растений, входящих в состав флоры губерний: Киевской, Черниговской и Полтавской" (1855) та "Обозрение семенных и высших споровых растений, входящих в состав флоры губерний Киевского

учебного округа: Волынской, Подольской, Киевской, Черниговской и Полтавской" (1868-1869). У першій праці наведено 1397 видів рослин, у другій – 1912 видів, що зростали в зазначеному регіоні. Саме праці П.С. Роговича стали першоосновою для подальшого вивчення флори Полтавської губернії.

Відомий ботанік В.В. Монтрезор був знавцем флори Волині, Поділля, Київщини, Чернігівщини та Полтавщини, автором праць "Обозрение растений, входящих в состав флоры губерний Киевского учебного округа: Киевской, Подольской, Волынской, Черниговской и Полтавской" (1889) та "Список растений, собранных в Киевском учебном округе в последний период времени, т.е. со времени издания «Обозрения семенных и высших споровых растений» проф. Роговича, с 1869 по 1895 г." (1898). У цих працях наведено чимало місцезнаходжень видів рослин Полтавського району, зокрема вчений уперше для губернії "на песчаной почве при р. Ворскле" відмітив знахідку лускохвосника паннонського - дуже рідкісного для Полтавщини виду.

Для розвитку подальших ботанічних досліджень в Україні важливою стала праця І.Ф. Шмальгаузена "Флора Юго-Западной России, т.е. губерний Киевской, Волынской, Подольской, Полтавской, Черниговской и смежных местностей" (1886), написана автором на підставі критичного опрацювання накопиченого попередніми дослідниками величезного гербарного матеріалу.

У ній наведено детальний таксономічний, морфологічний та ареалогічний опис 1721 виду рослин, а також таблиці для визначення їх. На той час це було перше зведення по флорі України.

Велику роль у дослідженні рослинного світу Полтавської губернії відіграло одночасне вивчення ґрунтів і рослин експедицією, яку очолив В.В. Докучаєв, організовану Полтавським губернським земством у кінці XIX ст. За результатами експедиції були опубліковані "Матеріали…" у 16 томах (1889-1894) з картою ґрунтів Полтавщини. У складі експедиції вивченням флори займався видатний російський учений А.М. Краснов. За результатами роботи в повітах губернії він склав повний список рослин із вказівками місцезнаходжень найбільш рідкісних видів. У Полтавському повіті, наприклад, поблизу

с. Божкове Краснов виявив місцезнаходження брандушки різнокольорової, півників карликових, астрагалу шерстистоквіткового та горицвіту волзького – рідкісних степових рослин (Краснов, 1891). Важливе значення мала також праця Краснова "Ботанико-географический очерк Полтавской губернии" (1894), у якій наводяться перші відомості про рослинний покрив Полтавщини.

Для розширення вивчення природи В.В. Докучаєв у 1891 р. заснував у Полтаві природничо-історичний (нині Полтавський краєзнавчий) музей, який на початку XX ст. був осередком науково-дослідної та освітньої роботи на Полтавщині. У цій установі з початку її заснування працювали видатні природознавці та природоохоронці: В.І. Вернадський, М.Ф. Ніколаєв, В.Ф. Ніколаєв.

На початку XX ст. вагомі флористичні дослідження в околицях Полтави проводили відомі ботаніки Г.С. Оголевець та С.О. Іллічевський. Зокрема С.О. Іллічевський у 1927 році на основі власних досліджень та аналізу попередніх літературних та гербарних даних склав повний список видів флори сучасного Полтавського району, який налічував 1027 видів вищих судинних рослин. Чимало вказівок рідкісних видів було перевірено і підтверджено авторами цієї книги понад 80 років потому. Місцезнаходження видів рослин, що були передані Іллічевським до гербарію Інституту ботаніки НАН України (тодішнього Ботанічного кабінету ВУАН), увійшли до «Флори УРСР» (1936 - 1965). Важливе значення мала й інша праця вченого - "Рослинність околиць міста Полтави" (1928), у якій наводиться список видів рослин за формаціями.

Пізніше флористичні дослідження Полтавського та інших районів області здійснюються фрагментарно. У цей час розпочинається розвиток домінантної класифікації рослинності. Окремі відомості про лісову рослинність Полтавського району наводяться в роботах П.П. Кожевнікова (1937), Ю.Р. Шеляг-Сосонка (1966), Д.П. Мринського (1971), В.К. М’якушка (1972), про рослинність заплави р. Ворскла та її приток – В.А. Соломахи (1982), про рослинність засолених лук – Г.І. Білика (1963), водойм – Д.А. Дубини (1973, 1987), боліт – Є.М. Брадіс (1969), про синантропну рослинність –

В.В. Протопопової (1973). Підсумком геоботанічних досліджень у різних регіонах України було фундаментальне видання "Рослинність УРСР"(1968-1973).

Із 1961 року було офіційно розпочато природоохоронну роботу на Полтавщині, що пов’язано з заснуванням Полтавської обласної організації Українського товариства охорони природи. Особливо вона активізувалася з 1979 року - з часу переїзду до Полтави відомого флориста Д.С. Івашина, що протягом багатьох років вивчав лікарські рослини України. Відразу після цього був виданий перший реєстр-довідник заповідних об’єктів Полтавщини. Через 7 років (до 1986 р.) було виділено 9 заказників республіканського значення та 32 заказника місцевого значення. Список цих заповідних об’єктів подано в книзі "Природно-заповідний фонд Української РСР" (1986). Організація заказників здійснювалася з урахуванням можливостей їх існування в наступні десятиліття. Із товариством охорони природи тісно співпрацювали викладачі кафедри ботаніки Полтавського педінституту – доценти Івашин Д.С., Ганжа Р.В., Стасілюнас О.А., Орлова Л.Д, а також голова Полтавської групи Українського ботанічного товариства В.М. Самородов.

До 1990 р. з різних соціальних причин діяльність Українського товариства природи припинилася, але була організована служба екобезпеки. У м. Полтава служба екобезпеки, очолювана В.Г. Литвиненком, здійснювала все можливе для охорони довкілля в нормативному стані, організовувала різні відділення з завдань охорони вод, грунтів, повітря, флори і фауни. Сектор охорони флори і фауни згодом став відділом охорони заказників. Литвиненко працював у повному контакті з адміністративними керівниками області у важкий період становлення України як самостійної держави, виконуючи різні накази та рекомендації Міністерства охорони природи. Відповідні роботи були проведені і в межах Полтавщини під керівництвом професора Т.Л. Андрієнко з Інституту ботаніки НАН України за участю викладачів Полтавського педінституту – О.М. Байрак та Н.О. Стецюк. За результатами комплексних досліджень було запропоновано для охорони більше 100 об’єктів різних

категорій. Майже всі досліджені ділянки були затверджені рішеннями обласної Ради народних депутатів.

Наслідком цієї експедиції в Полтавській області стало видання „Заповідної краси Полтавщини” (Андрієнко Т.Л., Байрак О.М., Залудяк М.І. та ін., 1996). Воно отримало схвальну оцінку як в області, так і по всій Україні. Підсумком вивчення флори квіткових рослин Полтавщини стало видання анотованого довідника „Конспект флори Лівобережного Придніпров’я. Судинні рослини” (Байрак О.М., 1997).

У цілому, дослідження флори Полтавської області та околиць Полтави можна було б вважати завершеним, але різке посилення антропогенної діяльності на природні ландшафти в останні десятиліття спричиняють різке коливання чисельності видів рослин у природних біотопах, зникнення окремих видів аборигенної флори та поява нових, адвентивних для цієї місцевості. Саме тому ботанічні дослідження на Україні необхідно продовжувати.

РОЗДІЛ 3.
АНАЛІЗ ФЛОРИ ТА ЇЇ ОСОБЛИВОСТІ

Флора вищих судинних рослин Полтавського району, за нашими даними, налічує 1126 видів, що належить до 490 родів, 111 родин та 5 відділів. У досліджуваному регіоні представлено більше половини (64,8%) видів від флори Лівобережного Придніпров'я та 22,25% флори України.

Аналіз частоти трапляння видів показав, що 94 види (8,35%) є звичайними для цієї території. Види цієї групи зростають повсюди у великій кількості і часто виступають домінантами в рослинних угрупуваннях. Прикладами таких є спориш звичайний, лобода біла, пижмо звичайне, пирій повзучий, кульбаба лікарська, осока побережна тощо.

207 видів (18,38%) зустрічаються часто (зростають у більшості ценозів у досить значній кількості, але не домінують), 349 (30,99%) поширені спорадично (зростають приблизно на половині ценозів у невеликій кількості або дифузно по всій території району). Значний інтерес становлять рідкісні та малопоширені види. Так, 225 видів (19,98%) трапляються зрідка: зростають у декількох ценозах у малій кількості або утворюють численну популяцію в одному біотопі. До дуже рідкісних видів (91 або 8,08%) віднесені види, що зростають в 1-2 локалітетах у дуже малій кількості чи поодиноко і знаходяться під загрозою зникнення.

Окрему групу становлять 160 видів (14,21%), які нам безпосередньо не вдалося виявити в Полтавському районі під час проведених досліджень, але вони наводяться в літературі і тому, цілком можливо, зростають на досліджуваній території.

3.1. Систематичний аналіз

Переважна більшість видів флори Полтавського району належить до *Magnoliophyta* (1107 видів або 98,31%), значно меншу кількість видів включають *Polypodiophyta* (10 видів або 0,89%), *Equisetophyta* (6 видів або

0,53%) та *Lycopodiophyta* (2 види або 0,18%). Відділ *Pinophyta* монотипний, містить лише 1 вид (0,09%).

У межах відділів пропорції низькі для *Polypodiophyta* та *Pinophyta*; відділи *Lycopodiophyta* та *Equisetophyta* відрізняються досить високими пропорціями. Найвищою є пропорція класу *Liliopsida* (табл. 3.1).

Таблиця 3.1

Кількісний розподіл таксонів і основні пропорції відділів флори

Відділи, класи	Кількість						Пропорція
	родин		родів		видів		
	абс.	%	абс.	%	абс.	%	
Lycopodiophyta	1	0,9	2	0,41	2	0,18	1:2:2
Equisetophyta	1	0,9	1	0,2	6	0,53	1:1:6
Polipodiophyta	7	6,3	8	1,63	10	0,89	1:1,14:1,43
Pinophyta	1	0,9	1	0,2	1	0,09	1:1:1
Magnoliophyta:	101	91,0	478	97,56	1107	98,31	1:4,73:10,56
- Magnoliopsida	83	74,78	378	77,14	874	77,62	1:4,55:10,53
- Liliopsida	18	16,22	100	20,42	233	20,69	1:5,56:12,94
Усього	111	100	490	100	1126	100	1:4,41:10,14

Спектр десяти провідних родин утворюють *Asteraceae, Poaceae, Brassicaceae, Caryophyllaceae, Rosaceae, Fabaceae, Scrophulariaceae, Lamiaceae, Cyperaceae* та *Apiaceae*, які об'єднують більше половини видів (58,35%) та родів (56,33%). На перші три родини припадає 27,26% видів та 28,57%) родів. Родини, що займають у спектрі 1-20 місця, охоплюють 76,29% видів та 69,59% родів. Решта 89 родин охоплюють 23,71% видів та 30,41% родів (табл. 3.2).

Провідне місце в спектрі родин флори Полтавського району, як і в більшості голарктичних флор, належить родині *Asteraceae* (13,14% видів), на другому місці – родина *Poaceae* (8,79%). На відміну від долини р. Хорол (Гомля, 2005), третє місце займає родина *Brassicaceae* (5,33%), що є показником значної рудералізованості території. Високі місця займають також інші провідні родини флори Давнього Середзем'я: *Caryophyllaceae* (четверте), *Rosaceae* (п'яте), *Lamiaceae* (восьме), *Scrophulariaceae*(сьоме) та *Apiaceae* (десяте). Про невисоку флористичну різноманітність зволожених ценозів свідчить низька питома вага родин *Cyperaceae* та *Polygonaceae.*

У провідних родинах зосереджена найбільша кількість родів: *Asteraceae* охоплює 57 родів (11,63%), а *Poaceae* – 48 (9,80%). Родина *Violaceae*, у свою чергу, містить лише 1 рід , однак представлена 14 видами.

Аналіз родового спектра свідчить про панування у флорі Полтавського району монотипних родів, що становлять більше половини (56,36%) від загальної кількості, хоча охоплюють лише четверту частину видового різноманіття (25,39%). 156 родів (33,84%) характеризуються як бідні видами (містять 2 - 4 види); 30 родів (6,12%) містять 5 - 9 видів; 16 родів (3,27%) є поліморфними, тобто містять від 10 до 19 видів. Лише 2 роди (0,41%) включають 20 і більше видів (табл. 3).

Найбільшою видовою насиченістю відрізняється рід *Carex*, що містить 34 види (3,02% від загальної кількості). У складі флори налічується 48 родів з числом видів 5 і більше (табл. 4). Серед поліморфних родів переважають як бореальні (*Carex, Galium, Potentilla, Viola, Ranunculus* тощо), так і середземноморські (*Veronica, Rosa, Centaurea, Euphorbia* та ін.).

Таблиця 3.2

Кількісна характеристика провідних родин флори

Ранг	Родина	Кількість			
		родів	%	видів	%
1	Asteraceae	57	11,63	148	13,14
2	Poaceae	48	9,80	99	8,79
3	Brassicaceae	35	7,14	60	5,33
4	Caryophyllaceae	27	5,51	57	5,06
5	Rosaceae	18	3,67	54	4,80
6	Fabaceae	15	3,06	53	4,71
7	Scrophulariaceae	14	2,86	51	4,53
8	Lamiaceae	24	4,98	49	4,35
9	Cyperaceae	10	2,04	49	4,35
10	Apiaceae	28	5,71	38	3,37
11	Ranunculaceae	15	3,06	37	3,29
12	Chenopodiaceae	9	1,84	26	2,31
13	Boraginaceae	15	3,06	24	2,13
14	Polygonaceae	2	0,41	23	2,04
15	Liliaceae	14	2,86	22	1,95
16	Salicaceae	2	0,41	16	1,42
17	Rubiaceae	2	0,41	15	1,33
18	Violaceae	1	0,20	14	1,24
19	Campanulaceae	3	0,61	13	1,15
20	Juncaceae	2	0,41	12	1,07

У 3-х родинах	140	28,57	307	27,26
У 10-ти родинах	276	56,33	658	58,35
У 20-ти родинах	341	69,59	860	76,29

Таблиця 3.3

Кількісна характеристика родів флори

Роди з числом видів	Кількість			
	родів		видів у групах родів	
	абс.	%	абс.	%
20 і більше (надполіморфні)	2	0,41	54	4,80
10 - 19 (поліморфні)	16	3,27	147	13,06
5 - 9(середні)	30	6,12	185	16,43
2 - 4 (бідні)	156	33,84	454	40,32
По 1 (монотипні)	286	56,36	286	25,39
Усього	490	100	1126	100

Таким чином, систематичну структуру флори Полтавського району, незважаючи на ряд відмінностей, можна вважати типовою для флор помірної зони Голарктики. Спектр провідних родин у цілому характерний для флори України та дещо наближений до південних середземноморських флор. Це, насамперед, пов’язано з розташуванням Полтавського району поблизу межі між лісостеповою та степовою зонами України. Спектр провідних родів також указує на перехідний характер між бореальними та середземноморськими флорами.

Таблиця 3.4

Провідні роди флори за рангом

Ранг	Рід	Кількість видів		Ранг	Рід	Кількість видів	
		абс.	%			абс.	%
1	Carex	34	3,06	25-30	Allium	7	0,63
2	Veronica	20	1,80	25-30	Dianthus	7	0,63
3-6	Galium	14	1,26	25-30	Epilobium	7	0,63
3-6	Potentilla	14	1,26	25-30	Lathyrus	7	0,63
3-6	Rosa	14	1,26	25-30	Silene	7	0,63
3-6	Viola	14	1,26	25-30	Verbascum	7	0,63
7	Hieracium	13	1,17	31-34	Astragalus	6	0,54
8	Salix	12	1,08	31-34	Festuca	6	0,54
9-14	Polygonum	12	1,08	31-34	Potamogeton	6	0,54
9-14	Centaurea	11	0,99	31-34	Stellaria	6	0,54
9-14	Chenopodium	11	0,99	35-48	Acer	5	0,45
9-14	Ranunculus	11	0,99	35-48	Alopecurus	5	0,45
9-14	Trifolium	11	0,99	35-48	Atriplex	5	0,45
9-14	Vicia	11	0,99	35-48	Bromus	5	0,45
15-18	Campanula	11	0,99	35-48	Carduus	5	0,45
15-18	Plantago	10	0,90	35-48	Gagea	5	0,45
15-18	Geranium	10	0,90	35-48	Inula	5	0,45
15-18	Rumex	10	0,90	35-48	Iris	5	0,45
19-20	Juncus	9	0,81	35-48	Lactuca	5	0,45
19-20	Senecio	9	0,81	35-48	Linum	5	0,45
21-24	Artemisia	8	0,72	35-48	Rorippa	5	0,45
21-24	Cirsium	8	0,72	35-48	Salvia	5	0,45
21-24	Euphorbia	8	0,72	35-48	Sisymbrium	5	0,45
21-24	Poa	8	0,72	35-48	Stachys	5	0,45

3.2. Біоморфологічний аналіз

Для характеристики біоморфологічної структури флори були використані найзагальніші ознаки, що не залежать від локальних екологічних умов: основна життєва форма та тривалість життєвого циклу.

У спектрі біоморф за загальним габітусом переважають трав'янисті рослини (1028 видів або 91,3%), тоді як дерева, кущі, кущики та напівкущики за кількістю видів значно поступаються (табл. 3.5).

Таблиця 3.5

Розподіл видів флори за загальним габітусом

Загальний габітус	Кількість видів	
	абс.	%
Дерева	33	2,93
Кущі	40	3,55
Кущики та напівкущики	25	2,22
Трав'янисті рослини	1028	91,30
Усього	1126	100

За тривалістю життєвого циклу у флорі Полтавського району переважають полікарпіки (779 видів або 69,18%). Досить висока частка монокарпічних видів обумовлена термофільним характером флори та антропогенною трансформацією екотопів. Із них 254 види (22,56%) – однорічники, 93 видів (8,26%) – малорічники (табл. 3.6).

Одним із способів пристосування рослин до змін температурного режиму є положення бруньок поновлення відносно субстрату або життєва форма за К. Раункієром.

Розподіл видів флори за цією ознакою показаний у табл. 3.7.

Переважна більшість видів рослин належить до гемікриптофітів (473 види або 42,0%), що властиве всім регіональним флорам Голарктики. Високий

вміст терофітів (майже 22%) свідчить про інтенсивність антропогенного тиску. Участь фанерофітів (71 видів або 6,31%) та хамефітів (32 види або 2,84%) у рослинному покриві досліджуваного регіону незначна.

Таким чином, біоморфологічна структура є типовою для флор помірної зони Голарктики і в повній мірі відображає екологічні умови району, зокрема інтенсивність антропогенного впливу.

Таблиця 3.6

Розподіл видів флори за тривалістю життєвого циклу

Тривалість життєвого циклу	Кількість видів	
	абс.	%
Полікарпіки	779	69,18
Монокарпіки малорічні	93	8,26
Монокарпіки багаторічні	254	22,56
Усього	1126	100

Таблиця 3.7

Розподіл видів флори за положення бруньок поновлення відносно субстрату (за Раункієром)

Клімаморфа	Кількість видів	
	абс.	%
Фанерофіти	71	6,31
Хамефіти	32	2,84
Гемікриптофіти	473	42,00
Криптофіти	306	27,18
Терофіти	244	21,67
Усього	1126	100

3.3. Ценотичний аналіз

Для проведення ценотичного аналізу ми здійснили розподіл видів за еколого-ценотичними групами на основі приуроченості видів до певного типу рослинності. При цьому зважали на постійність видів в угрупованнях, які репрезентують певні типи рослинності: лісову, лучну, степову, водну, болотну, повітряно-водну та псамофітну. Окрему синантропну еколого-ценотичну групу становлять види, приурочені до антропогенно змінених угруповань.

Найбільшу флористичну різноманітність має лісова еколого-ценотична група, що включає 277 види (24,60% від загальної кількості). Представники цієї групи поширені в усіх провідних родинах флори. Друге місце займає лучна еколого-ценотична група – 189 видів (16,79%). Види цієї групи дуже поширені в родинах *Poaceae, Fabaceae, Asteraceae* та *Scrophulariaceae*. Третє місце за кількістю видів посідає синантропна еколого-ценотична група – 156 видів (13,85%). У ній домінують представники родин *Chenopodiaceae, Brassicaceae*, *Poaceae*. Інші еколого-ценотичні групи значно поступаються трьом першим за кількістю видів, що увійшли до них. Степова еколого-ценотична група налічує 120 видів (10,66%), болотна – 118 видів (10,48%), псамофітна - 116 видів (10,43%). Найменш численною виявилася водна (30 видів або 2,66%) еколого-ценотична група.

120 видів (10,66%) не виявили чіткої прив’язки до однієї з еколого-ценотичних груп. Завдяки широкій ценотичній амплітуді ці види можуть зустрічатися в угрупованнях різних типів рослинності, а отже, входити до складу двох чи більше еколого-ценотичних груп.

3.4. Господарський аналіз

Переважна більшість видів флори Полтавського району характеризуються цінними властивостями: лікарськими, медоносними, кормовими, волокнистими, фарбувальними, декоративними тощо.

Близько 25% видів мають лікувальні властивості і використовується в народній та офіційній медицині. Полтавський район є сировинною базою для

заготівель аврану лікарського, алтеї лікарської, берези бородавчастої, видів родів глід та шипшина, бузини чорної, рутвиці малої, гірчаків перцевого та почечуйного, споришу звичайного, коронарії зозулячої, остудника голого, кудрявцю Софії, буркуну лікарського, дубу звичайного, материнки звичайної, дягелю лікарського, звіробою звичайного, суниць лісових, півників болотних, лещиці волотистої, дивини лікарської, копитняку європейського, кропиви дводомної, глечиків жовтих, перстачу сріблястого, липи серцелистої, лопуху звичайного, мати-й-мачухи, кульбаби лікарської, вільхи чорної, омели білої, пижма звичайного, подорожника великого, полинів гіркого та звичайного, собачої кропиви п’ятилопатевої, пирію повзучого, сосни звичайної, чебрецю Маршаллового, деревію звичайного, хвощу польового, цикорію дикого, цмину піскового, череди трироздільної, черемхи, чистотілу великого та щавелю кінського (Ивашин, 1971).

Близько 35% видів є медоносами. Із них найбільш поширеними є липа серцелиста, конюшина лучна, еспарцет донський, люцерна посівна. Невелику кількість видів (майже 3%) містять жироолійні (гірчиця польова, будяк кучерявий тощо) та ефіроолійні (чебрець Маршалла, кмин звичайний, морква дика та ін.)

Майже 10% видів мають кормове значення. Найбільш цінними з них є представники родин Poaceae (костриця лучна, грястиця збірна, стоколос безостий, мітлиця велетенська, тонконіг лучний) та Fabaceae (конюшина лучна, еспарцет донський, люцерна посівна та лежача, чина бульбиста тощо). Представники родини Lemnaceae (ряска, спіродела) є кормовою базою для водоплавних птахів.

Із лікарсько-харчових рослин досить поширеними є малина, ожина сиза, суниці лісові, черемха, бузина чорна, яблуня лісова, груша звичайна. Сировина цих видів придатна для заготівлі. Дещо меншими запасами відрізняються ожина несійська, костяниця, калина звичайна та смородина чорна.

Як джерело деревини використовують 2% видів, серед яких сосна, дуб, ясен, клен, липа, в’яз, вільха, береза.

З інших груп корисних рослин у Полтавському районі відмічені незначні запаси вітамінних (шипшина, глід, бузина чорна та ін.), волокнистих (сідач коноплевий, кропива дводомна), дубильних (вільха чорна, береза бородавчаста, свидина криваво-червона), фарбувальних (дрік красильний, роман напівфарбувальний, волошка синя, синяк звичайний), гутаперчоносних (бруслина європейська і бородавчаста), інсектицидних (полин гіркий).

З іншого боку, цілий ряд видів характеризується шкідливими властивостями. Близько 10% видів зустрічаються в посівах сільськогосподарських культур як бур'яни. Це насамперед стосується плоскухи звичайної, пирію повзучого, щириці загнутої, сокирків польових, волошки синьої, мишію сизого та зеленого, латука дикого. Близько 7% видів є отруйними, зокрема болиголов плямистий, паслін солодко-гіркий, дурман звичайний, цикута отруйна, конвалія звичайна, види родів жовтець та молочай тощо.

РОЗДІЛ 4.
КОНСПЕКТ ВИДІВ ФЛОРИ ПОЛТАВСЬКОГО РАЙОНУ

У цьому розділі власне наводиться перелік видів вищих судинних рослин Полтавського району, що включає 1126 видів, 490 родів, 111 родин, 6 класів та 5 відділів. Конспект складено за оригінальною схемою, запропонованою О.М. Байрак (1997). Види, внесені в нумерацію, безпосередньо траплялися нам під час досліджень, їх гербарні зразки зберігаються в Науковому гербарії кафедри ботаніки Полтавського державного педагогічного університету імені В.Г. Короленка та особистому гербарії Д.А. Давидова. Решта 170 видів наводяться тільки за літературними джерелами та даними гербаріїв. Знаком (?) відмічені види, що, можливо, указувалися для дослідженого регіону помилково, тоді як знаком (!) - види, що наводилися попередніми дослідниками флори і можуть бути виявлені під час подальших досліджень. При цьому в конспекті не вказуються види, які є достовірно зниклими в Полтавському районі або наводяться помилково, вони винесені окремо (див. додаток А).

Знаки у верхньому індексі перед назвою виду звертають увагу на категорію охорони цієї рослини на Полтавщині. Види з поміткою ** занесені до Червоної книги України, а з поміткою * - належать до регіонально рідкісних (охороняються рішенням 16 сесії обласної Ради від 23.03.2005 року).

У конспекті відділи, класи та родини розміщені за системою А.Л. Тахтаджяна. Для кожної рослини подається офіційна латинська та українська назви. Латинські назви таксонів наводяться за „Определителем высших растений Украины” (1987). При цьому синоніми наводяться окремо (див. додаток Б). Українські назви видів подані за „Визначником рослин України” (1965) та „Определителем высших растений Украины” (1987). У родинах роди, а також види в родах розміщені в алфавітному порядку їх латинських назв. Після назви виду в дужках наводяться літературні джерела, у яких цей вид вказується для Полтавського району:

Рог. – Рогович А.С. Обозрение сосудистых и полусосудистых растений, входящих в состав флоры губерний Киевской, Черниговской и Полтавской. – К., 1855. – 147 с.

Шм. – Шмальгаузен И.С. Флора Юго-Западной России, т.е. губерний: Киевской, Волынской, Подольской, Полтавской, Черниговской и смежных местностей. – К., 1886. – 783 с.

Мтр. – Монтрезор В.В. Обозрение растений, входящих в состав флоры губерний Киевского учебного округа: Киевской, Подольской, Волынской, Черниговской и Полтавской // Записи Киев. О-ва естествоиспытат. – К., 1886-1887. Вып. 1,2.

Ст. – Стахорский В. Лесная растительность Полтавского уезда // Ежегод. Музея Полтавск. Губ. Земства. – Полтава, 1915.

Кр. – Краснов А.Н. Материалы для флоры Полтавской губернии. Результаты флористических исследований в Полтавской губернии. – Х: Универс. Тип, 1891. – 116 с.

Ілліч. – Іллічевский С.О. Список найцікавіших рослин околиць міста Полтави // Укр. ботан. журн. – 1926. - №4. – с. 34-40.

Іллічевский С.О. Флора околиць Полтави (з повним списком дикої рослинності). – Полтава: Полтава – поліграф, 1-ша род. друк. – 1927. – 32 с.

Іваш. – Івашин Д.С., Ганжа Р.В. та ін. Рідкісні рослини південно-східної частини Лівобережного Лісостепу України // Укр. ботан. журн. – 1985. – т. 42, №1. – с. 71-75.

Івашин Д.С., Самородов В.М., Буйдін В.В. Щоб росли горицвіти. – Полтава, 1992. – 70 с.

Байр. - Байрак О.М. Конспект флори Лівобережного Придніпров’я. Судинні рослини. – Полтава: Верстка, 1997. – 164 с.. – 212 с. (Вказівки осоки низької, шипшини найколючішої, хартолепісу середнього)

Байрак О.М., Проскурня М.І., Стецюк Н.О.та ін. Еталони природи Полтавщини. – Полтава: Верстка, 2003. – 212 с. (Вказівки для Вільхівщанського заказника)

Андрієнко Т.Л., Байрак О.М., Залудяк М.І. та ін. Заповідна краса Полтавщини. – Полтава: ІВА „Астера”, 1996. – 188 с. (Вказівки для Рожаївського заказника)

Байрак О.М., Стецюк Н.О. Атлас рідкісних і зникаючих рослин Полтавщини. – Полтава: Верстка, 2005. – 248 с.

Давні вказівки інших авторів, які нам не вдалося проаналізувати, наводяться за Іллічевським (Оголовець, Нікітін, Соколовський, Кушніренко, Ганько тощо).

Після дужок в конспекті вказується біотоп, у якому трапляється даний вид, а також частота його поширення в Полтавському районі.

ВІДДІЛ LYCOPODIOPHYTA – ПЛАУНОПОДІБНІ

КЛАС LYCOPODIOPSIDA - ПЛАУНОВИДНІ

Родина Lycopodiaceae – Плаунові

Рід Lycopodiella Holub - лікоподієла

(!)** L. inudata (L.) Holub – л. заплавна (Ілліч., Байр.). На вологих пісках другої тераси р. Ворскла.

Рід Lycopodium L. - плаун

(!)* L. clavatum L. - п. булавовидний (Ілліч. - біля Микільського переїзду). На вологих пісках та в соснових лісах.

ВІДДІЛ EQUISETOPHYTA - ХВОЩЕПОДІБНІ

КЛАС EQUISETOPSIDA - ХВОЩЕВИДНІ

Родина Equisetaceae - Хвощові

Рід Equisetum L. - хвощ

E.arvense L. - х. польовий (Рог., Шм., Ілліч.). На суходільних і заплавних луках, прирічкових пісках, у заплавних лісах та як бур’ян на полях. Звичайно.

E.fluviatile L. – х. річковий (Ілліч.). На болотах і прибережних мілководдях. Спорадично.

*E. hyemale L. – х. зимуючий (Флора УРСР: Ніколаєв – с. Нижні Млини). У заплавних лісах. Зрідка.

E.palustre L. – х. болотний (Ілліч.). На заболочених луках. Зрідка.

(!) E.pratense Ehrh. – х. лучний (Ілліч. – с. Нижні Млини). У заплавних лісах.

E.ramosissimum Desf. – х. галузистий. На піщаних та кам'янистих ділянках вздовж залізниці. Зрідка.

ВІДДІЛ POLYPODIOPHYTA - ПАПОРОТЕПОДІБНІ

КЛАС POLYPODIOPSIDA – ПАПОРОТЕВИДНІ

Родина Ophioglossaceae – Вужачкові

Рід Ophioglossum L. - вужачка

Родина Athyriaceae - Безщитникові

Рід Athyrium ROTH- безщитник

A.filix-femina (L.) Roth – б. жіночий (Ст., Ілліч.). У заболочених лісах. Зрідка.

Рід Cystopteris Bernh. - цистоптерис

C.fragilis (L.) Bernh. – ц. ламкий (Рог.). У широколистяних лісах. Зрідка.

Родина Aspidiaceae – Щитникові

Рід Dryopteris Adans. - щитник

D. carthusiana (Vill.) H.P.Fuchs – щ. шартрський (Ст., Ілліч.). У різнотипних лісах. Часто.

(!) *D.cristata (L.) A.Gray – щ. гребенястий (Ілліч.). У заболочених лісах. Дуже рідко.

D. filix-mas (L.) Schott – щ. чоловічий (Ілліч). У широколистяних та змішаних лісах. Зрідка.

Родина Thelypteridaceae – Теліптерисові

Рід Thelypteris Schmidel - теліптерис

T. palustris Schott – т. болотний (Рог.,Ілліч.). На болотах, у вільшняках. Спорадично.

Родини Hypolepidaceae – Невиразнолускові

Рід Pteridium Scop. - орляк

*P. aquilinum (L.) Kuhn – о. звичайний (Ілліч. – Монастирська гора). У мішаних лісах. Зрідка.

Родина Polypodiaceae - Багатоножкові

Рід Polypodium L. - багатоніжка

(!)* P. vulgare L. – б. звичайна (Іваш.). У листяних лісах по р. Ворскла.

Родина Salviniaceae – Сальвінієві

Рід Salvinia Sequier - сальвінія

** S. natans (L.) All. - с. плаваюча (Ілліч., Іваш.). У прибережних мілководдях та старицях річок. Спорадично.

ВІДДІЛ PINOPHYTA - ГОЛОНАСІННІ

КЛАС PINOPSIDA - ХВОЙНІ

Родина Pinaceae - Соснові

Рід Pinus L. - сосна

P. sylvestris L. – с. звичайна (Ілліч.) У соснових та змішаних лісах на борових терасах р. Ворскла та р. Коломак. Звичайно.

ВІДДІЛ MAGNOLIOPHYTA - ПОКРИТОНАСІННІ

КЛАС MAGNOLIOPSIDA - ДВОДОЛЬНІ

Родина Aristolochiaceae - Хвилівникові

Рід Aristolochia L. - хвилівник

A. clematitis L. – х. звичайний (Ілліч.). У заплавних лісах, вільшняках, на заболочених луках. Часто.

Рід Asarum L. - копитняк

A. europaeum L. – к. європейський (Ст., Ілліч.). У широколистяних лісах. Часто.

Родина Nymphaceae – Лататтєві

Рід Nuphar L. - глечики

N. lutea (L.) Smith – г. жовті (Ілліч.). У прибережних мілководдях та старицях річок, рідше в стоячих водоймах. Часто.

Рід Nymphaea L. -латаття

*N. alba L. – л. біле. На прибережних мілководдях річок. Спорадично.

(!) *N. candida J. et C. Presl – л. сніжно-біле (Ілліч. – р. Коломак). На прибережних мілководдях річок.

Родина Ceratophyllaceae - Куширові

Рід Ceratophyllum L. - кушир

C. demersum L. – к. темно-зелений (Ілліч.). У стоячих та повільно протічних водоймах. Звичайно.

Родина Ranunculaceae – Жовтецеві

Рід Aconitum L. - аконіт

*A. nemorosum Bieb. ex Reichenb. – а. дібровний (Ілліч., Байр. – урочище Триби; Стецюк - Заборяни). У мішаних лісах. Дуже рідко.

Рід Adonis L. – горицвіт

A. vernalis L. – г. весняний (Ілліч., Іваш. та Байр. - Рожаївка). На степових схилах. Спорадично.

(!) *A. wolgensis Stev. - г. волзький (Ілліч., Кр. – с. Божкове). На степових схилах.

Рід Anemone L. - анемона

A. ranunculoides L. – а. жовтецева (Ілліч.). У широколистяних лісах. Часто.

*A. sylvestris L. – а. лісова (Ілліч.). На степових схилах. Спорадично.

Рід Batrachium (DC.) S.F. Gray – водяний жовтець

B. aquatile (L.) Dumort. – в.ж. водний (Ілліч.). У стоячих та повільно протічних водоймах. Зрідка.

B. divaricatum (Schrank) Schur - в.ж. розчепірений (Ілліч.). У повільно протічних водоймах. Спорадично.

B. foeniculaceum (Gilib.) V.Krecz. – в.ж. фенхелевидний. У повільно протічних водоймах. Зрідка.

B. trichophyllum (Chaix) Bosch - в.ж. волосолистий. На мілководді заплавних боліт. Дуже рідко.

Рід Caltha L. - калюжниця

C. palustris L. – к. болотна (Ілліч.). На болотах, у вільшняках. Спорадично.

Рід Ceratocephala Moench - реп’яшок

C. testiculata (Crantz) Bess. – р. яйцевидний (Ілліч.). На схилах, відкритих місцях, біля доріг. Спорадично.

Рід Clematis L. – ломиніс

*C. intergrifolia L. – л. цілолистий (Рог., Шм.). На степових схилах. Зрідка.

(!) C. recta L. – л. прямий (Ілліч.). У лісах.

Рід Consolida (DC.) S.F. Gray – сокирки

C. paniculata (Host) Schur – с. волотисті. На забур’янених місцях. Дуже рідко.

C. regalis S.F.Gray – с. польові (Ілліч.). Як бур’ян у посівах, біля доріг, схилах та узліссях. Звичайно.

Рід Delphinium L. - дельфіній

(!) D. cuneatum Stev. ex DC. – д. клиновидний (Іваш., Байр. – урочище Триби). На узліссях.

Рід Ficaria Guett. - пшінка

F. verna Huds. – п. весняна (Ілліч.). У широколистяних лісах, вільшняках, на узліссях та вологих луках. Звичайно.

Рід Myosurus L. – мишачий хвіст

M. minimus L. - м.х. малий (Ілліч.). На вологих місцях. Спорадично.

Рід Nigella L. – чорнушка

(!)N. arvensis L. – ч. польова (герб. Р.В.Ганжі). Як бур’ян у посівах

Рід Pulsatilla Mill. - сон

*P. latifolia Rupr. – с. широколистий (Ілліч., Байр. – урочище Триби; Стецюк - Заборяни). У соснових лісах. Зрідка.

**P. nigricans Storck. – с. чорніючий (Ілліч., Іваш. – Рудне, Байр. – Трибі, Рожаївка). У соснових лісах. Спорадично.

Рід Ranunculus L. - жовтець

R. acris L. – ж. їдкий (Ілліч.). На заплавних луках, болотах. Часто.

R. auricomus L. – ж. золотистий (Ілліч.). У лісах, на узліссях. Спорадично.

R. cassubicus L. – ж. кашубський. У широколистяних лісах. Спорадично.

R. flammula L. – ж. вогнистий (Ілліч.). На вогких пісках та болотах. Спорадично.

R. illyricus L. – ж. іллірійський (Ілліч., Байр. – Рожаївка). На степових схилах, пісках, суходільних луках. Спорадично.

(!) R. lingua L. – ж. язиколистий (Ілліч. – с. Зінці, герб.ПДПУ – с.Шили). На заплавних луках, болотах.

R. pedatus Waldst. et Kit. – ж. стоповидний (Ілліч.). На заплавних і суходільних луках, трав’янистих схилах, узліссях. Часто.

R. polyanthemos L. – ж. багатоквітковий (Рог., Ілліч.). На луках, узліссях, схилах. Звичайно.

R. polyphyllus Waldst. et Kit. ex Willd. – ж. багатолистий. На болотах, мілководдях річок. Зрідка.

R. pseudobulbosus Schur – ж. несправжньобульбистий. На заплавних луках. Зрідка.

R. repens L. – ж. повзучий (Ілліч.). На заболочених луках, у вільшняках. Часто.

R. sceleratus L. – ж. отруйний (Ілліч.). На вологих луках, болотах, по берегах водойм. Часто.

Рід Thalictrum L. - рутвиця

T. lucidum L. - р. блискуча (Ілліч.). На заболочених луках, узліссях заплавних лісів. Зрідка.

T. flavum L. – р. жовта (Ілліч.). На вологих луках, у заплавах річок. Спорадично.

T. minus L. – р. мала (Ілліч., Рог). На степових схилах, узліссях лісів. Спорадично.

T. simplex L. – р. проста (Ілліч.). На узліссях, схилах.

Родина Berberidaceae – Барбарисові

Рід Berberis L. - барбарис

B. vulgaris L. – б. звичайний (Ілліч.). У світлих лісах, на узліссях, поміж чагарниками. Спорадично.

Родина Papaveraceae – Макові

Рід Chelidonium L. - чистотіл

C. majus L. – ч. великий (Ілліч.). У лісах, на узліссях, як бур'ян по затінених місцях та біля житла. Звичайно.

Рід Glaucium Mill. - мачок

G. corniculatum (L.) J. Rudolph – м. рогатий (Шм.). Як бур'ян уздовж залізниць. Дуже рідко.

Рід Papaver L. - мак

P. albiflorum (Bess.) Pacz. – м. білоцвітий. На насипах заізниць як адвентивний бур'ян. Новина для Полтавщини.

P. dubium L. – м. сумнівний. Як бур'ян на схилах. Дуже рідко.

P. rhoeas L. – м. дикий. Як бур'ян біля залізниць. Дуже рідко.

Родина Fumariaceae – Руткові

Рід Corydalis Vent. - ряст

*C. cava (L.) Schweigg. et Koerte – р. порожнистий. У широколистяних лісах. Дуже рідко.

C. intermedia (L.) Merat. – р. проміжний. У широколистяних лісах. Зрідка. Новий вид для Полтавщини!

*C. marschalliana Pers. – р. Маршалла (Ілліч., Байр. – урочище Триби). У широколистяних , іноді заболочених лісах. Спорадично.

C. solida (L.) Clairv. – р. ущільнений (Ілліч.). У широколистяних та змішаних лісах. Звичайно.

Рід Fumaria L. - рутка

F. parviflora Lam. – р. дрібноквіткова. На забур'янених місцях. Дуже рідко.

F. schleicheri Soy – Willem. – р. Шлейхера (Ілліч.). На забур'янених місцях, в посівах, біля доріг. Часто.

(?) F. vaillantii Loisel. – р. Вайяна (Кр.). На забур'янених місцях.

Родини Ulmaceae – В'язові

Рід Ulmus L. - в'яз

U. carpinifolia Rupp. ex G.Suckow – в. граболистий (Ілліч.). У байрачних лісах та по чагарниках. Спорадично.

U. glabra Huds. – в. голий (Шм., Ілліч.). У листяних та заплавних лісах. Спорадично.

U. laevis Pall. – в. гладкий (Рог., Шм., Ілліч.). У широколистяних лісах. Звичайно.

Родина Cannabaceae – Коноплеві

Рід Cannabis L. - коноплі

C. ruderalis Janisch – к. рудеральні. На забур'янених місцях. Дуже рідко.

Рід Humulus L. – хміль

H. lupulus L. – х. звичайний (Ілліч.). У лісах, по чагарниках, на вологих місцях, біля житла. Часто.

Родина Urticaceae – Кропивові

Рід Urtica - кропива

U. dioica L. – к. дводомна (Ілліч.). У лісах, на луках, узліссях, забур'янених місцях. Часто.

U. galeopsifolia Wierzb. ex Opiz – к. жабрійолиста (Ілліч.). У заплавних лісах. Часто.

U. urens L. – к. жалка. (Ілліч.). Як бур'ян у садах, на городах та затінених місцях. Спорадично.

Родина Fagaceae – Букові

Рід Quercus L. - дуб

Q. robur L. – д. звичайний (Рог., Ілліч). У широколистяних та змішаних лісах. Звичайно.

Родина Betulaceae – Березові

Рід Alnus Mill. - вільха

A. glutinosa Gaertn. – б. клейка (Ілліч). У заболочених лісах, по берегах річок. Часто.

Рід Betula L. - береза

B. pendula Roth - б. повисла (Ілліч.). У лісах різних типів, переважно на піщаному ґрунті. Спорадично.

(!) B. pubescens Ehrh. – б. пухнаста (Ілліч.). У змішаних лісах, на вогких пісках.

Родина Corylaceae – Ліщинові

Рід Carpinus L. – граб

C. betulus L. – г. звичайний (Шм., Іваш., Байр.). У широколистяних лісах. Зрідка

Рід Corylus L. - ліщина

C. avellana L. – л. звичайна (Ст., Ілліч.). У широколистяних лісах. Часто.

Родина Phytolaccaceae - Лаконосні

Рід Phytolacca L. – лаконос

P. americana L. – л. американський. На схилах, здичавіле. Зрідка. Новина для Полтавщини!

Родина Nyctaginaceae – Ніктагінові

Рід Oxybaphus L'Her. ex Willd. - оксибафус

O. nyctagineus (Michx.) Sweet – о. нічноцвітний. Як бур'ян уздовж залізниць, біля шляхів, на пісках. Спорадично. Новий для Полтавщини!

Родина Molluginaceae - Молюгові

Рід Mollugo L. - молюго

(!) M. cerviana (L.) Ser. – м. дрібненька (Ілліч.). На вологих пісках.

Родина Portulacaceae – Портулакові

Рід Portulaca L. - портулак

P. oleracea L. – п. городній (Ілліч). Як бур'ян на городах, у садах та біля шляхів. Часто.

Родина Caryophyllaceae – Гвоздичні

Рід Agrostemma L. – кукіль

(!)A. githago L. – к. звичайний (Ілліч). Бур’ян у посівах.

Рід Arenaria L. – піщанка

A. uralensis Pall. ex Spreng. - п. уральська (Ілліч). На схилах, узліссях, суходільних луках. Спорадично.

Рід Cerastium L. –роговик

C. glomeratum Thuill. – р. скупчений. Біля доріг на піскуватому ґрунті. Дуже рідко.

C. holosteoides Fries – р. ланцетовидний (Ілліч). На луках, узліссях, трав’янистих схилах. Звичайно.

C. rotundatum Schur – р. круглолистий (Ілліч.). На пісках, суходільних луках. Часто.

Рід Coronaria Guett. - коронарія

C. flos – cuculi (L.) A. Br. – к. зозуляча (Ілліч.). На вологих луках, болотах, узліссях. Спорадично.

Рід Cucubalus L. - дутень

C. baccifer L. – д. ягідний (Ілліч.). У заплавних лісах, на узліссях, поміж чагарниками. Спорадично.

Рід Dianthus L. – гвоздика

D. andrzejowskianus (Zapal.) Kulcz. – г. Андржійовського (Ілліч.). На степових схилах. Зрідка.

D. armeria L. – г. армерійовидна. На суходільних луках, узліссях, трав’янистих схилах. Спорадично.

D. campestris Bieb. – г. польовий (Ілліч.). На пісках, піскуватих луках, у соснових лісах. Часто.

(!) D. deltoides L. – г. дельтовидна (Ілліч.). На луках, узліссях.

D. fischeri Spreng. – г. Фішера (Ілліч.). На степових схилах. Дуже рідко.

.D. platyodon Klok. – г. плоскозуба (Ілліч.). На пісках. Спорадично

D. stenocalyx Juz. – г. стиснуточашечна (Ілліч. ; Стецюк - Заборяни). У світлих лісах, на узліссях. Зрідка.

Рід Dichodon (Bartl.)Reichenb. - діходон

D.dubium (Bast.)Ikonn. – д. сумнівний. На заболочених луках. Зрідка. Новий для Полтавщини!

Рід Elisanthe (Fenzl) Reichenb. – елізанта

(!)E. noctiflora (L.) Rupr. – е. ночецвіта (Ілліч.). На узліссях, схилах.

E. viscosa (L.) Rupr. – е. клейка (Ілліч.). На суходільних луках, узліссях, схилах. Зрідка.

Рід Eremogone Fenzl - еремогоне

E. pineticola (Klok.)Klok. – е. борова. На узліссі соснового лісу. Дуже рідко.

E. micradenia (P.Smirn.) Ikonn. – е. лучностепова (Ілліч.). На степових схилах, суходільних луках, узліссях. Спорадично.

Рід Gypsophila L. - лещиця

G. paniculata L. - л. волотиста (Ілліч.). На степових схилах, узліссях, пісках. Часто.

G. perfoliata L. – л. пронизанолиста. На піскуватих ділянках уздовж доріг. Дуже рідко.

Рід Herniaria L. - остудник

(!) H. besseri Fisch. ex Hornem. – о. Бессера (Ілліч.). На степових схилах.

H. glabra L. – о. голий (Ілліч.). На суходільних луках, узліссях, пісках. Спорадично.

H. polygama J. Gay – о. багатошлюбний (Ілліч.). На пісках, у соснових лісах. Спорадично.

Рід Holosteum L. - костянець

H. umbellatum L. – к. зонтичний (Ілліч.). На степових схилах, як бур’ян уздовж залізниць. Спорадично.

Рід Melandrium Roehl. - куколиця

M. album (Mill.) Garcke – к. біла (Ілліч.). На луках, узліссях, схилах, як бур’ян у посівах біля доріг. Звичайно.

Рід Minuartia L. – мінуарція

(!) M. leiosperma Klok. – м. гладеньконасінна (Ілліч.). На пісках.

Рід Moehringia L. - мерінгія

M. trinervia (L.) Clairv. – м. трижилкова (Ілліч.). У лісах, поміж чагарниками. Часто.

Рід Myosoton Moench - слабник

M. aquaticum (L.) Moench – с. водяний (Ілліч.). На заболочених луках, по берегах водойм, у вільшняках. Часто.

Рід Otites Adans. – ушанка

O. borysthenica (Grun.)Klok. – у. дніпровська. (Ілліч). На пісках, узліссях соснових лісівю. Спорадично.

O. exaltata (Friv.) Holub – у. піднесена (Рог, Ілліч). На степових схилах. Спорадично.

Рід Psamophiliella Ikonn. - псамофілієла

P. muralis (L.) Ikonn. – п. мурова (Ілліч). На пісках, схилах, як бур’ян на полях та біля доріг. Часто.

P. stepposa (Klok.) Ikonn. – п. степова. На степових схилах. Дуже рідко. Новий вид для Полтавщини!

Рід Sagina L. – моховинка

(!)S. nodosa (L.) Fenzl – м.вузлувата (герб.Муз – Нижньомлинський ліс). На вологих місцях.

S. procumbens L. – м. лежача. На вогких місцях, найчастіше на пісках. Спорадично.

Рід Saponaria L. - мильнянка

S. officinalis L. – м. лікарська (Ілліч). На узліссях, пісках, по берегах річок. Спорадично.

Рід Scleranthus L. - червець

S. annuus L. – ч. однорічний (Ілліч). На відкритих місцях, найчастіше на пісках. Спорадично.

S. perennis L. – ч. багаторічний (Ілліч - Рудне). У соснових лісах, рідше на відкритих пісках. Зрідка.

Рід Silene L. - смілка

S. chlorantha (Willd.) Ehrh – с. зеленувата (Ілліч). У світлих лісах, на пісках, схилах. Спорадично.

S. coringiiflora Andrz – с. бобовидна. На кам'янистих схилах уздовж залізниць. Зрідка. Новина для Полтавщини!

S. dichotoma Ehrh. – с. вилчаста (Ілліч). Як бур'ян у посівах та на степових схилах. Спорадично.

S. nutans L. – с. поникла (Ілліч). На суходільних луках, трав'янистих схилах, узліссях, у світлих лісах. Спорадично.

S. multiflora (Waldst. et Kit.) Pers. – с. багатоквіткова (Ілліч). На солончакових луках. Зрідка.

S. tatarica (L.) Pers. – с. татарська (Ілліч). На піскуватих луках, по берегах річок. Спорадично.

S. vulgaris (Moench) Garcke – с. звичайна (Ілліч). На схилах, луках, узліссях, поміж чагарниками. Часто.

Рід Spergula L. – шпергель

S. arvensis L. – ш. польовий (Ілліч). На пісках. Спорадично.

S. maxima Weihe – ш. великий. Бур'ян у посівах. Дуже рідко.

Рід Spergularia J. et C. Presl. – стелюшок

(!) S. marina (L.) Griseb. – с. морський (Ілліч; Байр - Вільхівщина). На солончакових луках.

S. rubra (L.) J. et C. Presl. – с. червоний (Ілліч). На відкритих піскуватих місцях. Зрідка.

Рід Stellaria L. - зірочник

S. fragilis Klok. – з. ламкий. На заболочених пісках. Дуже рідко.

S. graminea L. – з. злаковидний (Ілліч). На луках, узліссях, трав'янистих схилах. Звичайно.

S. holostea L. – з. ланцетовидний (Ілліч). У широколистяних лісах, поміж чагарниками. Часто.

S. hyppoctona (Czern.) Klok. – з. п'яне сіно. На піскуватих луках по берегах річок. Зрідка.

S. media (L.) Vill. – з. середній (Ілліч). Як бур'ян при затінених місцях, у лісах, біля доріг та на городах. Звичайно.

S. palustris Retz. – з. болотний (Ілліч). На вогких луках та болотах. Спорадично.

Рід Vaccaria N.M.Wolf – стоголовник

(!)V. segetalis Garcke – с. посівний (Ілліч). Як бур'ян на відкритих місцях.

Рід Viscaria Bernh. - віскарія

V. vulgaris Bernh. – в. звичайна (Ілліч). На суходільних луках, схилах, узліссях та пісках. Часто.

Родина Amaranthaceae – Щирицеві

Рід Amaranthus L. - щириця

A. albus L. – щ. біла (Ілліч). Як бур'ян біля доріг, на пісках та схилах залізниць. Спорадично.

A. blitoides S. Wats. – ш. лободовидна (Ілліч). Як бур'ян на полях, городах, у садах та біля житла. Спорадично.

A. retroflexus L. – щ. загнута (Ілліч). Як бур'ян на полях, городах, уздовж доріг та біля житла. Часто.

Родина Chenopodiaceae – Лободові

Рід Atriplex L. - лутига.

A. nitens Schkuhr. – л. блискуча (Ілліч). На забур'янених місцях, по берегах водойм та на прирічкових пісках. Спорадично.

A. oblongifolia Waldst. et Kit. – л. видовженолиста. На забур'янених місцях. Зрідка.

A. patula L. – л. розлога (Ілліч). На забур'янених місцях, у садах, уздовж доріг. Звичайно.

A. prostrata Boucher – л. лежача (Ілліч). На солончакових луках, по берегах водойм, рідше як бур’ян. Спорадично.

A. tatarica L. – л. татарська. На забур’янених місцях. Спорадично.

Рід Bassia All. – басія

(!) B. sedoides (Pall.) Aschers. – б. очитковидна (Ілліч, Мтр). На солончакових луках.

Рід Camphorosma L. - камфоросма

C. annua Pall. – к. однорічна. На солончакових луках. Зрідка.

Рід Ceratocarpus L. – устели-поле

(!) C. arenarius L. – у. –п. піскове (Ілліч – курган в с. Минівка). На піщаних степах, полях і городах.

Рід Chenopodium L. - лобода

C. album L. – л. біла (Ілліч). На забур’янених місцях, у садах та біля доріг. Звичайно.

(!) C. botrys L. – л. запашна (Ілліч). На прирічкових пісках.

C. betaceum Andrz. - л. бурякова. На забур’янених місцях, пісках, по берегах річок. Спорадично.

C. glaucum L. – л. сиза (Ілліч). На прирічкових пісках. Зрідка.

(!) C. hybridum L. – л. гібридна (Ілліч). На затінених місцях.

C. opulifolium Schrad. ex Koch et Ziz. – л. калинолиста (Ілліч). На забур’янених місцях, біля доріг. Спорадично.

C. polyspermum L. – л. багатонасінна (Ілліч). На вогких та прирічкових пісках, урвистих берегах річок, рідко як бур’ян. Спорадично.

C. rubrum L. – л. червона (Ілліч). На прирічкових пісках, солончакових луках, рідше як бур’ян. Спорадично.

(!) C. schraderanum Schult. – л. Шредера (Байр - Полтава). На забур’янених місцях.

C. suecicum J. Murr. – л. шведська (Ілліч). На забур’янених місцях. Зрідка.

C. urbicum L. – л. міська (Ілліч). На забур’янених місцях, уздовж доріг, у лісосмугах та садах. Часто.

Рід Corispermum L. - верблюдка

C.marschallii Stev. – в. Маршаллова (Ілліч). На прирічкових пісках по р. Ворскла. Зрідка.

C. nitidulum Klok. – в. блискученька (Ілліч). На пісках та кам’янистих місцях уздовж залізниць. Спорадично.

Рід Kochia Roth - віниччя

K. laniflora (S.G.Gmel.) Borb. – в. шерстисте (Ілліч). На пісках. Спорадично.

K. prostrata (L.) Schrad. – в. сланке (Ілліч; Байр - Вільхівщина). На степових схилах та солонцях. Зрідка.

Рід Polycnemum L. – наземка

(!) P. majus A.Br. – н. велика (Ілліч). На пісках та як бур’ян на полях.

(!) P. minus Kitt. – н. мала (Ілліч). На пісках та забур’янених місцях.

Рід Salsola L. - курай

S. iberica Sennen et Pau – к. іберійський (Ілліч). На пісках та забур’янених місцях. Спорадично.

Родина Polygonaceae – гречкові

Рід Polygonum L. –гірчак, спориш

P. amphibium L. – г. земноводний (Ілліч). У стоячих водоймах, на мілководдях боліт. Зрідка.

P. arenarium Waldst. et Kit. – с. пісковий. На пісках. Спорадично.

P. aviculare L. – с. звичайний (Ілліч). На забур’янених місцях, уздовж доріг. Звичайно.

(?) P. bellardii All. – с. Беллардьє (Ілліч). На пісках. Мабуть, помилково замість P. arenarium.

(!)*P. bistorta L. – г. зміїний (Ілліч – Стехівка, по р. Свинківка; Іваш). На вологих луках.

P. hydropiper L. – г. перцевий (Ілліч). На вологих луках, болотах, заболочених пісках, по берегах водойм. Часто.

P. minus Huds. - г. малий (Рог, Ілліч). На заболочених пісках. Зрідка.

(!) P. mite Schrank – г. м’який (Ілліч). У вільшняках.

P. persicaria L. – г. почечуйний (Ілліч). На вологих луках, болотах, по берегах водойм. Часто.

P. tomentosum Schrank – г. сивий (Ілліч). На вогких місцях. Дуже рідко.

P. convolvulus L. – г. березковидний (Ілліч). Як бур’ян на полях, пісках та схилах залізниць. Часто.

P. dumetorum L. – г. чагарниковий (Ілліч). На узліссях, вологих місцях, поміж чагарниками. Спорадично.

Рід Rumex L. - щавель

R. acetosa L. – щ. кислий (Ілліч.). На заплавних луках. Зрідка.

R. acetosella L. – щ. горобиний (Рог, Ілліч). На пісках, у соснових лісах, рідше на степових схилах і суходільних луках. Часто.

(?) R. aquaticus L. – щ. водяний (Байр - Вільхівщина). На болотах, по берегах водойм. Помилково?

R. confertus Willd. – щ. кінський (Ілліч). На луках, узліссях, вогких місцях. Звичайно.

R. crispus L. – щ. кучерявий (Ілліч). На луках, узліссях, у посівах та уздовж доріг. Звичайно.

R. hydrolapathum Huds. – щ. прибережний (Ілліч). По берегах водойм, на болотах. Спорадично.

(?) R. longifolius DC. – щ. довголистий (Ілліч). Бур’ян у посівах.

R. maritimus L. – щ. морський (Ілліч). На солончакових луках, вогких піскуватих місцях. Зрідка.

R. sanguineus L. – щ. кривавий (Ілліч - Триби). У заболочених лісах, на вогких піскуватих місцях. Зрідка.

R. sylvestris (Lam.) Wallr. – щ. лісовий (Ілліч). У лісах, поміж чагарниками. Спорадично.

R. thyrsiflorus Fingerh. – щ. пірамідальний (Ілліч). На заплавних луках, узліссях. Часто.

Родина Limoniaceae – кермекові

Рід Limonium Mill. - кермек

L. alutaceum (Stev.) O. Kuntze – к. замшевий (Ілліч, Байр - Вільхівщина). На солончакових луках. Зрідка.

Родина Hyperiaceae – Звіробійні

Рід Hypericum L. - звіробій

H. hirsutum L. – з. шорсткий (Ілліч). У листяних лісах. Спорадично.

H. elegans Steph. ex Willd. – з.стрункий (Ілліч.). На степових схилах. Спорадично.

H. perforatum L. – з. звичайний (Ілліч). На лісових галявинах та узліссях, степових схилах. Часто.

Родина Violaceae – Фіалкові

Рід Viola L. – фіалка

V. accrescens Klok. – ф. зросла(Ілліч – Буланове). На узліссях заплавних лісів. Дуже рідко.

V. ambigua Waldst. et Kit. – ф. двозначна (Ілліч). На степових схилах. Спорадично.

(!) V. arenaria DC. – ф. піскова (Ілліч). У соснових лісах.

V. arvensis Murr. – ф. польова (Ілліч). Бур'ян на полях та біля доріг. Спорадично.

V. canina L. – ф. собача (Ілліч). У різнотипних лісах. Спорадично.

V. hirta L. – ф. шершава (Ілліч). У лісах, на схилах, узліссях, поміж чагарниками. Спорадично.

V. lavrenkoana Klok. – ф. Лавренка. На пісках. Спорадично. Новина для Полтавщини!

V. matutina Klok. – ф. ранкова (Ілліч). На луках, узліссях. Часто.

V. mirabilis L. – ф. дивна (Ілліч). У широколистяних лісах. Часто.

V. montana L. – ф. гірська. На узліссях. Дуже рідко.

V. odorata L. – ф. запашна (Ілліч). У широколистяних лісах. Часто.

V. reichenbachiana Jord. ex Boreau – ф. Рейхенбаха (Ілліч). У широколистяних лісах. Дуже рідко.

V. stagnina Kit. – ф. ставкова (Ілліч). На заплавних луках. Дуже рідко.

V. suavis Bieb. - ф. приємна (Ілліч). У широколистяних лісах. Зрідка.

Родина Cucurbitaceae – Гарбузові

Рід Bryonia L. - переступень

B. alba L. – п. білий (Ілліч). По чагарниках. Спорадично.

Рід Echinocystis Torr. ex A.Gray - ехіноцистис

E. lobata (Michx.) Torr. ex A.Gray – е. шипуватий. У вільшняках, поміж чагарниками. Спорадично. Здичавіле.

Родина Brassicaceae – Хрестоцвіті

Рід Alliaria Scop. – кінський часник

A. petiolata (Bieb.) Cavara et Grande – к.ч. черешковий (Ілліч). У широколистяних лісах, лісосмугах, поміж чагарниками. Звичайно.

Рід Alyssum L. – бурачок

A. calycinum L. – б. чашечковий (Ілліч). На сухих схилах. Дуже рідко.

A. desetorum Stapf. – б. пустельний (Ілліч). Як бур'ян на схилах, пісках та біля доріг. Часто.

A. hirsutum Bieb. – б. шорсткий. Як бур'ян біля залізниць. Дуже рідко.

Рід Arabidopsis(DC.) Heynh. - різушка

A. thaliana (L.) Heynh. – р. Таля (Ілліч). На суходільних луках, узліссях, пісках, сухих схилах. Часто.

Рід Arabis L. – гусимець

(!) A. pendula L. – г. повислий (Ілліч). У тінистих лісах, поміж чагарниками.

(!) A. planisiliqua (Pers.)Reichenb. – г. плоскостручковий (Ілліч). На вологих луках, лісових галявинах.

(!) A. sagittata (Bertol.) DC. – г. стріловидний (Ілліч – по р. Коломак). На суходільних луках, по чагарниках.

Рід Barbarea R. Br. - суріпиця

B. stricta Andrz. – с. пряма (Ілліч – Рудне). На осокових болотах. Дуже рідко.

B. vulgaris R. Br. – с. звичайна (Ілліч). На луках, трав'янистих схилах. Спорадично.

Рід Berteroa DC. - гикавка

B. incana (L.) DC. – г. сіра (Ілліч). Як бур'ян вздовж доріг, на полях, пісках та сухих схилах. Звичайно.

Рід Brassica L. - капуста

B. campestris L. – к. польова (Ілліч). Як бур'ян на полях та біля доріг. Часто.

Рід Bunias L. - свербига

B. orientalis L. – с. східна (Ілліч). Як бур'ян біля доріг, на полях та схилах залізниць. Спорадично.

Рід Camelina Crantz - рижій

C. microcarpa Andrz. – р. дрібноплодий (Ілліч.). На схилах. Спорадично.

C. sylvestris Wallr. – р. дикий (Ілліч). Як бур'ян біля доріг та на схилах залізниць. Спорадично.

Рід Capsella Medik. - грицики

C. bursa–pastoris (L.) Medik. – г. звичайні (Ілліч). Як бур'ян біля доріг, на полях та в садах. Звичайно.

Рід Cardamine L. - жеруха

C. amara L. – ж. гірка (Ілліч - Яківці). У заболочених лісах. Зрідка.

C. dentata Schult. – ж. зубчаста (Ілліч). На болотах, у вільшняках. Спорадично.

C. impatiens L. – ж. недоторкана (Ілліч). У лісах, переважно заплавних, на вогких місцях. Спорадично.

(!) C. parviflora L. – ж. дрібноцвіта (Ілліч - Нижні Млини). На прирічкових пісках.

Рід Cardaria Desv. - кардарія

C. draba (L.) Desv. – к. крупковидна (Ілліч). На полях, схилах, біля доріг. Спорадично.

Рід Chorispora R.Br. ex DC. - хориспора

C.tenella (Pall.) DC. – х. ніжна (Ілліч). На схилах, полях, біля доріг.

Рід Conringia Adans. – конрінгія

(!) C. orientalis (L.) Dumort. – к. східна (Ілліч - біля Монастиря). Як бур'ян на схилах і біля доріг. Мабуть, зникла.

Рід Crambe L. - катран

C. tatarica Sebeok. – к. татарський. На кам’янистих схилах залізниць. Зрідка. Новина для Полтавщини!

Рід Dentaria L. - зубниця

*D. bulbifera L. – з. бульбиста (Кр; герб. Цінгера – с. Мачухи; Байр - Розсошенський зак.). У широколистяних лісах. Зрідка.

*D. quinquefolia Bieb. – з. п’ятилиста (Ілліч; Байр - Розсошенський зак.). У широколистяних лісах. Спорадично.

Рід Descurainia Webb. et Pratl. - кудрявець

D. sophia (L.) Webb. ex Prantl. – к. Софії (Ілліч). Як бур’ян на полях та біля доріг. Часто.

Рід Diplotaxis DC. - дворядник

D. muralis DC. – д. муровий (Ілліч – Курилехівка, Стехівка; Байр - Полтава). Як бур’ян біля доріг та уздовж залізниць. Зрідка.

(!) D. tenuifolia (L.) DC. – д. тонколистий (Байр - Полтава). Бур’ян біля залізниць.

Рід Draba L. - крупка

D. nemorosa L. – к. дібровна (Ілліч). На суходільних луках, схилах, узліссях. Спорадично.

(!) D. sibirica (Pall.) Thell. – к. сибірська (Ілліч – біля Свинківки). На схилах залізниць.

Рід Erophila DC. - веснянка

E. verna (L.) Bess – в. весняна (Ілліч). На відкритих місцях, сухих луках, пісках, схилах та біля доріг. Звичайно.

Рід Eruca Mill. – індау

E. sativa Mill. – і.посівний. Як бур’ян у посівах та біля доріг. Дуже рідко.

Рід Erucastrum C. Presl – рогачка

E. armoracioides (Czern.) Cruchet – р. хріновидна. На степових схилах та насипах залізниць. Зрідка.

Рід Erysimum L. – жовтушник

E. cheiranthoides L. – ж. лакфіолевидний (Ілліч). Як бур’ян біля доріг, у садах та лісосмугах. Спорадично.

E. diffusum Ehrh. – ж. розлогий (Ілліч). На степових та залізничних схилах. Спорадично.

E. hieracifolium L. – ж. нечуйвітролистий (Рог, Ілліч). На схилах, узліссях, у лісосмугах. Спорадично.

Рід Euclidium R. Br. - евклідій

E. syriacum R. Br. – е. сірійський (Ілліч). Бур’ян біля доріг, звичайно на глинистих грунтах. Зрідка.

Рід Hesperis L. - вечорниці

H. tristis L. – в. плакучі (Ілліч). На степових схилах. Зрідка.

Рід Isatis L. – вайда

(!)I. tinctoria L. – в. фарбувальна (герб.ПДПУ – схили біля Монастирської гори).Як бур’ян на сухих схилах та біля доріг.

Рід Lepidium L. – хрінниця

L. densiflorum Schrad. – х. густоцвіта (Ілліч). Як бур’ян на пісках та біля доріг. Спорадично.

L. latifolium L. – х. широколиста (Ілліч). На вологих та солончакових луках, зрідка як бур’ян біля доріг. Спорадично.

L. perfoliatum L. – х. пронизанолиста (Ілліч). На сухих схилах, біля залізниць. Зрідка.

L. ruderale L. – х. смердюча (Ілліч). Як бур’ян біля доріг та у садах. Звичайно.

Рід Neslia Desv. – неслея

(!)N. paniculata (L.) Desv. – н. волотиста (Рог, Ілліч). На забур’янених місцях.

Рід Raphanus L. – редька

R. raphanistrum L. – р. дика (Ілліч). Як бур’ян у посівах та біля доріг. Часто.

Рід Rorippa Scop. – водяний хрін

R. amphibia (L.) Bess. – в. х. земноводний (Ілліч). На мілководдях стоячих водойм, заболочених луках. Зрідка.

R. austriaca (Crantz) Bess. – в.х. австрійський (Ілліч). На вологих луках, по берегах водойм, на мілководдях боліт. Спорадично.

R. palustris (L.) Bess. – в. х. болотний (Ілліч). На вологих пісках, по берегах водойм. Спорадично.

R. sylvestris (L.) Bess. – в.х. лісовий (Ілліч). На заплавних луках, вогких місцях. Часто.

Рід Sinapis L. - гірчиця

S. arvensis L. – г. польова (Ілліч). Як бур’ян на полях, городах та біля доріг. Часто.

Рід Sisymbrium L. - сухоребрик

S. loeselii L. – с. Льозеліїв (Ілліч). Як бур’ян на луках, полях та біля доріг. Звичайно.

S. altissimum L. – с. високий (Ілліч). На схилах, пісках, як бур’ян біля доріг. Спорадично.

S. officinale (L.) Scop. – с. лікарський (Ілліч). Як бур’ян біля доріг, в садах та на затінених місцях. Спорадично.

S. polymorphum (Murr.) Roth – с. мінливий (Ілліч). На степових схилах. Часто.

S. wolgense Bieb.ex Fourn. – с. волзький. Як бур’ян на схилах залізниць та біля доріг. Спорадично.

Рід SyreniaAndrz – сиренія

S. montana (Pall.) Klok. – с. гірська (Ілліч). На пісках. Спорадично.

Рід Thlaspi L. - талабан

T. arvense L. – т. польовий (Ілліч). Як бур’ян на полях та біля доріг, на схилах. Часто.

T. perfoliatum L. – т. пронизанолистий. На схилах. Спорадично.

Рід Turritis L. - пужник

T. glabra L. – п. голий (Ілліч). На лісових галявинах та узліссях, у лісосмугах. Спорадично.

Родина Resedaceae – Резедові

Рід Reseda L. - резеда

R. lutea L. – р. жовта (Ілліч). На схилах, полях та біля доріг. Спорадично.

Родина Salicaceae – Вербові

Рід Populus L. - тополя

P. alba L. – т. біла (Мтр, Ілліч). У заплавних лісах. Спорадично.

P. canescens (Ait.) Smith – т. сірувата (Ілліч). У заплавних лісах. Спорадично.

P. nigra L. – т. чорна (Ілліч). У заплавних лісах. Часто.

P. tremula L. – осика (Ілліч). У різнотипних лісах. Часто.

Рід Salix L. - верба

S. acutifolia Willd. – в. гостролиста (Ілліч). На пісках, піщаних берегах річок. Часто.

S. alba L. – в. біла (Ілліч; Рог). На вологих місцях, по берегах водойм. Часто.

(!) S. aurita L. – в. вушката (Ілліч). На вогких пісках.

S. caprea L. - в. козяча (Ілліч). У листяних лісах. Спорадично.

S. cinerea L. – в. попеляста (Ілліч). На вологих місцях, болотах, по берегах річок. Звичайно.

S. fragilis L. – в. ламка (Рог, Шм, Ілліч). По берегах водойм. Спорадично.

(!) S. pentandra L. – в. п’ятитичинкова (Ілліч). На вогких місцях, болотах.

S. rosmarinifolia L. – в. розмаринолиста (Ілліч). На заболочених пісках. Зрідка.

(!)**S. starkeana Willd. – в. Старке (Ілліч, Байр). На вологих пісках.

S. triandra L. – в. тритичинкова (Рог, Ілліч). На вогких місцях, болотах, по берегах водойм. Часто.

S. viminalis L. – в. прутовидна (Ілліч - Горбанівка). На болотах, по берегах річок. Зрідка.

(!) S. vinogradovii A. Skvorts. – в. Виноградова (Ілліч – по Коломаку і Свинківці). По берегах річок.

Родина Ericaceae – Вересові

Рід Calluna Salisb. - верес

(!)*C. vulgaris (L.)Hull. – в. звичайний (Ст.; Іваш - Чалівське л-во). У соснових лісах.

Родина Pyrolaceae – Грушанкові

Рід Chimaphila Pursh. - зимолюбка

(!)*C. umbellata (L.) W. Barton – з. зонтична (Шм – с. Микільське; Ілліч – ліс. Рудне). У соснових та змішаних лісах.

Рід Ortilia Rafin. - ортилія

(!)*O. secunda (L.) House – о. однобока (Ілліч; Іваш; Стецюк - Заборяни). У соснових та змішаних лісах.

Рід Pyrola L. – грушанка

(!)* P. rotundifolia L. – г. круглолиста (Іваш; Стецюк - Заборяни). У соснових та змішаних лісах.

Родина Primulaceae – Первоцвіті

Рід Anagallis L. – курячі очки.

(!) A. arvensis L. – к.о. польові (Рог; Шм; Ілліч – Монастирська гора). Як бур’ян біля доріг та на полях.

Рід Androsace L. - переломник

A. elongata L. – п. видовжений (Ілліч). На відкритих місцях. Часто.

Рід Centunculus L. – недорісток

(!) C. minimus L. – н. найменший (Ілліч). На заболочених пісках.

Рід Glaux L. – молочка

G. maritima L. – м. приморська (Ілліч; Байр - Вільхівщина). На солончакових луках. Зрідка.

Рід Hottonia L. – плавушник

(!) H. palustris L. – п. болотний (Ілліч). На болотах, мілководдях стоячих водойм. Зрідка.

Рід Lysimachia L. - вербозілля

L. nummularia L. – в. лучне (Ілліч). У лісах, на заплавних луках. Часто.

L. vulgaris L. – в. звичайне (Ілліч). На заболочених луках, по берегах водойм. Часто.

Рід Naumburgia Moench – кизляк

(!)* N. thyrsiflora (L.) Reichenb. – к. китицецвітий (Ілліч). На заболочених луках, у вільшняках.

Рід Primula L. – первоцвіт

*P. veris L. – п. весняний (Ілліч). У широколистяних лісах. Дуже рідко.

Родина Tiliaceae – Липові

Рід Tilia L. - липа

T. cordata Mill. – л. серцелиста (Ілліч). У широколистяних лісах. Спорадично.

Родина Malvaceae – Мальвові

Рід Althaea L. - алтея

A. officinalis L. – а. лікарська (Ілліч). На заболочених та солончакових луках, по берегах річок. Спорадично.

Рід Lavatera L. - лаватера

L. thuringiaca L. – лаватера тюрінгська (Ілліч). На сухих луках, узліссях, лісових галявинах та схилах. Часто.

Рід Malva L. – калачики

(!) M. neglecta Wallr. – к. непомітні (Ілліч). На забур’янених місцях.

M. pusilla Smith – к. маленькі (Ілліч). Як бур’ян на городах, садах та біля доріг. Часто.

Родина Euphorbiaceae – Молочайні

Рід Euphorbia L. - молочай

E. kaleniczenkoi Czern. – м. Каленіченка. На сухих луках, трав’янистих схилах, біля доріг. Спорадично.

E. palustris L. – м. болотний (Ілліч). На болотах. Зрідка.

E. peplus L. – м. городній (Ілліч). Як бур'ян на затінених місцях. Зрідка у м. Полтава.

E. seguierana Neck – м. Сегієрів (Ілліч). На пісках, степових схилах. Часто.

E. semivillosa Prokh. – м. напівмохнатий. На степових схилах. Зрідка.

E. stepposa Zoz – м. степовий (Ілліч). На степових схилах, остепнених узліссях. Спорадично.

E. subtilis Prokh - м. тонкий. На степових схилах. Спорадично.

E. virgultosa Klok. – м. прутовидний (Ілліч). На луках, узліссях, трав'янистих схилах та засмічених місцях. Звичайно.

Рід Mercurialis L. - переліска

M. perennis L. – п. багаторічна (Ілліч). У широколистяних лісах. Спорадично.

Родина Grossulariaceae – Агрусові

Рід Ribes L. - смородина

R. nigrum L. – с. чорна (Мтр, Кр - по Ворсклі). У заплавних лісах. Дуже рідко.

Родина Crassulaceae – Товстолисті

Рід Sedum L. - очиток

S. acre L. – о. їдкий (Ілліч). На відкритих пісках. Часто.

*S. purpureum Schult. – о. пурпуровий (Ілліч). На узліссях заплавних лісів, вогких пісках у долинах річок. Зрідка.

S. reflexum L. – о. відхилений. У соснових лісах та на відкритих пісках. Зрідка.

S. ruprechtii (Jalas) Omelcz. – о. Рупрехта (Ілліч). У лісах на узліссях, поміж чагарниками та на відкритих пісках. Часто.

Рід Sempervivum L. - молодило

S. ruthenicum Schnittsp. et C.B.Lehm. – м. руське (Ілліч). У соснових лісах та на відкритих пісках. Спорадично.

Родина Saxifragaceae – ломикаменеві

Рід Chrysosplenium L. - жовтяниця

*C. alternifolium L. – ж. черговолиста (Ілліч – ліс за с. Зінці; Байр). У заболочених лісах. Зрідка

Родина Rosaceae – Розові

Рід Agrimonia L. - парило

A. eupatoria L. – п. звичайне (Ілліч). У світлих лісах, на лісових галявинах, узліссях та схилах. Звичайно.

A. procera Wallr. – п. високе (Рог, Шм). На узліссях. Зрідка.

Рід Cerasus L. - вишня

*C. avium Moench – черешня (Ілліч; Іваш - Вільшани). У листяних лісах, на узліссях. Зрідка.

*C. fruticosa (Pall.) Woron. – в. степова. На степових схилах. Зрідка.

Рід Comarum L. – вовче тіло

(!) *C. palustre L. - в. т. болотне (Ілліч – біля Микільського переїзду). На заболочених пісках.

Рід Crataegus L. - глід

C. curvicepala Lindm. – г. кривочашечковий (Ілліч). У світлих лісах, на узліссях, схилах.

*C. ucrainica Pojark. – г. український (Іваш – Вільшани). На узліссях, трав'янистих схилах. Зрідка.

Рід Filipendula Mill. - гадючник

F. denudata (J.et C. Presl) Fritch – г. оголений (Ілліч). На заболочених луках, по берегах річок. Спорадично.

F. vulgaris Moench – г. звичайний (Ілліч). На узліссях лісів та схилах. Спорадично.

Рід Fragaria L. – суниці

(!) F. campestris Stev. – с. рівнинні (Ілліч). На лісових галявинах та узліссях.

F. vesca L. – с. лісові (Ілліч). У світлих лісах, на узліссях та лісових галявинах. Часто.

F. viridis Duch. – с. зелені (Ілліч). На схилах, поміж чагарниками. Звичайно.

Рід Geum L. - гравілат

G. aleppicum Jacq. – г. алепський (Рог; Оголевець - Огнівка). У світлих лісах, на узліссях. Зрідка.

G. urbanum L. – г. міський (Ілліч). У широколистяних лісах, лісосмугах, поміж чагарниками. Звичайно.

Рід Malus Mill. – яблуня.

M. praecox (Pall.) Borkh. – я. рання (Ілліч). У світлих лісах, на узліссях. Спорадично.

M. sylvestris Mill. – я. лісова. У світлих лісах, на узліссях. Спорадично.

Рід Padus Mill. - черемха

P. avium Mill. – ч. звичайна (Ілліч). У заплавних лісах, на узліссях. Спорадично.

Рід Potentilla L. - перстач

P. anserina L. – п. гусячий (Ілліч). На вогких місцях, луках. Часто.

P. arenaria Borkh. – п. пісковий (Ілліч). На пісках. Спорадично.

P. argentea L. – п. сріблястий (Ілліч). На луках, схилах, пісках, Звичайно.

P. canescens Bess. – п. сивуватий (Ілліч). На сухих луках, пісках. Зрідка.

*P. erecta (L.) Raeusch. – п. прямостоячий (Ілліч; Стецюк - Заборяни). У соснових та змішаних лісах, на заболочених пісках. Зрідка.

P. humifusa Willd. ex Schlecht. – п. простертий (Ілліч). На степових схилах. Спорадично.

P. impolita Wahlenb. – п. неблискучий (Ілліч). На степових схилах, пісках, біля залізниць. Спорадично.

P heptaphylla L. – п. семилисточковий. На пісках. Дуже рідко.

P. norvegica L. – п. норвезький (Ілліч). На заболочених пісках. Дуже рідко.

P. obscura Willd. – п. темний (Ілліч). На схилах, узліссях. Часто.

P. patula Waldst. et Kit. – п. розлогий (Ілліч). На узліссях соснових лісів. Дуже рідко.

P. reptans L. – п. повзучий (Ілліч). На вологих луках, по берегах водойм. Часто.

P. supina L. – п. лежачий (Ілліч - Триби). На вогких піскуватих місцях, по берегах водойм. Зрідка.

Рід Poterium L. - чорноголовник

P. polygamum Waldst. et Kit. – ч. багатошлюбний. На сухих луках, біля доріг. Дуже рідко. Новина для Полтавщини!

Рід Prunus L. – слива

(!) P. spinosa L. – с. колюча (Ілліч – хутір Марківка по дорозі на Карлівку). Серед чагарників.

P. stepposa Kotov – с. степова (Ілліч). На степових схилах, узліссях. Звичайно.

Рід Pyrus L. - груша

P. communis L. – г. звичайна (Ст., Ілліч). У світлих лісах, на узліссях. Спорадично.

Рід Rosa L. – шипшина

R. antonowii (Lonacz.) Dubovik – ш. Антонова. На степових схилах, узліссях, по чагарниках. Спорадично. Новина для Полтавщини!

*R. chrshanovskii Dubovik – ш. Хржановського (Байр - Кротенки). На степових схилах. Дуже рідко.

R. corymbifera Borkh. – ш. щитконосна (Ілліч). На узліссях, схилах, по чагарниках. Спорадично.

R. dumalis Bechst. – ш. чагарникова (Ілліч). На схилах, узліссях. Спорадично.

R. lupulina Dubovik – ш. вовча. На степових схилах. Зрідка. Новина для Полтавщини.

(!) R. majalis Herrm. – ш. травнева (Рог, Байр). На узліссях по чагарниках.

R. mediata Dubovik – ш. середня. На узліссях, трав'янистих схилах, по чагарниках. Зрідка. Новина для Полтавщини!

R. pomifera Herrm. – ш. яблучна (Ілліч - Кулики, Монастирський ліс). На схилах, узліссях. Зрідка.

(!)*R. spinosissima L. – ш. найколючіша (Байр). На степових схилах.

R. tesquicola Dubovik – ш. степова. На степових схилах. Зрідка.

R. tomentosa Smith – ш. повстиста (Рог, Ілліч). На схилах, узліссях, по чагарниках та біля доріг. Часто.

R. rubiginosa L. – ш. іржасто-червона (Ілліч). На схилах. Спорадично.

(!) R. uncinella Bess. – ш. гачкувата (Ілліч). На схилах, по чагарниках.

Рід Rubus L. - ожина

R. caesius L. – о. сиза (Ілліч). На узліссях, у лісах та по берегах річок. Часто.

R. idaeus L. – малина (Іваш.). У вогких лісах, по чагарниках. Спорадично. У більшості виявлених локусів зростає в здичавілому стані.

R. nessensis W. Hall. – о. несійська. У заплавних лісах. Зрідка.

*R. saxatilis L. – костяниця (Стецюк – Заборяни). У змішаних лісах, на узліссях. Дуже рідко.

Рід Sanguisorba L. - родовик

*S. officinalis L. – р. лікарський (Ілліч). На заплавних луках, болотах. Спорадично.

Рід Sorbus L. - горобина

S. aucuparia L. - г. звичайна (Рог, Шм). У лісах, на узліссях. Спорадично. Насаджують штучно в лісництвах.

Рід Spiraea L. – таволга

S. crenata L. – т. зарубчаста (Ілліч). На узліссях соснових та змішаних лісів. Зрідка.

Родина Fabaceae – бобові

Рід Anthyllis L. – заяча конюшина

A. macrocephala Wend. – з.к. багатолиста (Ілліч). На сухих луках, степових схилах. Зрідка.

Рід Astragalus L. - астрагал

A. austriacus Jacq. – а. австрійський. На степових схилах. Спорадично.

A. cicer L. – а. нутовий (Ілліч). На сухих луках, трав’янистих схилах, узліссях. Спорадично.

**A. dasyanthus Pall. – а. шерстистоквітковий (Кр - Божкове, Байр - Рожаївка). На степових схилах. Дуже рідко.

A. glycyphyllus L. – а. солодколистий (Ілліч). На лісових галявинах та узліссях. Спорадично.

A. onobrychis L. – а. еспарцетний (Ілліч). На степових схилах. Спорадично.

A. varius S. G. Gmel. – а. мінливий (Ілліч). На пісках. Спорадично.

Рід Caragana Lam. - карагана

(!) *C. frutex (L.) C. Koch – к. кущова (Ілліч-Божкове). На степових схилах.

Рід Chamaecytisus Link - зіновать

C. austriacus (L.) Link – з. австрійська (Шм, Ілліч). На степових схилах. Спорадично.

C. lindemannii (V.Krecz.) Klaskova – з. Ліндемана (Ілліч).У соснових лісах, нп пісках. Спорадично.

(!) C. ruthenicus (Fisch. ex Woloszcz.) Klaskova – з. руська (герб.ПДПУ – Червоний Шлях). На схилах.

Рід Coronilla L. - вязіль

C. varia L. – в. барвистий (Ілліч). На луках, узліссях, по чагарниках. Часто.

Рід Genista L. - дрік

G. tinctoria L. – д. красильний (Ілліч). На схилах, узліссях, по чагарниках. Спорадично.

Рід Lathyrus L. - чина

L. niger(L.) Bernh. – ч. чорна (Ілліч). У широколистяних лісах. Зрідка.

*L. pannonicus (Jacq.) Garcke – ч. паннонська (Ілліч). На степових схилах. Зрідка.

L. pratensis L. – ч. лучна (Ілліч). На сухих луках, узліссях, по чагарниках. Спорадично.

(!) L. sylvestris L. – ч. лісова (Ілліч). На узліссях, по чагарниках.

L. tuberosus L. – ч. бульбиста (Ілліч). На луках, узліссях, трав’янистих схилах. Часто.

L. vernus (L.) Bernh. – ч. весняна (Ілліч). У широколистяних лісах. Спорадично.

Рід Lotus L. - лядвенець

L. ucrainicus Klok. – л. український (Ілліч). На луках, узліссях, трав'янистих схилах. Звичайно.

Рід Medicago L. - люцерна

M. lupulina L. – л. хмелевидна (Ілліч). На луках, біля доріг та в посівах. Часто.

M. procumbens Bess. – л. лежача (Ілліч). На луках, узліссях. Часто.

M. romanica Prod. – л. румунська (Ілліч). На степових схилах. Часто.

M. sativa L. – л. посівна (Ілліч). На луках, узліссях, біля доріг. Часто. Напівздичавіле.

Рід Melilotus Mill. - буркун

M. albus Medik. – б. білий (Ілліч). На луках, узліссях, біля доріг. Часто.

M. dentatus (Waldst. et Kit.) Pers. - б. зубчастий (Ілліч - Курилехівка). На солонцюватих луках. Зрідка.

M. officinalis (L.) Pall. – б. лікарський (Ілліч). На луках, схилах, узліссях та біля доріг. Часто.

M. wolgicus Poir. – б. волзький. На піщаних ділянках уздовж залізниць. Дуже рідко. Новина для Полтавщини!

Рід Onobrychis Mill. – еспарцет

O. tanaitica Spreng. - е. донський (Ілліч). На степових схилах, сухих луках. Спорадично.

Рід Ononis L - вовчуг

O. arvensis L. - в. польовий (Ілліч). На луках, схилах. Спорадично.

Рід Oxytropis DC. - гострокільник

*O. pilosa (L) DC. – г. волохатий. На степових схилах. Дуже рідко.

Рід Trifolium L. - Конюшина

T. alpestre L. - к. альпійська (Ілліч). На степових схилах. Спорадично.

T. arvense L. - к. польова (Ілліч). На пісках, у соснових лісах, рідше на суходільних луках та степових схилах. Часто.

T. aureum Pall. - к. золотиста (Ілліч). На узліссях соснових лісів. Дуже рідко.

T. campestre Schreb. - к. рівнинна (Ілліч). На сухих луках, узліссях та лісових галявинах. Спорадично.

T. dubium Sibth. - к. сумнівна. На вогких пісках, узліссях. Зрідка.

T. elegans Savi - к. струнка (Ілліч). На заболочених луках. Дуже рідко.

T. fragiferum L. - к. суницевидна (Ілліч; Байр- Вільхівщина). На заплавних луках, солончаках. Спорадично.

T. medium L. - к. середня (Ілліч). На узліссях та лісових галявинах, у світлих лісах. Спорадично.

T. montanum L. - к. гірська (Ілліч). На сухих луках, узліссях, схилах. Часто

T. pratense L. – к. лучна (Рог, Ілліч). На луках, узліссях, схилах. Звичайно.

T. repens L. – к. повзуча (Ілліч). На луках, схилах, біля доріг. Звичайно.

Рід Vicia L. - горошок

V. angustifolia Reichard – г. вузьколистий (Ілліч). На луках, узліссях та бур'ян у посівах. Спорадично.

V. grandiflorum Scop. – г. великоквітковий (Ілліч). На узліссях, схилах, по чагарниках. Зрідка.

V. cracca L. – г. мишачий (Ілліч). На сухих луках, схилах, узліссях, по чагарниках та як бур'ян у посівах. Звичайно.

V. dumetorum L. – г. чагарниковий (Ілліч - ліс біля Супрунівки). На лісових галявинах та узліссях. Зрідка.

V. hirsuta S. F. Gray – г. шорсткий (Ілліч). По чагарниках, на лісових галявинах та узліссях, зрідка як бур'ян в посівах. Зрідка.

V. pisiformis L. – г. горохоподібний (Ілліч). У широколистяних лісах, по чагарниках. Спорадично.

V. sativa L. – г. посівний. Як бур'ян в посівах. Дуже рідко.

V. sepium L. – г. плотовий (Рог, Ілліч). На лісових галявинах, по чагарниках. Спорадично.

V. tenuifolia (L.) Roth- г. тонколистий (Ілліч). На сухих луках, узліссях, по чагарниках. Спорадично.

V. tetrasperma (L.) Schreb. – г. чотиринасінний (Ілліч). На луках, лісових галявинах. Часто.

V. villosa Roth – г. волохатий (Ілліч). На схилах, пісках, біля доріг. Часто.

Родина Lythraceae – Плакунові

Рід Lythrum L. - плакун

L.salicaria L. – п. верболистий (Ілліч). На заплавних луках, болотах, по берегах водойм. Часто.

L. virgatum L. – п. прутовидний (Ілліч). На заплавних луках. Спорадично.

Рід Peplis L. - щебрик

P. portula L. – щ. звичайний (Ілліч). На вогких пісках. Зрідка.

Родина Onagraceae – Онагрові

Рід Chamaerion (Rafin.) Rafin. - хамерій

C. angustifolium (L.) Holub – х. вузьколистий (Ілліч). У соснових лісах, на пісках, вирубках. Часто.

Рід Circaea L. - цирцея

C. lutetiana L. – ц. звичайна. У тінистих заболочених лісах. Дуже рідко.

Рід Epilobium L. - зніт

E. collinum C. C. Gmel. – з. пагорбковий. У соснових лісах. Дуже рідко.

E. hirsutum L. – з. шорсткий (Ілліч). На заболочених луках, по берегах водойм. Часто.

E. montanum L. – з. гірський. На узліссях листяних лісів. Дуже рідко.

E. palustre L. – з. болотний (Ілліч). На заплавних луках, болотах. Спорадично.

E. parviflorum Schreb. – з. дрібноквітковий (Ілліч). На заболочених луках, по берегах водойм. Спорадично.

(!) E. roseum (L.) Schreb. – з. рожевий (Ілліч). На болотах, по берегах водойм.

(!)E. tetragonum L. – з. чотиригранний (Ілліч). На болотах, по берегах річок, у вільшняках.

Рід Oenothera L - енотера

O. biennis L. – е. дворічна (Ілліч). На пісках, піскуватих луках, схилах залізниць. Звичайно.

Родина Haloragaceae – Столисникові

Рід Myriophyllum L. – водопериця

M. spicatum L. – в. колосиста (Ілліч). На мілководдях у стоячих та повільно протічних водоймах. Спорадично.

(!) M. verticillatum L. – в. кільчаста (Ілліч). У стоячих та повільно протічних водоймах.

Родина Hippuridaceae – Водяносососонкові

Рід Hippuris L. – водяна сосонка

(!) H. lanceolata Retz. – в.с. ланцетолиста (Ілліч - по р. Ворскла в с. Нижні Млини). На мілководдях у стоячих та протічних водоймах.

Родина Anacardiaceae - Фісташкові

Рід Cotinus Mill – скумпія

C. coggygria Scop. – с. звичайна. У світлих лісах, на узліссях. Зрідка. Культивують у лісосмугах.

Родина Rutaceae – Рутові

Рід Dictamnus L. – ясенець

(!) D. gymnostylis Stev. – я. голостовпчиковий (Ілліч - Монастирська гора). У світлих лісах, на узліссях.

Родина Aceraceae - Кленові

Рід Acer L. - клен

A. campestre L. – к. польовий (Ілліч). У широколистяних лісах. Часто.

A. platanoides L. – к. гостролистий (Ілліч). У широколистяних лісах. Часто.

A. negundo L. – к. ясенелистий. У лісосмугах, на узліссях. Часто.

A. pseudoplatanus L. – к. несправжньоплатановий. У широколистяних лісах. Зрідка. Висаджують у Розсошенському лісництві. Також культивують у парках та лісосмугах.

A. tataricum L. – к. татарський (Ілліч). У лісах, переважно байрачних, на узліссях. Часто.

Родина Linaceae – Льонові

Рід Linum L. - льон

L. hirsutum L. – л. шорсткий. На степових схилах. Зрідка.

L. catharticum L. – л. проносний (Ілліч - Минівка, Марківка). На узліссях, вогких пісках. Зрідка.

L. flavum L. – л. жовтий. На степових схилах. Зрідка.

(!) L. nervosum Waldst. et Kit – л. жилкуватий (Ілліч). На степових схилах, узліссях.

*L. perenne L. – л. багаторічний (Шм). На степових схилах. Зрідка.

Рід Radiola Hill – радіола

(!) R. linoides Roth – р. льоновидна (Ілліч). На вогких пісках.

Родина Zygophyllaceae – Паролистові

Рід Tribulus L. - якірці

T. terrestris L. – я. сланкі (Ілліч). На піскуватих місцях вздовж доріг. Зрідка.

Родина Oxalidaceae - Квасеницеві

Рід Xanthoxalis Small. - ксантоксаліс

X. dillenii (Jacq.) Holub – к. Ділена (Ілліч). На забур'янених місцях. Часто.

X.fontana (Bunge) Holub – к. джерельна. Як бурян біля доріг, в садах та на городах. Спорадично.

Родина Geraniaceae - Геранієві

Рід Erodium L'Her. - грабельки

E. cicutarium (L) L'Her. – г. звичайні (Ілліч). На пісках, біля доріг та в садах. Спорадично.

Рід Geranium L. – герань

(!) G. collinum Steph – г. пагорбкова (Ілліч). На солончакових луках.

G. divaricatum Ehrh. – г. розчепірена (Ілліч). У листяних лісах. Зрідка.

G. molle L. – г. м'яка (Рог, Байр). Як бурян біля доріг. Дуже рідко.

G. palustre L. – г. болотна (Рог). На заболочених луках, по чагарниках.

G. pratense L. – г. лучна. На заплавних луках, вогких місцях. Спорадично.

G. pusillum L. – г. маленька (Ілліч). Як бур'ян біля доріг, у садах та на узліссях. Спорадично.

(!) G. pyreniacum Burm. Fil. – г. піренейська (Шм). У лісах, на узліссях.

G. robertianum L. – г. Роберта (Ілліч). У лісах. Часто.

G. sanguineum L. – г. криваво-червона (Ілліч). У соснових та змішаних лісах. Спорадично.

G. sibiricum L. – г. сибірська. На кам'янистих місцях уздовж залізниць. Зрідка. Новина для Полтавщини!

Родина Balsaminaceae - Бальзамінові

Рід Impatiens L. – розрив-трава

I. glandulifera Royle – р.-т. залозиста. У заплавних лісах, на болотах, по берегах водойм. Зрідка. Здичавіле.

I. noli-tangere L. – р.-т. дрібноквіткова. По затінених вологих місцях, на схилах залізниць. Зрідка.

I. parviflora DC. – р.-т. дрібноквіткова. По затінених вологих місцях, на схилах залізниць. Зрідка.

Родина Polyalaceae – китяткові

Рід Polygala L. – китятки

P. comosa Schkuhr. – к. чубаті (Ілліч). На схилах, узліссях. Спорадично.

P. podolica DC. – к. подільські (Ілліч). На схилах луках, трав'янистих схилах. Спорадично.

P. vulgaris L. – к. звичайні (Ілліч). На заплавних луках. Зрідка.

Родина Cornaceae – Дернові

Рід Swida Opiz – свидина

S. sanguinea (L.) Opiz – с. кровяна (Ілліч). На узліссях, у світлих лісах. Спорадично.

Родина Apiaceae – зонтичні

Рід Aegopodium L. – яглиця

A. podagraria L. – я. звичайна (Ілліч). У широколистяних лісах. Звичайно.

Рід Aethusa L. - собача петрушка

A. cynapium L.– с. п. звичайна (Ілліч). У заплавних лісах, по затінених місцях, у садах. Зрідка.

Рід Angelica L. - дудник

A. sylvestris L. – д. лісовий (Ілліч). У заболочених лісах. Спорадично.

Рід Anthriscus Pers. - бугила

A. sylvestris (L.) Hoffm. - б. лісова. У світлих листяних лісах, лісосмугах, по чагарниках і на узліссях. Звичайно.

Рід Archangelica N.M. Wolf - дягель

A. officinalis Hoffm. - д. лікарський (Ілліч). У заплавних лісах, на болотах, по берегах річок. Спорадично.

Рід Astrodaucus Drude - морківниця

A. orientalis (L.) Drude – м. східна. На кам’янистих місцях уздовж залізниць. Зрідка. Новина для Полтавщини! Досі була відома лише для Криму та Приазов’я.

Рід Bupleurum L. - ласкавець

(!) B. rotundifolium L. - л. круглолистий (Рог, Шм, Ілліч). На степових схилах.

Рід Carum L. - кмин

C. carvi L. – к. звичайний (Ілліч). На луках, по чагарниках. Спорадично.

Рід Chaerophyllum L. - бутень

(!)C. bulbosum L. - б. бульбистий (Ілліч). У широколистяних лісах.

C. preskottii DC. – б. Прескотта (Шм). На степових схилах. Дуже рідко.

C. temulum L. – б. п’янкий (Ілліч). У лісах, лісосмугах, по чагарниках і на вирубках. Звичайно.

Рід Cicuta L. – цикута

(!) C. virosa L. – ц. отруйна (Ілліч.; Байр – Вільхівщина). На болотах, по берегах річок.

Рід Cnidium Cuss. - стожильник

C. dubium (Schkuhr.) Thell – с. сумнівний (Ілліч). У світлих лісах, на вогких луках, узліссях. Спорадично.

Рід Conium L. - болиголов

C. maculatum L. – б. плямистий (Рог, Ілліч). У лісосмугах, на забур'янених місцях. Спорадично.

Рід Daucus L.- морква

D. carota L. – м. дика (Ілліч). На сухих луках, узліссях, біля доріг. Звичайно.

Рід Eryngium L. - миколайчики

E. campestris L. – м. польові (Ілліч). На степових схилах, пісках та суходільних луках. Часто.

E. planum - м. плоскі (Ілліч). На суходільних луках, узліссях, пісках. Спорадично.

Рід Falcaria Fabr. - різак

F. vulgaris Bernh. – р. звичайний (Ілліч). На сухих схилах, біля доріг. Часто.

Рід Heracleum L. - борщівник

H. sibiricum L. – б. сибірський (Ілліч). На заплавних луках, узліссях, трав'янистих схилах. Звичайно.

Рід Laserpitium L. – стародуб

(!) L. prutenicum L. - с. пруський (Ілліч – біля Микільського переїзду). У лісах, по чагарниках.

Рід Libanotis Hill - порізник

L. intermedia Rupr – п. проміжний (Ілліч). На узліссях, трав'янистих схилах. Зрідка.

Рід Oenanthe L. - омег

O. aquatica (L.) Poir. – о. водяний (Ілліч). На болотах, мілководдях по берегах річок. Спорадично.

Рід Ostericum Hoffm. - маточник

O. palustre (Bess.) Bess. – м. болотний (Ілліч). На заболочених луках, у заплавних лісах. Зрідка.

Рід Peucedanum L. - смовдь

*P. arenarium Waldst. et Kit. - с. піскова (Ілліч). На пісках та в соснових лісах. Зрідка.

(!) P. carvifolia Vill. - с. кминолиста (Ілліч). На узліссях, по чагарниках.

P. lubimenkoanum Kotov – с. Любименка (Ілліч). На узліссях, схилах. Спорадично.

P. oreoselinum (L.) Moench – с. гірська (Ілліч). У соснових лісах. Часто.

Рід Pastinaca L. - пастернак

P. sylvestris Mill. – п. дикий (Ілліч – ліс Рудне). На луках, узліссях, біля доріг. Зрідка.

Рід Pimpinella L. - бедринець

P. saxifraga L. - б. ломикаменевий (Ілліч). На схилах, узліссях, суходільних луках. Часто.

Рід Seseli L. – жабриця

S. annuum L. – ж. однорічна (Ілліч). На степових схилах, узліссях. Спорадично.

S. campestre Bess. - ж. рівнинна (Ілліч). На пісках, у соснових лісах. Спорадично.

S. tortuosum L. - ж.звивиста (Ілліч). У соснових лісах, на степових схилах. Спорадично.

Рід Silaum Mill. – морківник

S. alpestre (L.) Thell. - м. альпійський (Ілліч). На солонцюватих луках. Зрідка.

Рід Sium L. - вех

S. latifolium L. - в. широколистий (Ілліч). На болотах, по берегах водойм. Часто.

S. sisaroideum DC. - в. сизаровидний (Ілліч - Ворскла). На прирічкових пісках і мілководдях. Спорадично.

Рід Torilis Adans - торилiс

T. japonica (Houtt.) DC. - т. японський (Ілліч). По чагарниках, вирубках, на лісових галявинах та узліссях. Часто.

Рід Trinia Hoffm. – тринія

(!)*T. kitaibelii Bieb. - т. Китайбеля (Байр - Рожаївка). На степових схилах.

(!) T. multicaulis Schischk. – т. багатостеблова (Ілліч). На степових схилах.

Родина Celastraceae – Бруслинові

Рід Euonymus L. – бруслина

E. europaea L. – б. європейська (Ілліч). У широколистяних лісах, особливо в заплавах річок. Часто.

E. verrucosa Scop. – б. бородавчаста (Ілліч). У лісах. Часто.

Родина Rhamnaceae - Жостерові

Рід Frangula Mill. - крушина

F. alnus Mill. - к. ламка (Ілліч). У вільшняках, змішаних лісах, на заболочених пісках другої тераси. Спорадично.

Рід Rhamnus L. – жостір

R. cathartica L. - ж. проносний (Ілліч). На узліссях, схилах, по чагарниках. Часто.

Родина Vitaceae – Виноградні

Рід Parthenocissus Planch – дикий виноград

P. quinquefolia (L.) Planch – д. в. п’ятилисточковий. У лісах, по чагарниках та на узліссях. Спорадично. Здичавіле.

Родина Santalaceae – Санталові

Рід Thesium L. - льонолисник

T. arvense Horvatovszky– л. польовий (Ілліч). На сухих луках, степових схилах. Часто.

(!) T. ebracteatum Hayne – л. безприквітковий (Ілліч – біля Микільського переїзду). На вогких пісках.

Родина Loranthaceae – Ремнецвітникові

Рід Viscum L. - омела

V. album L. - о. біла (Ілліч). Паразитує на різноманітних листяних деревах. Часто.

Родина Oleaceae – Маслинові

Рід Fraxinus L. - ясен

F. excelsior L. – я. звичайний (Ілліч). У широколистяних лісах, лісосмугах, у заплавах річок. Часто.

Родина Eleagnaceae – Маслинкові

Рід Eleagnus L. - маслинка

E. angustifolia L. – м. вузьколиста. По балках, на узліссях, у лісосмугах. Спорадично.

Родина Caprifoliaceae – Жимолостеві

Рід Lonicera L. - жимолость

L. tatarica L. - ж. татарська. У лісосмугах, байрачних лісах. Зрідка. Насаджене.

Рід Sambucus L. - бузина

S. nigra L. - б. чорна (Ілліч). На узліссях, по чагарниках, у лісосмугах. Часто.

S. racemosa L. – б. червона. У світлих лісах, лісосмугах, по чагарниках. Спорадично.

Рід Viburnum L. - калина

V. opulus L. – к. звичайна (Ілліч). У заплавних лісах, вільшняках, по берегах річок. Зрідка.

Родина Adoxaceae – Адоксові

Рід Adoxa L. - адокса

. A. moschatellina L. – а. мускусна (Ілліч). У широколистяних лісах. Спорадично.

Родина Valerianaceae – Валеріанові

Рід Valeriana L. – валеріана

V. exaltata Mikan. fil. – в. висока (Рог). На заплавних луках, болотах. Зрідка.

V. nitida Kreyer - в. блискуча. На сухих луках, трав'янистих схилах. Дуже рідко.

V.stolonifera Czern. – в. пагононосна (Ілліч). На узліссях соснових лісів. Дуже рідко.

Рід Valerianella Mill. - мласкавець

V. carinata Loisel. – м. кілястий На відкритих місцях, вологих луках. Зрідка.

V. locusta (L.) Latterade – м. колосковий (Ілліч - Трибиі). На пісках ф піскуватих луках. Зрідка.

Родина Dipsacaceae – Черсакові

Рід Cephalaria Schrad. ex Roem. et Schult. – головачка

C. uralensis (Murr.) Roem. et Schult. – г. уральська. На степових схилах. Зрідка.

Рід Dipsacus L. - черсак

D. strigosus Willd. ex Roem. et Schult. – ч. щетинистий (Ілліч). По чагарниках, на узліссях, у лісосмугах. Спорадично.

D. sylvestris Huds. – ч. лісовий (Ілліч). На лісових галявинах, узліссях, по чагарниках. Спорадично.

Рід Knautia L. - свербіжниця

K. arvensis (L.) Coult. – с. польова (Ілліч). На луках, трав'янистих схилах, узліссях. Часто.

Рід Scabiosa L. - скабіоза

S. ochroleuca L. – с. блідо-жовта (Ілліч). На степових схилах, пісках, сухих луках. Спорадично.

Рід Succisa Hall. - комонник

S. pratensis Moench – к. лучний (Ілліч – біля Микільського переїзду). На піскуватих луках. Зрідка.

Родина Apocynaceae – Барвінкові

Рід Vinca L. – барвінок

*V. herbacea Waldst. et Kit – б. трав'янистий (Рог, Шм). На степових схилах, узліссях байрачних лісів. Дуже рідко.

*V. minor L. – б. малий (Іваш; Байр - Вільшани). У широколистяних лісах. Дуже рідко.

Родина Asclepidaceae – Ластівневі

Рід Asclepias L. - ваточник

A. syriacus L. – в. сирійський (Ілліч.). Як бур'ян біля доріг, на схилах та узліссях. Зрідка. Здичавіле.

Рід Vincetoxicum N.M.Wolf - ластовень

V. hirundinaria Medik. – л. лікарський (Ілліч.). На схилах, узліссях, у світлих лісах. Часто.

V.rossicum (Kleop.) Barb. – л. російський. У широколистяних лісах. Зрідка.

Родина Gentianaceae – тирличеві

Рід Centaurium Hill - золототисячник

C. erythraea Rafin. – з. звичайний (Ілліч; Байр - Вільхівщина). На луках, узліссях. Зрідка.

(!) C. meyeri (Bunge) Druce – з. Мейєра (Байр - Вільхівщина). На солончаках та солонцюватих луках.

C. pulchellum (Sw.) Druce – з. гарний (Ілліч). На вологих луках, по берегах водойм. Зрідка.

(!) C. uliginosum (Waldst. et Kit.) Beck. – з. багновий (Ілліч - Марківка; Шм - Свинківка). На заболочених луках, солончаках.

Рід Gentiana L. – тирлич

(!) G. cruciata L. – т. хрещатий (Рог, Шм; Байр - Триби; Стецюк - Заборяни). На узліссях.

*G. pneumonanthe L. – т. звичайний (Ілліч. ; Стецюк - Заборяни). На вогких пісках, узліссях соснових лісів, вирубках. Зрідка.

Рід Gentianella Moench – тирличничок

(?) G. lingulata (Agardh.) Prichard. – т. язичковий (Оголевець - Триби). На вогких луках, узліссях. Можливо, помилково замість *G. pneumonanthe L.

Родина Rubiaceae - Маренові

Рід Asperula L - маренка

A. cynanchica L. – м. рожева (Ілліч). На степових схилах. Часто.

Рід Galium L. - підмаренник

G. album Mill. – п. білий (Ілліч). На луках, узліссях, по чагарниках та біля доріг. Часто.

G.aparine L. п. чіпкий (Ілліч). Як бур’ян у посівах, біля доріг, у лісосмугах та на засмічених місцях. Часто.

G.articulatum Lam. – п. членистий (Рог, Шм). На заплавних луках, узліссях, у лісах. Часто.

G.boreale L. – п. північний (Рог, Шм, Ілліч). У світлих лісах, на узліссях. Зрідка.

G.humifusum Bieb. - п. сланкий (Рог). На схилах залізниць, по чагарниках. Зрідка.

G. octonarium (Klok.) Soo – п. восьмилистковий (Ілліч). На степових схилах. Спорадично.

G. odorata (L.) Scop. – п. запашний (Ілліч). У широколистяних лісах. Зрідка.

G. palustre L. – п. болотний (Ілліч). На заболочених луках, по берегах водойм. Часто.

G.rivale (Sibth. et Smith) Griseb. – п. прибережний (Ілліч). У заплавних лісах. Дуже рідко.

G.ruprechtii Pobed. – п. Рупрехта (Ілліч - біля Микільського переїзду). На заболочених пісках. Зрідка.

(!) G. ruthenicum Willd – п. руський (Шм; Байр - Рожаївка). На степових схилах.

(!) G. tinctorium (L.) Scop – п. красильний (Ілліч). На сухих луках, узліссях.

G. verum L. – п. справжній (Рог, Шм, Ілліч). На суходільних луках, узліссях, схилах, лісових галявинах. Звичайно.

G.uliginosum L. – п. багновий (Ілліч). На болотах, вогких пісках. Спорадично.

Родина Polemoniaceae - Синюхові

Рід Polemonium L. - синюха

(!)* P. caeruleum L. – с. голуба (Рог, Шм, герб. Муз; Стецюк - Заборяни). На вологих луках, лісових галявинах.

Родина Convolvulaceae – Березкові

Рід Calystegia R.Br. - плетуха

C. sepium (L.) R.Br. – п. звичайна (Ілліч). На вогких місцях, по берегах водойм. Часто.

Рід Convolvulus L. - березка

C. arvensis L. – б. польова (Рог, Ілліч). Як бур’ян на полях, городах та біля доріг. Звичайно.

Родина Cuscutaceae – Повитицеві

Рід Cuscuta L. - повитиця

C. europaea L. – п. європейська (Ілліч). Біля доріг, у посівах, на пісках та в заплавах річок. Часто. Паразит різних трав’янистих рослин.

C. epithymum (L.)L. – п. чебрецева (Ілліч). На степових схилах, біля залізниць. Спорадично. Паразитує на різних трав’янистих рослинах.

Родина Boraginaceae - Шорстколисті

Рід Aegonychon S.F. Gray – егоніхон

(!) *A. purpureo-caeruleum (L.) Holub – е. фіолетово-голубий (Ілліч). У світлих листяних лісах, на узліссях.

Рід Anchusa L. – воловик

*A. gmelini Ledeb. – в. Гмеліна (Ілліч). На відкритих пісках. Спорадично.

Рід Asperugo L. - гостриця

A. procumbens L. – г. лежача (Ілліч). На забур’янених місцях. Часто.

Рід Buglossoides Moench - буглосоїдес

B. arvensis (L.) Johlst. – б. польовий (Ілліч). На сухих луках, схилах, пісках та як бур’ян на полях і вздовж доріг. Часто.

B. czernjaevii (Klok.) Czer. – б. Черняєва. На пісках. Зрідка.

Рід Cynoglossum L. - чорнокорінь

C. officinale L. – ч. лікарський (Ілліч). На луках, трав'янистих схилах, як бур'ян біля доріг та на полях. Спорадично.

Рід Echium L. - синяк

(!)*E. maculatum L. – с. плямистий (Ілліч). На степових схилах, узліссях.

E. vulgare L. – с. звичайний (Ілліч). На луках, схилах, забур'янених місцях. Звичайно.

Рід Lappula Moench - липучка

L. patula (Lehm.) Menyharth – л. розлога (Ілліч – біля с. Щербані). На схилах залізниць. Дуже рідко.

L. squarrosa (Retz.) Dumort. – л. відхилена (Ілліч.). На схилах, як бур'ян біля доріг та на полях. Часто.

Рід Lithospermum L. - горобейник

L. officinale L. – г. лікарський (Ілліч). На узліссях, по чагарниках, у лісосмугах. Зрідка.

Рід Lycopsis L. - кривоцвіт

L. orientalis L. – Як бур'ян у посівах та біля доріг. Зрідка.

(?) L. arvensis L. – к. польовий (Ілліч – Свинківка, Супрунівка). Бур'ян у посівах. Мабуть, помилково.

Рід Myosotis L. - незабудка

M. arvensis (L.) Hill – н. польова (Ілліч). На лісових галявинах, схилах, по чагарниках. Спорадично.

M.caespitosa K.F. Schulz – н. дерниста (Ілліч). На вогких пісках, болотах, по берегах річок. Часто.

M. micrantha Pall. ex Lehm – н. дрібноквіткова (Ілліч.). На суходільних луках, пісках та вздовж залізниць. Часто.

M.palustris L. – н. болотна (Ілліч). На болотах, по берегах водойм. Спорадично.

Рід Nonea Medik. – куряча сліпота

N. rossica Stev. – к.с. російська (Ілліч). На схилах, забур'янених місцях. Часто.

Рід Omphalodes Mill. - омфалодес

O. scorpioides (Haenke) Schrank – о. завитий (Ілліч). У широколистяних лісах. Спорадично.

Рід Pulmonaria L. - медунка

P. angustifolia L. – м. вузьколиста (Ілліч.). У соснових лісах. Дуже рідко.

P. obscura Dumort. – м. темна (Ілліч.). У широколистяних лісах. Часто.

Рід Strophiostoma Turcz. - строфіостома

S. sparsiflora (Mikan.) Turcz. – с. рідкоцвіта (Ілліч). У лісах, на узліссях, по чагарниках та біля доріг. Звичайно.

Рід Symphytum L. - живокіст

S. officinale L. – ж. лікарський (Ілліч). На вогких луках, болотах, по берегах водойм. Часто.

S. tauricum Willd. – ж. кримський (Ілліч). У широколистяних лісах. Зрідка.

Родина Solanaceae – Пасльонові

Рід Datura L. – дурман

D. stramonium L. – д. звичайний (Ілліч). На забур'янених місцях. Зрідка.

Рід Hyoscyamus L. - блекота

H. niger L. – б. чорна (Ілліч). На забур'янених місцях, смітниках, біля доріг та на полях. Спорадично.

Рід Lycium L. - повій

L. barbarum L. – п. звичайний. На схилах, по чагарниках. Зрідка.

Рід Physalis L. – фізаліс

(!) P. alkekengi L. – ф. звичайний (Ілліч - Нижні Млини). У лісах.

Рід Solanum L. - паслін

S. nigrum L. – п. чорний (Ілліч). Як бур'ян на полях, біля доріг та по затінених місцях. Часто.

S.dulcamara L. - п. солодко-гіркий (Ілліч). По берегах річок, на вогких пісках. Спорадично.

Родина Scrophulariaceae – Ранникові

Рід Euphrasia L. - очанка

E. pectinata Ten. – о. гребінчаста (Ілліч). На схилах, узліссях. Спорадично.

Рід Gratiola L. - авран

G. officinalis L. – а. лікарський (Ілліч). На вогких луках, заболочених пісках, по берегах річок. Спорадично.

Рід Lathraea L. – петрів хрест

L. squamaria L. – п.х. лускатий (Ілліч). У широколистяних лісах. Зрідка. Паразитує на коренях ліщини.

Рід Limosella L. – мулянка

(!) L. aquatica L. – м. водяна (Ілліч). На прирічкових пісках.

Рід Lindernia All. – ліндернія

L. procumbens (Krock.) Borb. – л. простерта. На заболочених пісках. Дуже рідко.

Рід Linaria Mill. - льонок

*L. dulcis Klok. – л. солодкий (Ілліч). На відкритих пісках. Спорадично.

L. genistifolia (L.) Mill. – л. дроколистий (Мтр, Ілліч). На пісках і кам'янистих схилах залізниць. Спорадично.

L. maeotica Klok. – л. азовський. На степових схилах. Спорадично.

L. vulgaris Mill. – л. звичайний (Ілліч). На луках, узліссях та біля доріг. Звичайно.

Рід Melampyrum L. - перестріч

M. cristatum L. – п. гребінчастий (Ілліч). На узліссях і лісових галявинах. Спорадично.

M. nemorosum L. – п. гайовий (Ілліч - Триби). У світлих лісах, на узліссях. Спорадично.

M. vulgatum Pers. – п. звичайний (Ілліч). На вогких пісках, узліссях соснових лісів. Зрідка.

Рід Odontites Ludw. - кравник

O. vulgaris Moench – к. звичайний (Ілліч). На луках, трав'янистих схилах, біля доріг. Часто.

Рід Orthantha (Benth.) A. Kerner – ортанта

(!) O. lutea (L.) A. Kerner ex Wettst. – о. жовта (Ілліч - Монастирська гора). На степових схилах.

Рід Pedicularis L. - шолудивник

*P. dasyastachys Schrenk - ш. пухнастоколосий (Ілліч). На засолених луках у заплавах річок. Зрідка.

(!) *P. kaufmannii Pinzg. – ш. Кауфмана (Ілліч). На узліссях, схилах.

(!) P. palustris L. – ш. болотний (Флора УРСР: Полтава). На вологих луках, болотах.

Рід Rhinanthus L. - дзвінець

R. aestivalis (N.Zing.) Schischk. et Serg. – д. літній (Ілліч). На заплавних луках, узліссях. Спорадично.

R. minor L. – д. малий (Рог, Ілліч). На вологих луках. Спорадично.

Рід Scrophularia L. - ранник

S. nodosa L. – р. вузлуватий (Ілліч). У широколистяних лісах, по чагарниках. Часто.

S. umbrosa Dumort. – р. тіньовий (Ілліч - Пушкарівка, Стехівка). На вологих луках, болотах, у вільшняках. Зрідка.

Рід Verbascum L. - дивина

V. austriacum Schott – д. австрійська (Ілліч - Триби). На степових схилах. Часто.

V. blattaria L. – д. тарганяча (Ілліч). На заплавних луках. Спорадично.

V. lychnitis L. – д. борошниста (Ілліч). На луках, схилах, узліссях, у світлих лісах. Часто.

V. nigrum L. – д. чорна (Ілліч). На узліссях, по чагарниках. Спорадично.

V. phoeniceum L. – д. лікарська (Ілліч). На схилах, узліссях, пісках та біля доріг. Часто.

V. phlomoides L. – д. фіолетова (Ілліч). На степових схилах та у світлих лісах. Спорадично.

V. thapsiforme Schrad. – д. скіпетровидна (Шм). На степових схилах. Зрідка.

V. thapsus L. – д. ведмежа (Рог, Ілліч). На пісках, схилах.

Рід Veronica L. - вероніка

V. anagallis-aquatica L. – в. джерельна (Ілліч). на болотах, вогких луках, по берегах водойм. Звичайно.

V. anagalloides Guss. – в. грязьова (Ілліч). На болотах, по берегах водойм. Спорадично.

V. arvensis L. – в. польова (Рог; Ілліч - Триби). На луках, біля доріг. Спорадично.

V. austriaca L. – в. австрійська (Ілліч). На степових схилах, узліссях. Спорадично.

V. beccabunga L. – в.струмкова (Ілліч). На болотах, по берегах водойм. Дуже рідко.

V. chamaedrys L. – в. дібровна (Ілліч). У світлих лісах, по чагарниках, на лісових галявинах та узліссях. Звичайно.

V.dillenii Crantz – в. Діленія (Ілліч). На пісках. Зрідка.

(!) V. hederifolia L. – в. плющолиста (Рог). На узліссях, схилах, біля доріг.

V. incana L. – в. сива. На степових схилах. Зрідка.

V. longifolia L. – в. довголиста (Ілліч). У заплавних лісах, по берегах річок. Спорадично.

V. officinalis L. – в. лікарська (Ілліч; Стецюк - Заборяни). У світлих лісах, на вирубках. Зрідка.

V. paczoskiana Klok. – в. Пачоського (Ілліч). У соснових лісах та на пісках. Спорадично.

(!) V. persica Poir - в. персидська (Ілліч; Байр - Полтава). Як бур'ян біля доріг та на полях.

V. polita Fries – в. витончена (Ілліч). На луках, узліссях, біля доріг. Спорадично.

V. poljensis Murb. – в. герцеговинська. На болотах, берегах водойм. Зрідка.

(!) V. praecox All – в. рання (Байр - Рожаївка). На степових схилах.

V. prostrata L. – в. лежача (Ілліч). На луках, схилах. Часто.

V. serpyllifolia L. – в. чебрецелиста (Ілліч). На вологих луках, узліссях. Спорадично.

V. scutellata L. - в. щиткова (Ілліч). На болотах, по берегах водойм, на прирічкових пісках. Спорадично.

V. steppacea Kotov – в. степова (Рог; Ілліч - Курилехівка). На степових схилах. Спорадично.

V. teucrium L. – в. широколиста (Ілліч). По чагарниках, на лісових галявинах та узліссях. Спорадично.

V. verna L. – в. весняна (Ілліч). На луках, узліссях, біля доріг. Звичайно.

Родина Orobanchaceae – Вовчкові

Рід Orobanche L. – вовчок

O. alba Steph. – в. білий. На степових схилах. Зрідка. Паразитує на коренях шавлії та чебрецю.

(!) O. cumana Wallr. – в. соняшниковий (Ілліч). На полях та городах. Паразитує на культурних рослинах, особливо на коренях соняшнику.

Родина Lentibulariaceae – Пухирникові

Рід Utricularia L. – пухирник

*U. vulgaris L. – п. звичайний (Ілліч; Байр - Вільхівщина). На мілководдях по р. Коломак. Зрідка.

Родина Plantaginaceae – Подорожникові

Рід Plantago L. - подорожник

P. cornutii Gouan – п. Корнута. На солонцюватих луках і вогких пісках. Спорадично.

P. dubia L. – п. сумнівний (Рог). На степових схилах, пісках. Спорадично.

P. lanceolata L. – п. ланцетолистий (Ілліч). На луках, схилах, узліссях та пісках. Звичайно.

P. major L. – п. великий (Ілліч). На вогких місцях, біля доріг. Звичайно.

P. maxima Juss ex Jacq – п. найбільший. На солончакових луках. Зрідка.

P. media L. – п. середній (Ілліч). На узліссях, луках, схилах. Звичайно.

P. salsa Pall. – п. солончаковий (Ілліч). На солонцюватих і солончакових луках. Зрідка.

P. scabra Moench - п. шорсткий (Ілліч). На пісках, схилах залізниць та біля доріг. Спорадично.

P. stepposa Kuprian. – п. степовий. На степових схилах. Спорадично.

(!) P. tenuiflora Waldst. et Kit – п. тонкоколосий (Байр - Вільхівщина). На солончакових луках.

Родина Verbenaceae – Вербенові

Рід Verbena L. - вербена

V. officinalis L. – в. лікарська (Ілліч – Кулики, Микільське). На луках, біля доріг. Зрідка.

Родина Laminaceae – Губоцвіті

Рід Acinos Mill – щебручка

A.arvensis (Lam.) Dandy – щ. польова (Ілліч). На забур'янених місцях. Зрідка.

Рід Ajuga L. - горлянка

A. chia Schreb L. – г. хіоська (Ілліч - Лихошваї, Степне, Абазівка). На степових схилах .Зрідка.

A. genevensis L. – г. женевська (Ілліч). На луках, узліссях, схилах. Звичайно.

Рід Ballota L. - мяточник

B. ruderalis Sw. – м. бур'яновий (Ілліч). На забур'янених місцях, узліссях, у лісосмугах. Часто.

Рід Betonica L. - буквиця

B. officinalis L. – б. лікарська (Ілліч). У світлих лісах на узліссях, схилах, по чагарниках. Спорадично.

Рід Chaiturus Willd. – котячий хвіст

C. marrubiastrum (L.) Reichenb. – к.х. шандровий (Ілліч). У заплавних лісах, лісосмугах, по чагарниках, на вогких луках. Спорадично.

Рід Clinopodium L. - пахучка

C. vulgare L. – п. звичайна (Ілліч). У листяних лісах, на лісових галявинах та узліссях. Часто.

Рід Dracocephalum L. – змієголовник

(!) * D. ruyschiana L. – з. Рюйша (Ілліч). У соснових лісах.

D. thymiflorum L. – з. чебрецевий (Ілліч). Як бур’ян на схилах, біля залізниць, на пісках та в соснових лісах. Спорадично.

Рід Elsholzia Willd. - ельшольція

E. ciliata (Thunb.) Hyl. – е. війчаста (Рог, Шм). Як бур’ян по затінених місцях і біля доріг. Дуже рідко.

Рід Galeopsis L. - жабрій

G. bifida Boenn. – ж. двонадрізаний. На вогких забур’янених місцях, по берегах річок. Зрідка.

G. tetrahit L. – ж. звичайний (Ілліч). У соснових лісах, на узліссях. Спорадично.

Рід Glechoma L. - розхідник

G. hederacea L. – р. звичайний (Ілліч). На луках, вогких місцях, по чагарниках. Звичайно.

G. hirsuta Waldst. et Kit. – р. шорсткий (Ілліч). У широколистяних лісах. Спорадично.

Рід Lamium L. – глуха кропива

L. album L. – г.к. біла (герб. Оголевця - Яківці). На узліссях листяних лісів. Дуже рідко.

L. amplexicaule L. – г.к. стеблеобгортна (Ілліч). На полях, пісках, схилах. Спорадично.

L. maculatum L. – г.к. крапчаста (Ілліч). У широколистяних лісах, лісосмугах, по чагарниках. Звичайно.

L. purpureum L. – г.к. пурпурова (Ілліч). У лісах, переважно заплавних, на узліссях та вздовж доріг. Спорадично.

Рід Leonurus L. – собача кропива

L. quinquelobatus Gilib. – с.к. п’ятилопатева (Рог, Ілліч). На забур’янених місцях, узліссях, у лісосмугах. Спорадично.

Рід Lycopus L. - вовконіг

L. europaeus L. – в. європейський (Ілліч). На заболочених луках, по берегах водойм. Часто.

L. exaltatus L. – в. високий (Ілліч). На заплавних луках, болотах. Зрідка.

Рід Marrubium L. – шандра

(!) M. praecox Janka – ш. рання (Ілліч). На степових схилах.

Рід Mentha L. – м’ята

M. aquatica L. – м. водяна (Ілліч). У заболочених лісах, по берегах водойм. Часто.

M. arvensis L. - м. польова (Ілліч). На заплавних луках, вогких пісках. Спорадично.

M. gentilis L. – м. споріднена. На забур’янених місцях. Дуже рідко. Новина для Полтавщини!

Рід Nepeta L. – котяча м’ята

N. cataria L. – к.м. справжня (Ілліч). У лісосмугах. Зрідка.

N. pannonica L. – к.м. паннонська (Ілліч). На схилах. Дуже рідко.

Рід Origanum L. - материнка

O. vulgare L. – м. звичайна (Ілліч). У світлих листяних лісах, на лісових галявинах і узліссях, степових схилах. Часто.

Рід Phlomis L. - залізняк

P. pungens Willd. – з. колючий (Ілліч - Монастирська гора, Божкове, Абазівка). На степових схилах. Зрідка.

P. tuberosa L. – з. бульбистий (Ілліч). На степових схилах, узліссях. Спорадично.

Рід Prunella L. - суховершки

P. vulgaris L. – с. звичайні (Ілліч). На луках, узліссях, у лісах. Часто.

Рід Salvia L. - шавлія

*S. betonicaefolia Etl. – ш. буквицелиста. На степових схилах. Дуже рідко.

S. nemorosa L. – ш. дібровна (Рог, Ілліч). На суходільних луках, узліссях, степових схилах. Звичайно.

S.nutans L. – ш. поникла (Ілліч). На степових схилах. Зрідка.

S. pratensis L. – ш. лучна (Ілліч). На сухих луках, степових схилах, по чагарниках. Спорадично.

S. verticillata L. – ш. кільчаста (Ілліч). На луках, узліссях, біля доріг. Часто.

Рід Scutellaria L. - шоломниця

Sc. altissima L. – ш. висока (Ілліч). У широколистяних лісах. Спорадично.

Sc. galericulata L. – ш. звичайна (Ілліч). На заплавних луках, болотах, вогких пісках, по берегах водойм. Часто.

Sc. hastifolia L. – ш. списолиста (Ілліч). По берегах водойм, на заболочених луках. Спорадично.

Рід Stachys L. - чистець

St. germanica L. – ч. германський (Ілліч, Іваш.). На трав'янистих схилах, узліссях. Зрідка.

St. neglecta Klok. – ч. непомітний (Ілліч). На забур'янених місцях, біля доріг. Спорадично.

St. palustris L. – ч. болотний (Ілліч). На болотах, по берегах річок, зрідка як бур'ян у посівах по низинах. Часто.

St. sylvatica L. – ч. лісовий (Ілліч). У широколистяних лісах. Спорадично.

St. transsilvanica Schur – ч. трансільванський (Ілліч). На степових схилах, узліссях. Часто.

Рід Teucrium L. - самосил

T. chamaedrys L. – с. гайовий (Ілліч). На степових схилах. Зрідка.

T. scordium L. – с. часниковий (Ілліч). По берегах водойм, на болотах, прирічкових пісках та у вільшняках. Спорадично.

Рід Thymus L. - чебрець

T. marschallianus Willd. – ч. Маршаллів (Ілліч). На степових схилах. Часто.

Th. pallasianus H.Braun - ч. Палласів (Ілліч). На пісках. Спорадично.

*T. tschernjajevii Klok. et Shost. – ч. Черняєва (Ілліч). У соснових лісах, на пісках. Зрідка.

Родина Callitrichaceae – Виринницеві

Рід Callitriche L. – виринниця

(!) C. verna L. – в. весняна (Ілліч). У стоячих водоймах.

Родина Campanulaceae – Дзвоникові

Рід Asyneuma Griseb. et Schenk – азинеума

*A. canescens (Waldst. et Kit.) Griseb. et Schenk – а. сірувата (Ілліч; Байр - Рожаївка). На степових схилах. Спорадично.

Рід Campanula L. – дзвоники

C .bononiensis L. – д. болонські (Ілліч). На степових схилах. Зрідка.

(!) C. cervicaria L. – д. оленячі (Ілліч - Триби). У лісах, на узліссях.

C. glomerata L. – д. скупчені (Ілліч.). На степових схилах, узліссях, суходільних луках. Спорадично.

C. latifolia L. – д. широколисті. У заплавних лісах. Дуже рідко.

C. patula L. – д. розлогі (Рог; Стецюк - Заборяни). На луках, схилах. Зрідка.

*C. persicifolia L. – д. персиколисті (Ілліч; Іваш - Вільшани; Стецюк - Заборяни). У лісах. Спорадично.

C. rapunculoides L. – д. ріпчастовидні (Ілліч). У лісах, лісосмугах, на узліссях, лісових галявинах, схилах. Звичайно.

C. rapunculus L. – д. ріпчасті (Ілліч – Триби). На суходільних луках, узліссях байрачних лісів. Зрідка.

C. rotundifolia L. – д. круглолисті (Ілліч). У соснових лісах, на узліссях і пісках. Часто.

C. sibirica L. – д. сибірська (Ілліч). На степових схилах, суходільних луках. Спорадично.

C. trachelium L. – д. кропиволисті (Ілліч). У широколистяних лісах. Зрідка.

Рід Jasione L. – агалик-трава

J. montana L. – а.-т. гірська (Ілліч). У соснових лісах та на пісках. Спорадично.

Родина Asteraceae – Айстрові

Рід Achillea L. - деревій

A. micrantha Willd. – д. дрібноквітковий (Ілліч). На відкритих пісках. Спорадично.

A. millefolium L. – д. звичайний (Ілліч). На луках, узліссях, схилах, біля доріг. Звичайно.

A. nobilis L. – д. благородний (Ілліч). На степових схилах. Часто.

A. pannonica Scheele – д. паннонський. На суходільних луках, узліссях. Спорадично.

Рід Achyrophorus Adans. – ахірофорус

A. maculatus (L.) Scop. – а. плямистий (Ілліч). У світлих лісах, на лісових галявинах. Зрідка.

Рід Ambrosia L. - амброзія

A. artemisifolia L. – а. полинолиста. На забур'янених місцях. Часто.

Рід Anthemis L. – роман

A. cotula L. – р. собачий (Ілліч). На забур'янених місцях, уздовж доріг, у заплавах річок. Спорадично.

A. ruthenica Bieb. – р. руський (Ілліч). На пісках. Часто.

*A. subtinctoria Dobrocz. – р. напівфарбувальний (Ілліч). На степових схилах. Спорадично.

Рід Antennaria Gaertn. – котячі лапки

(!) *A. dioica (L.) Gaertn. – к. л. дводомні (Ілліч; Іваш – Триби; Стецюк - Заборяни). У соснових лісах, на заболочених пісках.

Рід Arctium L. - лопух

A. lappa L. – л. справжній (Ілліч). На забур'янених місцях, біля доріг. Спорадично.

A. minus (Hill.) Bernh. – л. малий (Ілліч). На забур'янених місцях, біля доріг. Спорадично.

A. tomentosum Mill. – л. павутинистий (Ілліч). На забур'янених місцях, біля житла, вздовж доріг та в лісосмугах. Часто.

Рід Artemisia L. - полин

A. absinthium L. – п. гіркий (Ілліч). На відкритих місцях, біля доріг та житла. Звичайно.

A. annua L. – п. однорічний. На забур'янених місцях. Дуже рідко.

A. arbotanum L. – п. лікарський (Ілліч). На прирічкових пісках по р. Ворскла. Спорадично.

A. austriaca Jacq. – п. австрійський (Ілліч). На степових схилах, біля доріг. Часто.

A. dniproica Klok. – п. дніпровський (Ілліч). На борових пісках. Часто.

(!) A. pontica L. – п. понтичний (Ілліч-Абазівка). На степових схилах.

A. santonica L. – п. сантонінський (Кр). На солончакових луках. Зрідка.

A. scoparia Waldst. et Kit – п. віниковий (Ілліч). На степових схилах. Зрідка.

A. vulgaris L. – п. звичайний (Ілліч). На відкритих місцях, у лісосмугах, біля житла. Звичайно.

Рід Aster L. - айстра

* A. amelloides Bess. – а. заміщуюча (Ілліч). На степових схилах. Зрідка.

Рід Barkhausia Moench - баркгаузія

B. rhoeadifolia Bieb. – б. маколиста. На степових схилах та відкритих місцях. Спорадично. Новина для Полтавщини!

Рід Bidens L. - череда

B. cernua L. – ч. поникла (Ілліч). По берегах водойм. Спорадично.

B. frondosa L. – ч. листяна. На заболочених луках. Дуже рідко.

B. tripartita L. – ч. трироздільна (Ілліч). На вологих місцях, болотах, по берегах водойм. Звичайно.

Рід Carduus L. – будяк

C. acanthoides L. – б. акантовидний (Ілліч). На відкритих місцях. Часто.

C. crispus L. - б. кучерявий (Ілліч). У заплавних лісах. Зрідка.

C. nutans L. – б. пониклий (Ілліч). На схилах, узліссях. Зрідка.

(!) C. pseudocollinus (Schmalh.) Klok. – б. несправжньопагорбковий (Ілліч-Минівка). На степових схилах.

C. thoermeri Weinm. – б. Термера (Байр - Полтава). На степових схилах. Дуже рідко.

Рід Carlina L. - відкасник

C. biebersteinii Bernh. ex Hornem. – в. Біберштейна (Ілліч). На узліссях, степових схилах, у лісосмугах. Зрідка.

Рід Centaurea L. – волошка

C. adpressa Ledeb. – в. притиснутолускова. На степових схилах. Дуже рідко.

C. borysthenica Grun. – в. дніпровська (Ілліч). На відкритих пісках. Спорадично.

C. cyanus L. – в. синя (Ілліч). Бур'ян у посівах та біля доріг. Зрідка.

C. diffusa Lam. – в. розлога (Ілліч - Минівка, Полтава). На степових схилах, біля доріг. Спорадично.

C. jacea L. – в. лучна (Ілліч). На луках, узліссях, схилах. Звичайно.

*C. orientalis L. – в. східна. На степових схилах. Зрідка.

C. pseudocoriacea Dobrocz. – в. несправжньошкіряста. На степових схилах. Часто.

C. pseudomaculosa Dobrocz. – в. несправжньоплямиста (Ілліч). На пісках, узліссях, схилах, біля доріг. Часто.

C. pseudophrygia C.A.Mey – в. несправжньофрігійська (Рог, Ст, Ілліч). На узліссях. Дуже рідко.

C. substituta Czern. – в. заміщаюча. На сухих луках, узліссях, лісових галявинах та схилах. Спорадично.

C. scabiosa L. – в. скабізовидна (Ілліч). На сухих луках, узліссях. Спорадично.

*C. sumensis Kalen. – в. сумська (Ілліч). На пісках, у соснових лісах. Спорадично.

(!) C. trichocephala Bieb. – в. волосистоголова (Ілліч - Кулики, Степне). На степових схилах.

Рід Chamomilla S.F. Gray - хамоміла

C. recutita (L.) Rauschert - х. обідрана. На забур'янених місцях. Зрідка.

C. suaveolens (Pursh.) Rydb. – х. запашна (Ілліч). На забур'янених місцях, уздовж доріг, на полях. Спорадично.

Рід Chartolepis Cass. - хартолепсіс

(!) C. intermedia Boiss. – х. середній (Байр). На солонцюватих луках.

Рід Chondrilla L. - хондрила

(?) C. graminea L. – х. злаколиста (Ілліч). На пісках. Мабуть, помилково.

C. juncea L. – х. ситниковидна. На пісках, кам'янистих схилах залізниць. Часто.

Рід Cichorium L. - цикорій

C. intybus L. – ц. дикий (Ілліч). На луках, полях, біля доріг. Звичайно.

Рід Cirsium Mill. - осот

C. arvense (L.) Scop. – о. польовий (Рог, Ілліч). На забур'янених місцях у заплавах річок. Зрідка.

C. canum (L.) All. – о. сірий (Ілліч). На заплавних та засолених луках, узліссях заболочених лісів. Спорадично.

C. esculentum (Siev.) C.A.Mey – о. їстівний (Ілліч). На солончакових луках. Зрідка.

C. incanum (S.G. Gmel.) Fisch. – о. сивий (Рог, Ілліч). По затінених місцях, у заплавних лісах, біля доріг. Зрідка.

(!) C. palustre (L.) Scop. – о. болотний (Ілліч). У заплавних лісах, на болотах.

C. setosum (Willd.) Bess. – о. щетинистий (Рог, Ілліч). Як бур'ян на полях, городах, луках та біля доріг. Звичайно.

C. ucrainicum Bess. – о. український (Ілліч). На суходільних луках, схилах, узліссях. Спорадично.

C. vulgare (Savi) Ten. – о. звичайний (Ілліч). На суходільних луках, узліссях, біля доріг. Часто.

Рід Crepis L. - скереда

C. tectorum L. – с. покрівельна (Ілліч). Як бур'ян на полях, пісках та біля доріг. Часто.

Рід Crinitaria Cass. - кринітарія

C. villosa (L.) Grossh. – к. волохата (Ілліч - Абазівка; Байр - Вільхівщина). На степових схилах. Зрідка.

Рід Cyclachena Fresen - чорнощир

C. xanthiifolia (Nutt.) Fresen – ч. нетреболистий. На забур’янених місцях. Звичайно.

Рід Echinops L. - головатень

E. sphaerocephalus L. – г. круглоголовий (Ілліч). На степових схилах, узліссях лісів, по чагарниках. Спорадично.

Рід Erigeron L. - злинка

E. acris L. – з. гостра (Ілліч). На сухих луках, схилах. Спорадично.

E. canadensis L. – з. канадська (Ілліч). Як бур’ян на пісках, луках та біля доріг. Звичайно.

(!) E. podolicus Bess. – з. подільська (Ілліч). На пісках.

Рід Eupatorium L. - сідач

E. cannabinum L. – с. коноплянний (Ілліч). На болотах, по берегах водойм. Спорадично.

Рід Filago L. - жабник

F. arvensis L. – ж. польовий (Ілліч). На заболочених та прирічкових пісках, у канавах, соснових лісах. Спорадично.

Рід Galatella Cass. - солонечник

G. dracunculioides (Lam.) Nees – с. естрагоновидний. На схилах, узліссях. Зрідка.

Рід Galinsoga Ruiz et Pav. - галінсога

G. parviflora Cav. – г. дрібноцвіта (Ілліч). По забур’янених, особливо затінених місцях, на городах, у садах. Спорадично.

Рід Gnaphalium L. - сухоцвіт

G. luteo-album L. – с. білий (Ілліч). На прирічкових пісках. Зрідка.

(!)*G. uliginosum L. – с. багновий (Ілліч). На вогких місцях, болотах, по берегах водойм.

Рід Grindelia Willd. - гринделія

G. squarrosa (Pursh.) Dun. – г. розчепірена (Байр). На забур'янених місцях. Зрідка.

Рід Helichrysum Mill - цмин

H. arenarium (L.) Moench – ц. пісковий (Ілліч). На пісках, степових схилах, у соснових лісах. Часто.

Рід Hieracium L. - нечуйвітер

H. arvicola Naeg. et Peter - н. рільний. На піскуватих луках, узліссях. Дуже рідко.

(?) H. auricula Lam. et DC. – н. вушковий (Ілліч - біля с. Ваці). На луках, узліссях.

H. cymosum L. – н. напівзонтичний. На сухих луках, схилах, пісках, у соснових лісах. Спорадично.

H. glomeratum (Fries) Naeg. et Peter – н. скупчений. На узліссях листяних лісів. Дуже рідко.

H. echioides Lumn.- н. синяковидний (Ілліч). На степових схилах, пісках, у соснових лісах. Спорадично.

H. hispidissimum Rehm. – н. щетинистий. На степових схилах. Зрідка.

H. pilosella L. – н. волохатенький (Ілліч). На пісках, узліссях, степових схилах. Часто.

H. piloselloides Vill. – н. стрункий (Ілліч). У світлих лісах, на узліссях та лісових галявинах, суходільних луках. Часто.

H. plicatulum (Zahn) Juxip – н. складчастий. На степових схилах. Спорадично.

H. pratense Tausch – н. лучний (Ілліч). На схилах, у соснових лісах. Зрідка.

H. umbellatum L. – н. зонтичний (Ілліч). У соснових лісах, на пісках, рідше на сухих луках та лісових галявинах. Звичайно.

H. virosum Pall. – н. отруйний (Ілліч - Нижні Млини). На піскуватих луках, степових схилах. Спорадично.

H. zizianum Tausch – н. Цица. У соснових лісах. Дуже рідко.

Рід Inula L. - оман

I. aspera Poir. – о. шорсткий. На суходільних луках, степових схилах. Часто.

I. britannica L. – о. британський (Ілліч). На вологих луках, у заплавах річок та як бур'ян біля доріг і на полях. Часто.

I. ensifolia L. – о. мечолистий. На степових схилах. Дуже рідко.

*I. helenium L. – о. високий (Ілліч; Байр - Вільхівщина). На заболочених луках, вогких пісках, у заболочених лісах. Спорадично.

I. salicina L. – о. верболистий (Ілліч). У листяних лісах, на узліссях, по чагарниках. Спорадично.

Рід Jurinea Cass. - юринея

J. arachnoidea Bunge – ю. павутиниста (Ілліч - Курилехівка; Байр - Рожаївка). На степових схилах. Спорадично.

J. pseudocyanoides Klok. – ю. несправжньоволошковидна (Ілліч). На борових пісках, у соснових лісах. Спорадично.

Рід Lactuca L. - латук

L. chaixii Vill. – л. Ше (Ілліч). У широколистяних лісах, лісосмугах та по чагарниках. Спорадично.

L. saligna L. – л. солончаковий (Ілліч). На засолених луках, як бур'ян по канавах, у посівах та на схилах. Спорадично.

L. serriola Torner - л. дикий (Ілліч). Як бур'ян у лісосмугах, біля доріг та житла, у садах та посівах. Звичайно.

(!)*L. stricta Waldst. et Kit – л. стиснутий (Ілліч). У широколистяних лісах.

L.tatarica C.A.Mey – л. татарський. На солонцюватих луках та забур'янених місцях. Спорадично.

Рід Lapsana L. - празелень

L. communis L. – п. звичайна (Ілліч). У лісах, лісосмугах, по затінених місцях. Часто.

Рід Leontodon L. - любочки

L. autumnalis L. – л. осінні (Ілліч). На луках, узліссях, біля доріг, у канавах. Звичайно.

Рід Leucanthemum Mill - королиця

L. vulgare Lam. – к. звичайна (Ілліч). На суходільних луках, лісових галявинах, трав'янистих схилах. Спорадично.

Рід Matricaria L. - ромашка

M. perforata Merat. – р. продірявлена (Ілліч). Як бур'ян на луках, полях, городах та біля доріг. Часто.

Рід Mycelis Cass. - міцеліс

M. muralis (L.) Dumort. – м. стінний. У лісах, переважно соснових та змішаних, рідше в широколистяних. Спорадично.

Рід Onopordum L. - татарник

O. acanthium L. – т. звичайний (Ілліч.). На степових схилах, біля доріг. Спорадично.

Рід Petasites Mill – кремена

(!) P. hybridus (L.) Gaertn., Mey. et Schreb – к. гібридна (Іваш - околиці Полтави). На болотах, по берегах річок.

P. spurius (Retz.) Reichenb. – к. несправжня (Ілліч – по Ворсклі). На прирічкових пісках. Часто.

Рід Picris L. - гіркуша

P. hieracioides L. – г. нечуйвітрова (Ілліч). На сухих луках, узліссях, трав'янистих схилах та як бур'ян на полях і біля доріг. Звичайно.

Рід Ptarmica Mill - чихавка

P. salicifolia (Bess.) Serg. – ч. верболиста (Ілліч). На заплавних луках, болотах, по берегах річок. Спорадично.

Рід Pulicaria Gaertn. - блошиця

P. vulgaris Gaertn. – б. звичайна (Ілліч). На вологих луках, по канавах. Спорадично.

Рід Pyrethrum Zinn - маруна

P. corymbosum (L.) Scop. – м. щиткова (Ілліч). У світлих лісах, по чагарниках. Спорадично.

Рід Scorzonera L. - скорзонера

S. laciniata L. – с. роздільнолиста (Ілліч). На степових схилах, солонцюватих луках, зрідка як бур’ян на полях і біля доріг. Спорадично.

S. parviflora Jacq – с. дрібноквіткова (Ілліч – хутір Штепи, Курилехівка, Байр - Вільхівщина). На солончакових луках. Спорадично.

*S. purpurea L. – с. пурпурова (Ілліч). У світлих лісах. Зрідка.

Рід Senecio L. – жовтозілля

*S. borysthenicus (DC.) Andrz. – ж. дніпровське (Ілліч). На борових пісках. Спорадично.

S. czernjiaevii Minder. – ж. Черняєва (Ілліч). У соснових лісах, на узліссях. Дуже рідко.

S. erucifolius L. – ж. еруколисте. На схилах, узліссях. Дуже рідко.

S. fluviatilis Wallr – ж. надрічкове. У заболочених лісах. Дуже рідко.

S. jacobaea L. – ж. Якова (Ілліч). На сухих луках, схилах, узліссях. Часто.

S. paucifolius S.G. Gmel. – ж. небагатолисте. На степових ділянках. Дуже рідко.

S. vernalis Waldst. et Kit. – ж. весняне (Ілліч). У соснових лісах, на пісках та як бур’ян біля залізниць і на полях. Спорадично.

S. viscosum L. – ж. клейке. На забур’янених ділянках біля залізниць. Дуже рідко. Заносне. Новина для Полтавщини!

S. vulgaris L. – ж. звичайне (Ілліч). На забур’янених місцях, пісках, уздовж залізниць. Часто.

Рід Serratula L. – серпій

(!) S. coronata L. – с. увінчаний (Ілліч). На сухих луках, узліссях, по чагарниках.

S. heterophylla (L.) Desf. – с. різнолистий (Ілліч). На степових схилах, по чагарниках. Зрідка.

S. tinctoria L. – с. фарбувальний (Ілліч). У світлих лісах, на узліссях, по чагарниках. Зрідка.

Рід Solidago L. - золотушник

S. canadensis L. – з. канадський. На трав'янистих схилах, вирубках, у садах. Спорадично. Здичавіле.

S. virgaurea L. – з. звичайний (Ілліч). На узліссях, схилах, пісках, у соснових лісах. Спорадично.

Рід Sonchus L. – жовтий осот

S. asper (L.) Hill – ж.о. шорсткий (Ілліч). Як бур'ян на городах та біля доріг. Спорадично.

S. arvensis L. – ж.о. польовий (Ілліч). На луках, у заплавах річок та як бур'ян на полях. Часто.

S. oleraceus L. – ж.о. городній (Ілліч). На забур'янених місцях, городах, біля доріг. Часто.

S. palustris L. – ж.о. болотній (Ілліч - Яківці). На болотах та по берегах водойм . Зрідка.

Рід Stenactis Cass. - стенактис

S. annua (L.) Nees – с. однорічний (Ілліч). На луках, у лісах, по чагарниках, на узліссях, схилах та як бур'ян. Звичайно.

Рід Tanacetum L. - пижмо

T. vulgare L. – п. звичайне (Ілліч.). На сухих луках, узліссях, по берегах річок. Звичайно.

Рід Taraxacum Wigg. - кульбаба

T. bessarabicum (Hornem.) Hand.-Mazz. – к. бесарабська (Ілліч). На солончакових луках. Зрідка.

T. erythrospermum Andrz. – к. червоноплода. На пісках, біля залізниць. Зрідка.

T. officinale Webb. ex Wigg. – к. лікарська (Ілліч.). На луках, узліссях, як бур'ян на полях, городах та біля доріг. Звичайно.

T. serotinum (Waldst. et Kit) Poir. – к. пізня (Ілліч). На степових схилах. Спорадично.

Рід Tragopogon L. - козельці

T. major Jacq. – к. великі (Рог, Ілліч). На сухих луках, схилах, як бур'ян у посівах та біля доріг. Часто.

T. orientalis L. – к. східні (Рог). На степових схилах. Зрідка.

T. podolicus (DC.) Artemcz. – к. подільські. На узліссях. Зрідка.

*T. ucrainicus Artemcz. – к. українські (Ілліч.). На пісках. Часто.

Рід Tripolium Nees – солончакова айстра

T. vulgare Nees – с. а. звичайна (Ілліч – хутір Штепи). На засолених луках. Зрідка.

Рід Tussilago L. – мати-й-мачуха

T. farfara L. – м.-й-м. звичайна (Ілліч). На глинистих місцях, по берегах водойм. Часто.

Рід Xanthium L. – нетреба

X. albinum (Widd) N. Scholz - н. ельбінська. На забур'янених місцях, пісках, по берегах річок. Звичайно.

(!) X. spinosum L. – н. колюча (Ілліч). На забур'янених місцях, пісках.

X. strumarium L. – н. звичайна (Ілліч). На забур'янених місцях. Зрідка.

КЛАС LILIOPSIDA- ОДНОДОЛЬНІ

Родина Butomaceae – Сусакові

Рід Butomus L. - сусак

B. umbellatus L. – с. зонтичний (Ілліч). На заболочених луках, по берегах водойм. Часто.

Родина Alismataceae – Частухові

Рід Alisma L. – частуха

22. A. lanceolata With. – ч. ланцетна. На заболочених луках. Дуже рідко.

A. plantago-aquatica L. – ч. подорожникова (Ілліч.). На заболочених луках, болотах, по берегах водойм. Часто.

Рід Sagittaria L. - стрілолист

S. saggitifolia L. – с. стрілолистий (Ілліч). По берегах річок, на мілководдях. Спорадично.

Родина Hydrocharitaceae – Жабурникові

Рід Elodea Michx. - елодея

E. canadensis Michx. – е. канадська. На мілководдях, у річках. Спорадично.

Рід Hydrocharis L. - жабурник

H. morsus-ranae L. – ж. звичайний (Рог, Ілліч). У повільно проточних водоймах. Часто.

Рід Stratiotes L. – водяний різак

(!) S. aloides L. – в.р. алоевидний (Ілліч - по р. Коломак і Свинківка; Іваш). У стоячих та повільно протічних водоймах.

Родина Juncaginaceae – Тризубцеві

Рід Triglochin L.- тризубець

T. maritimus L. – т. морський (Мтр, Ілліч, Байр - Вільхівщина). На засолених луках, болотах. Спорадично.

T. palutre L. – т. болотний (Ілліч). На вологих луках, болотах. Спорадично.

Родина Potamogetonaceae – Рдесникові

Рід Potamogeton L. - рдесник

P. crispus L. – р. кучерявий (Ілліч). У старицях річок, стоячих водоймах. Спорадично.

(!) P. friesii Rupr. – р. Фріса (Ілліч – по р. Ворскла навпроти Головача). На мілководдях у річках.

(!) P. lucens L. – р. блискучий (Ілліч – по р. Коломак під залізничним мостом). На мілководдях у річках.

P.natans L. - р. плаваючий (Ілліч – по р. Коломак). У річках, рідше в стоячих водоймах. Часто.

P.pectinatus L. – р. гребінчастий (Ілліч). У водоймах усіх типів. Часто.

P.perfoliatus L. – р. пронизанолистий (Ілліч – по р. Ворскла). У стоячих водоймах та річках. Часто.

Родина Najadaceae – Різухові

Рід Caulinia Willd. – каулінія

(!) C. minor (All) Coss. et Germ. – к. мала (Ілліч – по р. Ворскла). У стоячих та повільно протічних водоймах.

Рід Najas L. – різуха

(!) N. major All. – р. велика (Ілліч – по р. Ворскла). У стоячих та протічних водоймах.

N. marina L. – р. морська. На мілководдях річок. Дуже рідко.

Родина Liliaceae – Лілійні

Рід Anthericum L. - віхалка

A. ramosum L. – в. гілляста (Ілліч; Стецюк - Заборяни). У світлих соснових та змішаних лісах. Спорадично.

Рід Bellevalia Lapeyr – белевалія

(!) *B. sarmatica (Pall. ex Geogi) Woronow - б. сарматська (Рог, Байр). На степових схилах.

Рід Bulbocodium L. - брандушка

**B. versicolor (Ker - Gawl.) Spreng. – б. різнокольорова (Рог; Оголевець – Терешки; Кр - Божкове; Байр – Рожаївка). На степових схилах. Дуже рідко.

Рід Convallaria L. – конвалія

*C. majalis L. – к. травнева (Ілліч; Стецюк - Заборяни). У лісах, вільшняках, на узліссях. Спорадично.

Рід Fritillaria L. - рябчик

**F. meleagroides Patrin.ex Schult et Schult. fil – р. малий (Ілліч). На заплавних луках, узліссях. Зрідка.

(?) **F. meleagris L. – р. шаховий (Байр – по р. Ворскла і Коломак). Наводиться помилково.

**F.ruthenica Wikstr. – р. руський (Ілліч). У змішаних лісах. Дуже рідко.

Рід Gagea Salisb. - зірочник

G. erubescens (Bess.) Schult. et Schult. fil – з. червонясті (Ілліч). На степових і трав’янистих схилах, узліссях, по чагарниках. Часто.

G.lutea (L.) Ker-Gawl. – з. жовті (Ілліч). У широколистяних лісах. Часто.

G.minima (L.) Ker-Gawl. – з. малі (Ілліч.). У широколистяних лісах, на узліссях. Часто.

G. pusilla (F.W. Schmidt) Schult. et Schult. fil – з. низенькі (Ілліч). На степових схилах. Спорадично.

Рід Hyacinthella Schur – гіацитник

*H. leucophacea (C. Koch) Schur – г. блідий (Шм, Ілліч; Іваш та Байр – Рожаївка). На степових схилах. Зрідка.

Рід Muscari Mill. – гадюча цибулька.

* M. neglectum Guss. – г.ц. занедбана (Ілліч; Іваш - Рожаївка). На степових схилах, узліссях. Зрідка.

Рід Ornithogalum L. – рястка

(!) **O. boucheanum (Kunth) Aschers. – р. Буше (Ілліч - Триби, герб. Муз - Рибці). На луках, узліссях. Мабуть, зникла.

O. gussonei Ten. – р. Гуссона (Шм, Ілліч). На узліссях соснових лісів, трав'янистих схилах. Зрідка.

Рід Paris L. – вороняче око

P. quadrifolia L. – в.о. звичайне (Ілліч - Пушкарівка, Триби, Рудне). У тінистих вогких лісах. Зрідка.

Рід Polygonatum Mill. - купина

P. multiflorum (L.) All. – к. багатоквіткова (Ілліч). У широколистяних лісах. Часто.

P.odoratum (Mill) Druce - к. запашна (Ілліч). У різнотипних лісах, на узліссях. Спорадично.

Рід Scilla L. – проліска.

*S. bifolia L. – п. дволиста (Рог, Ілліч – ліс Рудне). У широколистяних лісах. Зрідка.

*S. sibirica Haw. – (Шм, Ілліч). У широколистяних лісах. Часто.

Рід Tulipa L. - тюльпан

**T. quercetorum Klok. et Zoz – т. дібровний (Рог, Ілліч; Байр - Вільшани). У широколистяних лісах. Спорадично.

Рід Veratrum L. – чемериця

(!) V. lobelianum Bernh. – ч. Лобелієва (Ілліч – по р. Свинківка). По чагарниках, на узліссях.

Родина Alliaceae - цибулеві

Рід Allium L. - цибуля

A. angulosum L. – ц. гранчаста. На кам’янистих місцях біля залізниць. Дуже рідко.

A.oleraceum L. – ц. овочева (Ілліч). У лісах, на узліссях, степових схилах. Часто.

A.savranicum Bess. – ц. савранська (Ілліч – уздовж залізниць біля с. Ваці). На пісках. Дуже рідко.

A.scorodoprasum L. – ц. часникова (Ілліч). На заплавних луках, узліссях, у заплавних лісах. Спорадично.

A.sphaerocephalum L. – ц. круглоголова (Шм, Ілліч). На пісках, по краях соснових лісів. Зрідка.

** A.ursinum L. – ц. ведмежа (Іваш). У тінистих широколистяних лісах. Дуже рідко.

A.waldsteinii G.Don. fil – ц. Вальдштейна (Шм, Ілліч). На сухих луках, узліссях, степових схилах. Часто.

Родина Asparagaceae – Холодкові

Рід Asparagus L. - холодок

A. officinalis L. – х. лікарський (Ілліч). У світлих лісах, на лісових галявинах та узліссях. Спорадично.

A. polyphyllus Stev. – х. багатолистий. На степових схилах, рідше на суходільних луках. Спорадично.

Родина Iridaceae – Півникові

Рід Crocus L. - шафран

**C. reticulatus Stev ex Adam – ш. сітчастий (Рог, Ілліч; Іваш та Байр-Рожаївка). На степових ділянках. Дуже рідко.

Рід Gladiolus L - косарики

**G. tenuis Bieb. – к. тонкі (Ілліч). На заплавних луках, узліссях, трав’янистих схилах. Зрідка.

Рід Iris L. - півники

I. hungarica Waldst. et Kit. – п. угорські (Ілліч, Байр - Трибi). На степових схилах. Дуже рідко.

**I.pineticola Klok. – п. борові (Рог, Ілліч; Іваш та Байр - Трибi). У соснових лісах та на борових пісках. Зрідка.

I. pumila L. – п. карликові (Кр - Божкове). На степових схилах. Дуже рідко.

I.pseudoacorus L. – п. болотні (Ілліч). На болотах, у вільшняках, по берегах річок. Часто.

I.sibirica L. – п. сибірські (Ілліч - по р. Свинківка; Байр – Трибi). На заплавних луках. Дуже рідко.

Родина Orchidaceae – Орхідні

Рід Dactylorhiza Nevski – пальчатокорінник

(!)**D. incarnata (L.) Soo – п. М’ясочервоний (герб. Муз, Педан – Рудне, Ілліч – Яківці, Пачоський – біля Стехівки). На вологих луках, болотах.

Рід Epipactis Zinn - коручка

**E. helleborine (L.) Crantz – к. морозниковидна (Ілліч, Іваш, Байр; Стецюк - Заборяни). У широколистяних лісах.

Рід Listera R. Br. – зозулині сльози

** L. ovata (L.) R. Br. – з.с. яйцевидні (Оголевець,герб. Муз). У вологих лісах. Дуже рідко.

Рід Orchis L. - зозулинець

**O. coriophora L. – з. блощичний (Кр). На узліссях заплавних лісів. Дуже рідко.

**O. palustris Jacq. – з. болотний (Рог, Шм, Ілліч, Іваш, Байр). На заболочених і солонцюватих луках. Спорадично.

Рід Platanthera Rich. - любка

(!)** P.chlorantha (Cust.) Reichenb. – л. зеленоквіткова (герб. Муз; Стецюк - Заборяни). У лісах, по чагарниках.

Родина Juncaceae – Ситникові

Рід Juncus L. - ситник

J. articulatus L. – с. членистий (Ілліч.) На заболочених луках, по берегах водойм. Спорадично.

J. atratus Krock. – с. темноцвітий (Ілліч). На вологих луках. Зрідка.

J. bufonius L. – с. жаб'ячий (Ілліч). На вогких місцях, пісках, по канавах. Спорадично.

J. compressus Jacq. – с. стиснутий. На вологих луках, по берегах водойм. Спорадично.

J. conglomeratus L. – с. скупчений (Ілліч). На вогких піскуватих луках, вирубках соснових лісів. Спорадично.

J. effusus L. – с. розлогий (Ілліч). На болотах, у вільшняках, по берегах водойм. Часто.

J. gerardii Loisel. – с. Жерара (Шм, Ілліч; Байр - Вільхівщина). На солончакових луках. Спорадично.

J.inflexus L. – с. пониклий (Ілліч). На заболочених луках, у канавах, по берегах річок. Часто.

J. tenuis Willd. – с. тонкий. На вогких пісках, узліссях заплавних лісів. Зрідка.

Рід Luzula DC. - ожика

L. campestris (L.) DC. – о. рівнинна. На вогких піскуватих ділянках у соснових лісах. Зрідка.

L. multiflora (Retz.) Lej. – о. багатоквіткова. На сухих луках, узліссях байрачних лісів. Спорадично.

L. pallescens Sw. – о. біла (Ілліч). На заплавних і суходільних луках, узліссях, по чагарниках. Спорадично.

Родина Cyperaceae – Осокові

Рід Blysmus (L.) Panz. ex Schult. – блісмус

B. compressus (L.) Panz. ex Link – б. стиснутий (Рог, Кр; Ілліч – Стехівка, Марківка). На солонцюватих луках. Зрідка.

Рід Bolboschoenus (Aschers.) Palla - бульбокомиш

B. compactus (Hoffm.) Drob. – б. скупчений (Рог, Ілліч). На солонцюватих луках, по берегах водойм. Часто.

B. maritimus (L.) Palla – б. морський (Рог, Ілліч, Байр - Вільхівщина). На солонцюватих луках, болотах, по берегах водойм. Спорадично.

Рід Carex L. - осока

C. acuta L. – о. гостра (Рог, Мтр, Ілліч). На заболочених луках, у вільшняках, по берегах водойм. Спорадично.

C. acutiformis Ehrh. – о. гостровидна (Рог). На болотах. Спорадично.

C. brevicollis DC. – о. парвська. У широколистяних лісах. Дуже рідко. Новина для Полтавщини!

C. cespitosa L. – о. дерниста (Ілліч). На болотах, по берегах річок, у вільшняках. Спорадично.

C. colchica J. Gay – о. колхідська (Ілліч). На відкритих пісках. Спорадично.

C. digitata L. – о. пальчаста(Стецюк - Заборяни). У різнотипних лісах. Зрідка.

C. distans L. – о. розсунута (Ілліч, Рог). На вогких, часто засолених луках. Спорадично.

C. elata All. – о. висока. На болотах. Дуже рідко.

C. elongata L. – о. видовжена (Ілліч). У заплавних лісах, вільшняках. Зрідка.

C. ericetorum Poll. – о. вереснянкова (Ілліч; Стецюк - Заборяни). У соснових лісах. Зрідка.

C. hartmanii Cajand. – о. Гартмана (Ілліч – біля Микільського переїзду). На заболочених пісках другої тераси. Зрідка.

C. hirta L. – о. шершава (Ілліч). На луках, узліссях, пісках. Звичайно.

(!)*C. humilis Leyss. – о. низька (Байр). На степових схилах.

C. leporina L. – о. заяча (Рог, Ілліч). У лісах, на вогких пісках. Зрідка.

C. melanostachya Bieb. ex Willd. – о. чорноколоса (Шм, Ілліч). На солончакових луках, у западинках по степових схилах. Спорадично.

C. michelii Host– о. Мікелі (Шм, Ілліч). У лісах, по чагарниках, на узліссях. Звичайно.

C. montana L. – о. гірська. У соснових лісах. Дуже рідко.

C. muricata L. – о. колючкувата (Ілліч). У широколистяних лісах, на узліссях, зрідка біля доріг та в садах. Часто.

C. nigra (L.) Reichard. – о. чорна (Ілліч – край вільшаника в Стехівці). На заболочених луках. Зрідка.

C.otrubae Podp. – о. Отруби. На солончакових луках, болотах. Звичайно.

C. pallescens L. – о. бліда (Ілліч). У змішаних лісах, вільшняках, на узліссях. Спорадично.

C. pilosa Scop. – о. волосиста (Рог, Шм, Ілліч). У широколистяних лісах. Часто.

C. praecox Schreb. – о. рання (Ілліч). На степових схилах, узліссях, пісках, біля доріг на підвищених місцях. Звичайно.

(!) C. pseudocyperus L. – о. несправжньосмикавцева (Рог, Ілліч; Байр-Вільхівщина). У вільшняках, по берегах річок.

C. remota L – о. рідковолоса (герб. Муз – с. Зінці). У заболочених лісах. Зрідка.

*C. secalina Wahlenb. – о. житня. На солонцюватих ділянках біля доріг. Дуже рідко.

(!) C. serotina Merat - о. пізня (Ілліч). На заболочених пісках.

(!)*C. rhizina Blytt. ex Lidbl. – о. кореневищна (Ілліч – Монастирська гора). У широколистяних лісах.

C. riparia Curt. – о. побережна (Рог, Ілліч). На болотах, по берегах водойм, у вільшняках. Звичайно.

C. rostrata Stokes – о. здута (Ілліч). На болотах, заболочених луках. Спорадично.

C. supina Wahlenb. – о. приземкувата (Ілліч). У соснових лісах, на степових схилах. Зрідка.

C. tomentosa L. – о. повстиста (Ілліч). На степових схилах, узліссях, луках. Спорадично.

C. vesicaria L. – о. пухирчаста (Ілліч). У вільшняках, на болотах, по берегах водойм. Спорадично.

C. vulpina L. – о. лисяча (Ілліч). На вогких луках, по берегах водойм, на болотах. Спорадично.

Рід Cyperus L. - смикавець

C. fuscus L. – с. бурий (Ілліч). На прирічкових пісках. Спорадично.

C. glomeratus L. – с. скупчений. На прирічкових пісках. Дуже рідко. Новина для Полтавщини!

Рід Dichostylis Beauv. ex Lest. – дихостиліс

(!) D. hamulosa (Bieb.) Ness – д. гачкуватий (Байр - Ворскла). На прирічкових пісках.

(!) D. micheliana (L.) Ness – д. Мікелі (герб. Цінгера; Байр - Ворскла). На прирічкових пісках.

Рід Eleocharis R.Br. - ситняг

(!) E. acicularis (L.) Roem et Schult – с. голчастий (Ілліч). На заболочених пісках, по берегах водойм.

E. palustris (L.) Roem. et Schult. – с. болотний (Ілліч). На болотах, у канавах, по берегах водойм. Звичайно.

E. uniglumis (Link) Schult. – с. однолусковий (Ілліч; Байр - Вільхівщина). На солонцюватих луках. Спорадично.

Рід Holoschoenus Link - комишівник

H. vulgaris Link – к. звичайний (Ілліч). На вогких пісках. Спорадично.

Рід Pycreus Beauv. – ситовник

P. flavescens (L.) Reichenb. – с. жовтуватий (Рог, Ілліч). На заболочених пісках, у вільшняках.

Рід Schoenoplectus Palla – куга

S. lacustris (L.) Palla – к. озерна. На болотах. Зрідка.

S. tabernaemontanii (C.C.Gmel.) Palla – к. Табернемонтана (Рог, Ілліч). На болотах, солонцюватих луках. Часто.

Рід Scirpus L. - комиш

S. sylvaticus L. – к. лісовий (Ілліч). На заболочених луках, у вільшняках, по берегах водойм. Часто.

Родина Poaceae – Злакові

Рід Aegilops L. - егілопс

A. cylindrica Host – е. циліндричний. На глинистих схилах, як бур'ян біля доріг. Зрідка.

Рід Agropyron Gaertn. - житняк

A. lavrenkoanum Prokud. – ж. Лавренків (Байр - по р. Ворскла). На пісках. Зрідка.

A. pectinatum (Bieb.) Beauv. – ж. гребінчастий (Ілліч). На степових схилах, узліссях, у соснових лісах. Спорадично.

(!) A. tanaiticum Nevski – ж. донський (Прокудін, Байр - околиці Полтави). На пісках.

Рід Agrostis L. – мітлиця

A. gigantea Roth – м. велетенська (Рог, Ілліч). На вогких луках, узліссях, лісових галявинах. Часто.

(!) A. canina L. – м. собача (Ілліч – на Куликах). На заболочених луках.

A. stolonifera L. – м. повзуча. На заболочених луках, солончаках, болотах і прирічкових пісках. Часто.

A. tenius Sibth. – м. тонка (Ілліч). На луках, узліссях, у світлих лісах. Часто.

A. vinealis Schreb. – м. виноградникова (Ілліч). На суходільних луках, пісках. Часто.

Рід Alopecurus L. - китник

A. aequalis Sobol. – к. рівний (Рог, Ілліч). На вогких луках, по канавах та берегах водойм. Спорадично.

A. arundinaceus Poir. – к. тростиновий (Рог). На заболочених луках, по канавах та берегах водойм. Спорадично.

A.geniculatus L. – к. колінчастий (Шм, Ілліч). На вологих луках, по берегах водойм. Спорадично.

(!) A. myosuroides Huds. – к. мишачехвостиковий (Рог, Прокудін, Байр). На вологих луках, по берегах річок.

A. pratensis L. – к. лучний (Рог ,Ілліч). На заплавних та суходільних луках, узліссях, лісових галявинах, схилах. Звичайно.

Рід Anisantha C.Koch - анізанта

A. tectorum (L.) Nevski – а. покрівельна (Ілліч). Як бур’ян на пісках, полях та біля доріг. Часто.

Рід Anthoxanthum L. – пахуча трава

(!) A. odoratum L. – п.т. звичайна (Ілліч – в канаві біля с. Микільське). На заболочених пісках.

Рід Apera Adans - метлюг

A. spica-venti (L.) Beauv. – м. звичайний (Ілліч). На пісках, зрідка як бур’ян на полях. Спорадично.

Рід Arrhenatherum Beauv. - райграс

A. elatius (L.) J. et C. Presl. – р. високий. На сухих луках, схилах, лісових галявинах. Спорадично.

Рід Avena L. – овес

A. fatua L. - о. пустий (Рог, Ілліч, Прокудін). Як бур’ян у посівах та біля доріг. Спорадично.

Рід Beckmania Host - бекманія

B. eruciformis (L.) Host – б. звичайна (Ілліч). На заболочених луках, по берегах водойм. Часто.

Рід Brachypodium Beauv. - куцоніжка

B. sylvatica (Huds.) Beauv. – к. лісова (Ілліч). У широколистяних лісах. Зрідка.

Рід Bromopsis Fourr. – стоколос

B. inermis (Leyss.) Holub – с. безостий (Ілліч). На луках, узліссях, лісових галявинах, схилах та як бур’ян біля доріг і на полях. Звичайно.

B. riparia (Rehm.) Holub – с. прибережний (Ілліч). На степових схилах. Зрідка.

Рід Bromus L. - бромус

B. arvensis L. – б. польовий (Ілліч). На сухих луках, як бур'ян у посівах та біля доріг. Спорадично.

(!) B. commutatus Schrad. – б. мінливий (Ілліч - по р. Ворскла). На заплавних луках, як бур'ян біля доріг.

(!) B. japonicus Thunb. – б. японський (Рог, Ілліч, Прокудін). Як бур'ян на полях, схилах і вздовж доріг.

B. mollis L. – б. мякий (Рог, Ілліч). На сухих луках, узліссях, полях. Часто.

B. squarrosus L – б. розчепірений (Рог, Ілліч). На луках, узліссях, степових схилах, біля доріг та на полях. Звичайно.

Рід Calamagrostis Adans. - куничник

C. canescens (Web.) Roth – к. сіруватий (Ілліч). На заболочених луках, у вільшняках. Зрідка.

C. epigeios (L.) Roth – к. наземний (Мтр, Ілліч). На суходільних луках, степових схилах та пісках. Звичайно.

Рід Catabrosa Beauv. - катаброза

C. aquatica (L.) Beauv. – к. водяна (Ілліч). На заболочених луках, по берегах водойм. Спорадично.

Рід Cenchrus L. - ценхрус

C. pauciflorum Berth. – ц. малоквітковий. Як бур'ян біля доріг. Дуже рідко. Заносне. Новина для Полтавщини.

Рід Crypsis Ait. - скритниця

C. aculeata (L.) Ait. – с. колюча (Мтр, Ілліч). На прирічкових пісках, засолених луках, в канавах. Зрідка.

C. schoenoides (L.) Lam. – с. схенусовидна (Мтр, герб. Цінгера, Ілліч). На прирічкових пісках. Спорадично.

Рід Dactylis L. - грястиця

D. glomerata L. – г. збірна (Ілліч). У лісах, на узліссях, лісових галявинах та луках. Звичайно.

Рід Deschampsia Beauv. – щучник

(!) D. caespitosa (L.) Beauv. – щ. дернистий (Ілліч). На вогких луках та болотах.

Рід Digitaria Hall. - пальчатка

D. aegyptiaca (Retz.) Willd. – п. єгипетська (Прокудін). На пісках та у соснових лісах. Спорадично.

D. ischaemum (Schreb.) Muehl. – п. звичайна (Ілліч, Прокудін). На прирічкових пісках по р. Ворскла. Спорадично.

D. sangunalis (L.) Scop. – п. кров'яна (Ст, Ілліч). На прирічкових пісках, як бур'ян біля доріг і в садах. Спорадично.

Рід Echinochloa Beauv. - плоскуха

E. crusgalii (L.) Beauv. – п. звичайна (Ілліч). На вогких місцях, як бур'ян на полях та біля доріг. Часто.

Рід Elytrigia Desv. - пирій

E. intermedia (Host) Nevski – п. середній (Мтр, Ілліч; Байр - Вільхівщина). На степових схилах, узліссях соснових лісів. Спорадично.

E. repens (L.) Nevski – п. повзучий (Ілліч). На луках, схилах, узліссях, як бур'ян на полях, городах, е садах та біля доріг. Звичайно.

Рід Eragrostis N.M. Wolf - гусятник

(!) E. aegyptiaca (Willd.) Delile – г. єгипетський (Рог, Прокудін – по р. Ворскла). На прирічкових пісках.

E. minor Host - г. малий (Рог, Шм, Ілліч). На пісках та як бур'ян біля доріг, особливо по залізницях. Часто.

E. pilosa (L.) Beauv. – г. волосистий (Шм, Мтр; Ілліч - Ворскла). На прирічкових пісках, рідше як бур'ян на піскуватих місцях та вздовж доріг. Спорадично.

E. suaveolens A. Beck. ex Claus – г. запашний (Ілліч - Ворскла; Прокудін). На прирічкових пісках. Спорадично.

Рід Eremopyrum (Ledeb.) Jaub. et Spach - мортук

(!) E. triticeum (Gaertn.) Nevski – м. пшеничний (Ілліч – біля Монастиря, Прокудін ,Байр). На узліссях, у лісосмугах, біля доріг.

Рід Festuca L. - костриця

F. beckeri (Hack.) Trautv. – к. Беккера (Мтр, Ілліч). У соснових лісах та на відкритих пісках. Спорадично.

F. gigantea (L.) Vill. – к. велетенська (Ст. Ілліч). У широколистяних лісах зокрема в заплавах річок. Спорадично.

F. orientalis V.Krecz. – к. східна (Шм, Ілліч). На вогких і солонцюватих луках, у заплавах річок. Звичайно.

F. pratensis Huds. – к. лучна (Рог, Ілліч). На луках, лісових галявинах та узліссях. Звичайно.

F. rupicola Heuff. – к. борозниста (Ст. - Рудне; Ілліч). На узліссях, схилах, пісках. Спорадично.

F. valesiaca Gaud. – к. валіська (Рог, Ілліч). На степових схилах та відкритих пісках. Часто.

Рід Glyceria R.Br. - лепешняк

G. fluitans (L.) R.Br. – л. плаваючий (Ілліч). На заплавних луках, болотах, по берегах водойм. Спорадично.

G. maxima (C. Hartm.) Holmb. – л. великий (Ілліч). По берегах водойм, на заболочених луках. Часто.

G. plicata (Fries) Fries – л. лікарський (Ілліч). На заболочених луках, по днищах балок та берегах водойм. Спорадично.

Рід Helictotrichon Bess. –вівсюнець

(!) H. pubescens (Huds) Pilg – в. пухнатий (Ілліч, Прокудін). У соснових лісах, на схилах, узліссях.

Рід Hierochloe R.Br. - чаполоч

H. repens (Host) Beauv. – ч. повзуча. (Рог, Ст, Ілліч). На степових схилах, пісках, у соснових лісах. Часто.

Рід Hordeum L. - ячмінь

H. leporinum Link – я. заячий. На сухих місцях, як бур’ян біля доріг. Спорадично.

Рід Koeleria Pers. - келерія

K. cristata (L.) Pers. – к. гребінчаста (Рог, Ілліч). На степових схилах, суходільних луках. Спорадично.

К. delavignei Czern. ex Domin – к. Делявіня. На заплавних луках по р. Ворскла. Спорадично.

(!) К. grandis Bess. ex Gorski – к. велика (Прокудін ,Байр – околиці Полтави). У соснових лісах, на пісках.

K. sabuletorum (Domin) Klok. – к. піскова (Рог, Ст, Ілліч). На відкритих пісках. Часто.

Рід Leersia Sw. – леєрсія

L. oryzoides (L.) Sw. – л. рисовидна (Ілліч – вільшаник у Терешках). На болотах, по берегах річок. Спорадично.

Рід Lerchenfeldia Schur - лерхенфельдія

(!) L. flexuosa (L.) Schur – л. звивиста (усне повідомлення В.Л. Шевчика – с. Копили, по дорозі на Харків). На узліссі соснового лісу. Наводиться вперше для Полтавщини!

Рід Leymus Hochst - колосняк

L. sabulosus (Bieb.) Tzvel. – к. чорноморський. На пісках та кам’янистих схилах залізниць. Зрідка. Новина для Полтавщини!

Рід Lolium L - пажитниця

L. perenne L. – п. багаторічна (Рог, Ілліч). На луках, пасовищах, біля доріг. Часто.

Рід Melica L. - перлівка

M. altissima L. – п. висока (Рог, Шм, Ілліч, герб. Ганжі). У листяних лісах, на узліссях, по чагарниках, у лісосмугах. Спорадично.

M.nutans L. – п. поникла (Рог, Ілліч). У різнотипних лісах. Часто.

M. picta C. Koch – п. ряба (Шм, Ілліч). У широколистяних лісах. Спорадично.

*M. transsilvanica Schur - п. трансільванський (Рог, Шм, Ілліч). На степових схилах. Зрідка.

Рід Milium L. - просянка

M. effusum L. – п. розлога (герб. Муз – Зінці; Ілліч). У заболочених лісах, вільшняках. Зрідка.

Рід Molinia Schrank - молінія

M. caerulea (L.) Moench – м. голуба (Ст, Ілліч – біля Микільського переїзду). На вогких пісках, узліссях соснових лісів. Зрідка.

Рід PhalaroidesN.M. Wolf - очеретянка

P. arundinacea (L.) Raeusch. – о. звичайна (Ілліч). На заболочених луках, у вільшняках, по берегах річок. Спорадично.

Рід Phleum L. - тимофіївка

P. phleoides (L.) Karst. – т. степова (Рог, Мтр, Ст, Ілліч). На степових схилах, рідше в соснових лісах. Спорадично.

P. pratense L. – т. лучна (Рог, Мтр, Ілліч). На сухих луках, узліссях, степових схилах. Часто.

Рід Pholiurus Trin – лускохвосник

(!) P. pannonicus (Host) Trin. (Мтр – при р. Ворскла, Прокудін, Байр). На солонцюватих луках.

Рід Phragmites Adans - очерет

P. australis (Cav.) Trin. ex Steud. – о. звичайний (Ілліч). На болотах, по берегах водойм. Звичайно.

Рід Poa L. - тонконіг

P. angustifolia L. – т. вузьколистий. На степових схилах, суходільних луках. Часто.

P. annua L. – т. однорічний (Ілліч). На вогких місцях, у канавах та вздовж доріг. Звичайно.

P. bulbosa L. – т. бульбистий (Ілліч). На пісках, схилах та інших відкритих сухих місцях. Часто.

P. compressa L. – т. стиснутий (рог, Ілліч). На суходільних луках та пісках. Спорадично.

P. nemoralis L. – т. дібровний (Рог, Ст, Ілліч). У широколистяних та змішаних лісах, у лісосмугах. Звичайно.

P. palustris L. – т. болотний (Рог, Ілліч). На вологих луках, болотах, у заболочених лісах. Спорадично.

P. pratensis L. – т. лучний (Ілліч). На луках, лісових галявинах, схилах. Звичайно.

P. sylvicola Guss. – т. лісовий (Ілліч). У заплавних лісах, вільшняках, на заболочених луках. Спорадично.

Рід Puccinella Parl - покісниця

P. distans (Jacq.) Parl – п. розсунута (Ілліч). На засолених і піскуватих луках, по канавах та вздовж доріг. Спорадично.

P. bilykiana Klok. – п. Біликова. На солончакових луках. Зрідка.

Рід Roegneria C. Koch - регнерія

R. cania (L.) Nevski – р. собача (Шм, Ілліч). У широколистяних лісах, по чагарниках. Часто.

Рід Sclerochloa Beauv. - твердоколос

S. dura (L.) Beauv. – т. стиснутий (Ілліч). Як бур'ян на глинистих схилах і вздовж доріг. Спорадично. Чисельність цього виду в різні роки значно коливається.

Рід Secale L. - жито

*S. sylvestre Host – ж. дике (Ілліч , Прокудін). На пісках борової тераси. Часто.

Рід Setaria Beauv. - мишій

S. glauca (L.) Beauv. – м. сизий (Ілліч). Як бур'ян на полях, городах, пісках та вздовж доріг. Часто.

(!) S. italica (L.) Beauv. – м. італійський (Прокудін). Як бур'ян у посівах.

S. verticillata (L.) Beauv. – м. кільчастий (Ілліч). Як бур'ян уздовж доріг, біля житла та в садах. Спорадично.

S. viridis (L.) Beauv. – м. зелений (Ілліч). Як бур'ян на городах, біля доріг та в садах. Спорадично.

Рід Stipa L. - ковила

(!)** S. pennata L. – к. пірчаста (Ілліч – східний схил Монастирської гори). На степових схилах.

** S. borysthenica Klok. ex Prokud. – к. дніпровська (Ст, Ілліч). На узліссях соснових лісів. Зрідка.

**S. capillata L. – к. волосиста (Шм, Ілліч – Минівка, над ярами за с. Мачухи; Байр - Рожаївка, Вільхівщина). На степових схилах. Спорадично.

**S. pulcherrima C. Koch – к. найкрасивіша. На степових схилах. Дуже рідко.

Родина Araceae – Ароїдні

Рід Acorus L. - лепеха

A. calamus L. – л. звичайна (Ілліч). По берегах річок, на болотах. Зрідка.

Родина Lemnaceae – ряскові

Рід Lemna L. - ряска

L. minor L. – р. мала (Ілліч). У стоячих водоймах та річках. Звичайно.

L. trisulca L. – р. триборозенчаста (Ілліч). На ділянках річок з повільною течією. Часто.

Рід Spirodela Schleid. - спіродела

S. polyrrhyza (L.) Schleid. – с. багатокоренева (Ілліч). У стоячих та повільно проточних водоймах. Часто.

Рід Wolffia Horkel ex Schleid - вольфія

W. arrhiza (L.) Horkel ex Wimm. – в. безкорнева (Ілліч – по р. Коломак та Свинківка). У стоячих водоймах, старицях річок. Зрідка.

Родина Sparganiaceae – Їжачоголівкові

Рід Sparganium L. – їжача голівка

S. emersum Rehm – ї.г. зринувша (Ілліч – Ворскла; Байр - Вільхівщина). По берегах річок, часом у воді. Спорадично.

S. erectum L. – ї.г. пряма (Ілліч – по р. Коломак). На болотах, по берегах водойм. Спорадично.

(!) *S. minimum Wallr. – ї.г. маленька (Ілліч - біля Микільського переїзду). На заболочених пісках другої тераси.

(!) S. neglectum Beeby – ї.г. непомітна (Байр - Вільхівщина). По берегах водойм та у воді.

Родина Typhaceae – Рогозові

Рід Typha L. - рогіз

T. angustifolia L. – р. вузьколистий (Ілліч). По берегах річок, на мілководдях. Часто.

T. latifolia L. – р. широколистий (Ілліч). На болотах, по берегах водойм. Звичайно.

РОЗДІЛ 5.
РІДКІСНІ ВИДИ ФЛОРИ ПОЛТАВСЬКОГО РАЙОНУ ТА СТАН ЇХНЬОЇ ОХОРОНИ

Поряд із проблемою вивчення регіональних флор в останні роки загострюється проблема збереження існуючого рослинного покриву. Тому на сучасному етапі розвитку ботанічної науки спостерігається тенденція до створення заповідних об’єктів, головною функцією яких є охорона рідкісних та цінних для науки видів рослин у природних умовах.

За даними Л.М. Гомлі (2002), провідне созологічне значення на Полтавщині мають фітоценози річкових долин. Вони краще досліджені в долинах великих річок і практично не вивчалися в долинах малих та середніх річок, що є притоками великих та їх природним доповненням.

5.1. Сучасна природно-заповідна мережа Полтавського району

У Полтавському районі зараз функціонує 9 природно-заповідних об’єктів[1], спрямованих саме на збереження видів рослин у природних умовах. Загальна площа їх складає 1401,5 га (1% від загальної площі Полтавського району). Із них 6 заказників (1138 га), 2 пам’ятки природи (5,5 га) та 1 заповідне урочище (258 га). Деякі рідкісні неморальні види охороняються також у парку-пам’ятці садово-паркового мистецтва на полі Полтавської битви.

Ландшафтний заказник Вільхівщанський (1030 га) має загальнодержавне значення. Він розташований у східній частині району в долині р. Коломак між с. Верхоли, Вільхівщина та Василівка. Це цінний природний комплекс із місцезростанням багатьох рідкісних видів – 5 видів з Червоної книги України та 12 регіонально рідкісних.

---

[1]- без урахування парків та більшості пам’яток природи, що охороняють окремі вікові дерева

Ландшафтний заказник Кротенківський (28,5 га) розташований у північній частині району поблизу с. Кротенки. Це ділянка правого берега р. Ворскла з різноманітним ландшафтом та насадженнями різних видів дерев. У флорі заказнику представлені 3 регіонально рідкісні види.

Ботанічний заказник Рожаївський (14 га) знаходиться в західній частині району поблизу села з аналогічною назвою. Це унікальна ділянка лучного степу, що являє собою розгалужену балку з різноманітною флорою, до складу якої входять 6 видів із Червоної книги України та 8 регіонально рідкісних.

Ботанічний заказник Розсошенський (15,7 га) розташований у південній частині району поблизу с. Пожарна Балка. Він являє собою типову ділянку широколистяного лісу на правому березі р. Ворскла. У флорі заказника відмічено 2 види з Червоної книги та 5 регіонально рідкісних.

Ботанічні заказники Руднянський (14,2 га) та **Воронянський** (35,6 га) розташовані в північній частині району (Руднянське лісництво). Вони дуже подібні за флористичним складом і представлені окремими ділянками мішаних та соснових лісів на лівому березі р. Ворскла. Раритетна фракція флори налічує 7 регіонально рідкісних видів.

Ботанічна пам’ятка природи "Зарості цибулі ведмежої" (0,5 га) знаходиться за с. Розсошенці поблизу м. Полтави. Це унікальна ділянка корінного широколистяного лісу з цибулею ведмежою та іншими рідкісними неморальними видами (3 види з Червоної книги України та 7 регіонально рідкісних).

Ботанічна пам’ятка природи "Урочище Триби" (5 га) знаходиться в центральній частині району в Чалівському лісництві і являє собою масив соснового лісу з окремими змішаними ділянками на боровій терасі р. Ворскла. Це один із найбільших осередків рідкісних видів рослин - 2 види з Червоної книги та 15 регіонально рідкісних.

Заповідне урочище Вільшани (258 га) розташоване в південній частині району поблизу с. Сапожино. Це цінна ділянка широколистяного лісу на

правому березі р. Ворскла. Раритетна фракція флори налічує 1 вид з Червоної книги України та 8 регіонально рідкісних.

5.2. Категорії рідкісних видів рослин Полтавського району

За даними О.М. Байрак (1997), рідкісні та малопоширені види складають майже 1/3 частину флори Лівобережного Придніпров'я, що зумовлює необхідність проведення созологічних досліджень, вивчення екологічних особливостей раритетних видів, угруповань, а також практичних дій з оптимізації природно-заповідної мережі.

Серед рідкісних видів Полтавського району за созологічними значенням можна виділити такі категорії:

- регіонально рідкісні види (охороняються в Полтавській області);
- види, занесені до Червоної книги України;
- види, занесені до Європейського Червоного Списку;
- види, занесені до Світового Червоного списку;
- види, включені до Додатку II Бернської конвенції.

Ці категорії загалом на Полтавщині представлені різною кількістю видів (див. Додатки 3-7). Види рослин із Бернської конвенції, Червоних списків Європи та Світу наводяться за даними В.Г. Собка (2007), червонокнижні – за "Червоною книгою України. Рослинний світ" (1996), регіонально рідкісні – за Додатком до рішення 16 сесії обласної Ради від 23 березня 2005 року.

5.2. Знахідки рідкісних видів

Усього під час проведення флористичних досліджень у Полтавському районі нами було знайдено 78 раритетних видів, у тому числі 5 видів із Бернської конвенції, 2 види зі Світового Червоного списку, 6 видів із Червоного списку країн Європи, 17 видів із Червоної книги України та 58 регіональних рідкісних видів.

Нижче подано перелік цих видів із детальними вказівками їх місцезростань, які нам вдалося виявити. Майже всі гербарні зразки таких видів

зберігаються в науковому гербарії кафедри ботаніки Полтавського державного педагогічного університету, частина гербарних аркушів передана до гербарію Полтавського краєзнавчого музею. У переліку місцезнаходжень для кожного виду наводяться також вказівки тих місць, де нам цей вид відшукати не вдалося.

Хвощ зимуючий – Equisetum hyemale L.

Виявлено лише 1 місцезнаходження: у заплавному лісі на лівому березі р. Ворскла біля с. Тернівщина, невелика група, 2007 (герб. ПДПУ, герб. Д.А. Давидова). За даними В.Ф. Ніколаєва (див. Флора УРСР, т. I), зростає поблизу с. Нижні Млини; підтвердити цю вказівку нам не вдалося.

Занесений до регіонального списку.

Орляк звичайний – Pteridium aquilinum (L.) Kuhn

Також виявлено 1 досить численну популяцію: урочище Триби, край 45 кв. Чалівського лісн., ділянка змішаного лісу на вогкому піскуватому ґрунті, 2005 (герб. Д.А. Давидова). На схилі Монастирської гори (Іллічевський, 1927), мабуть, уже не зростає. Занесений до регіонального списку. Охороняється.

Сальвінія плаваюча – Salvinia natans (L.) All.

1) М. Полтава, мкрн Левада, прибережні мілководдя р. Ворскла, часто, 2003 (герб. Д.А. Давидова; герб. Муз);
2) с. Куликове, мілководдя р. Коломак, зрідка, 2004;
3) с. Нижні Млини, по р. Ворскла від дамби і нижче за течією, спорадично, 2006;
4) с. Буланове, північна околиця, по р. Ворскла, дуже рідко, 2007.
5) с. Головач, по р. Ворскла,зрідка, 2008 (герб. Муз).

Також у гербарії краєзнавчого музею:

- по р. Свинківка в ур. Рудне, 1958. Бойко М.Ф.,
- с. Зінці, озера на другій терасі р. Ворскла, 1980. Івашин Д.С.,

- м. Полтава, місце впадання в р. Ворскла річки Кобищаної (Чорної), 1996. Халимон О.В.

Занесена до Червоної книги України та Додатку II Бернської конвенції. Охороняється у Вільхівщанському заказнику.

Латаття біле – Nymphaea alba L.

- С. Куликове, мілководдя р. Коломак, спорадично, 2003;
- м. Полтава, Климівка, по р. Коломак від с. Лісок до с. Макухівка, зрідка, 2005;
- урочище Рудне, по р. Свинківка, зрідка, 2006;
- с. Нижні Млини, по р. Ворскла біля дамби, зрідка, 2007.

Також у гербарії краєзнавчого музею:

- с. Зінці, озера на другій терасі р. Ворскла, 1980. Івашин Д.С.

Регіонально рідкісний вид. Охороняється у Вільхівщанському заказнику.

Аконіт дібровний – Aconitum nemorosum Bieb. ex Reichenb.

Нами знайдено лише 1 локус: урочище Рудне, змішаний ліс на правому березі р. Свинківка, невелика група, 2006 (герб. Д.А. Давидова).

Також у гербарії краєзнавчого музею:

- с.Буланове, ліс (знахідка 1887 р.),
- біля ст. Головач, молодий сосновий ліс, 2004. Халимов О.В.

Окрім цього, О.М. Байрак (2005) вказує цей вид для урочища Триби.

Занесений до регіонального списку, охороняється в Руднянському заказнику.

Горицвіт весняний – Adonis vernalis L.

1. Між с. Абазівка та Рожаївка, на степових схилах, часто, 2004 (герб. ПДПУ, герб. Муз);
2. с. Рожаївка, на степових схилах, 2004 (герб. ПДПУ, герб. Муз, герб. Д.А. Давидова);

3. за с. Мачухи, на степових схилах, 2007, зрідка (герб. ПДПУ, герб. Муз);
4. між с. Сердюки і Снопове, на степових схилах, спорадично, 2007 (герб. ПДПУ);
5. с. Косточки, на степових схилах, зрідка, 2007;
6. між с. Носівка і Червона Долина, на степових схилах, спорадично, 2008;
7. за с. Витівка, схил балки, рідко, 2008;
8. між с. Малі Козуби і Михайлики, на степових схилах, зрідка, 2008.

Також у гербарії краєзнавчого музею:

- урочище Триби, ліс, 1962. Чумаченко,
- с. Чорноглазівка, схил балки, 1979. Ганжа Р.В.,
- с. Кованчик, схил балки, 1985. Самородов В.М.,
- с. Калашники, схили балок, спорадично. Самородов В.М.,
- с. Патлаївка, схили по сторонах соснового лісу, дуже рідко, 1987. Салимон Л., Самородов В.М.,
- с.Супрунівка, схил біля лісу,2006. Самородов В.М.

Занесений до регіонального списку. Охороняється в Рожаївському заказнику.

Анемона лісова – Anemone sylvestris L.

1) Між с. Абазівка та Рожаївка, на степових схилах, спорадично, 2004 (герб. ПДПУ, герб. Муз, герб. Д.А. Давидова);
2) за с. Мачухи, на степових схилах, зрідка, 2007;
3) між с. Сердюки і Снопове, на степових схилах, зрідка, 2007 (герб. ПДПУ);
4) поблизу с. Петрівка, схил біля кладовища, часто, 2007.

Занесена до регіонального списку.

Ломиніс цілолистий – Clematis integrifolia L.

1) Між с. Абазівка та Рожаївка, на степових схилах, рідко, 2003 (герб. Д.А.

Давидова, герб. ПДПУ);

2) с. Косточки, на степових схилах, зрідка, 2007 (герб. ПДПУ).

Занесений до регіонального списку.

Сон широколистий – Pulsatilla latifolia Rupr.

1) Урочище Триби, у соснових лісах, нерідко, 2006 (герб. ПДПУ, герб. Д.А. Давидова, герб. Муз);
2) за с. Копили (Вовківка), у сосновому лісі, 2007, зрідка (герб. ПДПУ);
3) за с. Зінці, у сосновому лісі, зрідка, 2007 (герб. Муз).

Занесений до регіонального списку та Додатку ІІ Бернської конвенції.

Охороняється в урочищі Триби.

Сон чорніючий – Pulsatilla nigricans Stoerck.

1) За с. Копили, у соснових лісах на піщаних ґрунтах, спорадично, 2002 (герб. ПДПУ, герб. Муз, герб. Д.А. Давидова);
2) біля с. Куликове, у сосновому лісі, дуже рідко, 2002;
3) за с. Вовківка, у сосновому лісі біля залізниці, спорадично, 2005;
4) урочище Триби, у соснових лісах та на вирубках, спорадично, 2006 (герб. ПДПУ, герб. Муз).
5) між с. Носівка і Червона Долина, на степових схилах, зрідка, 2008 (герб. ПДПУ).

Також у гербарії краєзнавчого музею:

- с. Бречківка, узлісся, 1965. Ситник А.,
- с. Петрівка, узлісся, 1965. Куренівський Н.Г.,
- Руднянський ліс, 1967. Литвинова М.Д.,
- с. Рожаївка, на степових схилах балки, 1993. Байрак О.М.

Занесений до Червоної книги України, охороняється в урочищі Триби.

Ряст порожнистий – Corydalis cava (L.) Schweigg. et Koerte

Дуже рідкісний вид, знаходився лише один раз – у 2002 році в широколистяному лісі поблизу с. Щербані, декілька екземплярів. Очевидно, зник. Сучасні знахідки та гербарні зразки відсутні.

Занесений до регіонального списку.

Ряст Маршалла – Corydalis marschalliana (L.) Pers.

6) За с. Копили, у заболоченому листяному лісі, спорадично, 2005 (герб. Д.А. Давидов, герб. Муз[1]);
7) с. Сапожино , урочище Вільшани, у листяних лісах, зрідка, 2006;
8) між с. Судіївка та Малий Тростянець, у листяних лісах по р. Вільшана, часто, 2007 (герб. ПДПУ);
9) за с. Вербове, у листяних лісах по р. Коломак, зрідка, 2007 (герб. ПДПУ);
10) за с. Розсошенці, у листяному лісі, спорадично, 2007 (герб. Муз).

Також у гербарії краєзнавчого музею:

11) м. Полтава, листяний ліс біля Шведської Могили, 1915. Г. Оголевець,
12) м. Полтава, Пушкарівський ліс, 1967. Литвинова М.Д.

Занесений до регіонального списку. Охороняється в урочищі Вільшане, Розсошенському заказнику, пам’ятці природи "Зарості цибулі ведмежої".

---

[1]- у гербарії музею – з вільхового лісу в урочищі Трибі (знахідки Івашина – 1979 р.). Раніше під Трибами розумілася велика територія в межиріччі Ворскла-Коломак (від Макухівки до Зінців), а не сучасні межі заповідного об’єкту "Урочище Триби" (45-48 квартали Чалівського лісн.). Тому вказівки О.М. Байрак (2005) для останнього помилкові – типових ділянок листяного лісу в "Урочищі Триби" немає.

Фіалка Лавренка – Viola lavrenkoana Klok.

1) За с. Копили та Вовківка, на пісках, 2003, спорадично (герб. ПДПУ);
2) урочище Триби, на пісках, спорадично, 2006 (герб. ПДПУ);
3) за с. Нижні Млини, схил долини р. Ворскла, відслонення пісковиків, спорадично, 2008 (герб. ПДПУ).

Занесена до Європейського Червоного списку.

Зубниця бульбиста – Dentaria bulbifera L.

1) За с. Щербані, у листяному лісі біля військмістечка, поодиноко, 2002;
2) за с. Нижні Вільшани, у листяних лісах, спорадично, 2006 (герб. Муз);
3) між с. Судіївка, Верхні Вільшани та Малий Тростянець, у листяних лісах по р. Вільшана, спорадично, 2007 (герб. ПДПУ);
4) за с. Розсошенці, у листяних лісах, часто, 2007 (герб. Муз, герб. Д.А. Давидова).

Також у гербарії краєзнавчого музею:

13) с. Яківці, дендропарк, у листяних лісах, 1980. Самородов В.М.

Занесена до регіонального списку. Охороняється в пам’ятці природи "Зарості цибулі ведмежої".

Зубниця п’ятилиста – Dentaria quinquifolia Bieb.

1) Між с. Великий Тростянець і Щербані, у листяних лісах, спорадично, 2003 (герб. Д.А. Давидова);
2) за с. Гора і Тютюнники, у листяних лісах, спорадично, 2004 (герб. ПДПУ, герб. Муз);
3) між с. Буланове і Сапожино, у листяному лісі, зрідка, 2005;
4) за с. Нижні Вільшани, у листяних лісах, спорадично, 2006 (герб. Муз);
5) між с. Верхні Вільшани та Малий Тростянець, у листяних по р. Вільшана, часто, 2007;
6) за с. Розсошенці, у листяних лісах, часто, 2007 (герб. ПДПУ);
7) за с. Квіткове, у заплавному листяному лісі по р. Ворскла, зрідка, 2007 (герб. ПДПУ);

8) між с. Квіткове та Буланове, широколистяний ліс (кв. 33), спорадично, 2008 (герб. ПДПУ);
9) за с. Судіївка, урочище Паськів Яр, листяний ліс на межі з Новосанжарським районом, зрідка, 2008.

Також у гербарії краєзнавчого музею:

- урочище Триби, ліс, 1956. Голова Т.П.,
- с. Пушкарівка, ліс, 1913. Г. Оголевець.

Занесена до регіонального списку. Охороняється у Розсошенському заказнику, пам’ятці природи "Зарості цибулі ведмежої".

Первоцвіт весняний – Primula veris L.

1) С. Рожаївка, край лісосмуги біля ботанічного заказника, 2 особини, 2005 (герб. ПДПУ, герб. Д.А. Давидова);
2) за с. Розсошенці, у листяному лісі, дуже рідко, 2007 (герб. Муз).

Також у гербарії краєзнавчого музею:

- м. Полтава, Монастирський ліс, 1914. Г. Оголевець,
- с. Яківці, дендропарк, 1982. Єдкін Ю., Самородов В.М.,
- с. Зінці. діброва на другій терасі р. Ворскла, 1980. Івашин Д.С.

Занесений до регіонального списку. Охороняється в пам’ятці природи "Зарості цибулі ведмежої".

Очиток пурпуровий – Sedum purpureum (L.) Schult.

1) Урочище Триби, на вирубках соснового лісу, зрідка, 2006 (герб. Д.А. Давидова);
2) за с. Вовківка, на заболочених пісках і вирубках, зрідка, 2006;
3) с. Буланове, на прирічкових пісках. Спорадично, 2006;
4) між с. Квіткове і Буланове, на узліссях заплавних лісів по р. Ворскла, спорадично, 2006;
5) між с. Вакуленці і Тернівщина, на прирічкових пісках, зрідка, 2007 (герб. ПДПУ);

6) між с. Лукищино і Безручки, вирубка соснового лісу, зрідка, 2008 (герб. ПДПУ).

Регіонально рідкісний вид. Охороняється в урочищі Триби.

Жовтяниця черговолиста – Chrysosplenium alternifolium L.

1) с. Розсошенці, вогка ділянка листяного лісу біля струмка, спорадично, 2004 (герб. ПДПУ, герб. Муз, герб. Д.А. Давидова);
2) між с.Розсошенці та Малий Тростянець, кв.9 – 10, заболочені ділянки у листяних лісах, спорадично,2008.
3) за с. Зінці, у заболоченому лісі, часто, 2007 (герб. ПДПУ).

Занесена до регіонального списку.

Черешня – Cerasus avium (L.) Moench

1) За с. Великий Тростянець, у листяному лісі, зрідка, 2003 (герб. Д.А. Давидова);
2) за с. Щербані, ліс біля військмістечка, 2005, поодиноко.

Також у гербарії краєзнавчого музею:

- с. Нижні Вільшани, грабово-дубовий ліс на схилі, 1978. Івашин Д.С.,
- за с. Розсошенці, у листяному лісі, 1980. Івашин Д.С.

Занесена до регіонального списку.

Вишня степова – Cerasus fruticosa (Pall.) Woron.

Виявлено лише 1 місцезнаходження: на степових схилах між с. Івашки та Абазівка, поблизу лісосмуги, зрідка, 2007 (герб. Д.А. Давидова).

Занесена до регіонального списку.

Глід український – Crataegus ucrainica Pojark.

1) С. Івашки, на трав'янистому схилі балки, зрідка, 2007 (герб. ПДПУ, герб. Д.А. Давидова);
2) с. Квіткове, на пагорбі біля дороги, поодиноко, 2007;

3) с. Кротенки, на схилі правого берега р. Ворскли, зрідка, 2007 (герб. ПДПУ).

Занесений до Європейського Червоного списку, регіонального списку.

Охороняється в Кротенківському заказнику.

Перстач прямостоячий – Potentilla erecta (L.) Raeusch.

Численна популяція цього виду зростає в соснових та мішаних лісах на другій терасі р. Ворскла в Чалівському лісництві від с. Вовківка до Микільського (кв. 38, 39, 42, 45, 46, 47), часто, 2004 (герб. ПДПУ, герб. Муз, герб. Д.А. Давидова).

Регіонально рідкісний вид. Охороняється в урочищі Трибі.

Шипшина Хржановського – Rosa chrshanovskii Dubovik

Виявлено лише одне місцезнаходження: с. Косточки, на степових схилах, декілька кущиків, 2007 (герб. ПДПУ).

Також у гербарії краєзнавчого музею:

- с. Кротенки, турбаза " Кротенки", 1993. Байрак О.М.

Регіонально рідкісний вид.

Костяниця – Rubus saxatilis L.

Також вдалося виявити лише 1 локус: урочище Трибі, край 45 кв. Чалівського лісництва, на узліссі, зрідка. 2006 (герб. Д.А. Давидова).

Занесена до регіонального списку. Охороняється.

Родовик лікарський – Sanguisorba officinalis L.

1) С. Лісок, на заболочених луках у пониззі р. Коломак, лівий берег, зрідка, 2003;
2) м. Полтава, мкрн. Левада, на заболочених луках, дуже рідко, 2004;
3) урочище Трибі, край 45 кв. Чалівського лісництва, на заболочених пісках, спорадично, 2005 (герб. Д.А. Давидова);

4) за с. Нижні Млини і Гора, на заболочених луках по р. Ворскла, спорадично, 2006 (герб. ПДПУ);
5) між с. Абазівка та Рожаївка, на вогкій ділянці степового схилу, зрідка, 2006;
6) між с. Зінці і Мале Микільське, на узліссях заболочених лісів, зрідка, 2006;
7) між с. Івашки та Абазівка, на заболочених луках по р. Полузір'я біля залізниці, спорадично, 2007 (герб. ПДПУ);
8) між с. Божкове і Черкасівка, зволожена лучна ділянка в пониззі балки, зрідка, 2007;
9) с. Степанівка, на заболочених луках по р. Коломак, зрідка, 2007;
10) с. Косточки, на заболочених луках по р. Полузір'я, зрідка, 2007 (герб. ПДПУ);
11) с. Кованьківка, заплавні луки, лівий берег р. Свинківка, зрідка, 2008.

Також у гербарії краєзнавчого музею:

- с. Супрунівка, луки, 1954. Холод.

Занесений до регіонального списку. Охороняється в урочищі Триби, Вільхівщанському заказнику.

Астрагал шерстистоквітковий – Astragalus dasyanthus Pall.

1) С. Рожаївка, на степових схилах, зрідка,2006 (герб. Муз, герб. ПДПУ, герб. Д.А. Давидова);
2) між с. Циганське і Косточки, на степових схилах, зрідка, 2007 (герб. ПДПУ).

Занесений до Світового Червоного списку, Європейського Червоного списку, Червоної книги України. Охороняється в Рожаївському заказнику.

Чина паннонська – Lathyrus pannonicus (Jacq.) Garcke

1) Між с. Абазівка та Рожаївка, на степових схилах, спорадично, 2004 (герб. ПДПУ, герб. Д.А. Давидова);

2) за с. Мачухи, на степових схилах, зрідка, 2007 (герб. ПДПУ);
3) між с. Сердюки і Снопове, на степових схилах, зрідка, 2007;
4) між с. Уманцівка та Бугаївка, схил балки, зрідка, 2008.

Занесена до регіонального списку.

Гострокильник волохатий – Oxytropis pilosa (L.) DC.

1) між с. Івашки та Абазівка, на степових схилах, зрідка, 2007 (герб. Д.А. Давидова, герб. ПДПУ).
2) між с. Уманцівка та Бугаївка, схил балки, зрідка, 2008;
3) між с. Носівка і Червона Долина, на степових схилах, зрідка, 2008.

Занесений до регіонального списку.

Льон багаторічний – Linum perenne L.

Також виявлено лише 1 локус: між с. Абазівка та Рожківка, на степових схилах, нерідко, 2005 (герб. Д.А. Давидова).

Регіонально рідкісний вид.

Маточник болотний – Ostericum palustre (Bess.) Bess.

463. Між с. Зінці і Мале Микільське, на узліссі заболочених лісів, нерідко, 2006;
464. урочище Рудне, на болотах, лівий берег р. Свинківки, 2006, зрідка;
465. між с. Ковалівка і Куликове, на заболочених луках, лівий берег р. Коломак, спорадично, 2007.

Занесений до Додатку II Бернської конвенції. Охороняється у Вільхівщанському заказнику.

Смовдь піскова – Peucedanum arenarium Waldst. et kit.

1) За с. Вовківка, на піскуватому узліссі біля залізниці, спорадично, 2005 (герб. ПДПУ, герб. Д.А. Давидова);
2) між с. Копили та Марківка, у соснових лісах, зрідка, 2005.

Занесена до регіонального списку.

Валеріана висока – Valeriana exaltata Mikan.

1) С. Лісок, на болотах, лівий берег р. Коломак, 2005, зрідка;
2) с. Безручки, на заплавних луках по р. Ворскла, зрідка, 2006 (герб. ПДПУ);
3) с. Верхоли, на вологих луках біля шосе Київ - Харків, зрідка, 2007;
4) між с. Ковалівка і Куликове, на заболочених луках, лівий берег р. Коломак, спорадично, 2007 (герб. ПДПУ);

Занесена до регіонального списку. Охороняється у Вільхівщанському заказнику.

Барвінок трав'янистий – Vinca herbacea Waldst. et Kit.

1) Між с. Сердюки і Снопове, на степових схилах, спорадично, 2007 (герб. ПДПУ, герб. Д.А. Давидова);
2) між с. Байрак та Підлепичі, на степових схилах, зрідка, 2007.

Занесений до регіонального списку.

Барвінок малий – Vinca minor L.

Виявлено лише 1 місцезнаходження: між с. Гора і Тютюнники, схил широколистяного лісу, зрідка, 2004 (герб. ПДПУ, герб. Д.А. Давидова).

Також у гербарії краєзнавчого музею:

- с. Нижні Вільшани, схил балки, 1978. Івашин Д.С.,
- с. Пушкарівка. ліс, 1913, Г. Оголевець; 1985, Андрушкевич В.О.,
- с. Горбанівка, ліс, 1978. Івашин Д.С.

Занесений до регіонального списку.

Тирлич звичайний – Gentiana pneumonanthe L.

Також знайдений лише в одному місці: Чалівське лісн, кв. 39, за с. Вовківка, по краю урочища Триби, на вирубці соснового лісу, зрідка, 2005 (герб. ПДПУ, герб. Д.А. Давидова).

Також у гербарії краєзнавчого музею:

- біля ст. Головач, насадження берези, 2004. Халимон О.В.

Занесений до регіонального списку.

Ластівень російський – Vincetoxicum rossicum (Kleop.) Barb.

834) Між с. Гора і Тютюнники, край широколистяного лісу, дуже рідко, 2004 (герб. Д.А. Давидова);

835) с. Буланове, у широколистяному лісі, спорадично. 2007 (герб. ПДПУ).

Занесений до Світового Червоного списку, Європейського Червоного списку, регіонального списку.

Воловик Гмеліна – Anchusa gmelinii Ledeb.

1) С. Терешки, на пісках біля залізниці, зрідка, 2005 (герб. ПДПУ);
2) с. Затурине, на пісках біля залізниці, спорадично, 2005 (герб. Д.А. Давидова);
3) с. Андрушки, на пісках, спорадично, 2005;
4) за с. Терентіївка, на пісках біля посту по дорозі на Котельву, нерідко, 2006 (герб. ПДПУ);
5) с. Макухівка, на піщаному пагорбі, рідко, 2007 (герб. ПДПУ);
6) с. Черкасівка, на пісках біля кінцевої зупинки автобуса, нерідко, 2007 (герб. ПДПУ);
7) за с. Куликове, на пісках по р. Коломак, зрідка, 2007.

Регіонально рідкісний вид. Охороняється у Вільхівщанському заказнику.

Льонок солодкий – Linaria dulcis Klok.

1) С. Вакуленці, на відкритих пісках, нерідко, 2003 (герб. Д.А. Давидова, герб. ПДПУ);
2) між с. Терешки і Зінці, на піщаному пагорбі біля залізниці, дуже рідко, 2005;
3) між с. Копили і Верхоли, на відкритих пісках, зрідка, 2007;

4) с. Андрушки, на відкритих пісках, спорадично, 2007 (герб. ПДПУ);
5) с. Головач, на пісках біля залізниці, спорадично, 2008;
6) між с. Лукищино і Безручки, на пісках, спорадично, 2008.

Занесений до регіонального списку.

Ліндернія простерта – Lindernia procumbens (Krock.) Borb.

Виявлено тільки 1 локалітет: біля с. Микільське, піщаний берег ставка, зрідка, 2007 (герб. ПДПУ, герб. Д.А. Давидова).

Занесений до Додатку ІІ Бернської конвенції.

Шолудивник пухнастоколосий – Pedicularis dasyastachys Schrenk

1) С. Лісок, на заплавних луках, лівий берег р. Коломак, спорадично, 2004 (герб. ПДПУ, герб. Муз, герб. Д.А. Давидова);
2) за с. Гора і Нижні Млини, на заплавних луках, правий берег р. Ворскла, 2004, зрідка (герб. Муз);
3) с. Сапожино, на заплавних луках, правий берег р. Ворскла, масово, 2005;
4) с. Буланове, на заплавних луках, правий берег р. Ворскла, зрідка, 2007 (герб. ПДПУ);
5) с. Квіткове, узлісся листяного лісу в заплаві р. Ворскла, дуже рідко, 2008;
6) с. Головач, на солончакових луках по р. Ворскла, зрідка, 2008;
7) с. Кованьківка, заплавні луки, лівий берег р. Свинківка, зрідка, 2008.

Регіонально рідкісний вид.

Пухирник звичайний – Utricularia vulgaris L.

1) с. Ковалівка, мілководдя р. Коломак, зрідка, 2007 (герб. ПДПУ, герб. Д.А. Давидова);
2) с. Куликове, по р. Коломак, зрідка, 2008.

Також у гербарії краєзнавчого музею:

- с. Зінці, озеро на другій терасі р. Ворскла, 1980. Івашин Д.С.

Регіонально рідкісний вид. Охороняється у Вільхівщанському заказнику.

Шавлія буквицелиста – Salvia betonicaefolia Etl.

1) С. Рожаївка, у підніжжя степового схилу, дуже рідко, 2005 (герб. Д.А. Давидова);
2) с. Карпусі, схил р. Дідова Долина біля шосе Київ-Харків, дуже рідко, 2007 (герб. ПДПУ);
3) між с. Сердюки і Снопове, на степових схилах, зрідка, 2007;
4) між с. Уманцівка та Бугаївка, схил балки, дуже рідко, 2008.

Регіонально рідкісний вид. Охороняється в Рожаївському заказнику.

Чебрець Черняєва – Thymus tschernjajevii Klok. et Shost.

1) С. Вакуленці, узлісся соснового лісу, зрідка, 2007 (герб. Д.А. Давидова);
2) м. Полтава, на піщаній ділянці біля залізничного полотна між ст. Крутий Берег і с. Затурине, зрідка, 2007 (герб. ПДПУ).

Занесений до регіонального списку.

Азинеума сірувата – Asyneuma canescens (W.K.) Griseb. et Schenk

1) Між с. Абазівка та Рожаївка, на степових схилах, спорадично, 2003 (герб. ПДПУ, герб. Д.А. Давидова);
2) с. Рожаївка, Рожаївський заказник, на степових схилах, нерідко, 2005 (герб. Муз);
3) між с. Івонченці та Жуки, на степових схилах, зрідка, 2007 (герб. ПДПУ);
4) між с. Івашки та Абазівка, на степових схилах, спорадично, 2007 (герб. ПДПУ);
5) с. Косточки, на степових схилах, спорадично, 2007 (герб. ПДПУ);
6) між с. Жуки і Сади Мічуріна, на степових схилах, спорадично, 2007 (герб. ПДПУ);

Занесена до регіонального списку. Охороняється в Рожаївському заказнику.

Дзвоники персиколисті – Campanula persicifolia L.

1. За с. Абазівка, на трав'янистому схилі, поодиноко, 2003 (герб. Д.А. Давидова);
2. с. Копили, у соснових лісах та на узліссях, 2004 (герб. ПДПУ, герб. Муз);
3. за с. Гора і Тютюнники, на лісосхилі, зрідка, 2004;
4. с. Вакуленці, на узліссі заплавного лісу, дуже рідко, 2005;
5. с. Пожарна Балка, на узліссі листяного лісу, спорадично, 2005;
6. урочище Триби, на узліссі соснового лісу, зрідка, 2005 (герб. Муз);
7. за с. Вовківка, у рідколіссі, зрідка, 2005;
8. за с. Зінці, рідколісся вогкого лісу, зрідка, 2007 (герб. ПДПУ);
9. за с. Мачухи і Снопове, на узліссі байрачного лісу, зрідка (герб. ПДПУ);
10. с. Буланове, на схилі листяного лісу, зрідка (герб. ПДПУ).

Також у гербарії краєзнавчого музею:

14) с. Розсошенці, лісова дача. Івашин Д.С.,

15) урочище Рудне, 1963. Голова Т.П.

Занесена до регіонального списку. Охороняється в урочищі Триби, Розсошенському заказнику.

Роман напівфарбувальний – Anthemis subtinctoria Dobrocz.

1) Між с. Абазівка та Рожаївка, на степових схилах, нерідко, 2005;
2) с. Рожаївка, Рожаївський заказник, на степових схилах, зрідка, 2005;
3) між с. Гора і Тютюнники, схил балки, зрідка, 2006;
4) с. Абазівка, схил біля шосе Київ - Харків, зрідка, 2006 (герб. ПДПУ);
5) с. Мачухи, на степових схилах, спорадично, 2006 (герб. ПДПУ);
6) між с. Циганське і Косточки, на степових схилах, нерідко, 2007 (герб. ПДПУ);
7) між с. Івашки та Абазівка, на степових схилах, спорадично, 2007 (герб. ПДПУ);

8) за с. Абазівка, схил долини р. Дідова Долина за мостом по шосе Київ - Харків, зрідка, 2007;
9) між с. Жуки і Сади Мічуріна, на степових схилах у долині р. Полузір'я, зрідка, 2007;
10) між с. Сердюки і Снопове, на степових схилах, нерідко, 2007 (герб. ПДПУ);
11) між с. Івонченці та Жуки, на степових схилах балок, спорадично, 2007 (герб. ПДПУ);
12) між с. Буланове і Сапожино, схил біля листяного лісу, рідко, 2007 (герб. ПДПУ);
13) між с. Уманцівка та Бугаївка, схил до дороги, зрідка, 2008.

Занесений до регіонального списку. Охороняється в Рожаївському заказнику.

Айстра заміщуюча – Aster amelloides Bess.

1) За с. Абазівка, на степовому схилі балки, дуже рідко, 2005 (герб. Д.А. Давидова, герб. Муз);
2) с. Косточки, на степових схилах, спорадично, 2007 (герб. ПДПУ, герб. Муз).

Регіонально рідкісний вид.

Волошка східна – Centaurea orientalis L.

1) Між с. Абазівка та Рожківка, схил біля соснових насаджень, зрідка, 2004 (герб. ПДПУ, герб. Д.А. Давидова);
2) між с. Жуки і Сади Мічуріна, степовий схил у бік с. Лани, зрідка, 2007 (герб. ПДПУ);
3) між с. Сердюки і Снопове, на степовому схилі балки, зрідка, 2007 (герб. ПДПУ).

Занесена до регіонального списку.

Волошка сумська – Centaurea sumensis Kalen.

1) За с. Копили, у соснових лісах, спорадично, 2007 (герб. ПДПУ, герб. Д.А. Давидова);
2) с. Терешки, у сосновому лісі, зрідка, 2005;
3) за с. Вовківка, у сосновому лісі, спорадично, 2005 (герб. ПДПУ);
4) урочище Трибн, у соснових лісах, нерідко, 2005 (герб. ПДПУ).

Занесена до регіонального списку. Охороняється в урочищі Триби.

Оман високий – Inula helenium L.

1) С. Розсошенці, заболочене узлісся лісу, зрідка, 2003;
2) урочище Триби, на вогких пісках біля залізниці, зрідка, 2005;
3) околиці Полтави, с. Вороніно, на заболочених ділянках у заплаві р. Ворскла, спорадично, 2006;
4) с. Нижні Млини, заболочена ділянка біля дамби по р. Ворскла, поодиноко, 2006;
5) м. Полтава, Пушкарівська балка, заболочені луки по берегах ставка, дуже рідко, 2006;
6) за с. Абазівка, на заболочених луках по р. Полузір'я, поодиноко, 2006;
7) між с. Патлаївка та Кротенки, на заболочених луках, зрідка, 2006;
8) між с. Куликове та Ковалівка, на болотах, лівий берег р. Коломак, зрідка, 2007.

Занесений до регіонального списку. Охороняється в урочищі Триби, Вільхівщанському заказнику.

Жовтозілля дніпровське – Senecio borysthenicus (DC.) Andrs.

1) Урочище Триби, на пісках біля ст. 8 км, нерідко, 2005 (герб. ПДПУ);
2) за с. Марківка, на пісках біля ст. Микільське, спорадично, 2005 (герб. Д.А. Давидова);
3) с. Буланове, на піскуватих луках по р. Ворскла, спорадично, 2006 (герб. ПДПУ);
4) за с. Вакуленці, біля піщаних кар'єрів, рідко, 2006;

5) с. Вакуленці, піщана ділянка біля дороги на Котельву за переїздом, нерідко, 2006;

6) с. Вакуленці, на прирічкових пісках Ворскли, зрідка, 2007;

7) між с. Грабинівка і Ковалівка, на піскуватих луках, лівий берег р. Коломак, зрідка, 2007;

8) с. Куликове, на прирічкових пісках по р. Коломак, нерідко, 2007 (герб. ПДПУ);

9) між с. Куликове і Ковалівка, узлісся соснового лісу біля ферми, спорадично, 2007;

10) с. Головач, на пісках біля залізниці, спорадично, 2008;

11. с. Лукищино, на пісках другої тераси р. Ворскла, зрідка, 2008.

Занесений до Європейського Червоного списку, регіонального списку. Охороняється в урочищі Триби, Вільхівщанському заказнику.

Скорзонера пурпурова – Scorzonera purpurea L.

Виявлено лише одне місцезнаходження: за с. Вовківка, у сосновому лісі (Чалівське лісн., кв. 38), зрідка, 2006 (герб. ПДПУ, герб. Д.А. Давидова).

Також у гербарії краєзнавчого музею:

- с. Микільське, галявина в лісі, 1969. Налисний.

Занесений до регіонального списку.

Козельці українські – Tragopogon ucrainicus Artemcz.

1. М. Полтава, мкрн Дублянщина, на пісках біля р. Ворскла, нерідко, 2005;
2. м. Полтава, мкрн Герівка, піски біля залізниці, часто, 2003;
3. с. Копили, на пісках, нерідко, 2003;
4. с. Затурине, на пісках, зрідка, 2005;
5. с. Макухівка, на пісках і узліссях соснових лісів, спорадично, 2005;
6. с. Вакуленці, на пісках по р. Ворскла, часто. 2003 (герб. ПДПУ);
7. с. Куликове, на пісках по р. Коломак, спорадично, 2005;
8. с. Терешки, на борових пісках, спорадично, 2005;

9. за с. Вовківка, на пісках біля залізниці, нерідко, 2005;

10. урочище Триби, на пісках, зрідка, 2005;

11. с. Верхоли, на узліссі соснового лісу, зрідка, 2005;

12.с. Головач, на пісках біля залізниці, спорадично, 2008;

13.між с. Кованьківка та Заборяни, узлісся соснового лісу, зрідка, 2008;

14.с. Лукищино, на пісках другої тераси р. Ворскла, спорадично, 2008;

15.с. Безручки, на пісках біля залізниці, спорадично, 2008.

Занесені до Європейського Червоного списку, регіонального списку. Охороняється в урочищі Триби, Вільхівщанському заказнику.

Брандушка різнокольорова – Bulbocodium versicolor (Ker-Gawl.) Spreng.

1. с. Рожаївка, на степових схилах (біля знаку), зрідка, 2006 (герб. ПДПУ, герб. Муз, герб. Д.А. Давидова);
2. за с. Косточки, степовий схил балки, зрідка, 2008 (герб. ПДПУ).

Також у гербарії краєзнавчого музею:

- с. Абазівка, схил балки, 1972. Голова Т.П.
- с. Терешки, схили, 1979. Ганжа Р.В.

Занесена до Червоної книги України. Охороняється в Рожаївському заказнику.

Конвалія звичайна – Convallaria majalis L.

457) С. Копили, у заболоченому лісі, часто, 2002 (герб. ПДПУ, герб. Муз, герб. Д.А. Давидова);

458) за с. Щербані, у листяному лісі біля військмістечка, нечасто, 2003 (герб. ПДПУ);

459) за с. Гора і Тютюнники, у листяних лісах, спорадично, 2004 (герб. ПДПУ);

460) с. Вакуленці, у заплавному листяному лісі, зрідка, 2003;

461) м. Полтава, дендропарк, у листяному лісі, зрідка, 2005;

462) за с. Микільське, у лісосмузі вздовж залізниці біля ст. Кашубівка, дуже рідко, 2006;

463) урочище Триби, у лісах, спорадично, 2005 (герб. ПДПУ, герб. Муз);

464) с. Ковельківка, сосновий ліс, 2005 (герб. Муз);

465) за с. Вовківка, у сосновому лісі, зрідка, 2005;

466) біля с. Зінці, заболочений ліс поблизу дитячого табору, 2005 (герб. Муз);

467) с. Буланове, піщане урвище біля р. Ворскла, 2006, зрідка;

468) с. Головач, у заплавних лісах по р. Ворскла, часто, 2006 (герб. Муз);

469) між с. Терешки і Безручки, у заплавних лісах по р. Ворскла, спорадично, 2006;

470) с. Розсошенці, лісова дача, нерідко, 2007 (герб. Муз, герб. ПДПУ);

471) Воронянський заказник, у заболоченому листяному лісі, часто, 2007;

472) урочище Рудне, листяний ліс на правому березі р. Свинківка, спорадично, 2007;

473) між с. Грабинівка і Ковалівка, у заболочених лісах по р. Коломак, часто, 2007;

474) с. Вербове, листяний ліс на правому березі р. Коломак, спорадично, 2007;

475) між с. Нижні Млини і Квіткове, у заплавних листяних лісах по р. Ворскла, розсіяно, 2008;

476) між с. Квіткове та Буланове, широколистяний ліс, (кв. 31), спорадично, 2008;

477) за с. Івашки, ліс біля аеропорту, зрідка, 2008;

478) між с. Пожарна Балка і Сапожино, листяний ліс, зрідка, 2008;

479) за с. Заборяни, березовий ліс, зрідка, 2008(герб. ПДПУ).

Занесена до регіонального списку. Охороняється в урочищі Триби, Руднянському, Воронянському, Вільхівщанському заказниках, пам'ятці природи "Зарості цибулі ведмежої".

Рябчик малий – Fritillaria meleagroides Patrin ex Schult. et Schult. fil.

1) Між с. Нижні Млини і Терешки, на заплавних луках, лівий берег р. Ворскла, спорадично, 2003 (герб. ПДПУ, герб. Д.А. Давидова, герб. Муз[1]);
2) за с. Гора і Нижні Млини, на заплавних луках і узліссях лісів, правий берег р. Ворскла, спорадично, 2005;
3) с. Безручки, заплавні луки, лівий берег р. Ворскла, зрідка, 2006;
4) за с. Квіткове, на заплавних луках і узліссях заплавних лісів, правий берег р. Ворскла, нерідко, 2006 (герб. ПДПУ);
5) с. Буланове, північна околиця, на заплавних луках, правий берег р. Ворскла, зрідка (герб. Муз);
6) за с. Головач, на заплавних луках по р. Ворскла, спорадично, 2008.

Також у гербарії краєзнавчого музею:

- с. Лукищино, 1979. Ганжа Р.В.

- с. Петрівка, 1979. Ганжа Р.В.

Занесений до Червоної книги України.

Рябчик руський – Fritillaria ruthenica Wikstr.

Знайдено лише одну нечисленну популяцію: за с. Копили, Чалівське лісн., кв. 27 та 32, зрідка, 2002 (герб. ПДПУ, герб. Д.А. Давидова, герб. Муз).

Занесений до Червоної книги України.

---

[1]- у гербарії музею частина екземплярів також знаходяться під визначенням F. meleagris L.

Гіацинтик блідий – Hyacinthella leucophaea (C. Koch) Schur

1) С. Куликове, степова ділянка біля кладовища, дуже рідко, 2003;
2) за с. Абазівка, степовий схил на краю соснових насаджень, спорадично, 2004 (герб. Д.А. Давидова, герб. Муз);
3) с. Рожаївка, Рожаївський заказник, на степових схилах, спорадично, 2005 (герб. ПДПУ, герб. Муз);
4) між с. Сердюки і Снопове, на степових схилах, зрідка, 2007 (герб. ПДПУ);
5) між с. Малі Козуби і Михайлики, на степових схилах, зрідка, 2008;
6) за с. Косточки, степовий схил долини р. Полузір'я, часто, 2008 (герб. ПДПУ);
7) с. Черкасівка, схил долини р. Коломак, рідко, 2008.

Регіонально рідкісний вид. Охороняється в Рожаївському та Вільхівщанському заказниках.

Гадюча цибулька занедбана – Muscari neglectum Guss.

1) За с. Абазівка, схил балки, рідко, 2004 (герб. Д.А. Давидова, герб. Муз);
2) с. Рожаївка, на степових схилах, часто (герб. ПДПУ);
3) за с. Мачухи, на степових схилах, спорадично, 2007 (герб. ПДПУ);
4) с. Івашки, схил балки до ставків, зрідка, 2007 (герб. ПДПУ);
5) біля с. Підлепичі, схил поруч із дорогою Мачухи - Калашники, часто, 2007;
6) с. Вакуленці, піщане узлісся заплавного лісу на правому березі р. Ворскла за дамбою, дуже рідко, 2007 (герб. ПДПУ);
7) між с. Сердюки і Снопове, на степових схилах, спорадично, 2007;
8) за с. Михайлики, схил балки, зрідка, 2008;
9) між с. Івонченці та Жуки, степові схили балок, рідко, 2008;
10) за с. Косточки, схил долини р. Полузір'я, дуже рідко, 2008.

Також у гербарії краєзнавчого музею:

- м. Полтава, схил Монастирської гори, 1968. Голова Т. П.

- с. Витівка, 1979. Івашин Д.С.

Занесена до регіонального списку. Охороняється в Рожаївському заказнику.

Проліска дволиста – Scilla bifolia L.

Численна популяція цього виду зростає в урочищі Рудне, листяний ліс на правому березі р. Ворскла, часто, 2007 (герб. Д.А. Давидова, герб. ПДПУ, герб. Муз). Інші сучасні місцезростання цього виду невідомі.

Також у гербарії краєзнавчого музею:

- ст. Божкове, чагарники біля залізниці, 1970. Голова Т. П.,
- с. Розсошенці, лісова дача, 1982. Андрушкевич В.А.,
- с. Рожаївка, ліс, 1982. Івашин Д.С.

Занесена до регіонального списку. Охороняється в заказнику "Руднянський".

Проліска сибірська – Scilla sibirica Haw.

1) С. Копили, у заболоченому листяному лісі, рідко, 2002 (герб. Муз);
2) за с. Щербані, ліс біля військмістечка, часто, 2003;
3) за с. Великий Тростянець, у листяних лісах, часто, 2003;
4) с. Розсошенці, у листяних лісах, звичайно, 2003 (герб. ПДПУ);
5) м. Полтава, дендропарк, у листяних лісах, спорадично, 2003;
6) с. Вакуленці, у заплавних листяних лісах, масово, 2003;
7) за с. Гора і Тютюнники, схил листяного лісу, часто, 2004 (герб. Муз);
8) за с. Горбанівка, у байрачному лісі, зрідка, 2004;
9) с. Пожарна Балка, у листяних лісах, масово, 2005;
10) с. Нижні Вільшани, у листяному лісі, часто, 2006 (герб. Муз);
11) між с. Буланове і Сапожино, у листяних лісах, звичайно;
12) між с. Судіївка та Малий Тростянець, у листяних лісах по р. Вільшана, часто, 2006;
13) урочище Вільшане, с. Сапожино, у листяних лісах, масово, 2006;

14) за с. Верхня Вільшана, вогкий ліс у бік дороги Полтава – Кременчук, нерідко, 2006;

15) за с. Рожаївка, у вогкому листяному байрачному лісі, часто, 2006 (герб. Муз, герб. ПДПУ);

16) за с. Мачухи, байрачний ліс уздовж дороги на Калашники, часто, 2007 (герб. ПДПУ);

17) за с. Зінці, у заболоченому листяному лісі, 2007,зрідка (герб. Муз);

18) с. Івашки, у байрачному лісі, часто, 2007 (герб. ПДПУ);

19) за с. Квіткове, у заплавному листяному лісі, часто,2007;

20) урочище Рудне, листяний ліс на правому березі р. Свинківка, часто, 2007 (герб. ПДПУ);

21) Воронянський заказник, вогкий листяний ліс у заплаві р. Ворскла, масово, 2007;

22) між с. Грабинівка і Ковалівка, у заболочених лісах по р. Коломак, часто, 2007;

23) за с. Вербове, листяний ліс на правому березі р. Коломак, часто, 2007;

24) між с. Терешки і Безручки, у заплавних лісах по р. Ворскла, спорадично, 2007;

25) за с. Івашки, ліс біля аеропорту, часто, 2008 (герб. Муз);

26) між с. Уманцівка та Бугаївка, байрачний ліс, часто, 2008;

27) с. Уманцівка, лісосмуга біля переїзду, зрідка, 2008;

28) за с. Жуки, байрачний ліс, спорадично, 2008;

29) за с. Михайлики, байрачний ліс на межі з Новосанжарським районом, часто, 2008;

30) с. Новоселівка, заболочений листяний ліс по р. Свинківка, нерідко, 2008;

31) північна околиця с. Малий Тростянець, листяний ліс біля ставка, часто, 2008;

32) за с. Судіївка, урочище Паськів Яр, байрачний ліс на межі з

Новосанжарським районом, спорадично, 2008.

Також у гербарії краєзнавчого музею:

- Полтава, Пушкарівський ліс, 1913, Оголевець Г.; 1966 Литвинова М.Д. Зникла.
- с. Витівка, ліс на схилах, 1979. Івашин Д.С.,
- с. Бречківка, листяний ліс, 1982. Самородов В.М.

Занесена до регіонального списку. Охороняється в Розсошенському, Вільхівщанському, Руднянському і Воронянському заказниках, урочищі Вільшани, пам’ятці природи "Зарості цибулі ведмежої".

Тюльпан дібровний – Tulipa quercetorum Klok. et Zoz

1) За с. Щербані і Великий Тростянець, у листяних лісах, спорадично, 2003 (герб. Муз);
2) за с. Гора і Тютюнники, у листяних лісах на схилах, спорадично, 2005 (герб. Д.А. Давидова);
3) м. Полтава, дендропарк, у листяному лісі, зрідка, 2005;
4) між с. Буланове і Сапожино, у листяних лісах, масово, 2006;
5) с. Пожарна Балка, листяний ліс, зрідка, 2006;
6) урочище Вільшани, с. Сапожино, листяний ліс, часто, 2006;
7) с. Нижня Вільшана, у заболоченому листяному лісі, нерідко, 2006;
8) між с. Верхня Вільшана і Малий Тростянець, у листяних лісах по р. Вільшана, часто, 2006;
9) за с. Мачухи, у байрачних лісах у бік с. Калашники, спорадично, 2007 (герб. Муз);
10) с. Івашки, у байрачних лісах, розсіяно, 2007;
11) за с. Розсошенці, лісова дача, масово, 2007 (герб. Муз);
12) між с. Снопове і Мачухи, у байрачному лісі, зрідка, 2007;
13) за с. Вороніно, насадження бузку біля дороги на с. Патлаївка, зрідка, 2007;
14) за с. Михайлики, байрачний ліс на межі з Новосанжарським районом,

зрідка, 2008;

15)за с. Квіткове, заболочений листяний ліс в долині р. Ворскла (кв. 53), спорадично, 2008.

Також у гербарії краєзнавчого музею:

- урочище Триби, ліс, 1944, Дух Л.А.; 1966 Литвинова М.Д.,
- Полтава, Пушкарівський ліс, 1983. Литвинова М.Д. Зник.

Занесений до Червоної книги України. Охороняється в урочищі Вільшани, пам'ятці природи "Зарості цибулі ведмежої".

Цибуля ведмежа – Allium ursinum L.

У Полтавському районі знайдена лише в одному місці: за с. Розсошенці, лісова дача (пам'ятка природи "Зарості цибулі ведмежої", Розсошенське лісн, кв. 9), зрідка, 2007 (герб. Д.А. Давидова, герб. ПДПУ, герб. Муз). Наводиться також для околиць с. Пожарна Балка (Байрак, 2005), але підтвердити цю знахідку не вдалося.

Занесена до Червоної книги України. Охороняється.

Шафран сітчастий – Crocus reticulatus Stev. ex Adam.

1) С. Куликове, степова ділянка біля кладовища, 2003, зрідка;
2) за с. Мачухи, на степових схилах, розсіяно, 2007 (герб. Д.А. Давидова, герб. ПДПУ);
3) між с. Івашки та Абазівка, схили балок, часто, 2008;
4) околиці с. Циганське та Косточки, схили долини р. Полузір'я, часто, 2008;
5) с. Носівка, схил балки, спорадично, 2008;
6) за с. Червона Долина, степові схили балок, спорадично, 2008;
7) між с. Уманцівка та Бугаївка, схили балок, часто, 2008;
8) с. Шевченки, схили біля ставка, рідко, 2008;
9) між с. Івонченці та Жуки, схили балок, дуже рідко, 2008.

Також у гербарії краєзнавчого музею:

- урочище Триби, ліс, 1952. Котлік О.П.,

- Лісові Поляни, дубовий ліс, 1979. Івашин Д.С.,

-с. Микільське, дубовий ліс, 1979. Івашин Д.С.,

- с. Абазівка, схили долини р. Полузір’я, 1979. Івашин Д.С.,

- с. Витівка, схили балки, 1979. Івашин Д.С.,

- за с. Копили, дорога в бік Селещини, узлісся дубового лісу, 1983. Литвинова М.Д.,

- с. Терешки, 1913. Оголевець Г.,

- с. Рожаївка, схили, 1979. Івашин Д.С.,

- с. Бречківка, схил балки, 1982. Самородов В.М.,

- околиці с. Заворскло, узлісся соснового лісу, 2000.

Занесений до Червоної книги України.

Косарики тонкі - Gladiolus tenuis Bieb.

1) Між с. Абазівка і Рожаївка, вогка ділянка степового схилу, рідко, 2005;
2) с. Рожаївка, схил балки, 2005, зрідка (герб. ПДПУ);
3) за с. Нижні Млини і Гора, на заплавних луках, спорадично, 2005 (герб. Д.А. Давидова, герб. ПДПУ);
4) за с. Вороніно, заболочена ділянка в підніжжі схилу, дуже рідко, 2006 (герб. ПДПУ);
5) с. Лісок, заплавні луки лівого берега р. Коломак, поодиноко, 2006;
6) с. Вакуленці, на узліссях заплавних лісів, дуже рідко, 2006;
7) між с. Івашки та Абазівка, на солончакових луках по р. Полузір’я (біля залізничного мосту), дуже рідко, 2008;
8) с. Сапожино, заплавні луки р. Ворскли, спорадично, 2008 (герб. ПДПУ).

Занесені до Червоної книги України. Охороняються в Рожаївському заказнику.

Півники угорські – Iris hungarica Waidst. et Kit.

Виявлено лише 1 нечисленний локалітет: між с. Абазівка та Рожаївка, схил біля соснових насаджень, дуже рідко, 2004 (герб. Д.А. Давидова). Можливо, зникли.

Також у гербарії краєзнавчого музею:

- с. Головач, заплава р. Ворскла, 1965. Голова Т.П.,
- с. Копили, ліс, 1978. Івашин Д.С.

Регіонально рідкісний вид.

Півники борові – Iris pineticola Klok.

1) За с. Копили, узлісся соснового лісу (Чалівське лісн, кв. 27), поодиноко, 2002. Очевидно, зникли;
2) за с. Вовківка, у сосновому лісі, зрідка, 2006 (герб. Д.А. Давидова, герб. ПДПУ);
3) урочище Трибы, на борових пісках, зрідка, 2006.

Занесені до Червоної книги України. Охороняються в урочищі Триби.

Півники карликові – Iris pumila L.

Відомо лише 1 локус: за с. Абазівка, схил балки біля соснових насаджень, зрідка, 2004 (герб. Д.А. Давидова, герб. ПДПУ).

Регіонально рідкісний вид.

Коручка морозниковидна – Epipactis helleborine (L.)Crantz

1) За с. Щербані, у листяному лісі біля стрільбища, дуже рідко, 2005 (герб. Д.А. Давидова);
2) м. Полтава, мкрн Левада, Шпортівський ліс, дуже рідко, 2005;
3) м. Полтава, дендропарк, у листяному лісі, дуже рідко, 2006 (герб. Муз);
4) м. Полтава, Пушкарівський ліс, дуже рідко, 2006 (герб. Муз);
5) за с. Розсошенці, лісова дача, дуже рідко, 2007;
6) за с. Івашки, листяний ліс біля аеропорту, зрідка, 2008;
7) за с. Заборяни, березовий ліс, рідко, 2008.

Також у гербарії краєзнавчого музею:

- с. Копили, сосновий ліс, 1968. Вержбицька Н.С.

Занесена до Червоної книги України. Охороняється в пам’ятці природи "Зарості цибулі ведмежої".

Зозулині сльози яйцевидні – Listera ovata (L.) R.Br.

Відомо лише одне місцезнаходження: між с. Терентіївка та Новоселівка, заболочений листяний ліс по р. Свинківка, дуже рідко, 2008 (герб. ПДПУ).

Також у гербарії краєзнавчого музею:

- урочище Триби, вільховий ліс, 1956. Голова Т.П.
- ліс поблизу Шведської могили, 1913. Оголевець Г.

Зозулинець блощичний – Orchis coriophora L.

Виявлено лише один нечисленний локалітет: між с. Грабинівка та Ковалівка, на узліссях заплавних лісів, лівий берег р. Коломак, зрідка, 2007 (герб. Д.А. Давидова, герб. ПДПУ). Інші сучасні знахідки відсутні.

Занесений до Червоної книги України. Охороняється у Вільхівщанському заказнику.

Зозулинець болотний – Orchis palustris Jacq.

1) М. Полтава, Пушкарівська балка, на вогких луках, поодиноко, 2002. Зник;
2) с. Кротенки, на заболочених луках, зрідка, 2003;
3) околиці м. Полтава, Герівка, заболочені луки по берегах р. Коломак, поодиноко, 2004 (герб. Муз);
4) с. Андрушки, заплава р. Коломак, дуже рідко, 2004;
5) за с. Терешки, на заплавних луках по р. Ворскла, дуже рідко, 2004;
6) за с. Гора і Тютюнники, підніжжя схилів та заболочені луки, дуже рідко, 2005 (герб. Д.А. Давидова);
7) с. Абазівка, на заплавних солончакових луках по р. Полузір’я, рідко, 2006;
8) с.Вороніно, заболочена ділянка в підніжжі степового схилу, поодиноко,

2006;

9) між с. Івашки та Абазівка, на солончакових луках по р. Полузір’я (біля залізничного мосту), спорадично, 2007 (герб. ПДПУ);

10) с. Косточки, на солончакових луках по р. Полузір’я, спорадично, 2007;

11) с. Васьки, на заплавних луках по р. Полузір’я, зрідка, 2007;

12) с. Зінці, на вогких луках біля лісових боліт, рідко, 2007;

13) між с. Грабинівка і Ковалівка, на заплавних луках, лівий берег р. Коломак, спорадично, 2007 (герб. ПДПУ);

14) за с. Горбанівка. луки по р. Вільшана, дуже рідко, 2007.

Також у гербарії краєзнавчого музею:

- с. Вакуленці, сирі луки, 1968 Симонова,
- с. Петрівка, засолені і заболочені луки, 1983. Самородов В.М.,
- с. Верхоли, заболочені і засолені луки біля Коломака, 1979. Голова Т.П.,

Занесений до Червоної книги України. Охороняється у Вільхівщанському заказнику.

Осока житня - Carex secalina Wahlenb.

Дуже рідкісний для Полтавського району вид, знаходився лише один раз: між с. Карпусі і Косточки, заболочена ділянка в канаві біля корівника, рідко, 2007 (герб. ПДПУ, герб. Д.А. Давидова).

Занесена до Додатку II Бернської конференції, регіонального списку.

Егілопс циліндричний – Aegilops cylindrica Host

1. за с. Горбанівка, глинистий схил біля насаджень ліщини на правому березі р. Вільшана, нерідко, 2007 (герб. ПДПУ, герб. Д.А. Давидова);
2. між с. Івашки та Абазівка, по краям полів, часто, 2008;
3. с. Буланове, бур‘ян біля дороги, дуже рідко, 2008.

Занесений до регіонального списку. У Полтавському районі знаходиться вперше.

Перлівка трансільванська – Melica transsilvanica Schur

Також знаходилася одного разу: між с. Циганське і Косточки, на степовому схилі долини р. Полузір'я, зрідка, 2007 (герб. Д.А. Давидова, герб. ПДПУ).

Регіонально рідкісний вид.

Жито дике – Secale sylvestris Host

1) С. Копили, на піскуватих узліссях соснових лісів, розсіяно, 2003 (герб. Д.А. Давидова, герб. ПДПУ);
2) с. Терешки, на пісках, часто, 2005 (герб. ПДПУ);
3) с. Вовківка, на пісках вздовж залізниці, часто, 2005;
4) урочище Триби, на борових пісках, спорадично, 2005 (герб. Муз, герб. ПДПУ);
5) с. Тернівщина, на борових пісках, часто, 2006 (герб. ПДПУ);
6) с. Кротенки, прирічкові піски, лівий берег р. Ворскла, спорадично, 2006;
7) між с. Грабівщина і Ковалівка, на піскуватих луках, лівий берег р. Коломак, спорадично, 2007 (герб. ПДПУ);
8) урочище Рудне, на борових пісках, часто, 2007 (герб. ПДПУ);
9) околиці м. Полтави, с. Вакуленці, на відкритих пісках, нерідко, 2007;
10) с. Коваськівка, на борових пісках, спорадично, 2007;
11) с. Головач, на пісках біля залізниці, спорадично, 2008;
12) с. Лукищино і Безручки, на пісках, спорадично, 2008;
13) с. Безручки, на пісках, спорадично, 2008;
14) між с. Заборяни і Березівка, на пісках, спорадично, 2008.

Також у гербарії краєзнавчого музею:

- м. Полтава, кінець вул. Лугової, 1968. Кохан Н.,
- с. Петрівка, на пісках, 1968. Гаврилко Л.

Занесене до регіонального списку. Охороняється в урочищі Трибы, Руднянському, Воронянському і Вільхівщанському заказниках.

Ковила дніпровська – Stipa borysthenica Klok. ex Prokud.

Виявлено лише одну численну популяцію: за с. Вовківка, на піщаних узліссях біля залізничного полотна, зрідка, 2007 (герб. ПДПУ).

Занесена до Червоної книги України.

Ковила волосиста – Stipa capillata L.

1) За с. Абазівка, схили долини р. Полузір'я, часто, 2003 (герб. ПДПУ, герб. Муз);
2) с. Рожаївка, степовий схил балки, часто, 2003 (герб. Д.А. Давидова, герб. Муз);
3) с. Куликове, степова ділянка біля кладовища, нечасто, 2004;
4) за с. Мачухи, степовий схил біля лісосмуги по дорозі на Калашники, зрідка, 2006 (герб. ПДПУ);
5) між с. Івашки та Абазівка, на степових схилах балок, часто, 2007 (герб. ПДПУ);
6) між с. Циганське та Косточки, схили долини р. Полузір'я, часто, 2007 (герб. ПДПУ);
7) між с. Жуки і Сади Мічуріна, на степових схилах, часто, 2007;
8) між с. Івонченці та Жуки, на степових схилах, часто, 2007;
9) між с. Сердюки і Снопове, на степових схилах, нерідко, 2007;
10) за с. Шевченки, на степових схилах біля ставка, зрідка, 2007;
11) с. Черкасівка, на степових схилах, спорадично, 2007 (герб. ПДПУ);
12) між с. Уманцівка та Бугаївка, схили балок, часто, 2008;
13) між с. Носівка і Червона Долина, на степових схилах, спорадично, 2008.

Також у гербарії краєзнавчого музею:

- м. Полтава, с/г дослідна станція, на схилах, 1954. Котлик О.П.,
- с. Витівка, схили, балки, 1980. Івашин Д.С.,

- с. Коломак, балка, 1980. Івашин Д.С.,

Занесена до Червоної книги України. Охороняється в Рожаївському та Вільхівщанському заказниках.

Ковила найкрасивіша – Stipa pulcherrima C. Koch

Дуже рідкісний степовий вид, відомий один локалітет: між с. Абазівка і Рожаївка, на степових схилах долини р. Полузір'я, зрідка, 2005 (герб. ПДПУ, герб. Д.А. Давидова).

Занесена до Червоної книги України.

Скорочення:

м. – місто	ст. – станція	р. - річка
с. – село	кв. – квартал лісу	герб. - гербарій
мкрн – мікрорайон	лісн. – лісництво	

Примітка

Занесені в нумерацію місцезнаходження кожного виду знаходилися нами особисто, при цьому вказана частота виду у фітоценозі та рік першої знахідки. Також у дужках відмічена наявність гербарних зразків із цього місцезростання виду. Вказівки, перед якими стоїть знак "-", стосуються лише гербарних даних, при цьому відмічено рік збору і прізвище колектора, що знайшов цю рослину у вказаному місці.

РОЗДІЛ 6.
МАЛОПОШИРЕНІ ВИДИ ФЛОРИ

Звичайно, рідкісні види різних категорій охорони потребують особливої уваги, але ми не можемо не згадати і про види, які поки що не набули охоронного статусу, але мають обмежене поширення в Полтавському районі. Вони складають досить численну (282 види) групу малопоширених.

У складі малопоширених видів ми виділяємо декілька груп:

1. види, що зазнають безпосереднього впливу людини – збору та винищення для певних корисних цілей (лікарські та декоративні);
2. види з низькою екологічною амплітудою, зникають унаслідок зміни їх природних біотопів;
3. погранично-ареальні види, знаходяться на Полтавщині на межі свого природного поширення;
4. занесені, адвентивні види з низьким ступенем натуралізації;
5. аборигенні види, які витискуються в природних біотопах занесеними з інших регіонів видами.

Нижче подано перелік малопоширених видів із вказівками їх місцезнаходжень, виявлених нами, а також відомими за гербарними зразками.

Хвощ болотний – Equisetum palustre L.

1) М. Полтава, Пушкарівська балка, на заболочених луках, нерідко, 2002 (герб. Д.А. Давидова);
2) м. Полтава, мк-рн Левада, на болотах по р. Ворскла, зрідка, 2004 (герб. ПДПУ);
3) с. Куликове, на солончакових луках по р. Коломак, спорадично, 2004;
4) с. Абазівка, на солончакових луках у долині р. Полузір’я, зрідка, 2005;
5) за с. Зінці, на заболочених луках, друга тераса р. Ворскла, 2007, зрідка (герб. ПДПУ);
6) за с. Косточки, на солончакових луках по р. Полузір’я, спорадично, 2007 (герб. ПДПУ);

7) с. Вакуленці, осокове болото біля дороги на Котельву, зрідка, 2008.

Хвощ галузистий – Equisetum ramosissimum Desf.

Виявлено лише один численний локалітет: на піщано-кам'янистих ділянках уздовж залізниці в околицях Полтави, між ст. Крутий Берег і дорогою на Котельву, часто, 2005 (герб. ПДПУ, герб. Д.А. Давидова). Вид зростає на північній межі ареалу.

Безщитник жіночий – Athyrium filix-femina (L.) Roth

1) За с. Зінці, у заболочених лісах, часто, 2006 (герб. ПДПУ, герб. Д.А. Давидова);
2) урочище Рудне, заболочений листяний ліс на правому березі р. Свинківка, зрідка, 2007 (герб. Муз).

Також у гербарії краєзнавчого музею:

- околиці с. Вакуленці, сосновий ліс, 2003, Халимон О.В.

Цистоптерис ламкий – Cystopteris fragilis (L.) Bernh.

1) За с. Гора і Тютюнники, схил листяного лісу, спорадично, 2004 (герб. ПДПУ, герб. Д.А. Давидова);
2) с. Пожарна Балка, западинка в листяному лісі, дуже рідко, 2005.

Зник?

Дріоптерис чоловічий – Dryopteris filix-mas (L.) Schott

1) Між с. Буланове і Сапожине, вологий листяний ліс, зрідка, 2006 (герб. Д.А. Давидова);
2) за с. Зінці, сосновий ліс на вологому піщаному ґрунті, дуже рідко, 2006 (герб. ПДПУ);
3) між с. Куликове та Ковалівка, змішаний ліс на лівому березі р. Коломак, зрідка, 2007 (герб. ПДПУ);
4) урочище Рудне, сосновий ліс, зрідка, 2007 (герб. ПДПУ);

5) між с. Кованьківка та Заборяни, у соснових лісах, зрідка, 2008.

Також у гербарії краєзнавчого музею:

- урочище Трибы, ліс, 1920;
- с. Терешки, 2005, Самородов В.М.

Теліптерис болотний – Thelypteris palustris Schott

1) Біля с. Копили, у вільшняку, часто, 2002 (герб. Д.А. Давидова);
2) за с. Вакуленці, на болотах біля дороги на Котельву, спорадично, 2004;
3) за с. Зінці, на болотах біля залізниці, часто, 2005;
4) між с. Зінці і Терешки, у заболоченому лісі, зрідка, 2006;
5) за с. Головач, болото біля залізниці між ст. Головачанська та Писарівська, зрідка, 2008.

Водяний жовтець водяний – Batrachium aquatile (L.) Dumort.

1. Околиці м. Полтава, між с. Лісок і Горівка, мілководдя боліт на лівому березі р. Коломак, рідко, 2004 (герб. Д.А.Давидова);
2. біля с. Зінці, мілководдя боліт, зрідка, 2007 (герб. ПДПУ);

Водяний жовтець розчепірений – Batrachium divaricatum (Schrank) Schur

1) с. Кротенки, мілководдя стариці р. Ворскла, лівий берег, спорадично, 2006 (герб. Д.А.Давидова);
2) урочище Рудне, по р. Свинківка, спорадично, 2007 (герб. ПДПУ);
3) с. Терентіївка, по р. Свинківка, досить часто, 2008 (герб. ПДПУ);
4) с. Ковалівка, по р. Коломак, спорадично, 2008 (герб. ПДПУ).

Водяний жовтець фенхелевидний – Batrachium foeniculaceum (Gilib.) V.Krecz.

Виявлено лише один локалітет: с. Вороніно, мілководдя р. Ворскла, зрідка, 2006 (герб. ПДПУ);

Водяний жовтець волосолистий – Batrachium trichophyllum (Chaix) Bosch

Також виявлено лише один локалітет: за с. Буланове, болото на правому березі р. Ворскла, рідко, 2007 (герб. ПДПУ).

Сокирки волотисті - Consolida paniculata (Host) Schur

Дуже рідкісний вид, знаходився лише в одному місці: між с. Гора і Тютюнники, в посівах, 2008.

Жовтець несправжньобульбистий – Ranunculus pseudobulbosus Schur

Виявлено лише одне місцезнаходження: с. Ковалівка, заплавні луки по р. Коломак, досить часто, 2008 (герб. ПДПУ).

Жовтець багатолистий – Ranuncukus polyphyllus Waldst. et Kit. ex Willd.

1) Околиці м. Полтави, між с. Лісок і Герівкою, болото на лівому березі р.Коломак, зрідка, 2005 (герб. ПДПУ, герб. Д.А.Давидова);
2) с. Кротенки, мілководдя стариці р. Ворскла, лівий берег, спорадично, 2006 (герб. ПДПУ);
3) с. Квіткове, мілководдя боліт, зрідка, 2007.

Рутвиця блискуча – Thalictrum lucidum L.

1) Між с. Івашки та Абазівка, на заплавних луках по р. Полузір‘я (біля залізничного мосту), спорадично, 2007 (герб. Д.А.Давидова);
2) урочище Рудне, вологі луки по р. Свинківка, нечасто, 2007 (герб.ПДПУ).

Мачок рогатий – Glaucium corniculatum (L.) J.Rudolph

Виявлено лише одне місцезнаходження: біля с. Затурине, бур‘ян біля залізниці, поодиноко, 2005 (герб. ПДПУ). Можливо, зник.

Мак білоцвітий – Papaver albiflorum (Bess.) Pacz.

1. за с. Терентіївка, схил залізниці між ст. Лісні Поляни та Свинківка, зрідка, 2008.
2. між с. Івашки та Абазівка, схил залізниці біля мосту через р. Полузір‘я, зрідка, 2008.

Мак сумнівний – Papaver dubium L.

Дуже рідкісний вид, знаходився лише в одному місці (с. Горбанівка, схил до шосе Київ - Харків, дуже рідко) у 2002-2003 р.р., пізніше не виявлявся і належить до зниклих. Гербарні зразки відсутні.

Мак дикий – Papaver rhoeas L.

1) С. Зінці, бур‘ян біля залізниці, поодиноко, 2005. Зник;
2) с. Терешки, бур‘ян біля залізниці, дуже рідко, 2007 (герб.Д.А.Давидова);
3) м. Полтава, мкрн Сади-1, поодиноко, 2008.

Ряст проміжний – Corydalis intermedia (L.) Merat

1) М. Полтава, Пушкарівський ліс, спорадично, 2002 (герб. ПДПУ, герб. Д.А.Давидова);
2) с. Мачухи, у вогкому листяному лісі, 2007, дуже рідко (герб. ПДПУ, герб. Муз).

Дуже рідкісний вид, знаходиться вперше на Полтавщині, потребує охорони. Також відомий із околиць Києва, Харкова, Черкаської та Чернівецької областей.

Рутка дрібноквіткова – Fumaria parviflora Lam.

Дуже рідкісний бур‘ян, у 2005 р. знаходився єдиний локус у районі: околиці м. Полтава, мкрн. Левада, біля зупинки «вул. Головка» (герб. Д.А.Давидова). Зараз зникла.

Також у гербарії краєзнавчого музею:

- ст. Минівка, 1967. Литвинова М.Д.

Оксибафус нічноцвітний – Oxybaphus nyctagineus (Michx.) Sweet.

1) М. Полтава, Герівка, бур‘ян біля залізниць, нерідко, 2003 (герб. Д.А.Давидова);
2) м. Полтава, Південний вокзал, рідко, 2004;
3) околиці м. Полтава, Локомотивне депо, бур‘ян уздовж залізниць, спорадично, 2004;
4) околиці м. Полтава, Климівка, бур‘ян біля залізничної ст. «Пост - Ворскла», зрідка, 2005;
5) с. Абазівка, міст через р. Дідова Долина, бур‘ян біля залізниці, зрідка, 2007;
6) с. Макухівка, бур‘ян біля дороги, поодиноко, 2007 (герб. ПДПУ);
7) за с. Микільське, бур‘ян уздовж залізниці на прогоні Кашубівка – Портнівка, зрідка, 2007;
8) с. Курилехівка, біля дороги, поодиноко, 2007;
9) околиці м. Полтава, уздовж залізниць на прогоні Червоний Шлях – Крутий Берег, спорадично, 2007 (герб. ПДПУ);
10) ст. Минівка, біля залізниці, зрідка, 2007;
11) ст. Пашківка, бур‘ян уздовж залізниці, дуже рідко, 2007;
12) околиці м. Полтави, бур‘ян біля залізничної ст 328 км, дуже рідко, 2007;
13) біля с. Затурине, схил залізниці, дуже рідко, 2008;
14) с. Уманцівка, схил залізниці,зрідка, 2008;
15) с. Портнівка, схил залізниці, рідко, 2008;
16) біля ст. Головачанська, зрідка, 2008,
17) ст. Безручки, схил залізниці, зрідка, 2008.

Рідкісний адвентивний північноамериканський вид, уперше знаходиться на Полтавщині.

Лаконос американський – Phytolacca americana L.

Рідкісний північноамериканський вид, зрідка культивується в м. Полтава як декоративна рослина (вул. Калініна, Баяна). У здичавілому стані виявлено на схилі шосе Київ – Харків поблизу с. Горбанівка, міст через р. Вільшана, часто, 2007 (герб. ПДПУ, герб. Д.А.Давидова, герб. Муз).

Роговик скупчений – Cerastium glomeratum Thuill.

У 2006 р. знайдено єдине місцезнаходження: за с. Зінці, бур'ян на піскуватому ґрунті біля залізниці, рідко (герб. Д.А.Давидова). Наводиться вперше для Полтавської області.

Гвоздика Андржійовського – Dianthus andrzejowskianus (Zapal.) Kulcz.

1) Між с. Івашки та Абазівка, на степових схилах, зрідка, 2007 (герб. ПДПУ, герб. Д.А.Давидова);
2) за с. Гора і Тютюнники, схил балки, дуже рідко, 2007 (герб. ПДПУ);
3) між с. Жуки і Сади Мічуріна, на степових схилах, зрідка, 2007 (герб. ПДПУ).

Також у гербарії краєзнавчого музею:

- с. Микільське, поле, 1979. Івашин Д.С.,
- с. Кротенки, луки, 1965. Ветуля.

Гвоздика Фішера – Dianthus fischerii Spreng.

1) Між с. Жуки і Сади Мічуріна, на степовому схилі балки, 2007 (герб. ПДПУ, герб. Д.А. Давидова);
2) між с. Івонченці та Жуки, на степових схилах, спорадично, 2007 (герб. ПДПУ).

Гвоздика стиснуточашечкова – Dianthus stenocalyx Juz.

Відома з одного місцезнаходження: урочище Триби, край 45 кв. Чалівського лісництва біля залізниці, узлісся змішаного лісу на другій терасі р. Ворскла,

зрідка, 2005 (герб. ПДПУ, герб. Д.А.Давидова). Зростає на південній межі поширення.

Також у гербарії краєзнавчого музею:

- урочище Рудне, луки, 1962. Голова Т.П.,
- с. Вакуленці, заплавні луки р. Ворскли. Голова Т.П.,
- с. Терешки, вологі ліси другої тераси р. Ворскла. Івашин Д.С.

Діходон сумнівний – Dichodon dubium (Bast.) Ikonn.

Вияволено тільки одну популяцію: за с. Квіткове, на заболочених луках у заплаві р. Ворскла, часто, 2007 (герб. ПДПУ, герб. Д.А.Давидова). Новина для Полтавщини! Північна межа поширення виду в Україні.

Еремогоне борова – Eremogone pineticola (Klok.) Klok.

Дуже рідкісний вид, відомий із єдиного місцезнаходження: за с. Вовківка, на борових пісках біля залізниці (Чалівське лісн., кв. 39), нечисленно, 2006 (герб. ПДПУ, герб. Д.А.Давидова). Північно-західна межа поширення.

Еремогоне лучностепова – Eremogone micradenia (P. Smirn) Ikonn.

A. Між с. Абазівка та Рожаївка, на степових схилах, дуже рідко, 2004;
B. за с. Кротенки, суходільні луки на лівому березі р. Ворскла вище мосту, спорадично, 2006 (герб. ПДПУ);
C. урочище Трибі, Чалівське лісн., кв. 46, навпроти ст. Микільське, ділянка змішаного лісу, спорадично, 2006 (герб. ПДПУ, герб. Д.А. Давидова);
D. с. Косточки, на степових схилах долини р. Полузір‘я, рідко, 2007 (герб. ПДПУ);
E. між с. Івашки та Абазівка, на степових схилах, рідко, 2007 (герб. ПДПУ).

Південно-східна межа поширення.

Лещиця пронизанолиста – Gypsophila perfoliata L.

Дуже рідкісний заносний вид, єдиний локалітет виявлений в околицях Полтави: с. Вакуленці, біля дороги на Котельву, піскувата забур‘янена ділянка, дуже рідко, 2007 (герб. Д.А.Давидова).

Псамофілієла степова – Psammophiliella stepposa (Klok.) Ikonn.

1) За с. Судіївка та Верхні Вільшани, на степових схилах по р. Вільшана, рідко, 2004 (герб. Д.А.Давидова);
2) с. Косточки, на солонцюватій ділянці степового схилу, спорадично, 2007 (герб. ПДПУ).

Вид знайдений уперше на Полтавщині, західна межа поширення.

Червець багаторічний – Scleranthus perennis L.

475) С. Соснівка, у сосновому лісі, дуже рідко, 2005;

476) між с. Верхоли і Копили, у сосновому лісі (Чалівське лісн., кв. 18 і 19), зрідка, 2007 (герб. ПДПУ, герб. Д.А.Давидова).

Південна межа поширення.

Смілка бобовидна – Silene coringiifolia Andrz.

1) біля залізниці, ст. Яківці, дуже рідко, 2007 (герб. ПДПУ, герб. Д.А.Давидова);
2) ст. Пашківка, біля залізниці, зрідка, 2008.
3) с. Куликове, бур’ян біля дороги, зрідка, 2008;
4) за с. Заборяни, на пісках, рідко, 2008.

Заносний рідкісний вид.

Смілка вилчаста – Silene dichotoma Ehrh.

- Між с. Абазівка та Рожаївка, рідко, на степових схилах, 2005;
- за с. Вовківка, бур’ян біля залізничної ст. Копили, дуже рідко, 2005 (герб. ПДПУ, герб. Д.А.Давидова);
- за с. Гора, бур’ян на полях, рідко, 2006 (герб. ПДПУ);

- с. Горбанівка, узлісся ліщинових насаджень, правий берег р. Вільшана, дуже рідко, 2007 (герб. ПДПУ);
- с. Курилехівка, трав'янистй схил біля ферми, невелика група, 2007 (герб. ПДПУ);
- с. Карпусі, бур'ян на полі біля шосе Київ-Харків, нечасто, 2007 (герб. ПДПУ);
- с. Івашки, схил біля ставка, поодиноко, 2007 (герб. ПДПУ);
- за с. Вакуленці, біля піщаних кар'єрів, рідко, 2007 (герб. ПДПУ);
- ст Червоний Шлях, схил біля залізниці, зрідка, 2007 (герб. ПДПУ);
- між с. Сердюки і Снопове, на степовому схилі, рідко, 2007;
- с. Черкасівка, степові схили балок, спорадично, 2007 (герб. ПДПУ);
- с. Циганське, на степових схилах, зрідка, 2007 (герб. ПДПУ).

Смілка зеленувата – Silene chlorantha (Willd.) Ehrh.

1) С. Затурине, схил залізниці, зрідка, 2005 (герб. ПДПУ, герб. Д.А.Давидова);
2) околиці м. Полтава, схил залізниці біля ст. Крутий Берег, зрідка, 2006;
3) за с. Вовківка, схил узлісся соснового лісу поблизу залізниці, зрідка 2006, (герб. ПДПУ, герб. Муз);
4) між с. Івашки та Абазівка, схил залізниці біля мосту через р Полузір‘я, зрідка, 2007;
5) між с. Абазівка та Рожаївка, на степовому схилі біля поля, зрідка, 2006;
6) с. Черкасівка, степовий схил балки, зрідка, 2007 (герб. ПДПУ).

Смілка багатоквіткова – Silene multiflora (Waldst. et Kit.) Pers.

1) с. Ковалівка, солонцюваті луки на лівому березі р. Коломак, зрідка, 2007 (герб Муз);
2) між с. Івашки та Абазівка, солончакові луки біля мосту через р Полузір‘я, зрідка, 2007;
3) за с. Лісок, засолені луки на лівому березі р. Коломак, спорадично, 2005;
4) за с. Головач, заплава р. Ворскла, зрідка, 2008.

Також у гербарії краєзнавчого музею:

- урочище Триби, луки, 1966 Полтавець М.,
- с. Вакуленці, луки, 1968. Ведькалов.
- с. Соснівка, луки, 1967. Копилець.

Шпергель польовий –Spergula arvensis L.

1) С. Вакуленці, на відкритих пісках, лівий берег р. Ворскла, 2005. Спорадично. (герб. Д.А.Давидова);
2) с. Кованьківка, на борових пісках, спорадично, 2005;
3) с. Терешки, на борових пісках, зрідка, 2006 (герб. ПДПУ);
4) між с.Куликове та Ковалівка, у соснових лісах, зрідка, 2007;
5) с. Безручки, на пісках, рідко, 2006;
6) за с. Вовківка, піски біля ставка, зрідка, 2008.
7) с. Головач, на пісках, спорадично, 2008.

Південна межа поширення.

Шпергель великий – Spergula maxima Weihe

Дуже рідкісний вид, виявлений лише в одному місці: між с. Ковалівка та Куликове, лівий берег р. Коломак, бур‘ян у посівах зернових поблизу ферми, зрідка (герб. ПДПУ – 2007 рік). Південна межа поширення.

Зірочник ламкий – Stellaria fragilis Klok.

1) С. Вакуленці, на піскуватих луках по р. Ворскла, 2003, поодиноко. Зник?
2) урочище Триби, край 45 кв. Чалівське лісн. біля залізниці, на вогкій піскуватій ділянці, 2006, дуже рідко (герб. ПДПУ, герб. Д.А.Давидова).

Південна межа поширення.

Зірочник болотний – Stellaria palustris Retz.

1) Околиці м. Полтава, мкрн Левада, заболочені луки на правому березі р. Ворскла, зрідка, 2005 (герб. Муз, герб. Д.А.Давидова);

2) за с. Гора і Нижні Млини, на болотах по р. Ворскла, 2005, спорадично;
3) с. Зінці, на заболочених луках, спорадично, 2007 (герб. ПДПУ);
4) с. Сапожино, заплава р. Ворскла, спорадично, 2008;
5) с. Ковалівка, заболочені луки по р. Коломак, споадично, 2008;
6) за с. Терешки, заболочені луки, лівий берег р. Ворскла, зрідка, 2008.

Також у гербарії краєзнавчого музею:

- урочище Триби, 1966. Музін.

Стелюшок червоний – Spergularia rubra (L.) J. et C. Presl.

1) Біля с. Кротенки, пирічкові піски, правий берег р. Ворскла, біля південого мосту, рідко, 2006 (герб. Д.А.Давидова);
2) околиці м. Полтави, Монастирська гора, зволожене узлісся з порушеною рослинністю, дуже рідко, 2007 (герб. ПДПУ);
3) за с. Вовківка, вирубка соснового лісу, 2007;
4) урочище Триби, біля стежки в 45 кв., відкрита піщана ділянка, зрідка, 2007 (герб. ПДПУ).

Південна межа поширення.

Лутига видовженолиста – Atriplex oblongifolia Waldst. et Kit.

1) М. Полтава, Пушкарівська балка, бур‘ян на насипі, дуже рідко, 2006 (герб. Д.А.Давидова);
2) околиці м. Полтава, ст. Червоний Шлях, бур‘ян біля залізниці, дуже рідко, 2007;
3) між с. Жуки та Сади Мічуріна, у канаві за мостом через р. Полузір‘я, дуже рідко, 2007;
4) між с. Уманцівка та Бугаївка, в посівах, дуже рідко, 2008.

Камфоросма однорічна – Camphorosma annua Pall.

1) За с. Абазівка, на солонцюватих луках, зрідка, 2005 (герб. ПДПУ, герб. Д.А.Давидова);

2) с. Косточки, на солончаках у заплаві р. Полузір‘я, спорадично, 2007 (герб. ПДПУ).

Лобода сиза – Chenopodium glaucum L.

1) За с. Кротенки, лівий берег р. Ворскла вище мосту, спорадично, 2006;
2) між с. Терешки та Безручки, на прирічкових пісках, лівий берег р. Ворскла, нерідко, 2006 (герб. Д.А.Давидова).

Верблюдка Маршалова – Corispermum marschallii Stev.

1) За с. Нижні Млини, на прирічкових пісках, правий берег р. Ворскла, зрідка, 2006;
2) с. Буланове, на прирічкових пісках, правий берег р. Ворскла, зрідка, 2006 (герб. Д.А.Давидова);
3) с. Куликове, на прирічкових пісках по р. Коломак, зрідка, 2008.

Віниччя шерстисте – Kochia laniflora (S.G.Gmel.) Borb.

1)За с. Вакуленці, на відкритих пісках біля карєрів, спорадично, 2004;
2)за с. Вовківка, на пісках біля залізниці, спорадично, 2005;
3)урочище Триби, на пісках другої тераси р. Ворскла, нерідко, 2005 (герб. Д.А.Давидова).

Віниччя сланке - Kochia prostrata (L.)Schrad.

Відоме лише одне місцезнаходження: с. Косточки, на сухих і солонцюватих ділянках степових схилів, спорадично, 2007 (герб. ПДПУ, герб. Д.А.Давидова).

Північна межа поширення.

Гірчак земноводний – Polygonum amphibium L.

1) М. Полтава, Пушкарівська балка, на мілководді ставка, рідко, 2003;
2) за с. Зінці, мілководдя, зрідка, 2007 (герб. ПДПУ).

Також у гербарії краєзнавчого музею:

- урочище Трибі, осокове болото на піску, 1920.

Гірчак малий – Polygonum minus Huds.

1. урочище Трибі, Чалівське лісн., кв 46, на заболочених пісках другої тераси р. Ворскла, зрідка, 2005 (герб. Д.А.Давидова);
2. за с. Заборяни, узлісся березового лісу, спорадично, 2008.

Гірчак сивий – Polygonum tomentosum Schrank

Дуже рідкісний вид, відомий із єдиного місцезнаходження: між с. Жуки та Сади Мічуріна, канава біля підніжжя степових схилів за мостом через р. Полузір‘я, дуже рідко, 2007.

Щавель морський – Rumex maritimus L.

1) Околиці м. Полтава, с. Лісок, засолені луки на лівому березі р. Коломак, зрідка, 2005 (герб. ПДПУ, герб. Д.А.Давидова);
2) біля с. Кротенки, правий берег р. Ворскла, на прирічкових пісках, рідко, 2006;
3) урочище Рудне, на вогких пісках поруч із дорогою на Котельву, дуже рідко, 2006;
4) с. Тернівщина, лівий берег р. Ворскла, на прирічкових пісках, зрідка, 2007 (герб. ПДПУ).

Щавель кривавий – Rumex sanguineus L.

У Полтавському районі відоме лише одне місцезнаходження: за с. Зінці в заболочених лісах другої тераси р. Ворскла, нерідко, 2007 (герб. ПДПУ, герб. Д.А.Давидова).

Кермек замшевий – Limonium alutaceum (Stev.) O.Kuntze

1) Околиці м. Полтави, між с. Лісок і Макухівка, на засолених луках, правий берег р. Коломак, дуже рідко, 2004;
2) за с. Абазівка, на солонцюватих луках по р. Полузір'я, спорадично, 2005 (герб. Д.А.Давидова);
3) за с. Буланове, солонцюваті лучні ділянки по краю листяного лісу, спорадично, 2006;
4) с. Ковалівка, лівий берег р. Коломак, солонцюваті луки, спорадично, 2007;
5) с. Косточки, на солонцюватих ділянках схилів та солончакових луках у заплаві р. Полузір'я, часто, 2007 (герб. ПДПУ).

Північна межа поширення.

Фіалка зросла – Viola accrescens Klok.

Знайдено лише одне місцезнаходження: між с. Нижні Млини та Квіткове, на узліссях заплавних лісів, дуже рідко (герб. ПДПУ).

Фіалка гірська – Viola montana L.

Відома лише з одного місцезнаходження: урочище Триби, край 45 кв. біля залізниці, на узліссі мішаного лісу, зрідка, 2006 (герб. Д.А.Давидова).

Фіалка Рейхенбаха – Viola reichenbachiana Jord. ex Boreau.

Дуже рідкісний вид, знаходився лише одного разу: с. Щербані, листяний ліс біля військмістечка, дуже рідко, 2002. Мабуть, зник. Гербарні зразки відсутні.

Фіалка ставкова – Viola stagnina Kit.

Ще один, очевидно, зниклий вид; виявлся в околицях м. Полтави у 2002р.: Левада, на вологих луках, правий берег р. Ворскла, поодиноко. Гербарні зразки відсутні.

Бурачок чашечковий - Alyssum calycinum L.

Знайдено лише одне місцезнаходження: між с. Уманцівка та Бугаївка, на пагорбі біля дороги, нерідко, 2008.

Бурачок шорсткий – Alyssum hirsutum Bieb.

Відомо лише одне місцезнаходження: за с. Вовківка, на пагорбі, біля залізниці на прогоні Копили- Микільське, зрідка, 2006. Рослина занесена (герб. ПДПУ, герб. Д.А.Давидова, герб. Муз.).

Також у гербарії краєзнавчого музею:

- с. Вороніно, схили, 1970. Догадайло В.І.

Суріпиця пряма - Barbarea stricta Andrz.

Також виявлено лише один локалітет: околиці Полтави, мкрн. Левада, на заболочених луках на правому березі р. Ворскла, поодиноко, 2005 (герб. Д.А.Давидова)[1]. Зникла?

Хориспора ніжна – Chorispora tenella (Pall.) DC.

1) С. Сапожино, придорожній схил, часто, 2003 (герб. Д.А.Давидова);
2) с. Рожаївка, підніжжя схилу на глині, рідко, 2005 (герб. ПДПУ);
3) с. Кованьківка, бур'ян уздовж дороги біля мосту через р. Свинківка, дуже рідко, 2006 (герб. ПДПУ);
4) за с. Мачухи, біля дороги на с. Байрак, зрідка ,2007 (герб. ПДПУ);
5) с. Снопове, схил біля поля, спорадично, 2007 (герб. ПДПУ);
6) с. Івашки, схил біля ставка, спорадично, 2007 (герб. ПДПУ);
7) між с. Івашки та Абазівка, на полях біля схилів балок, зрідка, 2007.

Також у гербарії краєзнавчого музею:

1) м. Полтава, Інститутська гора, схил, 1923. Оголевець Г.,
2) околиці Полтави, степ, 1963. Чамівська А.П.

[1] – у гербарії музею є зразок Barbarea stricta збору 1963 року з околиць Полтави без точної вказівки місцезнаходження.

Катран татарський – Crambe tatarica Sebeok.

Виявлено єдиний локалітет: за с. Зінці, на кам'янистих схилах залізниць на прогоні Зінці - Клюшники, зрідка, 2006 (герб. ПДПУ, герб. Д.А.Давидова). Знаходиться вперше на Полтавщині, можливо, занесена рослина. Північна межа поширення.

Індау посівний – Eruca sativa Mill.

Дуже рідкісна рудеральна рослина, також відома з одного місцезростання: с. Щербані, бур‘ян на полях, зрідка, 2005 (герб. Д.А.Давидова). Також знаходиться вперше на Полтавщині.

Рогачка хріновидна – Erucastrum armoracioides (Czern. ex Turcz.) Cruchet

1) За с. Абазівка, на степових схилах, зрідка, 2004 (герб. ПДПУ);
2) за с. Зінці, схил біля залізниці, дуже рідко, 2006;
3) за с. Мачухи, схил балки, зрідка, у бік с. Байрак, 2006.

Дворядник муровий – Diplotaxis muralis (L.)DC.

1) М. Полтава, бур‘ян біля залізниці на прогоні Полтава – Південна - Пост-Ворскла, спорадично, 2004 (герб. Д.А.Давидова);
2) м. Полтава, бур‘ян біля будинку ПДПУ, новий корпус, рідко, 2006;
3) за с. Абазівка, бур'ян біля залізниці, міст через р. Полузір‘я, зрідка, 2007.

Занесена рослина.

Евклідій сирійський – Euclidium syriacum (L.) R. Br.

1) С. Кротенки, забур‘янена ділянка степового схилу, дуже рідко, біля електростанції, 2006 (герб. ПДПУ, герб. Д.А.Давидова);

2) с. Івашки, глинистий схил біля ставка, рідко, 2007 (герб. ПДПУ);
3) с. Жуки, бур‘ян біля дамби ставка, поодиноко, 2007;
4) с. Мачухи, бур‘ян біля дороги, нечисленно, 2007 (герб. ПДПУ);
5) с. Сапожино, бур‘ян біля дороги, часто, 2008;
6) с. Гутирівка та Уманцівка, бур‘ян біля доріг, нерідко, 2008.

Вечорниці плакучі – Hesperis tristis L.

Знайдено тільки один локалітет: с. Мачухи, схил балки біля дороги, на с. Байрак, зрідка, 2007 (герб. ПДПУ, герб. Д.А.Давидова).

Хрiниця широколиста – Lepidium latifolium L.

1) За с. Абазівка, на солонцюватих та забур’янених луках, спорадично, 2005 (герб. Д.А.Давидова);
2) м. Полтава, по р. Тарапунька, зрідка, 2006;
3) м. Полтава, мкрн Огнівка, бур’ян на глині, зрідка, 2007;
4) с. Косточки, на солонцюватих луках по р. Полузір‘я, спорадично, 2007 (герб. ПДПУ).

Хрiниця пронизанолиста – Lepidium perfoliatum L.

1) С. Копили, на пагорбі біля залізниці, спорадично, 2004 (герб. ПДПУ, герб. Д.А.Давидова);
2) біля ст 8 км, бур‘ян на схилі залізниці, поодиноко, 2006;
3) біля с. Затурине, схил залізниці, зрідка, 2008;
4) за с. Терентіївка, схил залізниці між ст. Лісні Поляни та Свинківка, зрідка, 2008.

Також у гербарії краєзнавчого музею:

- с. Яківці, поле, 1964, Кузуб П.М.; 1971, Бойко,
- с. Микільське, біля дороги, 1968. Діденко,
- с. Головач, узбіччя залізниці, 1964. Чумак,
- ст Минівка, 1967. Литвинова М.Д.,

- с. Вороніно, схили, 1965. Ніколенко,
- м. Полтава, двір с/г інститутуту, 1968 Лісова,
- м. Полтава, схили біля монастиря, 1972. Ніценко В.Д.

Водяний хрін земноводний – Rorippa amphibia (L.) Bess.

1. Околиці м. Полтава, між с. Лісок і Макухівка, заболочені луки на правому березі р. Коломак, зрідка, 2005 (герб. Д.А.Давидова);

2) с. Буланове, мілководдя боліт на правому березі р. Ворскла, спорадично, 2006 (герб. ПДПУ).

Сухоребрик високий – Sisymbrium altissimum L.

1) М. Полтава, мкрн Огнівка, бур’ян на глині, зрідка, 2002. Мабуть, зник;
2) с. Затурине, на пісках біля залізниці, зрідка,2005 (герб. Д.А. Давидова);
3) с. Терешки, бур’ян біля залізниці, зрідка, 2005;
4) за с. Вовківка, бур’ян на пісках, рідко, 2005;
5) с. Кротенки, правий берег р. Ворскла, на прирічкових пісках, зрідка, 2006;
6) між с. Гора і Тютюнники, схил балки, спорадично, 2006.

Сухоребрик волзький – Sisymbrium wolgense Bie. ex fourn.

1) Ст. Пост-Ворскла, залізничний схил, спорадично, 2004 (герб. ПДПУ, герб. Д.А. Давидова);
2) ст. Крутий Берег, біля залізниці, спорадично, 2005;
3) околиці Полтави, між с. Лісок і Герівка, бур’ян біля дороги, зрідка, 2005;
4) с. Микільське, бур’ян біля залізниці, зрідка, 2006;
5) ст. Божкове, бур’ян біля залізнці, зрідка, 2007;
6) за с. Абазівка, на залізничних схилах біля мосту через р. Полузір‘я та Дідова Долина, спорадично, 2007;
7) між с. Жуки і Сади Мічуріна, бур’ян біля підніжжя степових схилів, спорадично, 2007;

8) за. с. Верхоли, покинута садиба біля шосе Київ - Харків, на піску, зрідка, 2007 (герб. ПДПУ).

Верба розмаринолиста – Salix rosmarinifolia L.

1) За с. Вовківка, заболочені піски і вирубки соснових лісів, спорадично, 2006 (герб. ПДПУ, герб. Д.А. Давидова);
2) урочище Триби, на вирубках і узліссях, нерідко, 2006 (герб. ПДПУ).

Верба прутовидна – Salix viminalis L.

339) С. Розсошенці, узлісся вогкого лісу, часто, 2005 (герб. ПДПУ, герб. Д.А. Давидова);
340) с. Горбанівка, по барегах р. Вільшана, зрідка, 2007;
341) за с. Терешки і Безручки, лівий берег р. Ворскла, на прирічкових пісках, рідко, 2006.

Молочка приморська – Glaux maritima L.

1) С. Куликове, на соланчакових луках по р. Коломак, зрідка, 2003;
2) між с. Івашки та Абазівка, на солончакових луках по р. Полузір‘я біля залізничного мосту, спорадично, 2007;
3) с. Косточки, на солончаках у долині р. Полозір‘я, спорадично, 2007.

Північна межа поширення.

Молочай болотний – Euphorbia palustris L.

1) За с. Гора і Нижні Млини, на болотах по р. Ворскла, правий берег, зрідка, 2005 (герб. ПДПУ, герб. Д.А. Давидова);
2) за с. Терешки, на болотах, по р. Ворскла, лівий берег, дуже рідко, 2006;
3) за с. Лісок і Макухівка, заплавне болото на лівому березі р. Коломак, зрідка, 2008.

Молочай напівмохнатий – Euphorbia semivillosa Prokh.

1) Між с. Абазівка і Рожаївка, схил балки, дуже рідко, 2005;
2) с. Рожаївка, Рожаївський заказник, схил балки, лісосмуга, зрідка, 2005 (герб. Д.А. Давидова);
3) с. Мачухи, підніжжя степового схилу, дуже рідко, 2007 (герб. ПДПУ);
4) с. Косточки, на степових схилах долини р. Полузір‘я, зрідка, 2007 (герб. ПДПУ);
5) між с. Уманцівка та Бугаївка, схил балки, рідко, 2008.

Смородина чорна – Ribes nigrum L.

Відомо лише 1 місцезнаходження: за с. Вакуленці, у вогкому лісі на другій терасі р. Воскла (поблизу дороги на Котельву), рідко, 2005 (герб. Д.А. Давидова).

Південна межа поширення.

Очиток відхилений – Sedum reflexum L.

1) С. Терешки, піщана ділянка біля залізниці, дуже рідко, 2005;
2) с. Вакуленці, узлісся, соснового лісу, дуже рідко, 2005;
3) с. Копили, біля ст. 3 км, піщана ділянка біля залізниці, зрідка, 2005;
4) с. Микільське, узлісся соснового лісу, зрідка, 2007;
5) ст. Безручки, біля залізниці, зрідка, 2008.

Рослина декоративна, іноді культивується і дичавіє.

Парило високе – Agrimonia procera Wallr.

1) Між с. Вакуленці і Тернівщина, на узліссі заплавного лісу, лівий берег р. Ворскла, зрідка, 2007 (герб. ПДПУ);
2) за с. Горбанівка, узлісся ліщинових насаджень по р. Вільшана, дуже рідко, 2007 (герб. ПДПУ);
3) за с. Розсошенці, листяний ліс біля струмка, дуже рідко, 2008.

Гравілат алепський – Geum aleppicum Jacq.

1) За с. Вакуленці, вогкий листяний ліс на другій терасі р. Ворскла, біля дороги на Котельву, зрідка, 2005 (герб. Д.А. Давидова);
2) с. Андрушки, заболочений ліс у заплаві р. Коломак, зрідка, 2007.

Перстач семилисточковий – Potentilla heptaphylla L.

1) С. Копили, узлісся соснового лісу біля повороту на с. Макухівка по шосе Київ - Харків, поодиноко, 2003. Зник?
2) урочище Трибы, край 45 кв. біля залізниці, зрідка, 2006 (герб. ПДПУ, герб. Д.А. Давидова).

Південна межа поширення.

Перстач норвезький – Potentilla norvegica L.

Виявлено тільки 1 локалітет: за с. Вовківка, на заболочених пісках другої тераси біля ставка, спорадично, 2007 (герб. ПДПУ).

Перстач розлогий – Potentilla patula Waldst. et Kit.

Також відомо лише 1 локус: околиці м. Полтава, с. Вакуленці, узлісся соснового лісу, зрідка, 2007 ((герб. ПДПУ, герб. Д.А. Давидова).

Перстач лежачий – Potentilla supina L.

1) с. Кашубівка, болото біля дороги на с.Курилехівка, зрідка, 2007;
2) с. Микільське, піщаний берег ставка, зрідка, 2007 (герб ПДПУ);
3) м. Полтава, вологі місця біля ботсаду ПДПУ, зрідка, 2007.

Чорноголовник багатолюбний – Poterium polygamum Waldst. et Kit.

1) За с. Щербані, біля дороги на Тростянець, поодиноко, 2002. Зник;
2) між с. Кротенки і Тернівщина, бур’ян уздовж дороги, зрідка, 2006 (герб. ПДПУ, герб. Д.А. Давидова).

Шипшина Антонова – Rosa antonowii (Lonacz.) Dubovik

1) М. Полтава, Пушкарівська балка, схил балки, 2007, зрідка (герб. ПДПУ, герб. Д.А. Давидова);
2) с. Івашки, схили біля ставка, спорадично, 2007 (герб. ПДПУ);
3) між с. Жуки і Сади Мічуріна, схил балки, зрідка, 2007;
4) с. Косточки, пониззя балки, поодинокий кущ, 2007 (герб. ПДПУ).

Наводиться вперше для Полтавської області[1.]

Шипшина вовча – Rosa lupulina Dubovik.

1) Між с. Жуки та Сади Мічуріна, схил балки, часто, 2007 (герб. ПДПУ);
2) між с. Абазівка та Рожаївка, схил балки, зрідка, 2007 (герб. ПДПУ);
3) між с. Циганське і Косточки, схил балки, нерідко, 2007 (герб. ПДПУ).

Наводиться вперше для Полтавської області.

Шипшина середня – Rosa mediata Dubovik

1) С. Івашки, чагарникові зарості біля ставка, зрідка, 2007 (герб. ПДПУ);
2) с. Вороніно, схил балки, зрідка, 2007 (герб. ПДПУ);
3) між с. Пожарна Балка і Сапожино, схил балки, зрідка, 2007 (герб. ПДПУ);
4) с. Кротенки, схил долини р.Ворскла, спорадично, 2007 (герб. ПДПУ);
5) між с. Уманцівка та Бугаївка, схил до дороги, рідко, 2008.

Також для Полтавщини наводиться вперше.

Шипшина яблучна – Rosa pomifera Herrm.

1) С. Івашки, схил біля ставка, два кущі, 2007 (герб. ПДПУ);
2) с. Кротенки, схил правого берегу р. Ворскла, зрідка, 2007 (герб. ПДПУ).
3) між с. Кротенки і Тернівщина, лівий берег р.Ворскла, нижче мосту, 2007 (герб. ПДПУ);
4) між с. Уманцівка та Бугаївка, схил балки, зрідка, 2008.

---

[1] – усі види Rosa L., визначені нами, порівнювалися з гербарними зразками, що зберігаються в гербарії інституту ботаніки НАН України (KW).

Шипшина степова – Rosa tesquicola Dubovik.

1) За с. Горбанівка, узлісся ліщинових насаджень по р. Вільшана, поодиноко, 2007 (герб Д.А. Давидова);

2) с. Кротенки, схил правого берега р. Ворскла, спорадично, 2007 (герб. ПДПУ);
3) між с. Івашки та Абазівка, на степових схилах, зрідка, 2007.

Шипшина іржасто-червона – Rosa rubiginosa L.

1) Околиці м. Полтави, на схилі біля залізниці між Монастирського горою і с. Вороніно, дуже рідко, 2007 (герб. ПДПУ);
2) с. Черкасівка, схил біля дороги на с. Божкове, дуже рідко, 2007 (герб. ПДПУ);
3) між с. Івонченці та Жуки, на степових ділянках, спорадично, 2007 (герб. ПДПУ);
4) між с. Івашки та Абазівка, спорадично, 2007 (герб. ПДПУ);
5) с. Івашки, прибережна зона ставка, поодинично, 2007 (герб. ПДПУ);
6) між с. Абазівка та Рожаївка, схили балок, часто, 2007 (герб. ПДПУ);
7) с. Косточки, схили долини р. Полузір‘я, часто, 2007 (герб. ПДПУ);
8) між с. Пожарна Балка та Сапожино, схил балки, рідко, 2007 (герб. ПДПУ).

Цими видами, мабуть, не обмежується список видів роду Rosa L. у Полтавському районі. Під час експедицій нами було виявлено ряд гібридних та екологічних форм. Так, в околицях залізничної ст Кашубівка зростає форма R. tesquicola з численними гачкуватими шипами, а між с. Івашки та Абазівка, по балках знайдені гібриди між R. volhynensis та R. antonowii, низькорослі форми R. tomentosa з відігнутими вниз чашолистиками. Усі вони портребуть більш детального вивчення.

Спірея зарубчаста – Spiraea crenata L.

1) Урочище Триби, по краю 46 кв. біля залізничних ст. Микільське та 8 км, нерідко, 2006 (герб. ПДПУ, герб. Д.А. Давидова, герб. Муз);
2) урочище Рудне, правий берег р. Свинківка, на узліссі, зрідка, 2007;
3) між с. Лукищино та Безручки, сосновий ліс, (кв. 97), рідко, 2008.

Заяча конюшина багатолиста – Anthyllis macrocephala Wend.

1) За с. Вакуленці, на піскуватих луках біля бази ФК «Ворскла», спорадично, 2006 (герб. Д.А. Давидова);
2) с. Косточки, на степових схилах долини р. Полузір‘я, спорадично, 2007 (герб. ПДПУ);
3) між с. Жуки і Сади Мічуріна, на схилах балки в бік с. Бречківка, спорадично, 2007;
4) між с. Івашки та Абазівка,схил до залізниці, спорадично, 2007 (герб. ПДПУ);
5) між с. Уманцівка та Бугаївка, схил до дороги, зрідка, 2008.

Астрагал австрійський – Astragalus austriacus Jacq.

1) Між с. Абазівка і Рожаївка, на степовій ділянці поблизу соснових насаджень, спорадично, 2005 (герб. ПДПУ);

2) с. Рожаївка, Рожаївський заказник, степовий схил балки, зрідка, 2003 (герб. ПДПУ, герб. Д.А. Давидова);
3) с. Косточки, на степових схилах долини р. Полузір‘я, нерідко, 2007 (герб. ПДПУ).

Північна межа поширення.

Астрагал мінливий – Astragalus varius S.G.Gmel.

1) С. Зінці, на пісках біля залізниці, рідко, 2003;
2) між с. Куликове і Ковалівка, на прирічкових пісках, лівий берег р. Коломак, розсіяно, 2003 (герб. ПДПУ);
3) с. Затурине, на схилах залізниці, зрідка, 2005;
4) за с. Вакуленці, біля піщаних кар’єрів, зрідка, 2005 (герб. Д.А. Давидова);
5) с. Терешки, піски біля залізниці, зрідка, 2006 (герб. ПДПУ);
6) за с. Верхоли, на борових пісках, зрідка, 2007 (герб. ПДПУ);
7) с. Черкасівка, піщана ділянка степового схилу, зрідка, 2007 (герб. ПДПУ);
8) між с. Грабинівка і Ковалівка, піскуваті луки по р. Коломак, нерідко, 2008;
9) за с. Вовківка, піски біля залізниці, рідко, 2007.
10) с. Головач, піски біля залізниці, спорадично, 2008.

Північна межа поширення.

Чина чорна – Lathyrus niger (L.)Bernh.

1) За с. Гора і Тютюнники, у листяних лісах на схилах, часто, 2005 (герб. ПДПУ, герб. Д.А. Давидова);
2) за с. Великий Тростянець, у листяному лісі, зрідка, 2003;
3) за с. Розсошенці, лісова дача, зрідка, 2007.

Буркун волзький – Melilotus wolgicus Poir.

Відомо тільки одне місцезнаходження: околиці м. Полтава, за с. Лісок біля залізниці, на пісках по дорозі на Герівку, зрідка, 2005. Мабуть, занесена

рослина, наводиться вперше для Полтавщини (герб. ПДПУ, герб. Д.А. Давидова).

Конюшина золотиста – Trifolium aureum Poll.

Також відома з одного місця: урочище Триби, на узліссі по краю 46 кв. біля залізниці, рідко, 2006 (герб. ПДПУ).

Конюшина сумнівна – Trifolium dubium Sibth.

1) Урочище Триби, край 45 кв. біля залізниці, узлісся соснового лісу, зрідка, 2006 (герб. Д.А. Давидова).
2) за с. Вовківка, вирубка соснового лісу, зрідка, 2006;
3) за с. Зінці, узлісся заболоченого лісу, зрідка, 2007.

Конюшина струнка – Trifolium elegans Savi

1) За с. Зінці, на заболоченій ділянці біля залізниці, дуже рідко, 2005 (герб. Д.А. Давидова);
2) с. Патлаївка, на заплавних луках, правий берег р. Ворскла, зрідка, 2006.

Горошок великоквітковий – Vicia grandiflora Scop. var.biebersteinii Bess.

1) Околиці м. Полтава, мкрн. Левада, біля зуп. «вул. Головка», у лісосмузі, зрідка, 2002. Зник;
2) околиці м. Полтави, мкрн. Левада, біля гирла р. Коломак, луки, зрідка, 2003;
3) між с. Гора і Тютюнники, дно балки та узлісся лісів, спорадично, 2004 (герб. Д.А. Давидова);
4) за с. Гора і Нижні Млини, біля абрикосових насаджень, зрідка, 2006;
5) за с. Буланове, на узліссі, зрідка, 2006 (герб. ПДПУ);
6) біля с. Квіткове, на пагорбі, зрідка, 2007 (герб. ПДПУ);

[1] – У деяких попередніх працях ми вказували для лісів Розсошенського лісництва чину рябу – Lathyrus venetus (Mill.) Wohlf (Червона книга України). Насправді, зібрані нами особини належать до L. niger (L.) Bernh.

7) за с. Судіївка, урочище Паськів Яр, узлісся лісу на межі з Новосанжарським районом, спорадично, 2008;

8) між с. Пожарна Балка і Сапожино, узлісся листяного лісу, зрідка, 2008;

9) між с. Грабинівка і Ковалівка, узлісся заплавного лісу по р. Коломак, нерідко, 2008;

10) с. Нижні Вільшани, узлісся заболоченого лісу, зрідка, 2008.

var.sordida Waldst. et Kit.

Знаходився лише одного разу: за с. Горбанівка, поблизу шосе Київ - Харків, бур'ян у посівах кормових злаків, зрідка, 2007 (герб. ПДПУ, герб. Д.А. Давидова).

Горошок чагарниковий – Vicia dumetorum L.

Також виявлено лише 1 локус: с. Розсошенці, вирубка листяного лісу біля будинку лісника, зрідка, 2004 (герб. Д.А. Давидова).

Південна межа поширення.

Горошок посівний – Vicia sativa L.

Відомий лише як бур‘ян у посівах між с. Івашки та Абазівка, зрідка, 2008, де зростає разом з Aegilops cylindrica Host.

Щебрик звичайний – Peplis portula L.

Відомий тільки з урочища Рудне, вогкі піски біля дороги на Котельву, зрідка, 2006 (герб. ПДПУ, герб. Д.А. Давидова).

Цирцея звичайна – Circaea lutetiana L.

Дуже рідкісний у Полтавському районі вид, відомий тільки із заболочених лісів другої тераси р. Ворскла за с. Зінці (Чалівське лісн., кв.62), спорадично, 2006 (герб. ПДПУ, герб. Д.А. Давидова, герб. Муз).

Зніт пагорбковий – Epilobium collinum C.C.Gmel.

Знайдено тільки одне місцезнаходження: за с. Копили, у сосновому лісі біля дороги на с. Макухівка, зрідка, 2004 (герб. Д.А. Давидова). Невідомо, чи зберігся цей вид у вказаному локусі зараз. Південна межа поширення.

Зніт гірський – Epilobium montanum L.

Також дуже рідкісний вид, поодинокий екземпляр знайдений у 2007 році в околицях полтави (Монастирська гора), на узліссі листяного лісу. Гербарні зразки відсутні. Південна межа поширення.

Льон проносний – Linum catharticum L.

1) С. Верхоли, на вогких пісках біля кладовища, спорадично, 2007;
2) с. Макухівка, у канаві на вогких пісках, спорадично, 2007 (герб. ПДПУ, герб. Д.А. Давидова);
3) за с. Зінці, на вогких пісках біля боліт, зрідка, 2007;
4) за с. Вовківка, на зоболочених пісках біля залізниці, рідко, 2007.

Південна межа поширення.

Льон жовтий – Linum flavum L.

Відомо єдине місцезнаходження: між с. Сердюки і Снопове, на степовому схилі балки, часто, 2007 (герб. ПДПУ, герб. Д.А. Давидова, герб. Муз).

Льон шорсткий – Linum hirsutum L.

1) Між с. Абазівка та Рожаївка, на стпеових схилах, спорадично, 2004 (герб. ПДПУ, герб. Д.А. Давидова);
2) між Сердюки і Снопове, на степових схилах, зрідка, 2007 (герб. ПДПУ).

Наводиться вперше для Полтавщини. Північна межа поширення.

Якірці сланкі – Tribulus terrestris L.

1) За с. Вовківка, на піскуватих ділянках біля залізниці на прогоні Копили - Микільське, зрідка, 2006 (герб. Д.А. Давидова);
2) ст. Зінці, біля залізниці, поодиноко, 2006;
3) ст. Клюшники та Безручки, біля залізниці, зрідка, 2006;
4) між с. Зінці і Микільське, на піщаному погорбі вздовж дороги, зрідка, 2007;
5) за с. Головач, на пісках біля ст. Писарівська, зрідка, 2008.

Північна межа поширення.

Герань розчепірена - Geranium divaricatum Ehrh.

Виявлено лише одне місцезнаходження: між с. Буланове і Сапожино, у листяних лісах, зрідка, 2008.

Герань м‘яка – Geranium molle L.

1) М. Полтава, вул Яківчанська, зрідка, 2004 (герб. Д.А. Давидова);
2) м. Полтава, вул. Монастирська, дуже рідко, 2005.

Герань сибірська – Geranium sibiricum L.

1) Біля ст. Червоний Шлях, бур‘ян по залізниці, зрідка, 2007 (герб. ПДПУ);
2) ст. Крутий Берег, бур‘ян по залізниці, рідко, 2007.

Для Полтавщини наводиться вперше. Мабуть, занесена рослина.

Грабельки звичайні – Erodium cicutarium (L.) L̒Her.

1) М. Полтава, мкрн. Сади-2, бур‘ян біля дороги, поодиноко, 2002. Зник;
2) с. Вороніно, бур‘ян по дорозі на с. Патлаївка, зрідка, 2004;
3) м. Полтава, мкрн. Левада, на схилі шосе Київ - Харків біля гирла р. Коломак, рідко, 2004 (герб. Д.А. Давидова);
4) с. Терешки, бур’ян біля залізниці, спорадично, 2005 (герб.ПДПУ);

5) за с. Гора і Нижні Млини, на луках, зрідка, 2005;
6) с. Ковалівка, бур'ян в заплаві р. Коломак, рідко, 2008.

Розрив-трава залозиста – Impatiens glandulifera Royle

1) М. Полтава, Пушкарівська балка, прибережна зона ставків, нерідко, 2003 (герб. Д.А. Давидова, герб. ПДПУ);
2) с. Шмиглі, на болотах у бік шосе Київ - Харків, зрідка, 2003;
3) м. Полтава, ботсад ПДПУ, по р. Тарапунька, зрідка, 2003;
4) м. Полтава, по р. Рогізна, спорадично, 2006;
5) між с. Зінці і Клюшники, заболочений ліс вздовж залізниці, зрідка, 2008.

Декоративна рослина, що часто дичавіє і спонтанно поширюється в природні ценози, віддаючи перевагу вогким затіненим місцезростанням.

Розрив-трава звичайна – Impatiens noli-tangere L.

559) Між с. Зінці і Клюшники, заболочений ліс уздовж залізниці, дуже рідко, 2004 (герб. Д.А. Давидова). Зникла?
560) за с. Копили, схил заболоченого лісу, дуже рідко, 2004. Зникла;
561) с. Андрушки, у заболочених лісах по р. Коломак, спорадично, 2007;
562) за с. Зінці, у заболочених лісах, часто, 2007;
563) між с. Квіткове і Буланове, у заплавних лісах по р. Ворскла, зрідка, 2007;
564) с. Нижні Вільшани, заболочений ліс, зрідка, 2008;
565) між с. Грабинівка і Ковалівка, узлісся заплавного лісу по р. Коломак, нерідко, 2008.

Розрив-трава дрібноквіткова – Impatiens parviflora DC.

1) М. Полтава, вул. Сковороди, зрідка, 2003;
2) с. Копили, у заболочених та соснових лісах, часто, 2004 (герб. Д.А. Давидова, герб. ПДПУ);

3) м. Полтава, Крутий Берег, біля мосту через р. Ворскла, на узліссі заплавного лісу, зрідка, 2005.

Занесена рослина.

Собача петрушка звичайна – Aethusa cynapium L.

1) С. Вороніно, заплавний ліс на правому березі р. Ворскла, зрідка, 2003;
2) с. Безручки, заплавний листяний ліс по р. Ворскла, зрідка, 2004 (герб. Д.А. Давидова);
3) с. Нижні Млини, вогка ділянка біля дороги в кінці села, поодиноко, 2005;
4) урочище Рудне, правий берег р. Свинківка, біля осичняку, зрідка, 2006;
5) м. Полтава, Пушкарівський ліс, біля струмка, зрідка, 2006;
6) між с. Івашки та Абазівка, у лісосмузі, зрідка, 2006 (герб. ПДПУ);
7) за с. Мачухи, у лісосмузі в сторону с. Калашники, рідко, 2006;
8) с. Рожаївка, у лісосмузі, рідко, 2007 (герб. ПДПУ);
9) між с. Буланове і Сапожино, у листяному лісі, дуже рідко, 2007;
10) за с. Розсошенці, в листяних лісах, рідко, 2008.

Морківниця східна – Astrodaucus orientalis (L.)Drude

1) За с. Вовківка, на піщано-щебнистих ділянках біля залізниці на прогоні Копили - Микільське, спорадично, 2006 (герб. Д.А. Давидова, герб. ПДПУ);
2) околиці м. Полтави, між ст Червоний Шлях і 328 км, біля залізниці, 2007 (герб. ПДПУ). Рослина занесена з Криму, наводиться вперше для Полтавщини та Лівобережної України взагалі [1].

Бутень Прескотта - Chaerophyllum prescottii DC.

Дуже рідкісний вид, відомий з єдиного місцезнаходження: між с. Абазівка та Рожаївка, на степовому схилі біля поля, зрідка, 2005 (герб. Д.А. Давидова).

Порізник проміжний – Libanotis intermedia Rupr.

546) С. Вакуленці, на узліссі заплавного лісу, спорадично, 2003 (герб. Д.А. Давидова, герб. ПДПУ);

547) с. Куликове, узлісся соснового лісу, спорадично, 2006 (герб. ПДПУ).

---

[1] – Крім цього, морківниця східна знаходилася нами в околицях м. Краснограда та смт. Кегичівка Харківської області.

Смовдь Любименка – Peucedanum lubimenkoanum Kotov

1) За с. Нижні Млини, узлісся заплавного лісу, спорадично, 2005;
2) між с. Абазівка та Рожаївка, схил балки, 2005, зрідка;
3) між с. Гора і Тютюнники, схил балки, 2006, зрідка (герб. ПДПУ);
4) за с. Мачухи, на степових схилах, спорадично, 2006;
5) за с. Вороніно, на схилах, спорадично, 2006;
6) за с. Горбанівка, схил шосе Київ - Харків, зрідка, 2007 (герб. ПДПУ);
7) ст.Червоний Шлях, схил біля залізниці, спорадично, 2007;
8) між с. Уманцівка та Бугаївка, схили балок, часто, 2008;

Морківник альпійський - Silaum alpestre (L.) Thell.

1) За с. Абазівка, на солонцюватих луках по р. Полузір‘я, часто, 2003 (герб. ПДПУ);
2) с. Буланове, солонцюваті узлісся лісів у долині р. Ворскла, спорадично, 2005, (герб. ПДПУ);
3) с. Косточки, на солонцях, зрідка, 2007 (герб. ПДПУ).

Північна межа поширення.

Вех сизаровидний – Sium sisaroideum DC.

1) С. Куликове, прибережна зона р. Коломак, спорадично, 2007 (герб. ПДПУ);
2) за с. Нижні Млини, на прирічкових пісках, правий берег р. Ворскла, зрідка, 2007 (герб. ПДПУ).

Валеріана блискуча – Valeriana nitida Kreyer.

Знайдено єдиний локалітет: за с. Абазівка, на луках по р. Полузір‘я, рідко, 2004 (герб. Д.А. Давидова, герб. ПДПУ).

Валеріана пагононосна – Valeriana stolonifera Czern.

8) біля ст. Микільське, край лісосмуги в бік с. Марківка, дуже рідко, 2006 (герб. Д.А. Давидова, герб. ПДПУ).
9) с. Косточки, на степових схилах, зрідка, 2007 (герб. Д.А. Давидова, герб. ПДПУ).

Мласкавець кілястий – Valerianella carinata Loisel.

1) Околиці м. Полтава, мкрн. Левада, на заплавних луках, правий берег р. Ворскла, зрідка, 2005. Зник;
2) за с. Вербове, вогкі луки на правому березі р. Коломак, зрідка, 2007.

Мласкавець колосковий - Valerianella locusta (L.) Latterrade

1) с. Лісок, пагорби на лівому березі р. Коломак, зрідка, 2005 (герб. Д.А. Давидова);
2) між с. Грабинівка і Ковалівка, піскуваті луки по р. Коломак, нерідко, 2007;
3) за с. Клюшники, на пісках біля залізниці, досить часто, 2007.

Головачка уральська – Cephalaria uralensis (Murr.)Roem. et Schult.

1) Між с. Абазівка та Рожаївка, на степових схилах, спорадично, 2004 (герб. Д.А. Давидова);
2) між с. Жуки і Сади Мічуріна, на степових схилах, спорадично, 2007 (герб. ПДПУ).

Північна межа поширення.

Комонник лучний – Succisa pratensis Moench.

Відомо тільки єдине місцезнаходження, яке вказував ще С.О. Іллічевський: за с. Микільське, біля залізничного переїзду, на піскуватих луках на другій терасі р. Ворскла, спорадично, 2005 (герб. Д.А. Давидова).

Південна межа поширення.

Ваточник сирійський – Asclepias syriaca L.

1) за с. Мачухи, по дорозі на с. Калашники, спорадично, 2007(герб. ПДПУ);
2) с. Кротенки, на схилі, поодиноко, 2007;
3) між с. Буланове і Сапожино, на узліссі, зрідка, 2007;
4) с. Тютюнники, в посівах, поодиноко, 2008.

Здичавіла північноамериканська рослина.

Золототисячник звичайний – Centaurium erytraea Rafin

1) С. Вакуленці, на узліссях заплавного лісу, зрідка, 2005 (герб. ПДПУ, герб. Д.А. Давидова);
2) урочище Триби, край 45 кв. біля залізниці, на вогких узліссях, зрідка, 2006.
3) між с. Буланове і Сапожино, на заплавних луках по р. Ворскла, зрідка, 2008.

Золототисячник гарний - Centauisum pulchellum (Sw.) Druce

1) М. Полтава, луки Левада, на заплавних луках по р. Ворскла, 2003, зрідка (герб. Муз). Зник?

2) с. Кротенки, на вологих луках, лівий берег р. Ворскла вище мосту, зрідка, 2006.
3) за с. Головач, на заплавних луках по р. Ворскла, зрідка, 2008.

Підмаренник північний – Galium boreale L.

- За с. Копили, сосновий ліс (Чалівське лісн., кв. 32), нерідко, 2005 (герб. Д.А. Давидова);
- урочище Триби, навпроти ст.. Микільське, мішаний ліс, зрідка, 2006 (герб. ПДПУ);
- за с. Вовківка, змішаний ліс у 39 кв., спорадично, 2006.

Південна межа поширення.

Підмаренник сланкий - Galium humifusum Bied.

1) Околиці Полтави, на прогоні Кривохатки – Крутий Берег, чагарникові зарості біля залізниці, 2005, зрідка (герб. ПДПУ);
2) за с. Вовківка, на прогоні Копили – Микільське, біля залізниці, 2005, часто (герб. Д.А. Давидова, герб. ПДПУ).

Занесена рослина.

Підмаренник восьмилистковий - Galium octonarium (Klok.) Soo

1) Між с. Абазівка та Рожаївка, на степових схилах, нечасто, 2004 (герб. Д.А. Давидова);
2) між с. Гора і Тютюнники, схили балок, спорадично, 2005;
3) за с. Мачухи, на степових схилах, спорадично, 2006;
4) с. Івашки, трав’янисті схили біля ставків, зрідка, 2007;
5) між с. Івашки та Абазівка, на степових схилах, спорадично, 2007;
6) між с. Циганське і Косточки, на степових схилах, спорадично, 2007;
7) між с. Жуки і Сади Мічуріна, схили балок, спорадично, 2007 (герб. ПДПУ);

8) між с. Сердюки і Снопове, на степових схилах, спорадично, 2007 (герб. ПДПУ);
9) с. Квіткове, на пагорбі біля дороги, зрідка, 2007 (герб. ПДПУ);
10) між с. Уманцівка та Бугаївка, схили балок, часто, 2008.

Північна межа поширення.

Підмаренник запашний - Galium odoratum (L.) Scop.

1) За с. Щербані, листяний ліс біля військмістечка, зрідка, 2004;
2) с. Розсошенці, у широколистяному лісі, спорадично, 2004 (герб. Д.А. Давидова).

Підмаренник прибережний - Galium rivale (Sibth. Et Smith) Griseb.

Дуже рідкісний вид, відомий із єдиного місцезнаходження: між с. Ковалівка і Куликове, у заболочених лісах на лівому березі р. Коломак, дуже рідко, 2007 (герб. Д.А. Давидова, герб. ПДПУ).

Підмаренник Рупрехта - Galium ruprechtii Pobed.

Рідкісний вид, теж відомий із одного місця: за с. Вовківка, заболочені піски та вирубки соснового лісу поблизу Микільського переїзду, спорадично, 2005 (герб. Д.А. Давидова, герб. ПДПУ).

Південна межа поширення.

Вощанка мала – Cerinthe minor L.

Відомо лише 1 місцезнаходження: за с. Абазівка, схил залізниці біля мосту через р. Дідова Долина, спорадично, 2007 (герб Д.А. Давидова, герб ПДПУ).

Буглосоїдес Черняєва – Buglossoides czernjajevii (Czern.) Klok.

1. М. Полтава, Левада, піщана ділянка на правому березі р. Ворскла, дуже рідко, 2004 (герб. Д.А. Давидова);

2. За с. Кротенки, на прирічкових пісках, лівий берег р. Ворскла вище мосту, зрідка, 2006;
3. с. Тернівщина, борові піски на другій терасі р. Ворскла, зрідка, 2006 (герб. ПДПУ).
4. між с. Лісок і Макухівка, піскуваті луки, лівий берег р. Коломак, зрідка, 2008.

Липучка розлога - Lappula patula (Lehm.) Menyhart

Виявлено лише одне місцезнаходження: с. Уманцівка, схил залізниці, нерідко, 2008.

Горобейник лікарський – Lithospermum officinale L.

1) За с. Горбанівка, лісосмуга біля шосе Київ - Харків, зрідка, 2003 (герб. Д.А. Давидова);
2) Між с. Циганське і Косточки, у лісосмузі, зрідка, 2007 (герб. ПДПУ).

Кривоцвіт східний – Lycopsis orientalis L.

1) За с. Горбанівка, край поля на схилі шосе Київ - Харків, дуже рідко, 2002 (підтверджено в 2006р.);
2) с. Абазівка, лісосмуга вздовж шосе Київ - Харків, зрідка,2004;
3) с. Щербані, бур'ян на полях біля садів, зрідка, 2004 (герб. Д.А. Давидова);
4) с. Циганське, бур'ян на полях, спорадично, 2007 (герб. ПДПУ);
5) с. Карпусі, бур'ян на полях, зрідка, 2007 (герб. ПДПУ);
6) за с. Мачухи і Байрак, бур'ян на полях, зрідка, 2007 (герб. ПДПУ);
7) с. Малий Тростянець, узлісся лісу поруч з городами, зрідка, 2008;
8) за с. Судіївка, бур'ян на полях, зрідка, 2008;
9) між с. Івашки та Абазівка, бур'ян на полях, зрідка, 2008;
10) с. Уманцівка, схил залізниці, дуже рідко, 2008.

Медунка вузьколиста – Pulmonaria angustifolia L.

Виявлена лише в одному місці: за с. Копили, Чалівське лісн., кв. 22, у сосновому лісі, зрідка, 2007 (герб. Д.А. Давидова, герб. ПДПУ).

Живокіст кримський – Symphytum tauricum Willd.

1) За с. Великий Тростянець, у листяному лісі, дуже рідко, 2002;
2) за с. Гора і Тютюнники, у листяних лісах, нечасто, 2002 (герб Д.А. Давидова);
3) між с. Буланове і Сапожино, у листяних лісах, спорадично, 2005 (герб .ПДПУ);
4) між с. Буланове та Квіткове, листяний ліс (кв. 31), зрідка, 2008;
5) с. Пожарна Балка, схил листяного лісу, дуже рідко, 2008.

   Північно-східна межа поширення.

Петрів хрест лускатий – Lathraea squamaria L.

1) М. Полтава, Пушкарівський ліс, поодиноко, 2002;
2) за с. Гора і Тютюнники, у листяних лісах, зрідка, 2005 (герб. Д.А. Давидова);
3) за с. Розсошенці, лісова дача, зрідка, 2007 (герб. Муз.).

Льонок азовський – Linaria maeotica Klok.

1) С. Розсошенці, схили, зрідка, 2004 (герб Д.А. Давидова, герб. ПДПУ);
2) між с. Абазівка та Рожаївка, на степових схилах, спорадично, 2005 (герб. ПДПУ);
3) за с. Мачухи, на схилах балок, спорадично, 2006;
4) між с. Циганське і Косточки, на степових схилах долини р. Полузіря, спорадично, 2007 (герб ПДПУ);
5) між с. Івашки та Абазівка, схили балок, розсіяно, 2007 (герб. ПДПУ);
6) околиці м. Полтава, схили залізниці біля ст. Червоний Шлях, зрідка, 2007 (герб ПДПУ);
7) між с. Івонченці та Жуки, схили балок, спорадично, 2007 (герб. ПДПУ);

8) між с. Уманцівка та Бугаївка, схили балок, зрідка, 2008.

Перстач звичайний - Melampyrum vulgatum Pers.

1) За с. Вовківка, кв. 39, Чалівського лісн., на вирубці соснового лісу, нерідко, 2006 (герб. Д.А. Давидова);
2) урочище Триби, край 45 кв. біля залізниці, на узліссі, зрідка, 2006;
3) Руднянське лісн., на узліссі соснового лісу по дорозі на Котельву, перед поворотом на с. Терентіївка, рідко, 2007 (герб. ПДПУ).

Наводиться вперше для Полтавщини. Східна межа поширення.

Ранник тіньовий – Scrophularia umbrosa Dumort.

1) За с. Куликове, на заболочених луках, лівий берег р. Коломак, спорадично, 2004 (герб. Д.А. Давидова, герб. ПДПУ);
2) с. Лісок, прибережна зона р. Коломак, лівий берег, зрідка, 2004;
3) урочище Рудне, по р. Свинківка, рідко, 2006;
4) с. Косточки, заболочене дно балки, зрідка, 2007;
5) за с. Мачухи, на заболочених луках, зрідка, 2006;
6) за с. Розсошенці, на заболочених луках біля лісу, зрідка, 2008.

Дивина австрійська – Verbascum austriacum Schott

1) Між с. Абазівка та Рожаївка, на степових схилах, спорадично, 2004 (герб ПДПУ);
2) с. Рожаївка, схил балок, зрідка, 2004 (герб. Д.А. Давидова);
3) за с. Мачухи, схил балок, розсіяно, 2006;
4) між с. Циганське і Косточки, на степових схилах, спорадично, 2007;
5) с. Івашки, схил біля ставка, рідко, 2007;
6) між С. Івашки та Абазівка, схил балок, спорадично, 2007;
7) між с. Жуки і Сади Мічуріна, схил балок у бік с. Гречківка, зрідка, 2007;
8) с. Шевченки, схил балки, зрідка, 2007;

9) між с. Сердюки і Снопове, на степових схилах, спорадично, 2007 (герб . ПДПУ).

Дивина фіолетова – Verbascum phoeniceum L.

1) М. Полтава, Пушкарівська балка, трав'янистий схил, 2002, дуже рідко, Зникла;
2) урочище Трибти, узлісся та лісові галявини, нечасто, 2005 (герб. Д.А. Давидова, герб. ПДПУ);
3) за с. Вовківка, узлісся мішаного лісу біля залізниці, зрідка, 2006;
4) за с. Мачухи, схили балок, рідко, 2006;
5) між с. Байрак і Підлепичі, спорадично, 2007 (герб ПДПУ);
6) між с. Івашки та Абазівка, на степових схлах, розсіяно, 207 (герб. ПДПУ);
7) між с. Циганське і Косточки, схили долини р. Полузір'я, спорадично, 2007 (герб. ПДПУ);
8) с. Черкасівка, схил балки, зрідка, 2007 (герб. ПДПУ);
9) між с. Уманцівка та Бугаївка, схили балок, зрідка, 2008.

Дивина скіпетровидна – Verbascum thapsiforme Schrad.

348) Між с. Абазівка і Рожаївка, схил балки, зрідка, 2005;
349) між с. Гора і Тютюнники, уривистий схил балки, зрідка, 2006 (герб. Д.А. Давидова).

Вероніка струмкова – Veronica beccabunga L.

Дуже рідкісна рослина, знаходилася в 2002-2003 роках у Пушкарівській балці м. Полтава, по берегах одного зі ставків, рідко; зараз, мабуть, зникла.

Вероніка Ділення – Veronica dillenii Crantz

Також відома з єдиного місцезнаходження: за с. Вовківка, у 38 кв. Чалівського лісн., на борових пісках, спорадично, 2006 (герб. Д.А. Давидова, герб. ПДПУ).

Вероніка сива – Veronica incana L.

1) Між с. Абазівка і Рожаївка, схил балки, поодиноко, 2004. Зникла;
2) між с. Жуки і Сади Мічуріна, схил долини р. Полузір'я за мостом, рідко, 2007 (герб. ПДПУ, герб. Д.А. Давидова);
3) між с. Івонченці та Жуки, схил балок, спорадично, 2007 (герб ПДПУ).

Вероніка лікарська – Veronica officinalis L.

1) Між с. Щербані і Великий Тростянець, схил листяного лісу, зрідка, 2002;
2) за с. Копили, у сосновому лісі біля дороги на Макухівку, зрідка, 2004 (герб. Д.А. Давидова);
3) між с. Терешки і Зінці, схил соснового лісу біля дитячого табору, зрідка, 2005 (герб. ПДПУ);
4) за с. Вовківка, узлісся соснового лісу, зрідка, 2005;
5) урочище Триби, у рідколіссі та на вирубках, спорадично, 2005;
6) с. Буланове, схил листяного лісу, зрідка ,2007 (герб. ПДПУ);
7) с. Пожарна Балка, листяний ліс, зрідка, 2008.
8) за с. Заборяни, березовий ліс, зрідка, 2008.

Вероніка Пачоського – Veronica paczoskiana Klok.

1) С. Вакуленці, піски на лівому березі р. Ворскла, спорадично, 2003 (герб. Д.А. Давидова, герб. ПДПУ);
2) с. Безручки і Головач, у сосновому лісі, зрідка, 2003;
3) за с. Вовківка, у соснових лісах, спорадично, 2005;
4) урочище Триби, у соснових лісах, спорадично, 2005;
5) урочище Рудне, у соснових лісах, нерідко, 2006.

Вовчок білий – Orobanche alba Steph.

1) Між с. Абазівка та Рожаївка, степовий схил біля соснових насаджень, рідко, 2004 (герб Д.А. Давидова);

2) с. Костючки, степовий схил долини р. Полузір‘я, зрідка, 2007 (герб. ПДПУ).

Подорожник найбільший – Plantago maxima Juss. ex. Jacq.

1. Між с. Івашки та Абазівка, на солончакових луках по р. Полузір‘я біля залізничного мосту, спорадично, 2007 (герб. ПДПУ, герб. Д.А. Давидова);
2. с. Косточки, на солончакових луках по р. Полузір‘я, зрідка, 2007;
3. між с. Куликове та Ковалівка, на солончакових луках, лівий берег р. Коломак, спорадично, 2007 (герб ПДПУ).

Північна межа поширення.

Подорожник солончаковий - Plantago salsa L.

1) С. Лісок, на солонцюватих місцях, лівий берег р. Коломак, зрідка, 2005 (герб. ПДПУ);
2) с. Абазівка, на солонцюватих луках по р. Полузір‘я, спорадично, 2005;
3) між с. Івашки та Абазівка, на солонцюватих луках по р. Полузір‘я біля залізничного мосту, зрідка, 2007 (герб. ПДПУ);
4) с. Ковалівка, на солонцюватих луках, лівий берег р. Коломак, спорадично, 2007 (герб. ПДПУ);
5) між с. Куликове і Ковалівка, на солончакових луках, лівий берег р. Коломак, рідко, 2007 (герб. ПДПУ).

Північна межа поширення.

Подорожник степовий – Plantago stepposa Kuprian.

1) С. Рожаївка, схили долини р. Полузір‘я, зрідка, 2005 (герб. Д.А. Давидова);
2) між с. Абазівка і Рожаївка, на степових схилах, розсіяно, 2005;
3) між с. Гора і Тютюнники, схил балки, зрідка, 2005;

4) між с. Сердюки і Снопове, на степових схилах, спорадично, 2007.

Вербена лікарська – Verbena officinalis L.

1)М. Полтава, ботсад ПДПУ, луки біля ставка, зрідка, 2004 (герб. Д.А. Давидова);

2)с. Зінці, вул. Гвардійська, уздовж доріг, масово, 2005 (герб ПДПУ).

3)за с. Заборяни, узлісся березового лісу, зрідка, 2008.

Щебручка польова – Acinos arvensis (Lam.) Dandy

Виявлено лише одне місцезнаходження: північна околиця Полтави, на пісках вздовж залізниці біля ст. Дублянщина, зрідка, 2008 (герб. ПДПУ).

Горлянка хіоська – Ajuga chia Schreb.

1) Між с. Абазівка та Рожаївка, степові ділянки біля соснових насаджень, спорадично, 2004 (герб. Д.А. Давидова, герб. ПДПУ);
2) за с. Мачухи, схили балок біля дороги на с. Байрак, зрідка, 2007;
3) с. Косточки, на степових схилах долини р. Полузір‘я, рідко, 2007.
4) між с. Уманцівка та Бугаївка, схили балок, зрідка, 2008.

Ельшольція війчаста – Elscholzia ciliate (Thunb.) Hyl.

1) С. Лісок, бур'ян біля дороги, зрідка, 2005;
2) м. Полтава, вул. Алмазна, бур'ян на затіненому місці біля будинку, зрідка, 2007 (герб. ПДПУ);

Жабрій двонадрізнний – Galeopsis bifida Boenn.

1) С. Мачухи, прибережні мілководдя ставка в бік с. Байрак, зрідка, 2006 (герб. Д.А. Давидова);
2) урочище Рудне, прибережна зона р. Свинківка, зрідка, 2006.

Глуха кропива біла – Lamium album L.

Відомо одне місцезнаходження: за с. Щербані, узлісся листяного лісу біля військмістечка, зрідка, 2005 (герб. Д.А. Давидова).

Вовконіг високий – Lycopus exaltatus L.fil.

1) С. Буланове, заплавні луки по р. Ворскла, спорадично, 2003 (герб. Д.А. Давидова, герб. ПДПУ);
2) за с. Гора і Нижні Млини, заплавні луки по р. Ворскла, зрідка, 2005 (герб. ПДПУ);
3) між с. Жуки і Сади Мічуріна, вологі луки по р. Полузір‘я, зрідка, 2007 (герб. ПДПУ).

М‘ята споріднена – Mentha gentilis L.

Виявлено лише одну нечисленну популяцію: с. Розсошенці, забур’янена ділянка, біля городів поруч із лісом, зрідка, 2006 (герб. Д.А. Давидова).

Новий вид для флори Полтавщини.

Котяча м‘ята справжня – Nepeta cataria L.

1) С. Рожаївка, край лісосмуги, зрідка, 2005 (герб. Д.А. Давидова);
2) с. Божківське, лісосмуга біля залізниці, 2007, спорадично (герб. ПДПУ);
3) ст. Пашківка, лісосмуга вздовж залізниці, зрідка, 2008.

Котяча м‘ята паннонська – Nepeta pannonica L.

Відомо тільки одне місцезнаходження: околиці м. Полтава, Шпортівський ліс біля мкрн. Левада, узлісся, зрідка, 2004 (герб .Д.А. Давидова).

Залізняк колючий – Phlomis pungens Willd.

1) С. Рожаївка, схил балки, зрідка, 2004 (герб. Д.А. Давидова, герб. Муз.);

2) між с. Абазівка та Рожаївка, степові ділянки біля соснових насаджень, спорадично, 2004;
3) між с. Сердюки і Снопове, на степових схилах, зрідка, 2007 (герб. ПДПУ).
4) між с. Носівка і Червона Долина, на степових схилах, спорадично, 2008;

Північна межа поширення.

Шавлія поникла – Salvia nutans L.

1) С. Куликове, степова ділянка біля кладовища, нерідко, 2003;
2) с. Рожаївка, на степових схилах, спорадично, 2004 (герб. Д.А. Давидова);
3) між с. Абазівка та Рожаївка, на степових схилах, часто, 2004 (герб. ПДПУ, герб. Муз);
4) с. Циганське, на пагорбі біля шосе Київ - Харків, дуже рідко, 2007;
5) с. Косточки, схили долини р. Полузір‘я, спорадично, 2007 (герб. ПДПУ);
6) с. Черкасівка, схил балки, спорадично, 2007 (герб. ПДПУ);
7) між с. Уманцівка та Бугаївка, схили балок, часто, 2008.

Також у гербарії краєзнавчого музею:

- ліс біля Шведської могили, 1913. Оголевець Г.
- с. Коломак, балка, 1980. Івашин Д.С.

Чистець германський – Stachys germanica L.

1) С. Буланове, узлісся листяного лісу в бік с. Сапожино, спорадично, 2004 (герб ПДПУ);
2) с. Пожарна Балка, узлісся біля дороги, зрідка, 2004 (герб. ПДПУ);
3) між с. Гора і Тютюнники, схил балки, зрідка, 2004 (герб. Д.А. Давидова);
4) с. Розсошенці, лісова дача, зрідка, 2007 (герб Муз);
5) за с. Мачухи, схил балок, рідко, 2006 (герб. Муз);
6) с. Мачухи, біля стадіону, насадження горобини біля дороги, дуже рідко, 2006;

7) ст. Червоний Шлях, узлісся біля Монастирської гори, спорадично, 2007 (герб. ПДПУ).

Самосил гайовий – Teucrium chamaedrys L.

1) За с. Мачухи, степові схили балок, спорадично, 2006 (герб. Д.А. Давидова, герб. ПДПУ);
2) між с. Сердюки і Снопове, на степовому схилі, зрідка, 2007 (герб. ПДПУ).

Дзвоники широколисті – Campanula latifolia L.

Нами виявлено лише один локус: за с. Квіткове, у заплавних лісах, правий берег р. Ворскла, зрідка, 2006.

Також у гербарії краєзнавчого музею:

3) с. Рожаївка, узлісся, 1993. Байрак О.М.

Дзвоники розлогі – Campanula patula L.

1) околиці Полтави, с. Вороніно, схил залізниці біля тунелю, зрідка, 2007 (герб. Д.А. Давидова, герб. ПДПУ).
2) між с. Гора і Тютюнники, схил балки, зрідка, 2007.

Дзвоники ріпчасті – Campanula rapunculus L.

1. С. Судіївка, схил балки, 2005, зрідка;
2. урочище Рудне, узлісся на правому березі р. Свинківка, спорадично, 2006 (герб. Д.А. Давидова).

Дзвоники кропиволисті – Campanula trachelium L.

1) С. Розсошенці, листяний ліс, зрідка, 2004 (герб ПДПУ);
2) с. Лісок, заплавний ліс на правому березі р. Коломак, дуже рідко, 2004, Зникли?
3) с. Безручки, заплавний ліс по р. Ворскла, зрідка, 2005 (герб. Д.А. Давидова);

4) за с. Зінці, у вогкому лісі біля боліт, зрідка, 2007 (герб. ПДПУ);
5) с. Буланове, схил листяного лісу, зрідка, 2007 (герб. ПДПУ).
6) за с. Нижні Млини, ліс на схилі долини р. Ворскла, зрідка, 2008.

Ахірофорус плямистий – Achyrophorus maculatus (L.) Scop.

1) С. Вакуленці, на узліссі заплавного лісу, зрідка, 2004 (герб. Д.А. Давидова);
2) урочище Триби, край 45 кв. біля дороги на Терешки, у сосновому лісі, зрідка, 2006;
3) за с. Вовківка, кв. 39 Чалівського лісн., у світлому лісі, зрідка, 2006.

Полин лікарський – Artemisia abrotanum L.

1) С. Буланове, берег р. Ворскла, спорадично, 2003 (герб. Д.А. Давидова);
2) за с. Нижні Млини, берег р. Ворскла, спорадично, 2005 (герб. ПДПУ).

Полин однорічний - Artemisia annua L.

Невелика група зростає як бур'ян у м. Полтава: мкрн Сади-2, вул. Красіна, 114, к.3, біля під'їзду №3 (герб. ПДПУ).

Полин сантонінський – Artemisia santonica L.

Відомо тільки одне місцезнаходження: між с. Абазівка та Рожаївка, на солонцюватих луках по р. Полузір'я, спорадично, 2005 (герб. ПДПУ);

Полин віниковий – Artemisia scoparia Waldst. et Kit.

850. за с. Мачухи, урвистий схил балки, 2006;

2) с. Черкасівка, схил балки біля кладовища, зрідка, 2007 (герб. ПДПУ);
3) між с. Божкове і Черкасівка, схил балки, зрідка, 2007.

Баркгаузія маколиста – Barkhausia rhoeadifolia Bieb.

1) За с. Розсошенці, схил, зрідка, 2005 (герб. Д.А. Давидова);
2) с. Пожарна Балка, узлісся біля дороги, зрідка, 2006;

3) між с. Циганське і Косточки, схил, на глинистому ґрунті, спорадично, 2007 (герб. ПДПУ);
4) між с. Жуки і Сади Мічуріна, бур'ян біля поля вздовж дороги, дуже рідко, 2007;
5) біля с. Брунівка, бур'ян на піску по дорозі на Котельву, дуже рідко, 2007 (герб. ПДПУ);
6) між с. Буланове і Сапожино, на схилах і урочищах, часто, 2007 (герб. ПДПУ);
7) околиці Полтави, поблизу Затуринського переїзду, зрідка, 2007;
8) с. Куликове, бур'ян біля дороги, зрідка, 2007;
9) між с. Сердюки, Снопове і Шевченки, на глинистих схилах, масово, 2007 (герб. ПДПУ);
10) за с. Мачухи, на схилах та біля доріг, спорадично, 2007;
11) с. Підлепичі, схили біля дороги Мачухи – Калашники, спорадично, 2007;
12) околиці Полтави, між мкрн. Левада і с. Нижні Млини, схил шосе Київ - Харків, спорадично, 2007;
13) с. Горбанівка, схил біля шосе Київ - Харків, часто, 2007;
14) с. Божківське, бур'ян, спорадично, 2007;
15) с. Черкасівка, схил балки, масово, 2007 (герб.ПДПУ);
16) с. Гора, бур'ян на полях, зрідка, 2007;
17) с. Івонченці, бур'ян по краях полів, зрідка, 2007;
18) між с. Івашки та Абазівка, на схилах, розсіяно, 2007;
19) ст. Червоний Шлях, схил залізниці, спорадично, 2007 (герб. ПДПУ);
20) між с. Абазівка та Рожаївка, схили балок та урвища, розсіяно, 2007 (герб. ПДПУ);
21) м. Полтава, бур'ян біля автовокзалу, рідко, 2007 (герб. Муз.).
22) м. Полтава, мкрн Сади-2,зрідка, 2008;
23) с. Головач, бур'ян біля дороги, зрідка, 2008;
24) с. Портнівка, бур'ян біля залізниці, зрідка, 2008;
25) с. Кованьківка, бур'ян біля дороги, рідко, 2008.

Занесений із півдня України бур'ян, що, масово поширився в 2007 році на глинистих ґрунтах Полтавського району. Новина для області.

Череда листяна – Bidens frondosa L.

Адвентивна північноамериканська рослина, відома лише з одного місця: за с. Лісок і Макухівка, заплавне болото на лівому березі р. Коломак, зрідка, 2008.

Будяк кучерявий – Carduus crispus L.

1) С. Лісок, узлісся заплавного лісу, лівий берег р. Коломак, зрідка, 2004 (герб. ПДПУ);
2) урочище Рудне, по р. Свинківка, спорадично, 2006 (герб. ПДПУ);
3) між с. Терешки і Нижні Млини, березовий гай на лівому березі р. Ворскла, дуже рідко, 2006;
4) між с. Івашки та Абазівка, дно балки в заболоченому байрачному лісі, рідко, 2007.

Будяк пониклий - Carduus nutans L.s.l.

1. Між с. Абазівка та Рожаївка, схили біля соснових насаджень, зрідка, 2004 (герб. Д.А. Давидова);
2. за с. Копили (Вовківка), узлісся лісу до залізниці, дуже рідко, 2006.

Будяк Термера – Carduus thoermeri Weinm.

1) За с. Мачухи, схил лісосмуги біля дороги на с. Калашники, дуже рідко, 2006;
2) с. Черкасівка, схил балки, зрідка, 2007 (герб. ПДПУ).

[1]-Знайдені нами особини Carduus sp. насправді належать до описаного з Донецької області будяку Кондратюка - Carduus kondratjukii Gorlaczova.

Відкасник Біберштейна – Carlina biebersteinii Bernh. ex Hornem.

1) Околиці м. Полтава, с. Вороніно, узлісся заплавного лісу на сухому піскуватому ґрунті поблизу залізниці, спорадично, 2004 (герб. Д.А. Давидова);
2) між с. Щербані та Розсошенці, край лісосмуги біля полів, дуже рідко, 2005;
3) за с. Мачухи, степовий схил балки на дорозі на с. Байрак, зрідка, 2006 (герб. ПДПУ);
4) с. Черкасівка, схил балки, спорадично (герб. ПДПУ).

Волошка притиснутолускова – Centaurea adpressa Ledeb.

Дуже рідкісний вид, поодинокий екземпляр у 2006 р. знайдений на схилі балки за с. Мачухи. Гербарні зразки відсутні.

Волошка синя – Centaurea cyanus L.

1) С. Пожарна Балка, у посівах пшениці, рідко, 2004 (герб. Д.А. Давидова). Зникла?
2) с. Зінці, схил біля залізниці, дуже рідко, 2005 (герб. ПДПУ);
3) с. Нижні Млини, схил шосе Київ - Харків, зрідка, 2007;
4) с. Микільське, бур'ян біля дороги, рідко, 2007 (герб. Муз);
5) с. Микільське, бур'ян біля дороги, рідко, 2007 (герб. Муз);
6) с. Карпусі, бур'ян у посівах, зрідка, 2007 (герб. ПДПУ);
7) за с. Жуки, у посівах на полях та біля доріг, рідко, 2007 (герб. ПДПУ);
8) с. Івоченці, бур'ян на полях та біля доріг, рідко, 2007 (герб. ПДПУ).
9) між с. Івашки та Абазівка, на полях, дуже рідко, 2008.

Також у гербарії краєзнавчого музею:

- с. Вакуленці, біля дороги, 1968. Ігнатовська,

- с. Бречківка, на полі, 1960. Удовенко,
- с. Дублянщина ,1968. Рак,
- с. Кривохатки, біля дороги, 1970. Рибалко,
- с. Розсошенці, поле, 1970. Закусило,
- с. Вільхівщина, поле, 1968. Усов.

Волошка розлога – Centaurea diffusa Lam.

1) Між с. Судіївка та Верхні Вільшани, схил балки, зрідка ,2004 (герб. Д.А. Давидова);

2) за с. Мачухи, на схилах та біля доріг, часто, 2006 (герб. ПДПУ);

3) околиці м. Полтава, біля дороги на Зіньків, поруч із полем Полтавської битви, зрідка, 2006;

4) ст. Червоний Шлях, схили біля залізниці, часто, 2007 (герб. ПДПУ);

5) с. Черкасівка, схил балки, зрідка, 2007;

6) біля с. Куликове, лісосмуга по шосе Київ - Харків, на пагорбах, зрідка,2007;

7) між с. Гора і Тютюнники, схил балки, зрідка, 2007;

8) між с. Івонченці та Жуки, на пагорбах спорадично, 2007.

Волошка несправжньофрігійська – Centaurea pseudophrygia C.A. Mey.

Відома тільки з одного місцезнаходження: між с. Зінці та Мале Микільське, узлісся лісу біля дороги, зрідка, 2004 (герб. Д.А. Давидова).

Хамоміла обідрана – Chamomilla recutita (L.) Raeusch.

1) С. Рожаївка, бур'ян біля підніжжя схилу, дуже рідко, 2005;

2) між с. Косточки і Карпусі, бур'ян біля стежки, зрідка, 2007 (герб. ПДПУ, герб. Д.А. Давидова);

3) с. Божківське, бур'ян біля дороги, дуже рідко, 2007;

4) с. Куликове, бур'ян біля кладовища, дуже рідко, 2004. Зникла.

Осот польовий – Cirsium arvense (L.) Scop.

10) між с. Лісок та Макухівка, луки по р. Коломак, лівий берег, спорадично, 2004 (герб. Д.А. Давидова);

11) с. Лукищино, заплавні луки по р. Ворскла, зрідка, 2008.

Осот їстівний – Cirisium esculentum (Siev.) C.A. Mey.

1) С. Лісок, засолені луки на лівому березі р. Коломак, зрідка, 2005 (герб. Д.А. Давидова).

2) м. Полтава, мкрн Левада, на засолених луках, правий берег р. Ворскла, дуже рідко, 2005. Зник?

3) за с. Абазівка, на солонцюватих луках по р. Полузір‘я, рідко, 2006;

4) с. Патлаївка, на засолених заплавних луках, правий берег р. Ворскла, зрідка, 2006.

5) північна околиця с. Буланове, на заплавних луках по р. Ворскла, зрідка, 2008.

6) за с. Ковалівка, на засолених луках, лівий берег р. Коломак, 2008.

7) с. Головач, солончакові луки в долині р. Ворскла, спорадично, 2008.

Осот сивий – Cirsium incanum (S. G. Gmel.) Fisch.

1) С. Розсошенці, бур’ян в садах і на узліссях листяних лісів, зрідка, 2005 (герб. Д.А. Давидова);

2) м. Полтава, біля ботсаду ПДПУ, поодиноко, 2005;

3) за с. Квіткове, у заплавних лісах по р. Ворскла, зрідка, 2006.

Кринітарія волохата – Crinitaria villosa (L.) Grossh.

Відомо лише одне місцезнаходження: с.Косточки, степовий схил балки, спорадично, 2007 (герб. ПДПУ).

Солонечник естрагоновидний – Galatella dracunculoides (Lam.) Nees

1) За с. Вороніно, на остепненних узліссях заплавних лісів по дорозі на с. Патлаївка, спорадично, 2005 (герб. ПДПУ, герб. Д.А. Давидова);

2) ст. Червоний Шлях, на пагорбах і узліссях біля залізниці, спорадично, 2007 (герб. ПДПУ).

Сухоцвіт білий – Gnaphalium luteo-album L.

1) С. Кротенки, правий берег р. Ворскла, на прирічкових пісках, зрідка, 2006 (герб. Д.А. Давидова);

2) між с. Петрівка та Кротенки, лівий берег р. Ворскла, на прирічкових пісках, спорадично, 2006;

3) с. Тернівщина, лівий берег р. Ворскла, на прирічкових пісках, зрідка, 2007 (герб.ПДПУ).

Гринделія розчепірена – Grindelia squarrosa (Pursh) Dun

1) М. Полтава, Локомотивне депо та біля Південного вокзалу, бур‘ян по залізницях, спорадично, 2004 (герб. Д.А. Давидова);

2) за с. Вороніно, біля дороги на с. Патлаївка, спорадично, 2005 (герб. ПДПУ);

3) с. Кротенки, бур‘ян біля дороги, дуже рідко, 2006;

4) м. Полтава, мкрн. Левада, бур‘ян на піщаній ділянці, дуже рідко, 2005;

5) с. Вакуленці, бур‘ян біля дамби, дуже рідко, 2006;

6) м. Полтава, бур‘ян біля Автовокзалу, дуже рідко ,2007 (герб. ПДПУ);

7) с. Копили, бур‘ян біля ст. 3 км., зрідка, 2006;

8) ст. Яківці, бур‘ян біля залізниці, поодиноко, 2007;

9) ст. Минівка, бур‘ян біля залізниці, зрідка, 2008.

Адвентивна північноамериканська рослина.

Нечуйвітер рільний – Hieracium arvicola Naeg. et Peter

1) С. Марківка, піскувата ділянка залізниці, дуже рідко, 2006 (герб. ПДПУ);

2) за с. Микільське, на піскуватих луках біля залізничного переїзду, зрідка, 2006 (герб. ПДПУ).

Нечуйвітер скупчений – Hieracium glomeratum (Fries) Naeg. et Peter

Виявлено лише одну популяцію: за с. Гора і Тютюнники, схил листяного лісу, зрідка, 2006 (герб. Д.А. Давидова).

Нечуйвітер лучний – Hieracium pratense Tausch

1) За с. Копили, у сосновому лісі, Чалівське лісн., кв. 32, зрідка, 2005 (герб. Д.А. Давидова);

2) с. Кротенки, схили долини р. Ворскла, зрідка, 2006 (герб. Д.А. Давидова);

3) урочище Трибі, у сосновому лісі, край 45 кв. біля дороги на Терешки, дуже рідко, 2006.

Нечуйвітер Цица – Hieracium zizianum Tausch

Дуже рідкісний вид, знайдений тільки в сосновому лісі за с. Копили (кв. 27), біля дороги на с. Макухівка, рідко, 2006 (герб. Д.А. Давидова, герб. ПДПУ). Південна межа поширення.

Оман мечолистий – Inula ensifolia L.

Знаходився лише на схилі балки с. Абазівка та Рожаївка в 2003-2004 р.р., рідко (герб. Д.А. Давидова). Зараз, мабуть, зник. Інші місцезростання цього виду в Полтавському районі невідомі.

---

[1] – До списку малопоширених видів роду Hieracium не включений H. virosum Pall. (н. отруйний). До 2006 року було відомо тільки 2 місцезнаходження цього виду в Полтавському районі (піскуваті луки біля Микільського переїзду та схил балки за с. Абазівка), але в 2006-2007 р.р. він масово поширився по схилах балок та річкових долин.

Юринея павутиниста – Jurinea arachnoidea Bunge

1) С. Рожаївка, схил балки, спорадично, 2004 (герб. Д.А. Давидова, герб. ПДПУ);

2) між с. Абазівка та Рожаївка, степовий схил біля соснових насаджень, спорадично, 2003 (греб. ПДПУ);

3) за с. Мачухи, схили балок, спорадично, 2007 (греб. ПДПУ);

4) за с. Вороніно, схил долини р. Ворскла, зрідка, 2006 (герб. ПДПУ);

5) між с. Івашки та Абазівка, на степових схилах, спорадично, 2007;

6) с. Косточки, на степових схилах долини р. Полузір‘я, спорадично, 2007;

7) за с. Соломахівка, схил балки, зрідка, 2007;

8) між с. Жуки та Сади Мічуріна, степовий схил за мостом через р. Полузір‘я, спорадично, 2007;

9) між с. Сердюки і Снопове, степовий схил балки, розсіяно, 2007;

10) с. Черкасівка, схил балки, зрідка, 2007.

11) між с. Уманцівка та Бугаївка, схили балок, зрідка, 2008.

Юринея несправжньоволошковидна – Jurinea pseudocyanoides Klok.

1) За с. Вакуленці, на узліссях соснових лісів, спорадично, 2003 (герб. ПДПУ, герб. Д.А. Давидова);

2) за с. Тернівщина та Кованьківка, на борових пісках, розсіяно, 2003;

3) між с. Зінці та Микільське, узлісся соснового лісу, зрідка, 2004;

4) за с. Вовківка, узліссях та пісках, спорадично, 2005.

5) між с. Лукищино і Безручки, в соснових лісах, нерідко, 2008

Також у гербарії краєзнавчого музею:

- с.Дублянщина, сосновий ліс, 1970. Закусило.

Маруна щиткова – Pyrethrum corymbosum (L.) Scop.

1) С. Пожарна Балка, листяний ліс, зрідка, 2004 (герб. Д.А. Давидова);

2) між с. Гора і Тютюнники, схил листяного лісу, спорадично, 2005;

3) за с. Нижні Млини, чагарникові зарості на схилі долини р. Ворскла, зрідка, 2005;

4) с. Мачухи, байрачний ліс, зрідка, 2007;

5) між с. Кованьківка і Заборяни, узлісся заболоченого лісу, зрідка, 2008.

Скорзонера дрібноквіткова – Scorzonera parviflora Jacq.

1) За с. Абазівка, на солонцюватих луках по р. Полузір‘я, зрідка, 2004;

2) між с. Івашки та Абазівка, на солончакових луках по р. Полузір‘я, спорадично, 2006 (герб. Д.А. Давидова, герб. ПДПУ);

3) с. Косточки, на солончакових луках, зрідка, 2007 (герб. ПДПУ);

4) між с. Куликове та Ковалівка, на солончакових луках, лівий берег р. Коломак, спорадично, 2007 (герб. ПДПУ).

Також у гербарії краєзнавчого музею:

- с. Копили, луки, 1969. Зимин.

Жовтозілля Черняєва – Senecio czernjaevii Minder.

Рідкісний вид, єдина популяція зростає в лісах Чутівського лісн. (кв. 27 та за с. Копили, зрідка, 2003 (герб. Д.А. Давидова).

Південна межа поширення.

Жовтозілля надрічкове – Senecio fluviatilis Wallr.

Також відоме лише з одного місця: між с. Куликове та Ковалівка, у заболоченому лісі на лівому березі р. Коломак, дуже рідко, 2007. Гербарні зразки відсутні.

Жовтозілля небагатолисте – Senecio paucifolius S.G.Gmel.

1) С. Рожаївка, схили балки в долині р. Полузір‘я, зрідка, 2005 (герб. Д.А. Давидова, герб. ПДПУ).

2) с. Мачухи, схил біля ставка, дуже рідко, 2006.

Північна межа поширення.

Жовтозілля липке – Senecio viscosum L.

Дуже рідкісний вид, невелика група в 2007 р. знайдена на схилі залізниці в околицях Полтави, біля ст. 38 км, дуже рідко (герб. ПДПУ).

Рослина заносна, знаходиться вперше на Полтавщині.

Серпій різнолистий – Serratula heterophylla (L.) Desf.

Відомий із єдиного місцезнаходження: околиця Полтави, с. Вороніно, схил долини р. Ворскла, нерідко, 2006 (герб. Д.А. Давидова, герб. ПДПУ).

Серпій фарбувальний – Serratula tinctoria L

1) За с. Копили, узлісся біля шосе Київ - Харків, рідко, 2004 (герб. Д.А. Давидова);

2) урочище Трибы, узлісся соснового лісу, зрідка, 2006 (герб. ПДПУ);

3) за с. Вовківка, кв. 38 Чалівського лісн., у рідколіссі, зрідка, 2005.

Кульбаба червоноплода – Taraxacum erythrospermum Andrz.

1) С. Лісок, на піскуватих луках біля озера, часто, 2004 (герб. Д.А. Давидова);

2) за с. Вовківка, на пісках біля залізниці, зрідка, 2005;

3) околиці Полтави, бур’ян біля ст. Пост – Ворскла, поодиноко, 2005.

Козельці східні – Tragopogon orientalis L.

1) Південна околиця с. Розсошенці, схил дороги на Кременчук біля р. Вільшана, узлісся лісу, дуже рідко, 2004;

2) за с. Мачухи, схил балки, зрідка, 2006 (герб. Д.А. Давидова);

3) с. Підлепичі, схил балки, спорадично, 2007;

4) між с. Жуки і Сади Мічуріна, схили долини р. Полузір‘я, часто, 2007 (герб. ПДПУ);

5) ст. Червоний Шлях, схили залізниці, спорадично, 2007;

6) між с. Сердюки і Снопове, на степових схилах, спорадично, 2007 (герб. ПДПУ);

7) с. Шевченки, схил балки біля ставка, зрідка, 2007;

8) між с. Івоченці та Жуки, схили балок, спорадично, 2007.

9) між с. Гора і Тютюнники, схил балки, зрідка, 2008.

Козельці подільські –Tragopogon podolicus (DC.) Artemcz

1) За с. Вороніно, узлісся заплавного лісу, правий берег р. Ворскла, спорадично, 2006 (герб. Д.А.Давидова);
2) с. Вакуленці, узлісся лісу біля дамби, зрідка, 2006;
7) с. Куликове, узлісся соснового лісу, спорадично, 2007 (герб. ПДПУ).

Солончакова айстра звичайна – Tripolium vulgare Nees

1) Околиці Полтави, між с. Лісок і Макухівка, правий берег р. Коломак, на засолених луках поблизу залізниці, зрідка, 2004;
2) за с. Абазівка, на солонцюватих луках по р. Полузір‘я, спорадично, 2004 (герб. Д.А.Давидова, герб. ПДПУ);
3) м. Полтава, мкрн. Левада, на засолених луках по р. Ворскла, зрідка, 2005 (герб. Муз);
4) за с. Ковалівка та Куликове, на засолених луках по р. Коломак, розсіяно, 2007.

Частуха ланцетна – Alisma lanceolata With.

Виявлено лише один локалітет: с. Сапожино, заплавні луки р. Ворскли, дуже рідко, 2008 (герб. ПДПУ).

Різуха морська – Najas marina L.

Відомо одне місцезнаходження: за с. Нижні Млини, прибережні мілководдя лівого берегу р. Ворскла, зрідка, 2006 (герб. Д.А. Давидова).

Віхалка гілляста – Anthericum ramosum L.

Урочище Триби, у сосновому лісі, спорадично, 2004 (герб Д.А. Давидова);

за с. Вовківка, у рідколіссі, зрідка, 2005 (герб. ПДПУ);

урочище Рудне, листяний ліс на правому березі р. Свинківка, спорадично, 2006.

Рястка Гуссона - Ornithogalum gussonei Ten.

1) . Копили, узлісся соснового лісу біля шосе Київ - Харків, поодиноко, 2002. Зникла;
2) урочище Триби, край 46 кв. біля залізниці, на узліссі, зрідка, 2006 (герб. ПДПУ, герб. Д.А. Давидова);
3) с. Петрівка, схил долини р. Ворскла, зрідка, 2007.

Вороняче око звичайне – Paris quadrifolia L.

1. Урочище Біла Гора, між с. Копили і Макухівка, заболочений ліс у заплаві р. Коломак, зрідка, 2003 (герб. Д.А. Давидова);

2) за с. Розсошенці, лісова дача, у вогкому листяному лісі, зрідка, 2007 (герб. ПДПУ, герб. Муз);

3) за с. Зінці, заболочений ліс, дуже рідко, 2007 (герб. ПДПУ).

Також у гербарії краєзнавчого музею:

- Нижньомлинський ліс, 1967. Литвинова М.Д.

Цибуля гранчаста – Allium angulosum L.

1) С. Затурине, щебениста ділянка біля залізниці, дуже рідко, 2005 (герб. ПДПУ, герб. Д.А. Давидова);
2) біля ст. 8 км. поблизу залізничного переїзду в с. Микільське, поодиноко, 2006.

Також у гербарії краєзнавчого музею:

- с. Петрівка, 1963. Мельник.,
- с. Куликівка, поле, 1963. Шулика.

Цибуля савранська – Allium savranicum Bess.

Нами виявлено тільки одне місцезнаходження: на піщаних ділянках уздовж залізниці на прогоні Копили – Микільське, 2006, зрідка (герб. Д.А. Давидова).

Цибуля часникова – Allium scorodoprasum L.

1) Околиці Полтави, мкрн. Левада, луки в заплаві р. Ворскла біля шосе Київ - Харків, рідко, 2005 (герб. Д.А. Давидова);
2) за с. Гора і Нижні Млини, на узліссях заплавних лісів, спорадично, 2005 (герб. ПДПУ);
3) між с. Квіткове і Буланове, на заплавних луках по р. Ворскла, зрідка, 2006;
4) околиці Полтави, між с. Вороніно і Дублянщиною, у заплавних лісах та на узліссях поруч із залізницею, правий берег, зрідка, 2007 (герб. ПДПУ).

Цибуля круглоголова – Allium sphaerocephalon L.

1) за с. Вовківка, на узліссях соснових лісів, спорадично, 2005 (герб ПДПУ);
2) урочище Триби, на борових пісках, спорадично, 2005 (герб. Д.А. Давидова);
3) між с. Копили і Верхоли, у соснових лісах на пісках, зрідка, 2007.

Ситник темноцвітий – Juncus atratus Krock.

1) С. Вакуленці, на заболочених луках біля бази ФК «Ворскла», спорадично, 2006 (гкрб. ПДПУ, герб. Д.А. Давидова);
2) за с. Мачухи, на заболочених луках біля підніжжя схилів, зрідка, 2006.

Ситник тонкий – Juncus tenuis Willd.

1) С. Вакуленці, у канавах та на піщаних узліссях, спорадично, 2003 (герб ПДПУ);
2) с. Андрушки, на узліссі соснового лісу, дуже рідко, 2005 (герб. Д.А. Давидова, герб ПДПУ);

3) урочище Триби, у сосновому лісі, дуже рідко, 2005;
4) між с. Грабинівка та Ковалівка, на узліссях заплавних лісів, спорадично, 2007 (герб. ПДПУ);
5) між с. Вороніно та Дублянщиною, на вогких пісках біля залізниці, правий берег р. Ворскла, зрідка, 2007;
6) між с. Терешки і Зінці, у заболоченому лісі, зрідка, 2007.

Ожина рівнинна – Luzula campestris (L.)DC.

1) За с. Копили, вогка ділянка соснового лісу, зрідка, 2004 (герб. Д.А. Давидова);
2) урочище Триби, вогке піскувате узлісся біля залізниці, зрідка, 2006.

Блісмус стиснутий – Blysmus compressus (L.) Panz. ex Link

1) За с. Куликове, на вогких луках у заплаві р. Коломак, зрідка, 2003;
2) за с. Ковалівка, на солонцюватих луках, лівий берег р. Коломак, спорадично, 2007 (герб. ПДПУ, герб. Д.А. Давидова);
3) с. Косточки, на солонцюватих луках по р. Полузір‘я, спорадично, 2007 (герб. ПДПУ);

Осока парвська – Carex brevicollis DC.

Дуже рідкісна на Лівобережжі рослина, наводиться вперше для Полтавщині: за с. Розсошенці, лісова дача, кв. 9 Розсошенського лісн., невеликі групи на підчищеннях, 2007 (герб. ПДПУ, герб. Д.А. Давидова). Ізольоване місцезнаходження, відірване від загального ареалу.

Осока пальчаста – Carex digitata L.

1) За с. Куликове, у сосновому лісі, дуже рідко, 2002;
2) с. Пожарна Балка, у листяному лісі, зрідка, 2004 (герб. Д.А. Давидова);
3) с. Копили, у заболоченому листяному лісі, дуже рідко, 2004;
4) між с. Терешки і Зінці, у заболоченому лісі, дуже рідко, 2006;

5) за с. Розсошенці, схил листяного лісу на межі 5-6 кв., зрідка, 2007;
6) за с. Мачухи, байрачний ліс біля озера, зрідка, 2007 (герб. ПДПУ);
7) за с. Снопове, лісосмуга біля дороги на Калашники, зрідка, 2007;
8) між с. Квіткове та Буланове, листяний ліс (кв.31), спорадично, 2008 (герб. ПДПУ).

Осока висока – Carex elata All.

Відомо одне місцезнаходження: за с. Вовківка, на заболочених луках біля ставка, нерідко, 2008 (герб. ПДПУ).

Осока видовжена – Carex elongata L.

1) Біля с. Копили, у вільховому лісі, зрідка, 2005 (герб. Д.А. Давидова);
2) за с. Зінці, у заболочених лісах, досить часто, 2007 (герб. ПДПУ);
3) між с. Терешки і Зінці, у заболоченому лісі, зрідка, 2007.

Осока вереснянкова – Carex ericetorum Poll.

1) За с. Копили, у соснових лісах біля шосе Київ - Харків, зрідка, 2002;
2) урочище Триби, у соснових лісах, спорадично, 2006 (герб. ПДПУ, герб. Д.А. Давидова);
3) за с.Терешки, узлісся соснового лісу до залізниці, зрідка, 2008.

Осока Гартмана – Carex hartmanii Cajand.

Досить численна популяція виявлена ще С.О. Іллічевським і підтверджена нами: на заболочених пісках і вирубках соснових лісів на другій терасі р. Ворскла біля Микільського переїзду, за с. Вовківка поблизу урочища Триби, спорадично, 2006 (герб. ПДПУ, герб. Д.А. Давидова). Поки що це єдине місцезнаходження в Полтавській області (Байрак, 1997).

Південна межа поширення.

Осока чорна – Carex nigra (L.) Reichard

1) Біля с. Копили, на заболочених луках у пониззі р. Коломак, спорадично, 2004 (герб. ПДПУ, герб. Д.А. Давидова);
2) біля с. Зінці, на болотах, зрідка, 2007 (герб. ПДПУ, герб. Д.А. Давидова).

Осока гірська – Carex montana L.

Відомо лише одне місцезнаходження: урочище Триби, у сосновому лісі, зрідка, 2006 (герб. Д.А. Давидова).

Осока бліда - Carex pallescens L.

1) Урочище Триби, кв. 45 та 46, ділянки змішаного лісу, спорадично, 2006 (герб. ПДПУ, герб. Д.А. Давидова);
2) за с. Вовківка, на вирубці соснового лісу, зрідка, 2007;
3) між с. Терешки і Зінці, у заболоченому лісі, зрідка, 2007;
4) с. Андрушки, у заболочених лісах р. Коломак, спорадично, 2007;

Осока рідковолоса – Carex remota L.

1) За с. Зінці, у заболочених лісах, спорадично, 2007 (герб. ПДПУ, герб. Д.А. Давидова);
2) між с. Терешки та Зінці, у заболоченому лісі біля дитячого табору, зрідка, 2007 (герб. ПДПУ).

Осока приземкувата – Carex supina Wahlenb.

1. За с. Вовківка, узлісся біля залізниці на пагорбі, спорадично, 2006 (герб. Д.А. Давидова);
2. за с. Копили, у соснових лісах, зрідка, 2003;
3. урочище Триби, у соснових лісах, спорадично, 2006 (герб. ПДПУ);
4. с. Рожаївка, на степових схилах, дуже рідко, 2006.

Смикавець скупчений – Cyperus glomeratus L.

Дуже рідкісний вид, невелика група знайдена на прирічкових пісках біля с. Кротенки, правий берег р. Ворскла, 2006 (герб. Д.А. Давидова).

Житняк Лавренків – Agropyron lavrenkoanum Prokud.

1) С. Терешки, на пісках біля залізниці, спорадично, 2005 (герб. ПДПУ, герб. Д.А. Давидова);
2) с. Вакуленці, на прирічкових пісках р. Ворскли біля дамби, дуже рідко, 2006 (герб. ПДПУ);
3) с. Макухівка, на пісках по р. Коломак, зрідка, 2007.

Також у гербарії краєзнавчого музею:

- с. Соснівка, узбіччя дороги, 1969. Литовченко В.

Стоколос прибережний – Bromopsis riparia (Rehm.) Holub.

1) Між с. Абазівка та Рожаївка, схил балки, зрідка, 2005 (герб. Д.А. Давидова);
2) с. Косточки, на степовому схилі долини р. Полузір‘я, спорадично, 2007 (герб. ПДПУ, герб. Д.А. Давидова).
3) між с. Макухівка та Затурине, схил залізниці, зрідка, 2008;
4) с. Уманцівка, схил залізниці, зрідка, 2008;
5) за с. Вовківка, на пісках залізниці, дуже рідко, 2008.

Північна межа поширення.

Ценхрус малоквітковий – Cenchrus pauciflorus Benth.

Дуже рідкісна заносна рослина, у 2003 році випадково знайдена в м. Полтава, по вул. Чорновола біля ПДПУ, а потім зникла (герб. Д.А. Давидова). Новина для Полтавщини.

Скритниця колюча – Crypsis aculeata (L.)Ait.

1) Між с. Терешки і Безручки, на прирічкових пісках, лівий берег р. Ворскла, спорадично, 2006 (герб. Д.А. Давидова);

2) околиці Полтави, між с. Лісок і Горівка, на засолених луках і піскуватих місцях, лівий берег р. Коломак, зрідка, 2006;
3) між с. Буланове і Сапожино, у канаві поблизу урвища, дуже рідко, 2006;
4) с. Куликове, на засолених луках в долині р. Коломак, зрідка, 2008.

Північна межа поширення.

Колосняк чорноморський – Leymus sabulosus (Bieb.) Tzvel.

1) С. Копили, на борових пісках біля шосе Київ - Харків, спорадично, 2003 (герб. ПДПУ, герб. Д.А. Давидова);
2) с. Зінці, піскувата ділянка біля сільської бібліотеки, зрідка, 2007 (герб. ПДПУ);
3) біля ст. 328 км, схили залізниці, спорадично, 2007;
4) м. Полтава, залізничний переїзд біля інституту зв’язку, бур’ян, дуже рідко, 2006.

Занесена рослина, придатна для закріплення пісків. Наводиться вперше для Полтавщини.

Перлівка ряба – Melica picta C. Koch

1) Між с. Гора і Тютюнники, схил листяного лісу, 2004, зрідка;
2) за с. Пожарна Балка і Буланове, схил листяного лісу, 2005, спорадично (герб. Д.А. Давидова);
3) за с. Нижні Млини, ліс на схилі правого берега р. Ворскла, спорадично, 2008.

Просянка розлога - Milium effusum L.

1) С. Рожаївка, у заболоченому байрачному лісі, зрідка, 2006 (герб. Д.А. Давидова);
2) с. Копили, у заболоченому лісі, зрідка, 2006 (герб. ПДПУ, герб. Муз);
3) за с. Зінці, у заболочених лісах, спорадично, 2006 (герб. ПДПУ);
4) за с. Жуки, ліс у бік Садів Мічуріна, зрідка, 2007;
5) за с. Розсошенці, лісова дача, зрідка, 2007;

6) між с. Горбанівка і Ковалівка, у заболочених лісах, лівий берег р. Коломак, спорадично, 2007 (герб. ПДПУ);
7) с. Новоселівка, заболочений листяний ліс по р. Свинківка, рідко, 2008;
8) північна околиця с. Малий Тростянець, листяний ліс біля ставка, зрідка, 2008;
9) . Нижні Вільшани, заболочений ліс, зрідка, 2008;
10) за с. Заборяни, березовий ліс, нерідко, 2008.

Молінія голуба – Molinia caerulea (L.) Moench

Численна популяція виявлена на заболочених пісках, вирубках та узліссях соснових лісів Чалівського лісництва, зокрема урочище Триби, спорадично, 2006 (герб. ПДПУ, герб. Д.А. Давидова).

Південна межа поширення.

Покісниця Білікова – Puccinellia bilykiana Klok.

Відомо лише одне місцезнаходження: с. Косточки, на солончакових луках по р. Полузір‘я, спорадично, 2007 (герб. ПДПУ).

Лепеха звичайна – Acorus calamus L.

1) М. Полтава, мкрн. Левада, болото в заплаві р. Ворскла, зрідка, 2004 (герб. Д.А. Давидова);
2) м. Полтава, Климівка, по р. Коломак під залізничним мостом, зрідка, 2004 (герб. ПДПУ, герб. Муз).

Також у гербарії краєзнавчого музею:

- с. Нижні Млини, болото, 1968. Литвинова М.Д.

Вольфія безкоренева – Wolffia arrhiza (L.) Horkel ex Wimm.

1) За с. Кротенки, стариця р. Ворскли, лівий берег вище мосту, спорадично, 2006;
2) с. Копили, мілководдя боліт у пониззі р. Коломак, спорадично, 2006;

3) с. Кованьківка, болото в заплаві р. Свинківка, 2008.

Література

255. Андрієнко Т.Л, Байрак О.М., Залудяк М.І. та ін. Заповідна краса Полтавщини. – Полтава: ІВА "Астрея", 1996. – 188с.

256. Арендаренко Н.И. Записки о Полтавской губернии, составленные в 1846г. – Полтава, 1978. – 57с.

257. Байрак О.М., Андрієнко Т.Л. Фітоценотична характеристика болотних заказників Полтавщини (Україна) // Укр. ботан. журнал, 1993, Т.50, №4.– с. 109-113.

258. Байрак О.М. Фітоценотична характеристика заплавних лісів Лівобережного Придніпров’я // Укр. фітоцен. Зб. – К.,1997. – Сер. А, вип. 1(6). – с. 45 – 51.

259. Байрак О.М. Синтаксономія галофільної рослинності Лівобережного Придніпров’я // Укр. фітоцен. Зб. – К.,1997. – Сер. А, вип. 2(7). – с. 68 – 74.

260. Байрак О.М., Дідух Я.П. Гідрофільна рослинність Полтавської рівнини // Укр. фітоцен. Зб. – К.,1996. – Сер. А, вип. 2. – с. 37 – 43.

261. Байрак О.М. Конспект флори Лівобережного Придніпров’я. Судинні рослини. – Полтава: Верстка, 1997. – 164 с.

262. Байрак О.М. Особливості сучасного рослинного покриву Лівобережного Придніпров’я та питання його охорони // Регіональні перспективи – 1999. – № 2 – 3 (5 - 6). – с. 58 – 61.

263. Байрак О.М., Проскурняк М.І., Стецюк Н.О. та ін. Еталони природи Полтавщини. Розповіді про заповідні території. – Полтава: Верстка, 2003. – 212 с.

264. Байрак О.М., Стецюк Н.О. Атлас рідкісних і зникаючих рослин Полтавщини. – Полтава: Верстка, 2005. – 248 с.

265. Білик Г.І. Засолені луки Лівобережного Придніпров’я, їх раціональне використання та поліпшення // Укр. ботан. журн., 1963. – т. 20, № 2. – с. 87 – 96.

266. Визначник рослин України. – К.: Наук. Думка, 1965. – 876 с.

267. Геоботанічне районування Української РСР. – К.: Наукова думка, 1977. – 304 с.

268. Гомля Л.М. Річкові долини Полтавщини як резервати фітоценозів та флори квіткових рослин // Ю.Д. Клеопов та сучасна ботанічна наука: Матер. чит., присвяч. 100-річчю від дня народж. Ю.Д. Клопова. – К.: Фітосоціоцентр, 2002. – с. 358 – 369.

269. Гомля Л.М. Рослинність долини річки Хорол // Укр. фітоцен. Зб. – К.,2005. – Сер. А, вип. 1(22). – 187 с.

270. Гомля Л. М., Давидов Д.А. Доповнення до «Конспекту флори Лівобережного Придніпров’я» з Полтавського району Полтавської області //Науковий часопис НДУ імені М.П. Драгоманова. Серія №20. Біологія: Зб. наукових праць. – К.: НПУ імені М.П. Драгоманова, 2008. - №2. –с. 3 – 11.

271. Давидов Д.А., Гомля Л.М., Гаркович О.Л., Коваленко Н.П. Флористичні особливості ботанічного заказника “Рожаївський“ // Біорізноманіття: сучасний стан, проблеми та перспективи розвитку / Зб. Матер. Всеукр. наук. – практ. конф. – Полтава, 2004. – с.125 – 127.

272. Давидов Д.А., Гомля Л.М. Astrodaucus orientalis (L.) Drude – новий адвентивний вид для флори Лівобережної України // Екологія: наука, освіта, природоохоронна діяльність: Матер. Міжнар. наук. - практ. конф. в м. Умань. – К.: Наук світ, 2007. – с. 21-22.

273. Давидов Д.А., Гомля Л.М. Закономірності поширення рідкісних видів рослин в околицях Полтави та проблеми їх охорони // Біоетика: сучасний стан та перспективи розвитку. Матер. Всеукр. студ. наук. – практ. конф. – Полтава, 2006. – с. 216-218.

274. Давидов Д.А., Гомля Л.М. Поширення Lathyrus venetus (Mill.) Wohlf на території Полтавської області // Актуальні проблеми дослідження та збереження фіторізноманіття. Матер. конф. молодих учених-ботаніків (6-9 вересня 2005 р., м. Умань, Національний дендрологічний парк "Софіївка" НАН України). – К.: Фітосоціоцентр, 2005. – с. 47-48.

275. Давидов Д.А., Гомля Л.М. Раритетна фракція околиць міста Полтави та її систематичний аналіз // Актуальні проблеми ботаніки, екології та біотехнології. Матер. міжнар. конф. молодих учених – ботаніків (27-30 вересня 2006 р., м. Київ) – К. Фітосоціоцентр, 2006. – с. 48-49.
276. Давидов Д.А., Гомля Л.М. Symphytum tauricum Willd. на Полтавщині // Регіональні проблеми природокористування та охорона рослинного і тваринного світу. Матер. міжнар. наук. конф. студентів та молодих учених (Кривий Ріг, 2006). – К., 2006. – с. 46 – 47.
277. Давидов Д.А. Особливості поширення видів роду Scilla L. в околицях міста Полтава // Сучасні проблеми природничих наук. Матер. II Всеукр. студ. наук. конф. (Ніжин, 25 – 26 квітня 2007 р.). – Ніжин,2007. – с. 4.
278. Давидов Д.А., Гомля Л.М. Поширення видів роду Vinca L. у Полтавському районі Полтавської області // Актуальні проблеми ботаніки та екології. Матер. міжнар. конф. молодих учених–ботаніків (17 - 20 вересня 2007 р., м. Київ) – К. Фітосоціоцентр, 2007. – с. 88.
279. Давидов Д.А., Гомля Л.М. Види Бернської конвенції та їх розповсюдження у флорі Полтавської області // Біорізноманіття: теорія, практика та методичні аспекти вивчення в загальноосвітній та вищій школі. Матер. міжнар. наук.–практ. конф., присвяч. 120-річчю від дня народж. М.І.Вавилова. – Полтава, 2008. – с.144 – 145.
280. Дубина Д.В. Ценози лататтєвих на Україні // Укр. ботан. журн., 1973. – т. 31, № 5. – с. 587 – 591.
281. Дубина Д.В. Рід Potamogeton L. у флорі України // Укр. ботан. журн., 1987. – т. 44, № 5. – с. 90 – 99.
282. Збережи, де стоїш, де живеш (По сторінках Червоної книги Полтавщини) / Під ред. О.М. Байрак. – Полтава: Верстка, 1998.
283. Ивашин Д.С., Катина З.Ф. и др. Лекарственные растения Украины. – К.: Урожай, 1971. – 328 с.

284. Івашин Д.С., Ганжа Р.В., Стасілюнас О.А., Голова Т.П., Литвинова М.Д. Рідкісні рослини південно-східної частини Лівобережного Лісостепу України // Укр. ботан. журн., 1985, Т. 42, №1. – с. 71-75.

285. Івашин Д.С., Самородов В.М., Буйдін В.В. Щоб росли горицвіти. – Полтава, 1992. – 70 с.

286. Іллічевський С.О. Список найцікавіших рослин околиць міста Полтави // Український ботанічний журнал, 1926, №4. – с. 34-40.

287. Іллічевський С.О. Флора околиць Полтави (З повним списком дикої рослинності) – Полтава: Полтава-поліграф, 1-ша рад друк., 1927. – 32 с.

288. Іллічевський С.О. Рослинність околиць м. Полтави // Записки Полтавського с. – г. політехнікуму.Т.ІІ. – Полтава, 1928. – с.101 – 128.

289. Краснов А.Н. Материалы для флоры Полтавской губернии. – Харьков: Унивес. Тип., 1891. – 116 с.

290. Монтрезор В.В. Обозрение растений, входящих в состав флоры губерний Киевского учебного округа: Киевской, Подольской, Волынской, Черниговской и Полтавской // Зап. Киев. О-ва естествоиспыт. – К., 1886 – 1887. – Вып. 1,2.

291. Мринський О.П. Географічний аналіз флори Лівобережного Лісостепу УРСР // Український ботанічний журнал, 1969. Т. 26, №2. – с. 30-35.

292. Мринский О.П. Ботанико-географический очерк Левобережной Лесостепи Украины: Автореф. дис. канд. биол. наук. – 1971. – 32 с.

293. Мякушко В.К. Соснові ліси Лівобережної частини Лісостепу України // Укр. ботан. журн., 1972, Т. 24, №4. – с. 492 – 499.

294. Ніколаєв М., Курінний Ф. Рослинність сіножатів на схилах правого берега долини р.Ворскла в околицях м. Полтави // Зап. Полт. інст. соц. виховання. – 1930. т.5. – с. 195 – 206.

295. Определитель высших растений Украины / Доброчаева Д.Н., Котов М.И., Прокудин Ю.Н. и др. – К.: Наук. Думка, 1987. – 548 с.

296. Рогович А.С. Обозрение сосудистых и полусосудистых растений, входящих в состав флоры губерний: Киевской, Черниговской и Полтавской. – К., 1855. – 147 с.
297. Рогович А.С. Обозрение семенных и высших споровых растений, входящих в состав флоры губерний Киевского учебного округа: Волынской, Подольской, Киевской, Черниговской и Полтавской. – К., 1869. – 296 с.
298. Соломаха В.А. Флористична класифікація лучної рослинності басейну р. Ворскли // Укр. ботан. журн., 1981, Т. 38, №6. – с. 66-69.
299. Стецюк Н.О., Бесєдіна І.С. Характеристика біорізноманітності березових ценозів урочища Заборяни (Полтавська область): фітоценотичні та мікологічні аспекти // Біорізноманіття: сучасний стан, проблеми та перспективи розвитку / Зб. Матер. Всеукр. наук. – практ. конф. – Полтава, 2004. – с.74 – 76.
300. Стецюк Н.О., Півень Т.О., Шаповалова К.Д. Фіторізноманітність урочища Заборяни (Полтавський район): созологічні показники та шляхи збереження // Біорізноманіття: теорія, практика та методичні аспекти вивчення в загальноосвітній та вищій школі. Матер. міжнар. наук. – практ. конф., присвяч. 120-річчю від дня народж. М.І.Вавилова. – Полтава, 2008. – с.261 – 263.
301. Червона книга України. Рослинний світ. – К.: Вид-во "Українська енциклопедія" ім. М.П. Бажана, 1996. – 608 с.
302. Шеляг–Сосонко Ю.Р. До питання поширення та східну межу граба звичайного (Carpinus betulus L.) // Укр. ботан. журн., 1966, Т. 23, №5. – с. 75 – 81.
303. Шмальгаузен И.Ф. Флора Юго-Западной России. – К., 1886. – 783 с.

ДОДАТОК 1
КОНСПЕКТ ЗНИКЛИХ ВИДІВ ПОЛТАВСЬКОГО РАЙОНУ

До конспекту зниклих видів уключені такі види судинних рослин, останні вказівки яких для Полтавського району датуються XIX – початком XX ст. (праці Роговича, Шмальгаузена, описи Полтавської Дослідної станції за 1890 та 1896 р.); види, не знайдені Іллічевським під час досліджень в околицях Полтави, або такі, що зникли в наступні роки (наприклад, конюшина паннонська, пухівка струнка тощо). Для зручності матеріал розміщений за такою ж системою, що й конспект видів флори Полтавського району. Усього наведено 78 таких видів.

Відділ Magnoliophyta - Покритонасінні

Клас Magnoliopsida - Дводольні

Родина Ranunculaceae - Жовтецеві

Рід Aconitum L. - аконіт

- A. lasiostomum Reichenb. – а. шерстистовусий (герб. Муз: Базилевич, знахідка 1857 р.)

Рід Actaea L. - воронець

- A. spicata L. – в. колосистий (Пушкарівський ліс – знахідка Є.С. Стародубцевої, 1921 р.). У лісах та по чагарниках.

Рід Cimicifuga Wernisch. - клопогін

- C. europaea Schipcz. – к. європейський (Шм: знахідка Ліндемана в околицях Полтави; Байр). У лісах та по чагарниках.

Рід Trollius L. - купальниця

- *T. europaeus L. – к. європейська (Рог, Шм). На луках, узліссях, по чагарниках.

Родина Fumariaceae - Руткові

Рід Fumaria L. - рутка

- F. officinalis L. – р. лікарська (Рог, описи 1890 та 1896 р.). На забур’янених місцях.

Родина Caryophyllaceae - Гвоздичні

Рід Cerastium L. - роговик

- C. nemorale Bieb. – р. дібровний (описи 1890 р.). На узліссях, по чагарниках.

Рід Stellaria L. - зірочник

- S. crassifolia Ehrh. – з. товстолистий (Рог). На заболочених луках.

- S. nemorum L. – з. гайовий (герб.описів). У лісах.

Родина Chenopodiaceae - Лободові

Рід Chenopodium L. - лобода

- C. foliosum Aschers. – л. багатолиста (Шм). На забур’янених місцях.

Родина Polygonaceae - Гречкові

Рід Polygonum L. – гірчак, спориш

- P. nodosum Pers. – г. вузлуватий (герб. Муз). На вологих луках.

Рід Rumex L. - щавель

- *R. ucrainicus Fisch. ex Spreng. – щ. український (Рог). На вологих піскуватих місцях у долинах річок.

Родина Violaceae - Фіалкові

Рід Viola L. - фіалка

- V. collina Bess. – ф. пагорбкова (описи 1890 р.). На узліссях, схилах, по чагарниках.

Родина Brassicaceae - Хрестоцвіті

Рід Hesperis L. - вечорниці

- H. pycnotricha Borb. et Degen – в. густоволохаті (Рог, герб. Муз). У світлих лісах, на узліссях.

Рід Rorippa Scop. – водяний хрін

- R. prostrata (J.P. Bergeret) Schinz et Thell. – в.х. простертий (Шм). На заболочених луках, по берегах водойм.

Рід Sisymbrium L. - сухоребрик

- S. strictissimum L. – с. стиснутий (Рог, Шм). У лісах, по чагарниках.

Родина Monotropaceae - Монотропові

Рід Hypopitys Hill – під’ялинник

- *H. monotropa Crantz – п. звичайний (герб. Є.П. Ганька). У соснових та змішаних лісах.

Родина Malvaceae - Мальвові

Рід Abutilon Mill. - абутилон

- A. theophrasti Medik. – а. Теофраста (Рог). На засмічених місцях.

Рід Hibiscus L. - гібіск

- H. trionum L. – г. трійчастий (герб. Оголевця). На забур’янених місцях.

Рід Malva L. - калачики

- M. sylvestris L. – к. лісові (Рог; герб. Оголевця). У світлових лісах, по чагарниках.

Родина Euphorbiaceae - Молочайні

Рід Euphorbia L. - молочай

- E. angulata Jacq. – м. гранчастий (Рог, Шм, Байр). У світлих лісах, на узліссях.

- E. helioscopia L. – м. соняшний (герб. Соколовського – вздовж Зіньківського шляху, 1915 р.). На забур’янених місцях.

Родина Parnassiaceae - Білозорові

Рід Parnassia L. - білозір

- *P. palustris L. – б.болотний (Рог, Шм). На вологих луках, болотах.

Родина Rosaceae - Розові

Рід Agrimonia L. - парило

- A. pilosa Ledeb. – п. волосисте (описи 1896 р.). У світлих лісах, по чагарниках.

Рід Amygdalus L. - мигдаль

- *A. nana L. – м. степовий (Рог, Шм). На степових схилах.

Родина Fabaceae – Бобові

Рід Astragalus L. - астрагал

- A. ponticus Pall. – а. понтичний (В.О. Насвєтов – Буланівський ліс). На узліссях, степових схилах.

- A. sulcatus L. - а. борозенчастий (герб. Оголевця: Огнівка). На схилах.

Рід Galega L. - козлятник

- G. officinalis L. – к. лікарський (Рог, Шм). На заплавних луках, болотах, по берегах річок.

Рід Lathyrus L. - чина

- L. pallescens C. Koch – ч. бліда (Шм). На лісових галявинах, узліссях.

Рід Medicago L. – люцерна

- M. minima (L.) Bartalini - л. маленька (герб. Досл. Станції – в посівах люцерни посівної, 1915 р.). На засмічених місцях.

Рід Trifolium L. - конюшина

- T. pannonicum Jacq. – к. паннонська (Ілліч: колонія у виїмці вздовж залізниці на Харків; знахідка 1919 р.). На сухих луках, узліссях.

Рід Trigonella L. - гуньба

- T. caerulea (L.) Ser. – г. голуба (Рог – випадково занесене?). Як здичавіле біля доріг та на засмічених місцях.

Рід Vicia L. - горошок

- V. sylvatica L. – г. лісовий (описи 1896 р.). У тінистих лісах.

Родина Lythraceae - Плакунові

Рід Lythrum L. - плакун

- L. hyssopifolia L. – п. гісополистий (герб. Муз, герб. Цінгера). На вогких піскуватих місцях у долинах річок.

Рід Middendorfia Trautv. - міддендорфія

- M. borysthenica (Bieb. ex Schrank) Trautv. – м. дніпровська (Рог). На заболочених луках.

Родина Apiaceae - Зонтичні

Рід Peucedanum L. - смовдь

- P. palustre (L.) Moench – с. болотна (Рог, Шм). На заболочених луках, у вільшняках.

Рід Selinium L. - гірча

- S. carvifolia (L.) L. – г. кминолиста (герб. Є.П. Ганька). На вологих луках, лісових галявинах.

Родина Valerianaceae - Валеріанові

Рід Valeriana L. - валеріана

- * V. tuberosa L. – в. бульбиста (Ф.Я.Левіна та О.Я. Трохимович – біля монастиря, знахідка 1919 р.). На степових схилах, узліссях.

Родина Dipsacaceae - Черсакові

Рід Dipsacus L. - черсак

- D. laciniatus L. – ч. розрізанолистий (Байр - Полтава). У лісах, по чагарниках. Помилково. Під D. laciniatus в Іллічевського та Шмальгаузена варто розуміти D. sylvestris Huds. – черсак лісовий.

Родина Menyanthaceae - Бобівникові

Рід Menyanthes L. - бобівник

- * M. trifoliata L. – б. трилистий (Рог). На болотах і заболочених луках.

Родина Rubiaceae - Маренові

Рід Galium L. - підмаренник

- G. tenuissimum Bieb. – п. тонесенький (Шм – за Ліндеманом). На схилах.

Родина Cuscutaceae - Повитицеві

Рід Cuscuta L. - повитиця

- C. australis R.Br. – п. південна (Ілліч – Дослідна станція, 2 колонії на люцерні в 1925 р.). Паразитує на бур’янах та культивованих рослинах.

- C. epilinum Weihe – п. льонова (Шм - Дудникове). Паразит льону.

Родина Boraginaceae - Шорстколисті

Рід Myosotis L. - незабудка

- M. sylvatica Ehrh. ex Hoffm. – н. лісова (Рог). У лісах.

Родина Solanaceae - Пасльонові

Рід Hyoscyamus L. - блекота

- H. bohemicus F.W.Schmidt – б. богемська (Мтр). Як бур'ян у посівах.

Родина Scrophulariaceae - Ранникові

Рід Melampyrum L. - перестріч

- M. sylvaticum L. – п. лісовий (Рог). У лісах. Помилково. Типова форма зростає в карпатських лісах.

Рід Scrophularia L. - ранник

- * S. vernalis L. – р. весняний (Кр, описи 1890 р., герб. Оголевця). У широколистяних лісах.

Родина Orobanchaceae - Вовчкові

Рід Orobanche L. - вовчок

- O. arenaria Borkh. – в. пісковий (В. Кушніренко – Триби, поодиноко в 1928 р.). На пісках. Паразитує на коренях полину.

- O. ramosa L. – в. гіллястий (Рог, Шм, герб. Муз). На полях, городах та біля доріг. Паразит культурних рослин.

Родина Lamiaceae - Губоцвіті

Рід Galeopsis L. - жабрій

- G. ladanum L. – ж. ладанний (герб. Насвєтова – Буланівський ліс). На полях як бур'ян.

- G. pubescens Bess. – ж. пухнастий (Шм – Свинківка). На галявинах, як бур'ян у посівах, біля доріг.

- G. speciosa Mill. – ж.гарний (Рог). На лісових галявинах, узліссях, як бур'ян у посівах та біля доріг.

Родина Campanulaceae - Дзвоникові

Рід Adenophora Fisch. - аденофора

-A. lilifolia (L.) DC. – а. лілієлиста (Шм). У лісах, по чагарниках, на узліссях.

Родина Asteraceae - Айстрові

Рід Cirsium Mill. - осот

- C. alatum (S.G.Gmel.) Bobr. – о. крилатий (Шм). На солончакових луках.

Рід Inula L. - оман

- I. hirta L. – о. шершавий (Шм). На степових схилах, узліссях.

Рід Senecio L. - жовтозілля

- S. arcticus Rupr. – ж. арктичне (Рог, Шм). На заболочених луках.

Клас Liliopsida - Однодольні

Родина Alismataceae - Частухові

Рід Alisma L. - частуха

- A. gramineum Lej. – ч. злаковидна (Шм). По берегах річок на мулистих грунтах.

Родина Orchidaceae - Орхідні

Рід Cephalanthera Rich. - булатка

- ** C. rubra (L.) Rich. – б. червона (герб. Муз, Іваш – по р. Ворсклі). У лісах, по чагарниках.

Рід Anacamptis Rich. - анакамптис

- ** A. pyramidalis (L.) Rich. – а. пірамідальний (Іваш). У лісах, по чагарниках, на узліссях.

Рід Corallorhiza Chatel. - коральковець

- ** C. trifida Chatel. – к. тричінадрізаний (герб. Муз, Іваш – по р. Ворсклі). У заплавних лісах, на заболочених луках.

Рід Cypripedium L. – зозулені черевички

- ** C. calceolus L. – з. ч. справжні (герб. Муз, Іваш, Флора УРСР: Полтава). У світлих лісах, на узліссях.

Рід Dactylorhiza Nevski - пальчатокорінник

- ** D. fuchsii (Druce) Soo – п. Фукса (герб. Муз, герб. Нікітіна). На вологих луках, узліссях.

- ** D. sambucina (L.) Soo – п. бузиновий (Рог). У лісах, по чагарниках, на узліссях.

Рід Epipactis Zinn - коручка

- ** E. atrorubens (Hoffm. ex Bernh.) Schult. – к. темно-червона (Іваш – по р. Ворсклі). У світлих листяних лісах.

- ** E. palustris (L.) Crantz – к. болотна (Оголевець - Трибн). На заболочених луках.

Рід Hammarbya O. Kuntze - хамарбія

- ** H. paludosa (L.)O. Kuntze – х. болотна (герб. Муз, Іваш, Флора УРСР: Полтава). На заболочених луках.

Рід Listera R.Br. – зозулині сльози

- ** L. cordata (L.) R. Br. – з.с. серцелисті (герб. Муз). У заболочених лісах. Помилково?

Рід Orchis L. - зозулець

- ** O. militaris L. – з. шоломоносний (герб. Муз, герб. Нікітіна, Іваш). На вологих луках, лісових галявинах, узліссях.

- ** O. morio L. – з. салеповий (Рог, Шм, Іваш – по р. Ворсклі та р. Коломак). На луках, узліссях.

- ** O. ustulata L. – з. обпалений (герб. Муз). На луках, узліссях.

Рід Platanthera Rich. - любка

- ** P. bifolia (L.) Rich. – л. дволиста (герб. Муз). У світлих лісах, на узліссях і галявинах.

Родина Cyperaceae - Осокові

Рід Carex L. - осока

- C. sylvatica Huds. – о. лісова (Рог). У широколистяних лісах.

Рід Eriophorum L. - пухівка

- E. latifolium Hoppe – п. широколиста (герб. Муз – біля с. Стехівка). На болотах.

- E. polystachyon L. - п. багатоколоскова (Ілліч – низинка серед пісків, знахідка 1921 р.). На болотах.

Родина Poaceae – Злакові

Рід Botriochloa O. Kuntze – бородач

- B. ischaemum (L.) Keng – б. звичайний (герб. Є.П.Ганька). На степових схилах.

Рід Briza L. - трясучка

- B. media L. – т. середня (описи 1890 р.). На луках, лісових галявинах.

Рід Bromus L. - бромус

- B. secalinus L. – б. житній (Рог – випадково занесене?). Бур’ян у посівах.

Рід Festuca L. - костриця

- F. rubra L. – к. червона (описи 1896 р. – помилково?). На луках, узліссях.

Рід Lolium L. - пожитниця

- L. remotum Schrank – п. розсунута (Рог, Шм). Як бур’ян у посівах льону.

Рід Phalaris L. – канаркова трава

- P. canariensis L. – к. т. справжня (Рог: „одичалое в Полтаве”). Як бур’ян у садах, уздовж доріг та по берегах річок.

ДОДАТОК 2

СИНОНІМІЧНА ТАБЛИЦЯ

У таблиці подані синоніми латинських назв видів флори Полтавського району, під якими ці види вказуються в працях попередніх дослідників (Рогович, Шмальгаузен, Іллічевський), а також сучасні синонімічні назви, які іноді і зараз використовуються в науковій ботанічній літературі.

Офіційна латинська назва виду, використана в конспекті	Синонімічні латинські назви
Lycopodiella inudata (L.) Holub	Lycopodium inudatum L.
Equisetum fluviatile L.	Equisetum limosum L.
Athyrium filix-femina (L.) Roth	Asplenium filix-femina Benth.
Dryopteris carthusiana (Vill.) H.P. Fuchs	Aspidium spinulosum Sw., D. spinulosa (Sw.) Watt
D. cristata (L.) A. Gray	Aspidium cristatum Sw.
D. filix-mas (L.) Schott	Aspidium filix-mas Sw.
Pteridium aquilinum (L.) Kuhn	Pteris aquilina L.
Aconitum lasiostomum Reichenb.	A. lycoctonum L.p.p.
A. nemorosum Bieb. ex Rechenb.	A. anthora L. p. p.
Batrachium aquatile (L.) Dumort.	Ranunculus aquatilis L. var. triphyllus Schmalh.
Ceratocephala testiculata (Crantz) Bess.	Ranunculus orthoceras Benth. et Hk.
Cimicifuga europaea Schicz.	C. foetida L. auct. non L.
Consolida regalis S. F. Gray	Delphinium consolida L., C. arvensis Opiz
Ficaria verna Huds.	Ranunculus ficaria L.
Pulsatilla latifolia Rupr.	P. patens (L.) Mill. p. p.
Pulsatilla nigricans Stoerck.	P. pratensis auct., P. ucrainica Wissjul. p. p.
Thalictrum lucidum L.]	T. angustifolium Jacq.
Ulmus carpinifolia Rupp.	U. campestris L. f. vulgaris Ledeb.,

Ulmus laevis Pall.	U. pedunculata Foug.
U. glabra Huds.	U. montana With.
Urtica galeopsifolia Wierzb. ex Opiz	U. pubescens auct. non Ledeb.
Betula pendula Roth	B. verrucosa Ehrh.
Arenaria uralensis Palll. ex Spreng.	A. serpyllifolia L. p. p.
Cerastium holosteoides Fries	C. triviale Link, C. caespitosum Gilib.
C. rotundatum Schur	C. semidecandrum L.
Coronaria flos- cucili (L.) A. Br.	Lychnis flos-cuculi L.
Dianthus andrzejowskianus (Zapal) Kulcz.	D. capitatus DC. p. p.
D. platyodon Klok.	D. polymorphus Bieb. p. p.
D. stenocalyx Juz.	D. suberbus L. p. p.
Elisanthe noctiflora (L.) Rupr.	Melandrium noctiflorum (L.) Fries
E. viscosa (L.) Rupr.	Silene viscosa (L.) Pers.
Eremogone micradenia (P. Smirn.) Ikonn.	Arenaria graminifolia Schrad.
Herniaria besseri Fisch. ex Hornem.	H. incana Lam.
H. polygama J. Gay.	H. odorata Lam.
Myosoton aquaticum (L.) Moench	Malachium aquaticum Scop.
Otites borysthenica (Grun.) Klok.	Silene parviflora Pers.
O. exaltata (Friv.) Holub	Silene otites Smith f. genuina Schmalh., O. chersonensis (Zapal.) Klok.
Psammophiliella muralis (L.) Ikonn.	Gypsophila muralis L.
Silene vulgaris (Moench) Garcke	Silene inflata Smith, S. latifolia Mill., Oberna behen (L.) Ikonn.
Minuartia leiosperma Klok.	Aisine setacea auct. p. p.
Spergularia marina (L.) Griseb.	Spergularia salina Presl
Stellaria palustris Retz.	S. glauca With.
Viscaria vulgaris Bernh.	V. viscosa Aschers.,Steris viscaria Raf.
Amaranthus blitoides S. Wats.	A. blitum L. p. p.
Atriplex prostrata Boucher	A. hastata auct.fl.ucr.

Bassia sedoides (Pall.) Aschers.	Kochia sedoides Schrad.
Chenopodium suecicum Murr.	C. album L. f. viride L.
Corispermum marschallii Stev.	C. intermedium Schweigg.
Kochia laniflora (S. G. Gmel.) Borb.	K. arenaria Schrad.
Polygonum bellardii All.	P. aviculare L. f. neglectum Bess.,
	P. neglectum Bess.
Polygonum tomentosum Schrank	P. incanum F. W. Schmidt,
	P. lapanthifolium L. var. incanum Schmidt
Rumex longifolius DC.	R. domesticus C. Hartm.
R. sylvestris (Lam.) Wallr.	R. obtusifolius L. p. p.
R. thyrsiflorus Fingerh.	R. acetosa L. s. I.
Reynoutria convolvulus (L.) Schinners	Polygonum convolvulus L.,
	Fallopia convolvulus (L.) A.Love
R. dumetorum (L.) Schinners	Polygonum dumetorum L.,
	Fallopia dumetorum (L.) Holub
Limonium alutacetum (Stev.) O. Kuntze	Statice tomentella Boiss.
Viola accrescens Klok.	V. pumila Chaix
V. matutina Klok.	V. tricolor L. f. vulgaris Koch
V. reichenbachiana Jord. ex Boreau	V. sylvestris Lam. p. p.
V. stagnina Kit.	V. persicifolia auct.
Alliaria petiolata Cavara et Grande	A. officinalis DC.
Alyssum desertorum Stapf.	A. minimum Willd. p. p.
Arabidopsis thaliana (L.) Heynh.	Stenophragma thalianum Czelak.
Arabis planisiliqua (Pers.) Reichenb.	A. hirsuta Scop. f. gerardii Bes.
6. sagittata (Bertol) DC.	A. hirsuta Scop. f. typica
Cardamine dentata Schult.	C. pratensis L. s. l.
Cardaria draba (L.) Desv.	Lepidium draba L.
Descurainia sophia (L.) Webb. ex Prantl	Sisymbrium sophia L.
Diplotaxis muralis (L.) DC.	Brassica muralis Boiss.
Draba sibirica (Pall.) Thell.	D. repens Bieb p. p.

Erophila verna (L.) Bess.	Draba verna L.
Erucastrum armoracioides (Czern.ex Turcz.) Cruchet	Brassica elongata Ehrh. var. armoracioides
Erysimum diffusum Ehrh.	E. canescens Roth
Lepidium densiflorum Schrad.	L. apetalum Willd.
Rorippa amphibia (L.) Bess.	Nasturtium amphibium R.Br.
R. austriaca (Crantz) Bess.	Nasturtium austriacum Crantz
R. brachycarpa (C. A. Mey.) Hayek	Nasturtium brachycarpum C.A. Mey.
R. palustris (L.) Bess.	Nasturtium palustre L. R. islandica auct.
R. sylvestris (L.) Bess.	Nasturtium sylvestre R. Br.
R. prostata (J. P. Ber.) Schinz et Thell.	R. anceps (Wahl.) Reichenb.,
Sinapis arvensis L.	Nasturtium anceps Reichenb. Brassica sinapistrum Boiss.
Sisymbrium altissimum L.	S. pannonicum L.
S. polymorphum (Murr.) Roth	S. junceum Bieb.
Syrenia montana (Pall.) klok.	S. angustifolium DC. p. p.
Salix rosmarinifolia L.	S. repens L.
S. starkeana Willd.	S. livida Wahlenb.
S. vinogradovii A. Skvorts.	S. purpurea L. p. p.
Chimaphila umbellata (L.) W. Barton	Pyrola umbellata L.
Orthilia secunda (L.) House	Pyrola secunda L. Ramischia secunda (L.) Garcke
Naumburgia thyrsiflora (L.) Reichenb.	Lysimachia thyrsiflora L.
Abutilon theophrasti Medik.	A. avicennae Gaertn.
Malva pusilla Smith	M. borealis Wallm.
Euphorbia seguierana Neck.	E. gerardiana Jacq.
E. stepposa Zoz	E. glareosa Bieb. p. p.
E. virgultosa Klok.	E. virgata auct.
Sedum ruprechtii (Jalas) Omelcz.	S. maximum Suter, S. telephium L. p. p.

Agrimonia procera Wallr.	A. odorata Mill.
Amygdalus nana L.	Prunus nana Stokes.
Crataequs curvicepala Lindm.	C.monogyna Jacq. s. l.
Filipendula denudata (J. et C. Presl) Fritsch	F. ulmaria Maxim.
F. vulgaris Moench	F. hexapetala Gilib.
Fragaria viridis Duch.	F. elatior Ehrh.
Geum aleppicum Jacq.	G. strictum Ait.
Malus praecox Borkh.	Pyrus malus L. var. tomentosa Ledeb.
Padus avium Mill.	Prunus padus L., P. racemosa (Lam.) Gilib.
Potentilla erecta (L.) Raeusch.	P. tormentilla Schrank
P. humifusa Willd. ex Schlecht.	P. opaciformis Th. Wollf
P. impolita Wahlenb.	P. argentea L. var. tenuiloba Jord.
P. obscura Willd.	P. recta L. p. p.
P. thyrsiflora Huels. ex Zimm.	P. collina Wib. p. p., P. sordida Zimm.
Prunus stepposa Kotov	P. spinosa L. var. dasyphylla Schur
Rosa majalis Herrm.	R. cinnamomea L.
Spiraea crenata L.	S. crenifolia C. A. Mey. var. savranica Bess.
Anthyllis macrocephala Wend.	A. vulneraria L. p. p.
Astragalus varius S. G. Gmel.	A. virgatus Pall.
Chamaecytisus ruthenicus (Fisch.) Klaskova	C. biflorus auct.
Lotus ucrainicus Klok.	L. corniculatus L. p. p.
Medicago procumbens Bess.	M. falcata L. p. p.
M. romanica Prod.	M. falcata L. p. p.
Melilotus albus Medik.	M. media Pers.p.p.
Ononis arvensis L.	O. hircina Jacq.
Trifolium aureum Poll.	T. agrarium L. p. p.

T. campestre Schreb.	T. procumbens L. p. p.
T. elegans Savi	T. hybridum L. s.l.
Hippuris laceolata Retz.	H. vulgaris L.
Dictamnus gymnostylis Stev.	D. albus L. p. p.
Xanthoxalis dillenii (Jacq.) Holub	Oxalis stricta L.
X. fontana (Bunge) Holub	Oxalis europaea Jord.
Cnidium dubium (Schkuhr.) Thell.	C.venosum C. Koch
Falcaria vulgaris Bernh.	F. rivini Host
Libanotis intermedia Rupr.	L. sibirica C. A. Mey. p. p.
Peucedanum carvifolia Vill.	P. chabraei Reichenb.
P. lubimenkoanum Kotov	P. alsaticum L. p. p.
Pastinaca sylvestris Mill.	P. opaca Bernh.
Silaum alpestre (L.) Thell.	S. besseri DC.
Sium sisaroideum DC.	S. lancifolium Bieb.
Torilis japonica (Houtt.) DC.	T. anthriscus Ledeb.
Trinia multicaulis Schischk.	T. henningii Hoffm. p. p.
Frangula alnus Mill.	Rhamnus frangula L.
Thesium arvense Horvatovszky	T. ramosum Hayne
Valeriana exaltata Mikan.f.	Valeriana officinalis L.s.l.
Valeriana stolonifera Czern.	V. officinalis L. var. angustifolia Wahlenb.
Valerianella locusta Latterrade	V. olitoria Moench
Dipsacus sylvestris Huds.	D. laciniatus L. p. p., D. fullonum auct.
Vincetoxicum hirundinaria Medik.	V. officinale Moench p. p.
Centaurium erythraea Rafin.	Erythrae centaurium Pers., C. umbellatum Gilib., C. minus Moench
C. pulchellum (Sw.) Druce	Erythrae pulchella Fries
Galium album Mill.	G. mollugo L. p. p.
G. aparine L.	G. vaillantii DC.p.p.
G. articulatum Lam.	G. rubioides auct.

G. octonarium (Klok.) Soo	Asperula glauca Bess. p. p.
G. humifusum Bieb.	Asperula humifusa Bieb.
G. odoratum (L.) Scop.	Asperula odorata L.
G. rivale (Sibth. et Smith) Griseb.	Asperula aparine L.
G. ruprechtii Pobed.	G. trifidum auct.
G. tinctorium (L.) Scop.	Asperula tinctoria L.
Cuscuta australis R. Br.	C. breviflora Vis.
Buglossoides arvensis (L.) Johnst.	Lithospermum arvense L.
Echium maculatum L.	E. rubrum Jacq.
Lappula patula (Lehm.) Menyharth	Echinospermum patulum Lehm.
L. squarrosa (Retz.) Dumort.	L. echinata Gilib., Echinospermum lappula L.
Myosotis arvensis (L.) Hill.	M. intermedia Link ex Schult.
Myosotis micrantha Pall. ex Lehm.	M. arenaria Schrad.
Nonea rossica Stev.	N. pulla (L.) DC. p. p.
Pulmonaria obscura Dumort.	P. officinalis L. p. p.
Strophiostoma sparsiflora (Mikan.) Turcz.	Myosotis sparsiflora Mikan.
Hyoscyamus bohemicus F. W. Schmidt	H. pallidus Waldst. et Kit. ex Willd., H. niger L. var. pallidus Koch
Linaria dulcis Klok.	L. odora Chav.
Melampyrum vulgatum Pers.	M. pratense L. p. p.
Odontites vulgaris Moench	Euphrasia odontites L., O. rubra Opiz
Orthantha lutea (L.) A. Kerner	Euphrasia lutea L., Odontites lutea (L.) Clairv
Pedicularis dasyastachys Schrenk	P. laeta Stev.
P. kaufmannii Pinzg.	P. comosa auct.
Rhinanthus aestivalis (N. Sing.) Schischk.	R. major auct.
Scrophulsria umbrosa Dumort.	S. aquatica auct.

Verbascum ausriacum Schott	V. orientale Bieb.
V. densiflorum Bertol.	V. thapsiforme Schrad.
Veronica arvensis L.	V.agrestis L.
V.dillenii Crantz	V. campestris Schmalh.
V. paczoskiana Klok.	V. spicata L. var. preudorchidea Pacz.
Veronica poljensis Murb.	V. anagallis L. var. villosa Bunge
V. steppacea Kotov	V. spuria L. var. schraderi Koch
Plantago salsa Pall.	P. maritima L.
P. scabra Moench	P. arenaria Waldst. et Kit.
Acinos arvensis (Lam.) Dandy	Calamintha acinos Clairv.
Ballota ruberalis Sw.	B.nigra L. p. p.
Betonica officinalis L.	Stachys betonica L.
Chaiturus marrubiastrum (L.) Reichenb.	Leonurus marrubiastrum L.
Clinopodium vulgare L.	Calamintha clinopodium Spenner
Leonurus quinquelobatus Gilib.	L. cardiaca L. s. I.
Nepeta pannonica L.	N. nuda auct.
Stachys neglecta Klok.	S. annua L. p. p.
Thymus pallasianus H. Braun	T. odoratissimus Bieb. ex Ledeb.
Thymus tschernjajevii Klok. et Shost.	T. marschallianus Willd. var. citriodorus
Asyneuma canescens Griseb. et Schenk	Phyteuma canescens Waldst. et Kit.
Achillea micrantha Willd.	A. gerberi Bieb.
Anthennaria dioica (L.) Gaertn.	Gnaphalium dioicum L.
Anthemis subtinctoria Dobrocz.	A. tinctoria L. p. p.
Arctium lappa L.	Lappa major Gaertn.
Arctium minus (Hill) Bernh.	Lappa minor DC.
4) tomentosum Mill.	Lappa tomentosa Lam.
Artemicia abrotanum L.	A. procera Willd.
A. santonica L.	A. maritima L.s.l.
Barkhausia rhoeadifolia Bieb.	Crepis foetida L. p. p.
Carlina biebersteinii Bernh. ex Hornem.	C. vulgaris L. p. p.

Centaurea borysthenica Grun.	C. arenaria Bieb. p. p.
C. pseudomaculosa Dobrocz.	C. maculosa auct.
C. scabiosa L.	C. pseudocoriaceae Dobrocz.
C. sumensis Kalen.	C. marschalliana Spreng. p. p.
Chamomilla suaveolens (Pursh) Rydb.	Matricaria discoidea DC., M. matricarioides (Less.) Porter p. p.
Cirsium alatum (S. G. Gmel.) Bobr.	C. elodes auct.
Cirsium incanum (Fisch.) S. G. Gmel.	C. arvense Scop. var. incanum Fisch.
C. setosum (Willd.) Bess.	C. arvense Scop. var. setosum Koch
C. ucrainicus Bess.	C. serrulatum Bieb. p. p.
C. vulgare (Savi) Ten.	C. lanceolatum Scop.
Helichrysum arenarium (L.) Moench	Gnaphalium arenarium L.
Hieracium piloselloides Vill.	H. praealtum Naeg. et Peter
Jurinea arachnoidea Bunge	J. mollis Reichenb. p. p.
J. pseudocyanoides Klok.	J. cyanoides Reichenb. p. p.
Lactuca chaixii Vill.	L. quercina L. var. sagittata W. K.
L. serriola Torner	L. scariola L. p. p.
Matricaria perforata Merat	M. inodora L.
Petasites spurius (Retz.) Reichenb.	P. tomentosus DC.
Pyrethrum corymbosym (L.) Scop.	Chrysanthemum corymbosum L.
Senecio czernjaevii Minder.	S. campestris auct.
S. arcticus Rupr.	S. palustris auct.
Stenactis annua Nees	Erigeron annuus Pers.
Tanacetum vulgare L.	Chrysanthenum tanacetum Karsch.
Taraxacum bessarabicum Hand- Mazz.	T. salinum Bess.
Tragopogon ucrainicus Artemcz.	T. brevirostris DC. p. p.
Achyrophorus maculatus Scop.	Hypochoeris maculata L.
Alisma gramineum Lej.	A. arcuatum Buchen.
Potamogeton friesii Rupr.	P. mucronatus Schrad.
Caulinia minor (All.) Coss. et Germ.	Najas minor All.

Bellevalia sarmatica (Pall.) Woron.	Hyacinthus ciliatus Cyrill.
Bulbocodium versicolor (Ker-Gawl.) Spreng.	B. ruthenicum Bunge
Fritillaria meleagroides Patrin ex Schult.	F. meleagris L. p. p.
Hyacinthella leucophaea (C. Koch) Schur	Hyacinthus leucophaeus Stev.
Muscari neglectum Guss.	M. racemosus Mill.
Ornithogalum boucheanum Aschers.	O. nutans L. p. p.
O. gussonei Ten.	O. tenuifolium Guss.,O. umbellatum L.
Polygonatum odoratum (Mill.) Druce	P. officinale All.
Scilla sibirica Haw.	S. cernua Red.
Tulipa quercetorum Klok. et Zoz	T. biebersteiniana auct.
Veratrum lobelianum Bernh.	V. album L. var. lobelianum Bernh.
Allium savranicum Bess.	A. ochroleucum Regel
A. waldstenii G. Don. fil.	A. rotundum L. p. p.
Crocus reticulatur Stev. ex Adam	C. variegatus Hoppe
Gladiolus tenuis Bieb.	G. imbricatus L. p. p.
Iris hungarica Waldst. et Kit.	I. furcata Bieb.
I. pineticola Klok.	I. arenaria Waldst. et kit. p. p.
Corallorhiza trifida Chatel.	C. innata R. Br.
Dactylorhiza incarnata (L.) Soo	Orchis incarnata L., O. latifolia auct.
D. sambucina (L.) Soo	Orchis sambucina L.
Epipactis helleborine Crantz	E. latifolia All.
Hammarbya paludosa (L.) O. Kuntze	Malaxis paludosa L.
Orchis palustris Jacq.	O. laxiflora Lam.
Juncus articulatus L.	J. lamprocarpus Ehrh. ex Hoffm.
J. inflexus L.	J. glaucus Ehrh.
Blysmus compressus (L.) Panz. ex Link	Scirpus compressus L.
Bolboschoenus compactus (Hoffm.) Drob.	Scirpus maritimus L. f. compactus Koch
B. maritimus (L.) Palla	Scirpus maritimus L. f. typica

Carex acutiformis Ehrh.	C. paludosa Good.
C. colchica J. Gay	C. ligerica J. Gay
C. hartmanii Cajand.	C. buxbaumii Wahlenb. p. p.
C. melanostachya Bieb. ex Willd.	C. nutans Host
C. nigra (L.) Reichard	C. vulgaris Fries
C. praecox Schreb.	C. schreberii Schrank
C. rhizina Blytt. ex Lindbl.	C. rhizoides Blytt
C. rostrata Stokes	C. ampullacea auct.
C.serotina Merat	C. oederii Ehrh.
Dichostylis micheliana (L.) Nees	Scirpus michelianus L.
D. hamulosa (Bieb.) Nees	Scirpus hamulosus Stev., Mariscus hamulosus (Bieb.) Egor.
Eriophorum polystachion L.	E. angustifolium Roth
Holoschoenus vulgaris Link	Scirpus holoschoenus L., Scirpoides holoschoenus (L.) Sojak.
Pycreus flavescens (L.) Reichenb.	Cyperus flavescens L.
Agropyron lavrenkoanum Prokud.	Agropyrum cristatum Bess. var. imbricatum Bieb.
A. pectinatum (Bieb.) Beauv.	Agropyrum cristatum Bess. f. typica
Agrostis gigantea Roth	A. alba L. p. p.
tenuis Sibth.	A. vulgaris With.
Alopecurus aequalis Sobol.	A. fulvus Smith
1) myosuroides Huds.	A. agrestis L.
Anisantha tectorum (L.) Nevski	Bromus tectorum L.
Bromopsis inermis (Leyss.) Holub	Bromus inermis Leyss.
B. riparia (Rehm.) Holub	Bromus erectus Huds. p. p.
Bromus japonicus Thunb.	B. patulum Kit.
Calamagrostis canescens (Webb.) Roth	C. lanceolata Roth
Cryspis schoenoides (L.) Lam.	Heleochloa schoenoides Host
Digitaria aegyptiaca (Retz.) Willd.	Panicum sanguinale L. p. p.

D. ischaemum (Schreb.) Muehl.	Panicum glabrum L.
Elytrigia intermedia (Host) Nevski	Agropyrum glaucum Roem. et Schult.
E. repens (L.) Nevski	Agropyrum repens Beauv.
Eragrostis aegyptiaca (Willd.) Delile	E. megastachya Link. p. p.
E. minor Host	E. poaeoides Beauv.
Eremopyrum triticeum (Gaertn.) Nevski	Agropyrum prostratum Eichw.
Festuca beckeri (Hack.) Trautv.	F. ovina L. var. duriuscula F.
F. orientalis (Hack.) V. Krecz.	F. arundinacea auct.
F. pratensis Huds.	F. elatior L. p. p.
F. rupicola Heuff.	F. sulcata (Hack.) Nym. p. p.
F. valesiaca Gaud.	F. ovina L. var. sulcata Hack.p.p.
Glyceria maxima (C. Hartm.) Holmb.	G. spectabilis Kit.
Helictotrichon praeustum (Reichenb.) Tzvel.	H. pratense auct., Avena pratensis L. p. p.
H. pubescens (Huds.) Pilg.	Avena pubescens L.
Koeleria sabuletorum (Domin) Klok.	K. glauca DC. p. p.
Melisa transsilvanica Schur	M. ciliata L. p. p.
Phleum phleoides (L.) Karst.	P. boehmeri Wib.
Pholiurus pannonicus (Host) Trin.	Lepturus pannonicus Kunth
Phragmites australis (Cav.) Trin. ex Steud.	P. communis Trin.
Poa sylvicola Guss.	P. trivialis L. p. p.
Puccinellia distans (Jacq.) Parl.	Athopis distans Gris.
Roegneria canina (L.) Nevski	Agropyrum caninum Roem. et Schult.
Secale sylvestre Host	S. fragile Bieb.
Stipa borysthenica Klok. ex Prokud.	S. pennata L. p. p.
Spirodela polyrrhysa (L.) Schleid.	Lemna polyrrhiza L.
Sparganium emersum Rehm.	S. simplex Huds.
S. erectum L.	S. ramosum Huds. p. p.
S. neglectum Beeby	S. ramosum Huds. p. p.

ДОДАТОК 3
СПИСОК РЕГІОНАЛЬНО РІДКІСНИХ РОСЛИН ПОЛТАВЩИНИ

У таблиці подано перелік видів вищих судинних рослин, які не занесені до Червоної книги України, але є рідкісними або такими, що постійно чи тимчасово перебувають під загрозою зникнення в природних умовах на території Полтавської області. Цей перелік був доповнений і затверджений 16 сесією обласної Ради від 23 березня 2005 року. Він включає 144 види покритонасінних, 2 види голонасінних, 1 вид плауноподібних, 4 види хвощеподібних та 9 видів папоротеподібних.

№ п/п	Українська назва	Латинська назва	Категорія охорони
	Плауноподібні		
1	Плаун булавовидний	Lycopodium clavatum L.	III
	Хвощеподібні		
2	Хвощ зимуючий	Equisetum hyemale L.	III
3	Хвощ лісовий	Equisetum sylvaticum L.	II
4	Хвощ великий	Equisetum telmateia Ehrh.	I
5	Хвощ рябий	Equisetum variegatum Schleich. ex Web.	II
	Папоротеподібні		
6	Вужачка звичайна	Ophioglossum vulgatum L.	II
7	Страусове перо звичайне	Matteuccia struthiopteris (L.) Tod.	II
8	Дріоптерис австрійський	Dryopteris dilatata (Hoffm.) A. Gray	II
9	Дріоптерис гребенястий	Dryopteris cristata (L.) A. Gray	II
10	Голокучник дубовий	Gymnocarpium dryopteris (L.) Newm.	II
11	Багаторядник шипуватий	Polystichum aculeatum (L.) Roth	I

12	Асплeній волосовидний	Asplenium trichomanes L.	I
13	Багатоніжка звичайна	Polypodium vulgare L.	II
14	Орляк звичайний	Pteridium aquilinum (L.) Kuhn	III
Голонасінні			
15	Ялівець звичайний	Juniperus communis L.	II
16	Ефедра двоколоскова	Ephedra distachya L.	II
Покритонасінні			
17	Латаття біле	Nymphaea alba L.	III
18	Латаття сніжно-біле	Nymphaea candida J. et C. Presl	III
19	Аконіт шерстистовусий	Aconitum lasiostomum Reichenb.	II
20	Аконіт дібровний	Aconitum nemorosum Bieb. ex. Reichenb.	III
21	Горицвіт весняний	Adonis vernalis L.	III
22	Горицвіт волзький	Adonis wolgensis Stev.	II
23	Анемона лісова	Anemone sylvestris L.	III
24	Ломиніс цілолистий	Clematis integrifolia L.	III
25	Сон широколистий	Pulsatilla latifolia Rupr.	III
26	Купальниця європейська	Trollius europaeus L.	II
27	Ряст порожнистий	Corydalis cava (L.) Schweigg. et Koerte	III
28	Ряст Маршалла	Corydalis marschalliana (L.) Pers.	III
29	Гвоздика Ївги	Dianthus eugeniae Kleop.	II
30	Гвоздика розчепірена	Dianthus squarrosus Bieb.	III
31	Галіміона бородавчаста	Halimione verrucifera (Bieb.) Aell.	II
32	Солонець трав’янистий	Salicornia europaea L.	III
33	Гірчак зміїний	Polygonum bistorta L.	III
34	Щавель український	Rumex ucrainicus Fisch. ex Spreng.	II
35	Гоніолімон татарський	Goniolimon tataricum (L.) Boiss.	II
36	Кермек широколистий	Limonium platyphyllum Lincz.	II

37	Звіробій гірський	Hypericum montanum L.	II
38	Зубниця бульбиста	Dentaria bulbifera L.	III
39	Зубниця п’ятилиста	Dentaria quinquifolia Bieb.	III
40	Верес звичайний	Calluna vulgaris (L.) Hull	II
41	Журавлина болотна	Oxycoccus palustris Pers.	0
42	Зимолюбка зонтична	Chimaphila umbellata (L.) W. Barton	II
43	Одноквітка звичайна	Moneses uniflora (L.) A. Gray	II
44	Ортилія однобока	Orthilia secunda (L.) House	II
45	Грушанка мала	Pyrola minor L.	II
46	Грушанка круглолиста	Pyrola rotundifolia L.	II
47	Під’ялинник звичайний	Hypopitys monotropa Crantz	III
48	Кизляк китицецвітий	Naumburgia thyrsiflora (L.) Rchb.	III
49	Первоцвіт весняний	Primula veris L.	III
50	Очиток Борисової	Sedum borissovae Balk.	II
51	Очиток пурпуровий	Sedum purpureum (L.) Schult.	III
52	Жовтяниця черговолиста	Chrysosplenium alternifolium L.	II
53	Білозір болотний	Parnassia palustris L.	III
54	Росичка круглолиста	Drosera rotundifolia L.	0
55	Приворотень стрункий	Alchemilla gracilis Opiz	II
56	Мигдаль степовий	Amygdalus nana L.	I
57	Черешня	Cerasus avium (L.) Moench	III
58	Вишня степова	Cerasus fruticosa (Pall.) Woron.	III
59	Вовче тіло болотне	Comarum palustre L.	II
60	Глід український	Crataegus ucrainica Pojark.	III
61	Перстач білий	Potentilla alba L.	III
62	Перстач прямостоячий	Potentilla erecta (L.) Raeusch.	III
63	Суниці мускусні	Fragaria moschata Duch.	III
64	Шипшина Хржановського	Rosa chrshanovskii Dubovik	III
65	Костяниця	Rubus saxatilis L.	III

66	Родовик лікарський	Sanguisorba officinalis L.	III
67	Таволга звіробоєлиста	Spiraea hypericifolia L.	III
68	Астрагал піщаний	Astragalus arenarius L.	III
69	Астрагал ріжковий	Astragalus corniculatus Bieb.	III
70	Астрагал довголистий	Astragalus dolichophyllus Pall.	II
71	Астрагал пухнастоквітковий	Astragalus pubiflorus DC.	I
72	Астрагал блідий	Astragalus pallescens Bieb.	II
73	Карагана кущова	Caragana frutex (L.) C. Koch	
74	Чина паннонська	Lathyrus pannonicus (Jacq.) Garcke	III
75	Гострокильник волохатий	Oxytropis pilosa (L.) DC.	III
76	Льон австрійський	Linum austriacum L.	III
77	Льон багаторічний	Linum perenne L.	III
78	Грабельки руські	Erodium ruthenicum Bieb.	III
79	Стародуб широколистий	Laserpitium latifolium L.	II
80	Тринія Китайбеля	Trinia kitaibelii Bieb.	III
81	Смовдь піскова	Peucedanum arenarium W. K.	III
82	Валеріана висока	Valeriana exaltata Mikan.f.	III
83	Валеріана бульбиста	Valeriana tuberosa L.	III
84	Барвінок малий	Vinca minor L.	II
85	Барвінок трав’янистий	Vinca herbacea Waldst. et Kit.	III
86	Тирлич хрещатий	Gentiana cruciata L.	III
87	Тирлич звичайний	Gentiana pneumonanthe L.	III
88	Ластовень російський	Vincetoxicum rossicum (Kleop.) Barb.	III
89	Бобівник трилистий	Menyanthes trifoliata L.	III
90	Маренка пахуча	Asperula graveolens Bieb. ex Schult.	III
91	Синюха голуба	Polemonium caeruleum L.	III

92	Егоніхон фіолетово-голубий	Aegonychon purpureo-caeruleum (L.) Holub	III
93	Воловик Гмеліна	Anchusa gmelinii Ledeb.	III
94	Синяк плямистий	Echium maculatum L.	II
95	Громовик несправжньокрасильний	Onosma pscudotinctoria Klok.	I
96	Медунка м’яка	Pulmonaria mollis Welfen. ex Hornem.	III
97	Наперстянка великоквіткова	Digitalis grandiflora Mill.	III
98	Льонок солодкий	Linaria dulcis Klok.	III
99	Шолудивник пухнастоколосий	Pedicularis dasyastachys Schrenk	III
100	Шолудивник Кауфмана	Pedicularis kaufmannii Pinzg.	III
101	Ранник весняний	Scrophularia vernalis L.	II
102	Пухирник малий	Utricularia minor L.	II
103	Пухирник звичайний	Utricularia vulgaris L.	III
104	Горлянка Лаксмана	Ajuga laxmanii (L.) Bernh.	II
105	Змієголовник Рюйша	Dracocephalum ruyschiana L.	II
106	Зеленчук жовтий	Galeobdolon luteum Huds.	III
107	Суховершки великоквіткові	Prunella grandiflora (L.) Scholl.	II
108	Шавлія австрійська	Salvia austriaca Jacq.	II
109	Шавлія ефіопська	Salvia aethiopsis L.	II
110	Шавлія буквицелиста	Salvia betonicaefolia Etl.	III
111	Залізниця гірська	Sideritis montana L.	II
112	Чебрець Черняєва	Thymus tschernjajevii Klok. et Shost.	III
113	Аденофора лілієлиста	Adenophora liliifolia (L.) A. DC.	II
114	Азинеума сірувата	Asyneuma canescens (W.K.) Griseb. et Schenk	III

115	Дзвоники персиколисті	Campanula persicifolia L.	III
116	Котячі лапки дводомні	Anthennaria dioica (L.) Gaertn.	II
117	Роман напівфарбувальний	Anthemis subtinctoria Dobrocz.	III
118	Айстра заміщаюча	Aster amelloides Bess.	III
119	Волошка східна	Centaurea orientalis L.	III
120	Волошка сумська	Centaurea sumensis Kalen.	III
121	Хартолепіс середній	Chartolepis intermedia Boiss.	III
122	Сухоцвіт лісовий	Gnaphalium sylvaticum L.	III
123	Сухоцвіт багновий	Gnaphalium uliginosum L.	III
124	Оман високий	Inula helenium L.	III
125	Юринея харківська	Jurinea charcoviensis Klok.	III
126	Юринея багатоквіткова	Jurinea multiflora (L.) B. Fedtsch.	III
127	Юринея гроновидна	Jurinea thyrsiflora Klok.	III
128	Латук стиснутий	Lactuca stricta Waldst. et Kit.	II
129	Жовтозілля дніпровське	Senecio borysthenicus (DC) Andrz.	III
130	Серпій увінчаний	Serratula coronata L.	III
131	Скорзонера пурпурова	Scorzonera purpurea L.	III
132	Козельці дніпровські	Tragopogon borysthenicus Artemcz.	III
133	Козельці українські	Tragopogon ucrainicus Artemcz.	III
134	Цаннікелія стеблиста	Zannichellia pedunculata Reichenb	II
135	Чемериця Лобелієва	Veratrum lobelianum Bernh.	III
136	Чемериця чорна	Veratrum nigrum L.	III
137	Белевалія сарматська	Bellevaria sarmatica (Pall.) Woron.	III
138	Гіацинтик блідий	Hyacinthella leucophaea (C. Koch) Schur	III
139	Гадюча цибулька занедбана	Muscari negletum Guss.	III
140	Проліска дволиста	Scilla bifolia L.	III
141	Проліска сибірська	Scilla sibirica Haw.	III
142	Конвалія звичайна	Convallaria majalis L.	III

143	Веснівка дволиста	Majanthemum bifolium (L.) F. W. Schmidt	II
144	Півники солелюбні	Iris halophila Pall.	III
145	Півники угорські	Iris hungarica Waldst. et Kit.	III
146	Півники карликові	Iris pumila L.	III
147	Півники сибірські	Iris sibirica L.	III
148	Осока Буека	Carex buekii Wimm.	II
149	Осока дводомна	Carex dioica L.	II
150	Осока кореневищна	Carex rhizina Blytt. ex Lindbl.	III
151	Осока житня	Carex secalina Wahlenb.	III
152	Пухівка струнка	Eriophorum gracile Koch	I
153	Пухівка піхвова	Eriophorum vaginatum L.	I
154	Егілопс циліндричний	Aegilops cylindrica Host	II
155	Перлівка трансільванська	Melica transsilvanica Schur	III
156	Житняк пухнастоквітковий	Agropyron dasyanthum Ledeb.	II
157	Жито дике	Secale sylvestris Host	III
158	Образки болотні	Calla palustris L.	0
159	Їжача голівка маленька	Sparganium minimum Wallr.	II
160	Бузина трав’яниста	Sambucus ebulus L.	III

Примітка

0 (зниклі) – види, відомі за літературними даними, сучасні відомості про які відсутні за останні 30-50 років.

I (зникаючі) – види, що знаходяться під загрозою зникнення і збереження яких є малоймовірним, якщо продовжиться згубна дія факторів, що впливають на стан їх популяцій.

II (вразливі) – види, які в найближчому майбутньому можуть бути віднесені до категорії зникаючих, якщо продовжиться дія факторів, що впливають на стан їх популяцій.

III (рідкісні) – види, популяції яких невеликі і які в даний час не належать до категорії зникаючих чи вразливих, хоча і їм загрожує небезпека.

IV (невизначені) – види, про які відомо, що вони належать до категорій зникаючих, вразливих чи рідкісних, однак достовірна інформація, яка б дозволила визначити, до якої із зазначених категорій вони належать, відсутня.

V (недостатньо відомі) – види, які можна було б віднести до однієї з вище перерахованих категорій, однак у зв'язку з неповною достовірною інформацією питання залишається невизначеним.

VI (відновлені) – види, популяції яких завдяки вжитим заходам щодо їхньої охорони не викликають стурбованості, однак не підлягають використанню і вимагають контролю.

ДОДАТОК 4
ПЕРЕЛІК ВИДІВ РОСЛИН ПОЛТАВЩИНИ, ЗАНЕСЕНИХ ДО ЧЕРВОНОЇ КНИГИ УКРАЇНИ

№ п/п	Українська назва	Латинська назва	Категорія охорони
1	Діфазіаструм сплющений	Diphasiastrum complanatum (L.)Holub	II II
2	Лікоподіелла заплавна	Lycopodiella inudata (L.) Holub	II
3	Плаун річний	Lycopodium annotinum L.	I
4	Баранець звичайний	Hyperzia selago (L.) Bernh. ex Schrank et Mart.	II
5	Гронянка півмісяцева	Botrychium lunaria (L.) Sw.	II
6	Сальвінія плаваюча	Salvinia natans (L.)All.	II
7	Сон чорніючий	Pulsatilla nigricans Stoerck.	II
8	Півонія тонколиста*	Paeonia tenuifolia L.	III
9	Лунарія оживаюча	Lunaria rediviva L.	III
10	Альдрованда пухирчаста	Aldrovanda vesiculosa L.	III
11	Верба чорнична*	Salix myrtilloides L.	III
12	Верба Старке	Salix starkeana Willd.	II
13	Астрагал шерстистоквітковий	Astragalus dasyanthus Pall.	II
14	Водяний горіх плаваючий	Trapa natans L. s. l.	II
15	Плавун щитолистий	Nymphoides peltata (S. G. Gmel.) O. Kuntze	I
16	Брандушка різнокольорова	Bulbocodium versicolor (Ker-Gawl.) Spreng.	III
17	Рябчик шаховий*	Fritillaria meleagris L.	III
18	Рябчик малий	Fritillaria meleagroides Patrin ex Schult. et Schult. fil.	II
19	Рябчик руський	Fritillaria ruthenica Wikstr.	II

20	Лілія лісова	Lilium martagon L.	II
21	Рястка Буше	Ornithogalum boucheanum (Kunth) Aschers.	III
22	Тюльпан дібровний	Tulipa quercetorum Klok. et Zoz	II
23	Цибуля ведмежа	Allium ursinum L.	II
24	Підсніжник білосніжний	Galanthus nivalis L.	III
25	Шафран сітчастий	Crocus reticulatus Stev. ex Adam.	II
26	Косарики тонкі	Gladiolus tenuis Bieb.	II
27	Півники борові	Iris pineticola Klok.	II
28	Анакамптис пірамідальний*	Anacamptis pyramidalis (L.) Rich.	II
29	Булатка великоквіткова	Cephalanthera damasonium (Mill.) Druce	II
30	Булатка червона	Cephalanthera rubra (L.) Rich.	II
31	Коральковець тричінадрізаний*	Corallorhiza trifida Chatel.	II
32	Зозулині черевички справжні*	Cypripedium calceolus L.	III
33	Пальчатокорінник Фукса	Dactylorhiza fuchsi (Druce) Soo	III
34	Пальчатокорінник м'ясочервоний	Dactylorhiza incarnata (L.) Soo	III
35	Пальчатокорінник травневий*	Dactylorhiza majalis (Reichenb.) P. F. Hunt.	II
36	Пальчатокорінник бузиновий*	Dactylorhiza sambucina (L.) Soo	III
37	Коручка темно-червона*	Epipactis atrorubens (Hoffm.) Schult.	II
38	Коручка морозковидна	Epipactis helleborine (L.)Crantz	III
39	Коручка болотна	Epipactis palustris (L.) Crantz	II

40	Билинець комарниковий*	Gymnadenia conopsea R. Br.	II
41	Хамарбія болотна*	Hammarbia paludosa O. Kuntze	II
42	Бровник однобульбовий*	Herminium monorchis R. Br.	II
43	Жировик Лезеля	Liparis loeselii (L.) Rich.	II
44	Зозулині сльози яйцевидні	Listera ovata (L.) R. Br.	III
45	Гніздівка звичайна	Neottia nidus-avis (L.) Rich.	III
46	Зозулинець блощичний	Orchis coriophora L.	III
47	Зозулинець шоломоносний*	Orchis militaris L.	I
48	Зозулинець салеповий*	Orchis morio L.	I
49	Зозулинець болотний	Orchis palustris Jacq.	III
50	Зозулинець обпалений*	Orchis ustulata L.	II
51	Любка дволиста	Platanthera bifolia (L.) Rich.	III
52	Любка зеленоквіткова	Platanthera chlorantha (Cust.) Reichenb.	III
53	Пирій ковилолистий	Elytrigia stipifolia (Czern.) Nevski	II
54	Ковила дніпровська	Stipa borysthenica Klok. ex Prokud.	III
55	Ковила волосиста	Stipa capillata L.	III
56	Ковила Лессінга	Stipa lessingiana Trin.et Rupr.	II
57	Ковила пірчаста	Stipa pennata L.s. str.	II
58	Ковила найкрасивіша	Stipa pulcherrima C. Koch	II
59	Ковила вузьколиста	Stipa tirsa Stev.	II

Примітка

Знаком * у таблиці відмічені види, які, мабуть, зникли або наводилися лише в літературі.

ДОДАТОК 5
ПЕРЕЛІК ВИДІВ РОСЛИН ПОЛТАВЩИНИ, ЗАНЕСЕНИХ ДО ЄВРОПЕЙСЬКОГО ЧЕРВОНОГО СПИСКУ

№ п/п	Українська назва	Латинська назва	Категорія охорони
1.	Щавель український	Rumex ucrainicus Fisch. ex Spreng.	III
2.	Фіалка Лавренка	Viola lavrenkoana Klok.	III
3.	Глід український	Crataegus ucrainicus Pojark.	III
4.	Астрагал шерстистоквітковий	Astragalus dasyanthus Pall.	IV
5.	Зіновать Ліндемана	Chamaecytisus lindemannii (V. Krecz.) Klaskova	III
6.	Ластовень російський	Vincetoxicum rossicum (Kleop.) Barbar.	III
7.	Жовтозілля дніпровське	Senecio borysthenicus (DC.) Andrz.	III
8.	Козельці дніпровські	Tragopogon borysthenicus Artemcz.	IV
9.	Козельці українські	Tragopogon ucrainicus Artemcz.	III
10.	Пирій ковилолистий	Elytrigia stipifolia (Czern.) Nevski	II

ДОДАТОК 6

ПЕРЕЛІК ВИДІВ РОСЛИН ПОЛТАВЩИНИ, ЗАНЕСЕНИХ ДО СВІТОВОГО ЧЕРВОНОГО СПИСКУ

№ п/п	Українська назва	Латинська назва	Категорія охорони
1.	Очиток Борисової	Sedum borissovae Balk.	II
2.	Астрагал шерстистоквітковий	Astragalus dasyanthus Pall.	III
3.	Астрагал блідий	Astragalus pallescens Bieb.	IV
4.	Ластовень російський	Vincetoxicum rossicum (Kleop.) Barbar.	III
5.	Житняк пухнастоквітковий	Agropyron dasyanthum Ledeb.	III
6.	Житняк донський	Agropyron tanaiticum Nevski	III
7.	Пирій ковилолистий	Elytrigia stipifolia (Czern.) Nevski	IV

ДОДАТОК 7
СПИСОК ВИДІВ РОСЛИН ПОЛТАВЩИНИ, ВКЛЮЧЕНИХ ДО ДОДАТКУ ІІ БЕРНСЬКОЇ КОНВЕНЦІЇ

№ п/п	Українська назва	Латинська назва
1.	Сальвінія плаваюча	Salvinia natans All.
2.	Сон широколистий	Pulsatilla latifolia Rupr.
3.	Альдрованда пухирчаста	Aldrovanda vesiculosa L.
4.	Водяний горіх плаваючий	Trapa natans L. s. str..
5.	Маточник болотний	Ostericum palustre (Bess.) Bess.
6.	Льонолисник безприквітковий	Thesium ebracteatum Hayne
7.	Ліндернія простерта	Lindernia procumbens (Krok.) Borb.
8.	Змієголовник Рюйша	Dracocephalum ruyschiana L.
9.	Жировик Лезеля	Liparis loeselii (L.) Rich.
10.	Осока житня	Carex secalina Wahlenb.

Примітка

У таблиці не вказані зозулині черевички справжні (Cypripedium calceolus L.) та півонія тонколиста (Paeonia tenuifolia L.), що вважаються зниклими видами флори Полтавщини.